

PHẦN I: NGHỊ LUẬN VỀ MỘT TƯ TƯỞNG ĐẠO LÝ

HƯỚNG DẪN CÁCH LÀM

1. Mở bài

- Dẫn dắt vào vấn đề cần nghị luận
- Nêu vấn đề cần nghị luận ra (trích dẫn)
- Phải làm gì về vấn đề đưa ra nghị luận (có tính chuyển ý)

2. Thân bài

*** Bước 1: Giải thích tư tưởng, đạo lí cần bàn luận (...).**

Tùy theo yêu cầu đề bài có thể có những cách giải thích khác nhau:

- Giải thích khái niệm, trên cơ sở đó giải thích ý nghĩa, nội dung vấn đề.
 - Giải thích nghĩa đen của từ ngữ, rồi suy luận ra nghĩa bóng, trên cơ sở đó giải thích ý nghĩa, nội dung vấn đề.
- Giải thích mệnh đề, hình ảnh trong câu nói, trên cơ sở đó xác định nội dung, ý nghĩa của vấn đề mà câu nói đề cập.

** Lưu ý: Tránh sa vào cắt nghĩa từ ngữ (theo nghĩa từ vựng).*

*** Bước 2: Phân tích và chứng minh những mặt đúng của tư tưởng, đạo lí cần bàn luận (...)**

Bản chất của thao tác này là giảng giải nghĩa lí của vấn đề được đặt ra để làm sáng tỏ tới cùng bản chất của vấn đề. Phần này thực chất là trả lời câu hỏi: Tại sao? (Vì sao?) Vấn đề được biểu hiện như thế nào? Có thể lấy những dẫn chứng nào làm sáng tỏ?

*** Bước 3: Bình luận, đánh giá (bàn bạc, mở rộng, đề xuất ý kiến...):**

- Đánh giá vấn đề: Nêu ý/n của vấn đề, mức độ đúng – sai, đóng góp – hạn chế của vấn đề.
- Phê phán, bác bỏ những biểu hiện sai lệch có liên quan đến vấn đề đang bàn luận (...)
- Mở rộng vấn đề

*** Bước 4: Rút bài học nhận thức và hành động**

- Từ sự đánh giá trên, rút ra bài học kinh nghiệm trong cuộc sống cũng như trong học tập, trong nhận thức cũng như trong tư tưởng, tình cảm, ... (Thực chất trả lời câu hỏi: từ vấn đề bàn luận, hiểu ra điều gì? Nhận ra vấn đề gì có ý nghĩa đối với tâm hồn, lối sống bản thân?...)
- Bài học hành động – Đề xuất phương châm đúng đắn, phương hướng hành động cụ thể (Thực chất trả lời câu hỏi: Phải làm gì? ...)

Kết bài

- Khẳng định chung về tư tưởng, đạo lí đã bàn luận ở thân bài (...)
- Lời nhắn gửi đến mọi người (...)

ĐỀ 1: LÒNG TỰ TRỌNG

I. Mở bài

MB1: Từ xưa đến nay, trên khắp đất nước Việt Nam ta bất kể thời đại nào thì nhân dân ta vẫn luôn đặt đạo đức là chuẩn mực hàng đầu đối với con người. Điều đó lại càng đặc biệt cần thiết trong xã hội hiện đại ngày nay. Chính vì thế mà đạo đức luôn là thước đo để đánh giá một con người một trong những đức tính được quan tâm và đánh giá nhất là lòng tự trọng, lòng tự trọng là đức tính đầu tiên con người cần phải có.

MB2: Người ta thường nói, đối với mỗi người bản thân mình là quan trọng nhất. Nhưng để hiểu về bản thân một cách rõ ràng, cụ thể và đặc biệt biết cách khẳng định giá trị bản thân trong cuộc sống thì đó lại là vấn đề khiến chúng ta phải suy nghĩ. Những người làm được điều đó là những người nhận thức rất rõ “lòng tự trọng”

II. Thân bài

1. Giải thích về lòng tự trọng

- Lòng tự trọng là ý thức của chính bản thân, có nghĩa là biết coi trọng và giữ gìn phẩm cách, danh dự của chính mình.
- Tự trọng là lòng tự quý mình, tự coi mình có giá trị không bao giờ thất vọng về bản thân.
=>Phân biệt được giá trị của bản thân: thiện ác và quan niệm về lí tưởng sâu sắc

2. Phân tích chứng minh biểu hiện của lòng tự trọng

a. Tự trọng là sống trung thực

- Hết lòng vì công việc, trung thực trong công việc và học tập là tự trọng
- Dám nhận ra lỗi sai của mình, sống có trách nhiệm và sống trong sang, thẳng thắn

***DẪN CHỨNG CỤ THỂ TÍCH CỰC**

- Trong thực tế có rất nhiều người sống một cách trung thực, dám nhận lỗi sai khi làm sai.

- Trong văn học có nhân vật Lão Hạc một người có lòng tự trọng cao cả, vì không muốn phiền hà tới hàng xóm ông đã tự dành dụm một số tiền để tự lo ma chay cho bản thân mình, dù quá nghèo đói ăn củ sung, rau má nhưng ông vẫn không hề đụng vào số tiền lo ma chay cũng như mảnh vườn mà ông để lại cho con trai của mình.

b. Tự trọng là biết giữ gìn nhân cách, phẩm giá của mình.

- Lòng tự trọng thể hiện ở dám bên vực kẻ yếu dù cho nó có ảnh hưởng đến quyền lợi của mình
- Lòng tự trọng có nhiều mức độ: tự trọng bản thân, tự trọng quốc thể, tự trọng dân tộc....

Ví dụ: Hoàng không học bài, Hoàng chấp nhận điểm kém chứ nhất quyết không nhìn bài bạn.

3. Vai trò lòng tự trọng

- Lòng tự trọng là một thước đo nhân cách của con người trong xã hội
- Xã hội ngày càng văn minh và hiện đại nếu con người biết sống tự trọng
- So sánh giữa tự trọng với tự ái, tự cao,....

4. Phản đề

Tuy nhiên bên cạnh đó có 1 số bộ phận sống không tự trọng như nhiều bạn không dám thừa nhận lỗi sai của mình khi làm sai hoặc có nhiều người sống không trung thực trong học tập và trong thi cử.

5. Bài học nhận thức về lòng tự trọng

Giá trị bản thân mỗi con người được làm nên từ lòng tự trọng, hướng con người tới những chuẩn mực chung của xã hội, giúp cho cuộc sống ngày càng tươi đẹp hơn.

III. Kết bài

Nêu cảm nghĩ của em về lòng tự trọng và rút ra kinh nghiệm cho bản thân.

ĐỀ 2: LÒNG VỊ THA

A.Mở bài

Để xây dựng một cuộc sống tốt đẹp, hạnh phúc và thành công, mỗi người cần có nhiều đức tính. Một trong những đức tính cần có đó là lòng vị tha. (Cái này có thể áp dụng cho rất nhiều đề như: đức tính giản dị, trung thực, cần cù, ...)

B.Thân bài

1.Vị tha là gì?

Vị tha có nghĩa là sống vì người khác (vị = vì; tha = người khác), không ích kỷ, không vì riêng mình, không mưu lợi cá nhân. Lòng vị tha là sự hy sinh một điều gì cho ai đó không phải là bản thân mình (ví dụ hy sinh thời gian, tiền bạc, của cải) mà không kỳ vọng sẽ được ghi nhận hay sự đền đáp hoặc lợi ích dù là trực tiếp, hay gián tiếp từ phía người nhận hoặc cộng đồng.

Lòng vị tha chính là biểu hiện cao đẹp nhất phẩm chất nhân hậu của con người. Nó không đòi hỏi gì nhiều ngoài một trái tim biết chia sẻ vui buồn, biết yêu thương đồng loại.

2.Những biểu hiện của lòng vị tha:

2.1.Trong công việc

– Người có lòng vị tha là người luôn đặt mục đích của mọi việc làm là vì người khác, vì xã hội. Nếu có vì mình cũng luôn cố gắng vì lợi ích chung của mọi người.

– Khi làm việc luôn giành phần khó khăn về mình, không lười biếng, tránh né, đừng đẩy công việc cho người khác. Khi gặp khó khăn biết đứng ra gánh vác trọng trách.

– Khi gặp thất bại không đổ lỗi cho người khác. Phải nghiêm túc nhìn nhận những sai trái của bản thân. Khi thành công không khoe khoang, kể lể công trạng. (**Dựa vào biểu hiện để nêu ví dụ, hoặc có thể nêu biểu hiện**)

2.2.Trong quan hệ với mọi người

– Người có lòng vị tha luôn sống hòa nhã, vui vẻ, thân thiện với mọi người. Họ dễ đồng cảm, chia sẻ và sẵn sàng giúp đỡ người khác. Họ cũng biết kìm nén cảm xúc của riêng mình để làm vui lòng người khác.

– Luôn nghĩ về người khác trước khi nghĩ đến mình (lo trước cái lo của thiên hạ, vui sau cái vui của thiên hạ).

Ví dụ: Kiều trong Truyện Kiều....(*Ví dụ: Kiều khi ở lầu Ngưng Bích vẫn không quan tâm đến mình mà vẫn lo lắng cho cha mẹ, người yêu đây chính là biểu hiện của vị tha, vì người khác*)

– Người có lòng vị tha dễ thông cảm và tha thứ lỗi lầm của người khác. Họ ít khi bắt bẻ hay gây khó dễ cho người khác khi họ mắc lỗi lầm.

– Người có lòng vị tha luôn trăn trở, day dứt về những hành động và lời nói. Không bao giờ họ làm phương hại đến người khác.

3.Ý nghĩa của lòng vị tha trong cuộc sống:

3.1.Đối với bản thân

– Có lòng vị tha mới được đức hi sinh, tinh thần xả thân, mới chiến thắng được lòng vị kỉ, chủ nghĩa cá nhân. Đó là cơ sở để hoàn thiện nhân cách. Cuộc sống luôn có những xung đột xảy ra. Hãy tha thứ cho những người đã làm bạn tổn thương. Vì đó là cách tốt nhất để kết nối tình cảm và tìm lấy sự an bình cho tâm hồn.

– Lòng vị tha giúp ta sống bình an và thanh thản tâm hồn. Sống bằng lòng vị tha giúp môi trường sống thân thiện, cuộc sống chung có chất lượng hơn.

– Người có lòng vị tha được mọi người yêu mến, nể trọng. Bởi vậy, họ thường được giúp đỡ và dễ thành công trong cuộc sống.

3.2. Đối với xã hội

– Lòng vị tha có thể cảm hóa được người tha hóa, giúp họ tìm lại được niềm tin vào chính mình và trở lại cuộc sống lương thiện. Lòng vị tha cũng có thể chuyển hóa những hoàn cảnh xấu trở nên tốt đẹp hơn.

– Lòng vị tha là động lực xây nên những giá trị khoa học và nghệ thuật đích thực đóng góp cho con người. Nhà thơ Đỗ Phủ khi xưa ước mơ về ngôi nhà chung che bão tố khắp văn sĩ trên đời. Nam Cao coi tình thương đồng loại là nguyên tắc sống, là lẽ sống của con người. Trong khi tổ chức đời sống chưa hợp lý, chưa bình đẳng giữa con người thì tình yêu thương vị tha là phương cách duy nhất hữu ích để cân bằng. Yêu thương sẽ dành cho người thiệt thòi một cơ hội được học tập, vươn lên và bình đẳng nhau trong những giá trị chung tốt lành của xã hội.

– Lối sống vị tha phù hợp với xu thế của thời đại mới, thời đại toàn cầu hóa, trên cơ sở hợp tác và chia sẻ.

0. **Phê phán:**

– Sống vị tha không có nghĩa là nuông chiều những thói hư tật xấu, bao biện dung túng những khuyết điểm. Sống vị tha phải có bản lĩnh cá nhân, luôn có chủ kiến cá nhân, không lệ thuộc vào người khác.

– Phê phán lối sống vị kỉ, chỉ biết sống cho bản thân mình, lạnh lùng, dửng dưng trước nỗi đau của đồng loại. Lối sống ích kỉ sẽ gây ra sự mất đoàn kết, làm suy giảm sức mạnh tập thể, của động đồng.

– Phê phán những làm từ thiện nhưng không phải xuất phát từ tâm mà để nổi tiếng.

0. **Bài học nhận thức:**

– Rèn luyện đức tính vị tha bằng cách luôn tự hỏi bản thân đã gì cho người khác trước khi cho bản thân mình.

– Biết tha thứ cho người khác và cũng tha thứ cho bản thân mình.

– Biết lắng nghe cũng như biết chia sẻ với người khác những điều không vừa ý.

• **Kết bài:**

Vị tha không có nghĩa là sẽ tha thứ mọi lỗi lầm. Có những việc làm không thể tha thứ được. Cũng có những người ta không thể tha thứ được. Sống có lòng vị tha là phải biết đấu tranh chống lại cái xấu, kẻ xấu, bảo vệ công lí.

ĐỀ 3: LÒNG YÊU NƯỚC

A.Mở bài: Dân đất từ truyền thống yêu nước của dân tộc ta được gìn giữ và phát triển qua nhiều thế hệ.

Đặt ra câu hỏi: Liệu tinh thần yêu nước xưa và nay có thay đổi, có khác biệt hay không.

B.Thân bài

1. Giải thích về lòng yêu nước

- Lòng yêu nước là tình yêu đối với quê hương, đất nước, là hành động, là không ngừng nỗ lực để xây dựng và phát triển đất nước.
- Lòng yêu nước là một tình cảm thiêng liêng, cao quý của mỗi người dành cho đất nước mình.

2. Biểu hiện của lòng yêu nước

- *Thời kì chiến tranh*

- Đứng lên, cầm súng ra chiến trường để chiến đấu chống lại kẻ thù. Không ngại khó khăn, gian khổ mà xông lên giành độc lập cho dân tộc.
- Ở hậu phương thì không ngừng tăng gia sản xuất, chắt chiu lương thực, thực phẩm để chi viện cho chiến trường
- Lòng yêu nước ở giai đoạn này là một tình cảm quyết liệt mà mạnh mẽ
- Lấy ví dụ, lòng yêu nước thể hiện qua một số câu nói nổi tiếng như: “Giặc đến nhà thì đàn bà cũng đánh” hay “quyết tử cho tổ quốc quyết sinh”.
- Các tấm gương hi sinh anh dũng cho độc lập dân tộc: Võ Thị Sáu, Kim Đồng, Nguyễn Văn Thạc...
- Sức mạnh của lòng yêu nước vô cùng lớn, như Bác Hồ đã nói: “Lòng yêu nước có thể nhấn chìm bè lũ bán nước và cướp nước”

• **Thời kỳ hòa bình**

- Thể hiện ở những hoạt động nhằm hướng tới con đường xã hội chủ nghĩa. Với mong muốn mang lại cuộc sống no đủ, đầm ấm cho nhân dân và sự phát triển bền vững.
- Thể hiện trong công việc và trong cuộc sống. Là không ngừng nỗ lực để góp phần đưa đất nước sánh vai với các cường quốc trên thế giới.
- Ngoài ra, lòng yêu nước còn thể hiện qua những tình cảm giản dị, gần gũi: tình yêu gia đình, tình yêu thiên nhiên, tình yêu thương giữa con người với con người...
- Lòng yêu nước còn là niềm trăn trở trước những vấn đề của đất nước, dùng hành động thực tế để giải quyết những vấn đề đó.
- Lòng yêu nước còn được thể hiện ở lòng tự hào dân tộc: biểu hiện cụ thể qua các áng thơ văn ngợi ca tinh thần ngoan cường của dân tộc; các bảo tàng lưu giữ những kỷ vật khắc ghi chiến công của các anh hùng liệt sĩ đã hi sinh vì độc lập, tự do cho dân tộc.

3. Vai trò của lòng yêu nước

- Là bệ đỡ tinh thần cho con người: là nguồn cảm hứng bất tận cho các nghệ sĩ; giúp đồng bào luôn vững tâm tiến bước (Kiều bào luôn hướng về tổ quốc; Con người khi về già đều muốn trở về nơi chôn rau cắt rốn). Chính lòng yêu nước đã bồi dưỡng tâm hồn những con người nước Việt trở nên vững vàng, mạnh mẽ trong hành trình sống khắc nghiệt.
- Là động lực giúp con người sống có trách nhiệm hơn với gia đình, quê hương, đất nước, cộng đồng hay đơn giản nhất là đối với chính bản thân mình.

4. Trách nhiệm của thế hệ trẻ Việt Nam đối với Đất nước

Lòng yêu nước không phải là lời nói suông mà phải được thể hiện bằng hành động cụ thể:

- Không ngừng nỗ lực học tập, rèn luyện, trau dồi đạo đức để trở thành con người đủ sức, đủ tài.
- Nghiêm túc, tự giác thực hiện các chính sách pháp luật của nhà nước, các nội quy, quy định của nhà trường, cơ quan công tác...
- Lao động tích cực, hăng hái, làm giàu một cách chính đáng
- Bảo vệ môi trường, bảo vệ động vật...
- Dũng cảm đấu tranh chống lại cái ác, cái xấu.

C. Kết bài

- Khẳng định lòng yêu nước của mỗi công dân Việt Nam
- Kêu gọi mọi người hãy quên đi sự ích kỷ bản thân, “cái tôi” cá nhân để cùng hướng về tổ quốc

- “Đừng hỏi tổ quốc đã làm gì cho ta mà phải hỏi ta đã làm gì cho tổ quốc hôm nay”

ĐỀ 4: LÒNG HIẾU THẢO

0. Mở bài: nêu vấn đề cần nói

“ Công cha như núi Thái Sơn

Nghĩa mẹ như nước trong nguồn chảy ra”

Đây là những câu tục ngữ nói về lòng hiếu thảo của con người, không chỉ chúng ta có lòng biết ơn đối với cha mẹ mà lòng biết ơn còn được thể hiện với ông bà và đất nước. Hiếu thảo là một truyền thống tốt đẹp của dân tộc ta từ xưa đến nay. Lòng hiếu thảo còn là một phẩm chất tốt đẹp của con người Việt Nam ta. Chúng ta cùng đi tìm hiểu lòng hiếu thảo của con người Việt Nam.

• Thân bài

• Hiếu thảo là gì?

Hiếu thảo là hành động đối xử tốt với ông bà cha mẹ, luôn yêu thương họ
Lòng hiếu thảo là phụng dưỡng ông bà cha mẹ khi ốm yếu và già cả.

2. Biểu hiện của lòng hiếu thảo như thế nào?

- Những người có lòng hiếu thảo là người luôn biết cung kính và tôn trọng ông bà, cha mẹ
- Biết vâng lời và làm cho cha mẹ được vui vẻ, tinh thần được yên tâm.
- Luôn biết sống đúng chuẩn mực với đạo đức xã hội, thực hiện lễ nghi hiếu nghĩa đối với các bậc sinh thành.
- Lòng hiếu thảo là hành vi vô cùng ý nghĩa mang lại danh tiếng tốt cho ông bà cha mẹ và tô tiên

3. Vì sao cần phải có lòng hiếu thảo với ông bà cha mẹ? (Vai trò)

- Ông bà cha mẹ là người đã sinh ra ta, đã mang lại cuộc sống này cho chúng ta
- Hiếu thảo là một chuẩn mực đạo đức của xã hội
- Sống hiếu thảo với ông bà cho mẹ là thể hiện sống có trách nhiệm của mỗi người
- Người có lòng hiếu thảo luôn được mọi người yêu mến và quý trọng
- Khi bạn hiếu thảo thì con cái của bạn sau này sẽ hiếu thảo với bạn
- Giá trị của bạn sẽ được nâng cao nếu sống có hiếu thảo
- Lòng hiếu thảo gắn kết các thành viên trong gia đình với nhau, thể hiện tình yêu thương gia đình

4. Phê phán những người không hiếu thảo

Trong xã hội hiện nay có nhiều người sống bất hiếu, vô lễ, thậm chí còn đánh đập đối xử tàn nhẫn, bỏ rơi cha mẹ già. Đó là một lối sống vô ơn, một nhân cách kém cỏi. Những người như thế thật đáng chê trách.

5. Cần làm gì để có được lòng hiếu thảo?

- Bạn cần phải biết kính trọng và yêu thương ông bà cha mẹ
- Bạn cần chăm sóc, phụng cha mẹ ông bà khi về già
- Cư xử tốt với ông bà cha mẹ, không cãi lại
- Yêu thương an hem trong nhà cũng là thể hiện lòng hiếu thảo

C. Kết bài

- Phải sống hiếu thảo với ông bà cha mẹ
- Cần thể hiện lòng hiếu thảo đối với ông bà cha mẹ ngay từ hôm nay.

ĐỀ 5: LÒNG BIẾT ƠN

A. Mở bài: giới thiệu vấn đề cần bàn luận

Từ xa xưa, ông bà ta có câu “uống nước nhớ nguồn”, một câu nói dạy bao thế hệ về Lòng biết ơn. Lòng biết ơn là một đức tính cao quý và đẹp của con người. truyền thống về lòng biết ơn đã được bao đời thế hệ cha ông gìn giữ và phát huy. Để tiếp nối ông cha thì thế hệ trẻ cũng đã gìn giữ nét đẹp. để hiểu thêm về lòng biết ơn, chúng ta cùng đi tìm hiểu về “Lòng biết ơn”.

C. Thân bài

1. Giải thích thế nào là “Lòng biết ơn”?

Lòng biết ơn là sự ghi nhớ công ơn, tình cảm mà người khác mang lại cho mình. Những hành động, việc làm mà họ hi sinh để mang lại niềm hay hạnh phúc hay niềm vui cho mình.

0. Biểu hiện của Lòng biết ơn

- Luôn ghi nhớ công ơn của họ trong lòng
- Có những hành động thể hiện sự biết ơn
- Luôn mong muốn đền đáp công ơn của những người đã giúp đỡ mình

3. Tại sao phải có lòng biết ơn? (VAI TRÒ)

- Vì đó là nghĩa cử, truyền thống tốt đẹp của ông cha ta từ bao đời xưa.
- Lòng biết ơn là một tình cảm cao đẹp và thiêng liêng của mỗi con người.
- Mỗi công việc chúng ta thành công không phải tự nhiên mà có, dù lớn hay nhỏ cũng có sự giúp đỡ của ai đó, vậy nên ta cần phải có lòng biết ơn.

4. Phản đề

Có một số người hiện nay không có lòng biết ơn.

Vd: Ăn cháo đá bát, qua cầu rút ván

→ Bài học nhận thức: Vậy chúng ta cần làm gì?

• Kết bài

- Nêu cảm nghĩ về “lòng biết ơn”
- Nêu những công việc và thể hiện “lòng biết ơn”

ĐỀ 6: TINH THẦN LẠC QUAN YÊU ĐỜI

A. Mở bài: giới thiệu về tinh thần lạc quan

“Người lạc quan là người nhìn đâu cũng thấy đèn xanh còn người bi quan thấy khắp nơi chỉ toàn đèn đỏ... kẻ thực sự khôn ngoan thì mù màu” đây là câu nói của Albert Schweitzer. Câu nói thể hiện lên tinh thần lạc quan, lạc quan để cuộc sống tươi đẹp hơn. Chúng ta có lạc quan thì tinh thần mới sáng khoái, mới vui tươi làm việc. đây là một yếu tố thúc đẩy là bước đà cho cuộc sống chúng ta tươi đẹp hơn.

B. Thân bài: bình luận về tinh thần lạc quan

1. Lạc quan là gì?

- Lạc quan là thái độ sống
- Lạc quan là luôn vui tươi, vui cười dù có bất kì chuyện gì xảy ra
- Lạc quan như là một liều thuốc bổ cho cuộc sống tươi đẹp hơn.

2. Biểu hiện về tinh thần lạc quan:

- Luôn tươi cười dù có chuyện gì xảy ra

- Luôn yêu đời
- Luôn bình tĩnh xử lý mọi tình huống dù có chuyện gì xảy ra

Ví dụ cụ thể:

- +Bác Hồ ở trong tù vẫn có thể sang tác thơ, ngắm trăng
- +Các bệnh nhân ung thư vẫn lạc quan để chiến đấu bệnh tật để giành giật sự sống
- + Các em bé mồ côi vẫn lạc quan sống để mong ngày gặp lại cha mẹ của mình

3. Ý nghĩa của tinh thần lạc quan:

- Lạc quan sẽ tạo nên cuộc sống tươi đẹp cho tất cả mọi người
- Giúp chúng ta biết sống một cách có ý nghĩa hơn
- Giúp con người tránh khỏi những hiểm họa trong cuộc sống
- Những người lạc quan thường thành công trong cuộc sống và công việc

=> **Rút ra một số tiêu cực: bi quan, tự ti**

C. Kết bài: nêu cảm nghĩ của em về tinh thần lạc quan

- Đây là một tinh thần rất tốt, giúp con người vượt qua số phận
- Bên cạnh đó nó còn có những tác động xấu khi con người có tinh thần lạc quan thoái quá.

ĐỀ 7: LÝ TƯỞNG SỐNG CỦA THANH NIÊN HIỆN NAY

A.Mở bài: Con người cần sống có lý tưởng, đặc biệt là thanh niên.

B. Thân bài

1. Khái niệm

- Vậy lý tưởng sống là gì?
- + Lý tưởng là mục đích sống cao đẹp.
- + Lý tưởng sống cao đẹp là lý tưởng sống vì mọi người.
- + Lý tưởng của thanh niên Việt Nam trong những giai đoạn cách mạng vừa qua là sống chiến đấu để bảo vệ Tổ Quốc và xây dựng chủ nghĩa xã hội.

2. Biểu hiện: Suy nghĩ về những tấm gương những người có lý tưởng sống cao đẹp.

Nêu những tấm gương sống theo lý tưởng cao đẹp:

*Những chiến sĩ chiến đấu và hi sinh cho công cuộc cách mạng giành độc lập tự do cho dân tộc. Những con người ngày đêm âm thầm, lặng lẽ cống hiến cho công cuộc xây dựng đất nước.

*Bác Hồ là người ra đi với hai bàn tay trắng ấp ủ lý tưởng tìm ra con đường cứu nước cho dân tộc Việt Nam.

*Nhiều thanh niên học tập ở nước ngoài đã trở về phục vụ cho đất nước

*Có nhiều hoạt động thể hiện trách nhiệm của thế hệ trẻ như: tình nguyện, hiến máu nhân đạo.

3.Vai trò

- Vì sao con người cần sống có lý tưởng?
- + Có lý tưởng con người sẽ có hướng phấn đấu để vươn lên
- + Lý tưởng sống cao đẹp là điều kiện để con người sống có ý nghĩa; giúp con người hoàn thiện về đẹp tâm hồn, nhân cách.

4. Phản đề

Có 1 số bộ phận thanh niên hiện nay không có lý tưởng sống và mải mê vào các lối sống khác: nghiện game, tệ nạn xã hội...

5. Bài học nhận thức

- Nhận thức đúng đắn: Soi vào họ, tuổi trẻ hôm nay phải biết tìm cho mình lí tưởng sống cao đẹp và quyết tâm thực hiện đến cùng lí tưởng của đời mình. Mỗi người phải sống hết mình với vị trí mà mình đang đứng, với công việc mình đang đảm đương. Lối sống vị kỉ, cá nhân, mục đích sống tầm thường là điều không thể chấp nhận được.

C. Kết bài

- Suy nghĩ của bản thân về lí tưởng sống cao đẹp.

ĐỀ SỐ 8: Ý CHÍ NGHỊ LỰC

A. Mở bài:

– Con người sinh ra đã mỗi người một hoàn cảnh, một số phận. Người được sinh ra trong gia đình giàu có, đủ cha đủ mẹ được hưởng nhiều tình yêu thương, hạnh phúc.

– Ngược lại có những người bị bỏ rơi không nơi nương tựa, ốm yếu. Tuy nhiên, trong cuộc sống khó khăn thiếu thốn, hoàn cảnh sống khắc nghiệt có rất nhiều số phận, con người đã biết vượt lên chính mình, chiến thắng cuộc sống nghiệt ngã để sống tốt đẹp hơn, để trở nên có ích và là tấm gương sáng cho nhiều người phải noi theo.

B. Thân bài:

1. Khái niệm

– **Nghị lực sống là gì:** Nghị lực sống chính là nội lực chứa bên trong mỗi con người chúng ta. Nó là động lực, ý chí kiến cho người có vượt qua những khó khăn thử thách hay không.

2. Biểu hiện

– Mở rộng một vài tấm gương về những người khuyết tật, có hoàn cảnh khó khăn nhưng biết vươn lên trong cuộc sống.

+ Chắc trong chúng ta không ai là không biết thầy giáo Nguyễn Ngọc Ký người thiếu may mắn khi sinh ra đã mất hai tay. Nhưng thầy đã kiên trì rèn luyện mỗi ngày một chút rồi tới một ngày thầy có thể cầm nắm, viết mọi thứ thầy đều làm được nhờ đôi chân của mình. Thầy Nguyễn Ngọc Ký đã trở thành tấm gương sáng về nghị lực sống vượt qua khó khăn, thử thách của số phận.

+ Hay Nick Vujicic: một người khi sinh ra đã cụt hai tay hai chân, tưởng chừng như cuộc đời của anh đã chấm dứt tại đây nhưng không chính ý chí nghị lực đã đưa anh vượt qua nghiệt ngã của cuộc đời. Điều đầu tiên mà anh làm chính là tự vệ sinh cá nhân, ngoài ra anh còn chơi được các trò chơi vận động mạnh như: Tennis, bơi... và trở thành người truyền động lực cho nhiều người khuyết tật trên thế giới.

3. Vai trò

- Vượt qua được khó khăn, những khắc nghiệt của cuộc đời, làm chủ bản thân.
- Cảm thấy yêu đời, yêu cuộc sống và giá trị hơn

4. Phản đề

- Mở rộng trong xã hội có những người không có nghị lực, thiếu ý chí chiến đấu vượt qua số phận. Những người đó khi gặp khó khăn họ sẵn sàng buông đời mình theo số phận, khó khăn thử thách một chút là sẵn sàng sa ngã, bị cám dỗ, không chịu cố gắng để vượt lên số phận mà chỉ muốn được người khác giúp đỡ.

- Thói quen sống hưởng thụ dựa vào người khác đã ăn sâu bám rễ vào trong tư tưởng của các bạn này và khó có thể từ bỏ.

- Nhiều gđ bố mẹ đã quá cưng chiều con cái dẫn tới làm cho những đứa trẻ mất dần đi nghị lực sống, khi có khó khăn chúng không thể tự giải quyết được mà phải tìm bố mẹ giúp đỡ.

C. Kết bài

- Liên hệ với bản thân rồi rút bài học cho mình. Chúng ta đang là những thế hệ trụ cột của đất nước trong tương lai, việc rèn luyện nghị lực sống là việc rất quan trọng cần thiết cho hành trang vào đời sau này của mỗi chúng ta. Nếu không có ý chí, không có nghị lực sống thì làm gì chúng ta cũng dễ thất bại bởi trên đời này không có con đường đi nào là toàn bằng phẳng cả.

- Muốn thành công, muốn tới vinh quang thì con đường đi lại càng trơn gai thử thách, ở đó không có chỗ cho những kẻ thiếu ý chí, thiếu nghị lực vươn lên, thiếu nghị lực sống.

ĐỀ SỐ 9: NGHỊ LUẬN VỀ CÁCH SỐNG CỦA CON NGƯỜI HIỆN NAY

A, Mở bài

Giới thiệu đôi nét về cách sống của mỗi người hiện nay

+ Có rất nhiều lối sống, mà mỗi người lại chọn cho mình một lối sống riêng, chính điều này đã tạo ra cho chúng ta một cuộc sống không hề nhàm chán và tẻ nhạt.

+ Và chính vì mỗi người được tự lựa chọn cho mình một lối sống riêng nên hãy chọn cho mình một lối sống tích cực.

B, Thân bài

1. Khái niệm

- Thế nào là cách sống?

+ Cách sống chính là thái độ để chúng ta đối mặt với mọi thứ đang diễn ra xung quanh mình. Đặc biệt đối với thế hệ trẻ thì việc lựa chọn cách sống như thế nào lại đang là vấn đề nhức nhối đối với nhiều người.

+ Cách sống cũng còn được gọi là lối sống. Đó chính là thái độ, sự lựa chọn kiểu sống cho bản thân mình. Cách sống xuất phát từ những suy nghĩ, các cách phân xét mọi việc dẫn đến những hành động của bạn đối với thế giới xung quanh. Nhiều người vẫn nghĩ rất phức tạp khi nói đến cách sống của mình.

2. Biểu hiện

+ Cách sống tích cực là cách sống có trách nhiệm, sống đúng, sống không hổ thẹn với bản thân mình và với người khác. Đối với bạn sống chính là tận hưởng và cống hiến không ngừng nghỉ để không phải hối hận về sau.

>>> Thực sự mỗi người đều lựa chọn cho mình một cách sống để có thể hoàn thiện bản thân mình cũng như giúp cho những người xung quanh hiểu về mình hơn nữa.

3. Vai trò: Lựa chọn lối sống của thế hệ trẻ ngày nay có cần thiết?

Đối với thế hệ trẻ, việc xác định cách sống thực sự rất quan trọng. Bởi rằng đây là giai đoạn con người phải lớn, phải trưởng thành, phải định hướng cho tương lai. Nếu sai lầm từ cách sống thì chúng ta sẽ sai lầm rất lớn trong con đường tương lai của mình. Điều cần thiết của thế hệ trẻ là nhìn nhận mọi việc một cách đúng đắn, tích cực nhất.

4. Phản đề: Lựa chọn một cách sống sai lầm dẫn đến hệ quả gì?

Tuy nhiên có rất nhiều người đã lựa chọn cho mình cách sống tiêu cực, thậm chí là không phù hợp với thuần phong mỹ tục. Đẩy vào con đường mà các bạn đi là ngõ cụt, không có tương lai.

5. Bài học

Như vậy việc lựa chọn cho mình một cách sống phù hợp thực sự rất cần thiết. Nó giúp cho mỗi người định hướng được con đường mà bản thân đang đi, cũng như xác định được đâu là sống có lý tưởng, có mục đích.

C, Kết bài:

Khẳng định việc quan trọng khi lựa chọn một lối sống tích cực sẽ thay đổi cuộc sống của mỗi chúng ta.

ĐỀ 10: TÌNH CẢM GIA ĐÌNH

A. Mở bài: giới thiệu về tình cảm gia đình

*“Công cha như núi Thái Sơn
Nghĩa mẹ như nước trong nguồn chảy ra
Một lòng thờ mẹ kính cha
Cho tròn chữ hiếu mới là đạo con.”*

Đây là một trong những câu ca dao nói về tình cảm gia đình hay nhất. câu ca dao nói về tình cảm cha mẹ dành cho con cái và con cái giành cho cha mẹ, nhưng tình cảm gia đình không chỉ có thế, chúng ta cùng đi tìm hiểu về tình cảm gia đình.

B. Thân bài: nghị luận về tình cảm gia đình

1. Thế nào là tình cảm gia đình:

- Tình cảm của ba mẹ dành cho con cái
- Tình cảm của ông bà dành cho con cháu
- Tình cảm của con cái dành cho ông bà, cha mẹ
- Tình cảm của anh chị em đối với nhau

2. Biểu hiện của tình cảm gia đình:

- Ba mẹ thương yêu, chăm sóc con cái, luôn quan tâm và hỏi han con cái
- Là cha mẹ luôn tạo điều kiện tốt nhất cho con, là sự hi sinh cả tuổi thanh xuân của cha mẹ nuôi dạy con
- Ông bà tần tảo nuôi con khôn lớn, thương yêu cháu, dạy dỗ cháu nên người
- Con cái thương yêu, kính trọng, hiếu thảo với ông bà cha mẹ. Là khi con cháu học tập có thành tích tốt để ông bà cha mẹ vui. Con cháu biết trách nhiệm và vai trò của mình để tạo niềm vui cho ông bà, cha mẹ
- Anh chị em trong nhà yêu thương nhau, anh chị em không tranh đua, không ganh ghét nhau. Không vì chuyện nhỏ mà gây sức mẻ tình cảm gia đình

3. Ý nghĩa của tình cảm gia đình:

- Gia đình có tình cảm gia đình sẽ hạnh phúc
- Được mọi người thương yêu, quý mến và tôn trọng
- Ông bà cha mẹ tự hào, tạo nên sự gắn kết, ấm áp yêu thương trong gia đình.

4. Phản đề

Tuy nhiên hiện nay có 1 số bộ phận anh em không yêu thương nhau, dùng mọi âm mưu thủ đoạn để chiếm đoạt tài sản, giết người. Con cái không yêu thương cha mẹ đánh mắng chửi bới, đánh đập cha mẹ....

5. Bài học nhận thức

Gia đình là nơi rất thiêng liêng và cao cả vì vậy hãy dùng những tình cảm tốt đẹp nhất của mình để trân trọng giữ gìn, từ đó tạo nên sự gắn kết giữa các thành viên trong gia đình để đó là nơi mà ai cũng mong muốn được trở về mỗi khi mệt mỏi.

C. Kết bài: nêu cảm nghĩ của em về tình cảm gia đình

- Đây là một tình cảm rất thiêng liêng
- Chúng ta cần học tập tốt để đền đáp công ơn của cha mẹ

ĐỀ 11 : CẢM THÔNG VÀ CHIA SẺ

A. Mở bài *Giới thiệu vấn đề cần nghị luận*

Trong xã hội hiện đại ngày nay con người ngày càng dửng dưng , ngày càng vô cảm với mọi thứ diễn ra quanh mình. Vì thế biết cảm thông và chia sẻ cho nhau chính là yếu tố quan trọng để con người xích lại gần nhau và để cuộc sống ngày càng ý nghĩa hơn!

B. Thân bài

1. Giải thích

Cảm thông là sự hiểu nhau giữa hai con người hoặc giữa con người với con người trong cộng đồng xã hội . Chia sẻ: san sẻ nỗi lòng của nhau, san sẻ những khó khăn trong cuộc sống, san sẻ những niềm vui nỗi buồn của nhau...

2. Tại sao cần phải cảm thông và chia sẻ?

Trong xã hội còn nhiều người có hoàn cảnh khó khăn: Trẻ mồ côi, người nghèo, người kiếm sống lang thang, nạn nhân chiến tranh, người khuyết tật, nạn nhân của thiên tai, những căn bệnh quái ác, những cảnh ngộ éo le... Họ cần sự giúp đỡ, cảm thông chia sẻ của người khác và cộng đồng...

3. Sự cảm thông, chia sẻ có ý nghĩa gì?

Giúp những người có hoàn cảnh khó khăn có thêm sức mạnh, nghị lực, niềm tin trong cuộc sống, làm cho mối quan hệ giữa con người với con người ngày càng tốt đẹp hơn, thân thiện hơn, gần gũi với nhau hơn.

4. Suy nghĩ và hành động

- Cảm thông và chia sẻ là truyền thống tốt đẹp của dân tộc VN vì vậy chúng ta cần giữ gìn và phát huy truyền thống đó.

- Sự cảm thông, chia sẻ không chỉ biểu hiện bằng lời nói, cử chỉ, thái độ mà còn bằng những hành động thiết thực, phù hợp với khả năng của mỗi người.

(Đưa ra một số dẫn chứng về sự cảm thông chia sẻ: Quỹ nhân đạo vì người nghèo, Quỹ chữ thập đỏ, phong trào mua tấm ủng hộ người mù, ủng hộ đồng bào lũ lụt..)

+ Phê phán những người sống thờ ơ, vô cảm, phê phán những biểu hiện của sự lạnh lùng, dửng dưng trước những mất mát khổ đau của người khác...Đó là biểu hiện của lối sống ích kỉ

5. Liên hệ bản thân

- Đã làm được những việc gì thể hiện sự cảm thông chia sẻ với mọi người xung quanh và với bạn bè cùng trường cùng lớp...

- Cần phải biết sống đẹp đồng cảm với gia đình và mọi người

C. Kết bài

Cảm thông và chia sẻ là biểu hiện của một lối sống đẹp. Đặc biệt là học sinh mỗi chúng ta càng cần rèn luyện và phát huy lối sống đó trong cuộc sống ngày hôm nay.

ĐỀ 12 : LÒNG DŨNG CẢM

A. Mở bài: Giới thiệu được vấn đề nghị luận lòng dũng cảm

Lòng dũng cảm là một trong những đức tính vô cùng cần thiết và đáng quý ở mỗi con người. Dù ở nơi đâu khi làm bất cứ việc gì con người cũng đều cần đến lòng dũng cảm.

• B. Thân bài

- **Khái niệm:** Dũng cảm là không sợ nguy hiểm, khó khăn. Người có lòng dũng cảm là người không run sợ, không hèn nhát, dám đứng lên đấu tranh chống lại cái xấu, cái ác, các thế lực tàn bạo để bảo vệ công lí, chính nghĩa

2. Biểu hiện: Khẳng định và chứng minh: Dũng cảm là phẩm chất tốt đẹp của con người ở mọi thời đại:

- Trong lịch sử đấu tranh chống giặc ngoại xâm của dân tộc Việt Nam (H/s lấy dẫn chứng)
- Ngày nay: trên mặt trận lao động sản xuất, đấu tranh phòng chống tội phạm (H/s nêu một vài tấm gương tiêu biểu của chiến sĩ cảnh sát, bộ đội...)

- Trong cuộc sống hàng ngày: cứu người bị hại, gặp nạn

Mở rộng, liên hệ thực tế: Liên hệ tình hình biển Đông hiện nay, lòng dũng cảm của các chiến sĩ cảnh sát biển. đang ngày đêm bám biển bảo vệ chủ quyền của dân tộc.

3. Vai trò

- - Lòng dũng cảm là một trong những đức tính tốt đẹp của người dân Việt Nam, mọi người đều đáng nên có.
- Lòng dũng cảm thể hiện được bản lĩnh của con người không sợ hiểm nguy ra tay cứu giúp người khác.

4. Phê phán

Những người nhầm tưởng lòng dũng cảm với hành động liều lĩnh, mù quáng, bất chấp công lí. Phê phán những người hèn nhát, bạc nhược không dám đấu tranh, không dám đương đầu với khó khăn thử thách để vươn lên trong cuộc sống.

5. Bài học nhận thức và hành động của bản thân

- Liên hệ bản thân đã dũng cảm trong những việc gì?
- Rèn luyện tinh thần dũng cảm từ việc làm nhỏ nhất trong cuộc sống hàng ngày nơi gia đình, nhà trường như dám nhận lỗi khi mắc lỗi, dũng cảm chỉ khuyết điểm của bạn
- Trách nhiệm của tuổi trẻ trong việc rèn luyện lòng dũng cảm, phát huy truyền thống quý báu của dân tộc

C. Kết bài:

- Khẳng định lại vấn đề nghị luận
- Cuộc sống ngày càng khó khăn, để tồn tại con người phải đối diện với rất nhiều thử thách, gian nan. Nếu không có đủ nghị lực và nếu không có lòng dũng cảm, chúng ta sẽ rất khó có được sự thành công trong cuộc sống. Dũng cảm là một phẩm chất mà chúng ta có thể bồi dưỡng thông qua rèn luyện.

ĐỀ 13: TÍNH KHIÊM TỐN

A. Mở Bài

Giới thiệu được vấn đề cần nghị luận: Một cái đầu tỉnh táo, một trái tim trung thực và một thái độ khiêm nhường đó chính là cơ sở dẫn lối ta đến thành công. Vì thế việc rèn luyện để ta có được đức tính khiêm tốn là vô cùng cần thiết và quan trọng.

B. Thân Bài

• Khiêm tốn là gì?

- Khiêm tốn: có nghĩa là sự kính nhường, có ý thức và thái độ đúng mức trong việc đánh giá bản thân, không tự mãn, tự kiêu, không tự cho mình hơn người.
- Người khiêm tốn luôn tỉnh táo, nhận thức được chân lý khách quan, biết mình hiểu người, không tự đề cao bản thân. Luôn cho mình là chưa hoàn thiện nên có ý thức cầu tiến, học hỏi, tự hoàn thiện mình. Nhún nhường trong lời nói, giao tiếp, ứng xử...
- > Khiêm tốn là phẩm chất quan trọng, cần có của mỗi con người.

2. Biểu hiện

- Người khiêm tốn luôn nhã nhặn, nhún nhường, tiếp thu ý kiến của người khác, không cho rằng mình giỏi
- Đối với thành công của mình thì người khiêm tốn luôn cho rằng đó là điều nhỏ nhoi, kém cỏi
- Ý thức rèn luyện bản thân ngày càng hoàn thiện luôn được thể hiện ở người khiêm tốn.

3. Vai trò

Tại sao con người lại cần lòng khiêm tốn?

- Cuộc đời như một cuộc đua, con người không thể không ngừng học hỏi và rèn luyện để hoàn thiện bản thân hơn. Sự hiểu biết của mình vẫn còn ít ỏi, chính vì thế mà mình không nên cho rằng mình giỏi
- Đây là một đức tính quý giá ở con người, những người có đức tính khiêm tốn thường được mọi người yêu mến hơn là những người kiêu ngạo

4. Phản đề

Bên cạnh những con người khiêm tốn thì cũng có một số người tự kiêu, tự nhận mình giỏi: Luôn khoe khoang bản thân, cho rằng mình giỏi

Ví dụ: như chú Dế Mèn trong truyện “***Dế Mèn phiêu lưu kí***” của nhà văn Tô Hoài

4. Bài học nhận thức

- Mỗi chúng ta cần phải thực hiện tính khiêm tốn từ những công việc, hành động nhỏ nhất
- Học đức tính hòa nhã, k tham vọng, không cho thành công của mình là lớn lao, là vĩ đại

III. Kết bài

- Nêu cảm nghĩ của em về đức tính khiêm tốn
- Rút kinh nghiệm

ĐỀ 14: CUỘC SỐNG VÌ NGƯỜI KHÁC

A. Mở bài

*** Giới thiệu được vấn đề cần nghị luận:** bàn về ý nghĩa của cuộc sống

B. Thân bài

a. Giải thích ý kiến:

- Cuộc sống là toàn bộ quá trình sống với tổng thể các hoạt động của một cá thể. Cuộc sống vì người khác là quá trình sống mà mục đích đối tượng hướng tới là người khác và những lợi ích của họ.

- Cuộc sống đáng quý là cuộc sống được đánh giá cao bởi những giá trị mà nó tạo ra. Cả câu nói có ý nghĩa đề cao, ca ngợi lẽ sống vì người khác, đó là cuộc sống của những con người có đức hi sinh, có lòng vị tha, độ lượng, biết vì mọi người.

b. Phân tích, bàn luận về quan niệm sống đặt ra trong ý kiến:

- Thông thường người ta sống vì điều gì? Vì bản thân....vì người khác... con người chân chính thường hướng tới điều gì? Sống tốt cuộc sống của mình và chia sẻ quan tâm, nếu cần thì sẵn lòng hi sinh vì người khác...

- Đó là một ý kiến đúng vì: đem lại điều tốt đẹp cho người khác, đem lại hạnh phúc, nguồn vui cho chính mình, giảm bớt những khó khăn cho xã hội (*dẫn chứng*). Song cần biết cân bằng điều chính để tạo sự cân bằng giữa cuộc sống vì mình và vì người khác, cần có trách nhiệm với bản thân...

- Nếu không sống vì người, con người dễ ích kỉ, hẹp hòi. (*dẫn chứng*).

- Phê phán những người sống hẹp hòi, ích kỉ không vì người khác.

Phê phán người chỉ lợi dụng sự quan tâm của người khác, không biết cố gắng vươn lên.

c. Bài học nhận thức

- Chúng ta nên sống vì người khác vì nó tạo nên mối quan hệ tốt đẹp giữa con người với c/n

- Sống vì người khác là lẽ sống cao đẹp mà tất cả mọi người hướng tới.

C. Kết Bài: Khẳng định lại ý kiến học tập cho bản thân

ĐỀ 15: TÍNH TỰ LẬP

A. Mở bài: giới thiệu về tính tự lập

Trong cuộc sống, mỗi chúng ta không ai là không trải qua những gian khổ, khó khăn, không bao giờ vấp ngã. Thế nhưng, gặp những điều khó khăn, gian khổ và vấp ngã đó thì mới là người thành công. Một trong những yếu tố quyết định đến sự thành công của mỗi con người đó là tính tự lập.

B. Thân bài

1. Tự lập là gì?

- Tự lập là tự làm một mình những gì mình có thể làm được. Đó là việc tự làm mà bản thân có thể, không nhờ vả, ỷ lại vào người khác

- Tự lập là tự làm việc của mình, tự xây dựng cuộc sống của mình

2. Biểu hiện của tính tự lập

- Tự đến trường

- Tự làm thức ăn cho chính bản thân mình

- Tự làm các công việc cá nhân của mình: giặt đồ, ủi đồ, ...

- Tự làm bài tập, tự học

- Tự giác làm việc của mình

- Tự làm tất cả những gì mình có thể làm trong khả năng của mình

- Tự sống cuộc sống của mình, không dựa dẫm vào người khác

3. Ý nghĩa của tính tự lập

- Là đức tính cần thiết với mỗi người trong cuộc sống

- Tự lập sẽ giúp ta dễ thành công trong cuộc sống

- Tự lập là tiền đề xây dựng cuộc sống, sự nghiệp

- Khẳng định giá trị của bản thân

- Tự lập giúp ta không sợ khổ, sợ khó,

- Được mọi người tôn trọng và yêu quý

4. Phản đề

Tuy nhiên lại có 1 số bộ phận đặc biệt là giới trẻ do cha mẹ nuông chiều nên sống ỷ lại, phụ thuộc, không có tính tự lập từ sớm.

5. Bài học nhận thức

Tự lập là một trong những đức tính cần có của con người. Bởi vậy chúng ta cần tự tạo cho mình tính tự lập để xây dựng cuộc sống 1 cách tốt đẹp hơn.

C. Kết bài: Nêu cảm nghĩ của em về tính tự lập

- Đây là một đức tính tốt
- Em sẽ cố gắng để tự lập trong cuộc sống và học tập.

ĐỀ 16: Ý NGHĨA CỦA GIA ĐÌNH VÀ QUÊ HƯƠNG (HD ĐỀ THI)

A. Mở bài:

*** Mức tối đa: Giới thiệu được vấn đề nghị luận**

- Nguồn cội yêu thương của mỗi con người
- Gia đình và quê hương là điều không thể thiếu trong cuộc đời của mỗi con người, là bến đỗ bình yên cho mỗi con người

*** Mức chưa tối đa: Chỉ nêu một ý cơ bản, phần nêu vấn đề hoặc dẫn dắt vấn đề**

+ Mức không đạt: Lạc đề hoặc không làm

B. Thân bài:

*** Mức tối đa: Nêu được các nội dung sau :**

- + Khẳng định ý nghĩa của gia đình và quê hương trong cuộc sống của mỗi con người:
 - Gia đình là nơi có mẹ, có cha, có những người thân yêu, ruột thịt của chúng ta, ở nơi ấy chúng ta được yêu thương, nâng đỡ, khôn lớn, trưởng thành.
 - Cùng với gia đình là quê hương, nơi chôn rau cắt rốn của ta nơi ấy có người ta quen biết và thân thiết, có cảnh quê thơ mộng trữ tình, có những kỉ niệm ngày ấu thơ cùng bạn bè, có những ngày cắp sách đến trường.....
 - Gia đình và quê hương là bến đỗ bình yên cho mỗi con người dù ai đi đâu, ở đâu cũng sẽ luôn tự nhắc nhở hãy nhớ về nguồn cội yêu thương
- + Những việc làm để xây dựng quê hương và rạng rỡ gia đình:
 - Với gia đình chúng ta hãy làm tròn bổn phận người con, người cháu: học giỏi, chăm ngoan, hiếu thảo với ông bà, cha mẹ để mọi người được vui lòng.
 - Với quê hương hãy góp sức trong công cuộc xây dựng quê hương: tham gia các phong trào vệ sinh môi trường, đấu tranh chống các tệ nạn xã hội....
 - Có thể khi trưởng thành trở về q.h lập nghiệp, xây dựng quê mình ngày càng giàu đẹp...
- + Có thái độ phê phán trước những hành vi trái với đạo lí:
 - **Phá hoại cơ sở vật chất**
 - Những suy nghĩ chưa tốt về quê hương: chê quê hương nghèo khó, chê người quê lam lũ, lạc hậu, không muốn nhận quê hương
 - Hành động phản bội quê hương, đánh mất chính bản thân mình....
 - + Liên hệ, mở rộng: những tác phẩm viết về quê hương và gia đình để thấy được vai trò và ý nghĩa của quê hương như: Quê hương- Giang Nam, Tế Hanh, Đỗ Trung Quân. “ Nói với con” của Y Phương....

* Mức chưa tối đa: Bài làm đã nêu được nội dung cơ bản nhưng vẫn thiếu một vài ý nhỏ hoặc dẫn chứng chưa phong phú.

* Mức không đạt: Lạc đề hoặc không làm

C. Kết bài:

*Mức tối đa: Khẳng định

- Nguồn cội của mỗi người là gia đình và quê hương, nên hiểu rộng hơn quê hương không chỉ là nơi ta sinh ra và lớn lên, quê hương còn là tổ quốc, tình yêu gia đình luôn gắn với tình yêu quê hương, tình yêu đất nước.

- Mỗi con người luôn có sự gắn bó những tình cảm riêng tư với những tình cảm cộng đồng...

ĐỀ 18: ƯỚC MƠ CỦA EM (KHÁT VỌNG)

0. Mở bài

– Con người chúng ta từ khi sinh ra cho tới lúc trưởng thành, ai cũng có một ước mơ, hoài bão của riêng mình.

– Ước mơ giúp chúng ta có thể sống vui vẻ, có ý nghĩa và mục đích, khi thực hiện được ước mơ của mình con người cảm thấy được thành quả của quá trình nỗ lực cố gắng đúng như dân gian ta thường nói “*Sống là phải có ước mơ*”.

B. Thân bài

• Khái niệm

– Giải thích về ước mơ là gì? Nó chính là những dự định, khát khao mà mỗi chúng ta mong muốn đạt được trong thời gian ngắn hoặc dài. Ước mơ chính là động lực để mỗi chúng ta vạch ra phương hướng đường đi để dẫn tới ước mơ.

2. Biểu hiện

- Ước mơ của chủ tịch Hồ Chí Minh là giải phóng dân tộc, đem lại cuộc sống ấm no, hạnh phúc cho dân mình. Trải qua bao gian khổ khó khăn và hi sinh, Người đã đạt được điều mình mơ ước.

- Những người khuyết tật vẫn vượt lên số phận để thực hiện ước mơ của mình

3. Vai trò, ý nghĩa

– Vai trò và ý nghĩa của ước mơ trong cuộc sống của con người như thế nào? Ước mơ chính là ngọn đuốc soi sáng trong tim mỗi chúng ta nó hướng chúng ta tới những điều tốt đẹp.

– Ước mơ cũng chính là mong muốn được cống hiến sức lực của mình cho xã hội và khi chúng ta đạt được ước mơ cũng là lúc chúng ta được thừa nhận năng lực của mình. Nó là vì sao sáng soi những lối ta đi, khi đi qua những khó khăn nhìn thấy ước mơ của mình lấp lánh ở phía xa xa, bạn sẽ nỗ lực bước tiếp.

– Những ước mơ sẽ đưa con người đi tới những tương lai, không quản ngại những chông gai, nghiệt ngã, những khó khăn trên con đường đi của mình.

– Cuộc sống mà k có ước mơ thì sẽ như thế nào? Ước mơ là điều mà ai cũng nên có và cần có trong cuộc sống bởi nếu không có ước mơ cuộc sống của bạn sẽ mất phương hướng vô định.

– Không có ước mơ bạn sẽ không xác định được mục tiêu sống của mình là gì. Chính vì không xác định được phương hướng sẽ dẫn tới bạn sẽ sống hoài sống phí, và trở thành người tụt hậu bị bạn bè, xã hội bỏ lại phía sau.

4. Phản đề

Tuy nhiên hiện nay có 1 số người không có ước mơ đặc biệt là các bạn trẻ, họ sống phụ thuộc, sống theo ý của cha mẹ không biết đâu là đam mê và niềm yêu thích của bản thân để từ đó có động lực để biến ước mơ đó trở thành hiện thực.

5. Bài học nhận thức

-Ước mơ không dành cho những người lười biếng, không có lí tưởng

-Ai trên đời này cũng có ước mơ và hoài bão, quan trọng là bạn có dám thực hiện nó không mà thôi

-Mỗi người chúng ta hãy có cho mình một ước mơ, hi vọng. Nếu ai đó sống không có ước mơ, khát vọng thì cuộc đời tẻ nhạt, vô nghĩa biết nhường nào.

C. Kết bài

– Là một học sinh ngồi trên ghế nhà trường chúng ta cần phải có ước mơ mục đích sống cho riêng mình.

– Để đạt được ước mơ chúng ta cần ra sức rèn luyện học tập, tu dưỡng đạo đức để chuẩn bị những tư trang cần thiết cho con đường đi tới ước mơ của mình.

ĐỀ 19: ĐỨC TÍNH GIẢN DỊ

A. Mở bài

Việt Nam ta luôn có truyền thống yêu nước, dũng cảm, bất khuất,... Một dân tộc tràn đầy sức sống và niềm tin mãnh liệt. Một đức tính vô cùng tốt đẹp của dân tộc được lưu truyền từ đời này đến đời khác, qua bao thế hệ đó là đức tính giản dị. chúng ta cùng đi tìm hiểu về đức tính giản dị của con người Việt Nam.

B. Thân bài

1. Khái niệm

-Giản dị là có lối sống phù hợp với hoàn cảnh với cuộc sống của mỗi chúng ta. Ở đó mọi người không sống xa hoa, lãng phí, ăn chơi sa đọa. Đặc biệt lối sống này dễ hòa nhập với con người do cùng hoàn cảnh và cuộc sống.

- Lối sống giản dị là lối sống đẹp không khoa trương, không diện nhưng dễ thu hút lòng người

2. Biểu hiện

a. Trong cuộc sống

- Ăn uống bình thường, không xa xỉ
- Ăn mặc giản dị, đường hoàng
- Có lối sống giản dị
- Đối xử tốt với mọi người xung quanh

b. Trong lối sống

- Hòa nhã với mọi người
- Đối xử tốt với mọi người

- Yêu thương và giúp đỡ người khác

Ví dụ về tấm gương đức tính giản dị: Bác Hồ có lối sống giản dị, từ ăn uống đến cách ăn mặc,....

3. Vai trò, ý nghĩa

Lối sống giản dị là một trong những phẩm chất đáng quý của con người nó giúp cho chúng ta tạo được những giá trị mới, được sự đánh giá cao của người khác, khẳng định được bản thân về vẻ đẹp tâm hồn.

4. Phản đề

Tuy nhiên hiện nay có 1 số bộ phận, ăn mặc phản cảm không đúng lứa tuổi, địa điểm: ví dụ: chùa chiền thì ăn mặc hở hang thiếu tế nhị, học sinh thì không mặc trang phục của học sinh mà những bộ váy áo sành điệu...

5. Bài học nhận thức

Chúng ta cần có nhận thức đúng và chính xác về lối sống giản dị nó tạo nên phong cách ở mỗi người. Vậy nên cần phải tạo được cho bản thân lối sống giản dị để cuộc sống hòa hợp và tốt đẹp hơn.

C.Kết bài: nêu cảm nghĩ của em về đức tính giản dị

- Chúng ta nên có lối sống giản dị
- Học tập những tấm gương giản dị

ĐỀ 20: ĐỨC HI SINH

a.Mở bài

Việt Nam ta luôn có truyền thống yêu nước, dũng cảm, bất khuất,... Một dân tộc tràn đầy sức sống và niềm tin mãnh liệt. một trong những đức tính cao quý nhất đó là đức hi sinh. Để biết rõ về đức hi sinh, chúng ta cùng đi tìm hiểu.

B. Thân bài

1. Khái niệm

Đức hi sinh là tình cảm cao quý và đẹp đẽ. Đức hi sinh hi sinh vì đất nước, con người và người thân. Đó là sự đánh đổi bản thân để giành lại cuộc sống cho người khác.

2. Biểu hiện

a. Trong tình cảm gia đình:

- Cha mẹ hi sinh cả cuộc đời vì con cái, nuôi em ăn học không quản khó khăn
- Anh chị em trong nhà yêu thương, đùm bọc lẫn nhau, anh chị nghỉ học kiếm tiền nuôi em ăn học
- Sự hi sinh, nhường nhịn quà bánh cho nhau

b. Trong chiến tranh:

- Bác Hồ đã hi sinh của tuổi thanh xuân của mình để bảo vệ độc lập dân tộc, mang lại tự do và thắng lợi cho dân tộc
- Các anh hùng dân tộc như Lê Lai đã hi sinh thân mình để cứu Lê Lợi

- Các anh hùng liệt sĩ đã hi sinh tính mạng, tuổi thanh xuân để mang lại độc lập cho dân tộc

- Bây giờ thì những chú công an, những người lính biển vẫn canh giữ biển đảo bảo vệ Tổ Quốc. Nhiều người vẫn ngày đêm cống hiến trên những vùng núi xa xôi như: anh thanh niên trong “Lặng lẽ Sa Pa” của Nguyễn Thành Long.

3. Vai trò ý nghĩa

Bởi vì nó thể hiện phẩm chất đạo đức cao đẹp cần có ở mỗi chúng ta.

+ Người có đức tính hi sinh luôn là người được mọi người yêu mến, tin cậy, quý trọng.

+ Thể hiện sự dũng cảm của bản thân.

4. Phản đề

Nhưng bên cạnh đó lại có 1 số bộ phận sống ích kỷ hẹp hòi không có đức hi sinh, gặp nạn thì vô cảm...

5. Bài học nhận thức

-Đức hi sinh là một phẩm chất đạo đức để thể hiện giá trị của một con người. Bởi vậy chúng ta hãy cố gắng để rèn luyện và xây dựng phẩm chất đạo đức tốt đẹp đó.

- Chúng ta cần phát huy đức tính hy sinh của dân tộc

- Chúng ta phải rèn luyện đức hi sinh ngay từ bây giờ khi còn trên ghế nhà trường

C. Kết bài: nêu cảm nghĩ của em về đức hi sinh

– Đức tính hi sinh là truyền thống quý báu của dân tộc ta từ bao đời nay.

– Cần rèn luyện, trau dồi nhân cách, phẩm giá để góp phần làm cho cuộc sống ngày càng có ý nghĩa hơn

ĐỀ 21: TÌNH BẠN ĐẸP

0. Mở bài

Mở bài: Dùng một câu thơ, ca dao hay lời bài hát, câu danh ngôn để dẫn vào tình bạn. Ví dụ câu: “tình bạn của một người là thước đo tốt nhất giá trị của anh ta” – Charles Darwin, hoặc câu thơ “rồi sẽ có một ngày ta ngoái lại/ bạn bè ơi, khi ấy có còn nhau” của Đinh Thị Thu Vân.

Khẳng định tình bạn là tình cảm quan trọng, cần thiết của mỗi con người.

B. Thân bài

• Khái niệm

Tình bạn là khái niệm thể hiện mối quan hệ giữa con người với con người mà ở đó có chung về tâm tư, tình cảm, hoàn cảnh, quan điểm... họ có thể chia sẻ đồng cảm với nhau.

2.Cơ sở để hình thành tình bạn

-Tình bạn bắt đầu từ nhu cầu chia sẻ, trò chuyện, tâm sự và giúp đỡ nhau trong học tập, cuộc sống.

-Sự chân thành là cơ sở bền vững của tình bạn và là thước đo để đánh giá một người bạn tốt.

-Tình bạn dễ dàng có được ở những người đồng trang lứa, cùng chung lí tưởng, hợp nhau về tính cách, sở thích hoặc những người chịu thấu hiểu và sẻ chia cùng chúng ta.

3. Biểu hiện của tình bạn chân thành

-Xuất phát từ mục đích tốt cần người chia sẻ, tâm sự hoặc giúp đỡ nhau chứ không vụ lợi, toan tính.

-Người bạn tốt là người bên cạnh ta dù ta có nghèo khổ, túng thiếu, xấu xí hay đau bệnh cũng không quay lưng.

-Người bạn tốt sẽ chẳng ngại ngần giúp ta vượt qua những trở ngại trong học tập hoặc cuộc sống bằng những việc làm cụ thể mà không đòi hỏi trả ơn.

-Bạn chân thành sẽ tức giận và thẳng thắn đóng góp khi ta sai và cũng sẽ tha thứ, mỉm cười khi ta nhận lỗi.

-Người bạn ấy sẽ không bỏ mặc ta đi trên con đường sai trái, người ấy sẽ tìm cách giúp ta nhận ra lỗi đi đúng trong cuộc đời.

-Là người không cố tình tách ta ra khỏi tập thể hay lôi kéo ta vào một tổ chức cá nhân tách biệt nào đấy mà là người hào nhã với tất cả mọi người nhưng dành tình cảm đặc biệt với ta.

Ví dụ tiêu biểu: tình bạn của Các Mác - Ăn ghen, hay Lưu Bình - Dương Lễ

4. Phản đề

Tuy nhiên hiện nay có những tình bạn chỉ dùng để lợi dụng mối quan hệ, tiền của của nhau để phát triển, đây không phải là tình bạn chân chính.

5. Làm thế nào để có một tình bạn đẹp và lâu bền

-Mỗi người phải mở rộng lòng mình để đón nhận, nhìn rõ và thấu hiểu cho những người bạn xung quanh.

-Đừng đòi hỏi bạn mình phải làm bất cứ thứ gì vì mình hay chứng tỏ tình bạn mà hãy đòi hỏi chính bản thân mình đã làm được những gì để gắn kết bạn bè.

-Không cần phải sở hữu bạn ấy mà thay vào đó là đặt bạn ấy vào vị trí quan trọng trong lòng mình.

-Học cách quan tâm người khác và tha thứ khi bạn mình làm lỗi.

-Học cách khuyên nhủ đúng tâm lý để bạn nhận ra lỗi sai và thay đổi

- Học theo những điều tốt của bạn và đừng bao giờ để ghen hờn, tị nạnh phá hỏng mối quan hệ bạn bè.

6. Liên hệ với tình bạn của bản thân mình

-Nói sơ lược về người bạn của mình (tuổi, quen khi nào, vì sao lại thân nhau)

-Kể những kỉ niệm vui buồn hai người đã có và những gì người bạn ấy mang đến cho mình.

-Cảm nghĩ chung về vai trò của tình bạn đối với riêng em và đối với mỗi người.

Kết bài: Mở rộng vấn đề, nêu ý nghĩa về tình bạn và niềm mong ước của bản thân.

Ví dụ: Không ai là không có một người bạn vì chẳng ai muốn sống trong cô độc. Thật đáng tiếc cho những kẻ coi rẻ tình bạn hoặc lấy tình bạn để làm những việc sai trái....

ĐỀ 22: Ý NGHĨA CỦA NIỀM TIN TRONG CUỘC SỐNG CỦA MỖI NGƯỜI

0. MỞ BÀI

Giới thiệu được vấn đề nghị luận: Ý nghĩa của niềm tin vào chính bản thân mình trong cuộc sống của mỗi con người.

B. THÂN BÀI

• Khái niệm

- Giải thích khái niệm niềm tin vào bản thân: Đó là ý thức về năng lực, phẩm chất, giá trị của mình trong cuộc sống, biết đánh giá được vị trí, vai trò của mình trong các mối quan hệ của cuộc sống...

2. Vì sao đánh mất niềm tin vào bản thân sẽ đánh mất nhiều thứ quý giá khác:

+ Mình là người hiểu rõ mình nhất, đánh mất niềm tin vào bản thân sẽ trở thành người không có ý chí, không có nghị lực, không có quyết tâm, không biết mình là ai, sống để làm gì, vì thế mọi điều khác như tiền bạc, công danh, sẽ trở thành vô nghĩa...

+ Không có niềm tin vào bản thân sẽ không thể có cuộc sống độc lập, dễ bỏ qua các cơ hội trong cuộc sống, dễ đổ vỡ, sa ngã, đánh mất chính mình...

3. Biểu hiện

- Việc đánh mất niềm tin vào bản thân đang là một thực tế nhức nhối trong cuộc sống hiện đại của một bộ phận giới trẻ:

+ Nhiều bạn trẻ vì sống quá đầy đủ, được bao bọc từ nhỏ nên khi phải đối diện với thử thách cuộc sống thì không thể tự sống bằng chính khả năng của mình, không đủ bản lĩnh sống, dẫn đến phải gục ngã, đầu hàng trước cuộc sống

+ Trong thời đại hội nhập quốc tế một bộ phận giới trẻ khác không trau dồi, rèn luyện nên không đáp ứng được nhu cầu ngày càng cao của xã hội dẫn đến tâm lý thua kém, tự ti, không xác định được phương hướng của cuộc đời dễ bị người khác lừa gạt, lôi kéo từ đó hình thành một bộ phận thanh niên có tính cách bạc nhược, ăn bám, ỷ lại thậm chí là hư hỏng.

- Phải phân biệt giữa tự tin với tự phụ. Tin vào bản thân, khẳng định giá trị của mình không có nghĩa là tự phụ, huênh hoang, kiêu ngạo. Đánh giá được vị trí của mình trong cuộc sống không có nghĩa là coi thường người khác. Niềm tin vào bản thân càng không có nghĩa là bằng mọi cách để đạt được những điều mình muốn bất chấp cương thường đạo lý, bất chấp lẽ phải.

4. Bài học nhận thức

+ Đối với mỗi cá nhân phải không ngừng học tập, trau dồi, rèn luyện về kiến thức và đạo đức, không ngừng giao lưu học hỏi. Sớm hình thành lý tưởng sống và dám đấu tranh để thực hiện lý tưởng đó.

+ Đối với các cơ quan quản lý xã hội: Xây dựng và phát huy lối học sáng tạo, học đi đôi với hành, học kết hợp với ứng dụng; giáo dục ý thức cá nhân và hình thành tính tự tin, giàu tự trọng cho thế hệ học sinh, sinh viên; động viên, trân trọng, biểu dương những cá nhân dám nghĩ dám làm, có những đóng góp tích cực cho xã hội.

- Liên hệ bản thân.

C. Kết bài

*Cám ơn đời mỗi sớm mai thức dậy
Ta có thêm ngày nữa để yêu thương
Sống để yêu thương*

Giới thiệu được vấn đề nghị luận (trích dẫn câu của Trịnh Công Sơn).

*** Giải thích quan niệm “sống để yêu thương”:**

- Sống là sự tồn tại của con người trong cuộc đời, vũ trụ.

- Tình yêu thương là thuộc tính cơ bản, quan trọng, cao đẹp nhất của con người để tạo nên phẩm chất cho con người, cái đẹp cho xã hội.

- “Sống để yêu thương” là thông điệp nhắc nhở mỗi chúng ta cuộc sống là điều linh thiêng nhất trong trái đất này. Hãy để tình yêu thương thấp sáng, sưởi ấm trái tim con người.

Như thế cuộc đời mới có ý nghĩa.

*** Phân tích, bàn luận vấn đề:**

Câu thơ của Nhạc sĩ Trịnh Công Sơn đã cho ta một bài học sâu sắc về tình yêu thương giữa những con người trong xã hội.

- Tại sao trong cuộc sống cần có tình yêu thương?

+ Cuộc sống của con người không đơn thuần chỉ là sự tồn tại của một cá nhân riêng lẻ mà nó là tổng hòa của các mối quan hệ xã hội.

+ Tình yêu thương xuất phát từ trái tim, tâm hồn, tấm lòng rộng mở, vị tha nhân hậu. Sẵn sàng cho đi, hiến dâng một cách tự nguyện không toan tính... làm được như vậy ta sẽ thấy tâm hồn thanh thản, nhẹ nhõm.

+ Tình yêu thương bắt nguồn từ tình cảm gia đình, tình cảm với những người thân như ông bà, cha mẹ, anh chị em... Mỗi ngày qua đi sẽ thật đáng quý nếu như ta biết giành thời gian đến những người thân yêu. Từ đó giúp bản thân ta hình thành những phẩm chất tốt đẹp.

+ Đối với mọi người trong cộng đồng xã hội: Biết quan tâm chia sẻ (bạn bè những người có hoàn cảnh khó khăn, bất hạnh...) từ đó tạo nên một xã hội văn minh, nhân ái...

*** Học sinh lấy dẫn chứng trong thực tế cuộc sống để chứng minh.**

*** Phê phán những biểu hiện tiêu cực trong lối sống hiện nay:**

- Nhiều người nhất là một số bạn trẻ sống thờ ơ, vô cảm, không biết quan tâm, chia sẻ với người khác.

- Có người tự đánh mất thời gian đáng quý của mình vào những tệ nạn xã hội khiến cuộc sống trở nên u ám, là gánh nặng cho gia đình và xã hội.

*** Bài học:**

- Con người không thể sống thiếu tình thương. Thượng đế đã ban cho ta phép màu nhiệm là cuộc sống. Vì vậy hãy biết trân trọng nó.

- Là học sinh phải biết tu dưỡng đạo đức để trái tim biết yêu thương, biết rung động trước nỗi đau của người khác.

- Phê phán lối sống thờ ơ, vô trách nhiệm, ích kỉ của người khác

ĐỀ SỐ 24: Trong truyện ngắn “ Lặng lẽ Sa Pa “ của Nguyễn Thành Long anh thanh niên đã tâm sự với ông họa sĩ: “ Mình sinh ra là gì, mình để ở đâu, mình vì ai mà làm việc?” Từ lời tâm sự trên em có suy nghĩ gì về lý tưởng sống của thanh niên hiện nay?

a. Mở bài:

-Giới thiệu được vai trò của lí tưởng trong cuộc sống và thanh niên phải sống có lí tưởng

b. Thân bài

*** Giải thích:**

- Lý tưởng chính là mục đích sống cao đẹp. Sống đẹp là lối sống mình vì mọi người thể hiện bằng sự cống hiến hết mình trong học tập, trong công việc để xây dựng quê hương, đất nước....

- Lí tưởng của thanh niên Việt Nam hiện nay là sống chiến đấu để bảo vệ Tổ quốc và xây dựng chủ nghĩa xã hội.

*** Đánh giá:**

- Lý tưởng là mục đích sống, quyết định sự thành công

- Lý tưởng cho ta sức mạnh vượt qua những khó khăn, chông gai trong cuộc sống để đạt được những điều tốt đẹp.

- Lý tưởng sống cao đẹp là điều kiện để con người sống có ý nghĩa, giúp con người hoàn thiện vẻ đẹp tâm hồn, nhân cách.

-Suy nghĩ về những tấm gương sống có lý tưởng cao đẹp:

+ Trong hai cuộc kháng chiến chống Pháp và chống Mỹ: Bác Hồ, chú bé Lượm, Kim Đồng, Võ Thị Sáu....

+ Ngày nay: Những con người đang ngày đêm âm thầm, lặng lẽ cống hiến cho công cuộc xây dựng đất nước: anh thanh niên trong truyện “Lặng lẽ Sa Pa” của Nguyễn Thành Long, những người chiến sĩ hải quân, Lực lượng cảnh sát biển, kiểm ngư Việt Nam....

- Từ những tấm gương trên tuổi trẻ hôm nay phải biết tìm cho mình lí tưởng sống cao đẹp và quyết tâm thực hiện đến cùng lí tưởng của đời mình.

- Mỗi người phải sống hết mình với vị trí mà mình đang đứng, với công việc mình đang làm.

*** Bàn bạc mở rộng:**

- Trong cuộc sống hiện nay vẫn còn có một số ít người sống không có lý tưởng, có lối sống vị kỉ, cá nhân, mục đích sống tầm thường hay dựa dẫm ỷ lại vào gia đình, người thân.

- Học sinh không có lý tưởng thường mải chơi, lười học bài, dựa dẫm vào sách học tốt, sách giải....

- Những người đó sẽ trở thành gánh nặng cho gia đình và xã hội bị mọi người lên án và phê phán...

c. Kết bài

- Khẳng định lại suy nghĩ của bản thân và khái quát được tầm quan trọng của lý tưởng sống cao đẹp

ĐỀ SỐ 25: TỪ LỜI TRÒ CHUYỆN CỦA ÔNG HAI ĐỐI VỚI Đứa CON ÚT HẪY VIẾT MỘT BÀI VĂN VỚI CHỦ ĐỀ “NIỀM TIN”

Ông lão ôm khít thằng bé vào lòng, một lúc lâu ông lại hỏi:

- À, thầy hỏi con nhé. Thế con ủng hộ ai?

Thằng bé giơ tay lên, mạnh bạo và rành rọt:

- Ủng hộ Cụ Hồ Chí Minh muôn năm!

Nước mắt ông lão giàn ra, chảy ròng ròng trên hai má. Ông nói thủ thỉ:

- *Ừ đúng rồi, ủng hộ Cụ Hồ con nhỉ...*

(Trích *Làng*- Kim Lân, Ngữ văn 9, tập một)

a. *Mở bài*: Dẫn dắt giới thiệu vấn đề

– Một câu danh ngôn nổi tiếng đã nói; Mất tiền còn có thể tìm lại được nhưng mất niềm tin là mất tất cả. Đúng vậy! Nói về niềm tin của mỗi người trong cuộc sống đã có rất nhiều ý kiến nói về điều đó: “*Một người đã đánh mất niềm tin vào bản thân thì chắc chắn sẽ còn đánh mất thêm nhiều thứ quý giá khác nữa*” . Vậy niềm tin có ý nghĩa như thế nào với mỗi con người trong cuộc sống?

b. *Thân bài*:

* *Khái quát về đoạn trích*: Trong truyện ngắn *Làng* của Kim Lân, ông Hai là nhân vật chính. Ông là một người nông dân yêu làng, yêu nước, gắn bó thủy chung với cách mạng với Cụ Hồ. Khi nghe tin làng Chợ Dầu theo giặc làm Việt gian, ông vô cùng tủi hổ, đau vật, đau đớn. Ông nói chuyện với đứa con út để tạo dựng, củng cố và khẳng định niềm tin vào Cụ Hồ, vào kháng chiến.

* *Giải thích*: Niềm tin là cảm giác định ninh, chắc chắn về một điều gì đó. Có thể là tin vào một người hay một sự vật, sự việc nào đó; tin vào chính mình. Bởi vì họ nghĩ điều đó là đúng và đáng tin tưởng

* *Phân tích và bàn luận*:

- Niềm tin là một phẩm chất cao đẹp và cần thiết. Niềm tin tiếp thêm cho con người sức mạnh để con người có ước mơ, mục đích cao đẹp; mở ra những hành động tích cực vượt lên những khó khăn, thử thách; giúp con người gặt hái những thành công.

- Niềm tin giúp mọi người yêu cuộc sống, yêu con người, hy vọng vào những điều tốt đẹp.

- Đánh mất niềm tin thì con người sẽ không có ý chí nghị lực để vươn lên, không khẳng định được mình, mất tự chủ, mất tất cả, thậm chí mất cả sự sống.

– Bởi niềm tin vào bản thân là niềm tin cần thiết nhất trong mọi niềm tin. Nó không chỉ đem lại niềm tin yêu cuộc sống, yêu con người, hi vọng vào những gì tốt đẹp mà còn là nền tảng của mọi thành công. Để đạt được điều đó, con người phải biết dựa vào chính bản thân mình chứ không phải dựa vào ai khác, khách quan chỉ là điều kiện tác động, hỗ trợ chứ không phải là yếu tố quyết định thành công.

- Phê phán những con người không có niềm tin, mới va vấp, thất bại lần đầu đã gục ngã, buông xuôi.

- Niềm tin còn được củng cố nhờ sự cổ vũ, động viên của những người xung quanh.

* *Bài học nhận thức và hành động*:

- Mọi người phải xây dựng niềm tin trong cuộc sống. Tin tưởng vào khả năng, năng lực của bản thân, tin tưởng vào những điều tốt đẹp.

- Phải dám nghĩ, dám làm, tự tin, yêu đời, yêu cuộc sống.

- Phải tránh xa các tệ nạn xã hội, phải luôn làm chủ bản thân.

c. *Kết bài*:

- Kết luận: khẳng định ý nghĩa, tầm quan trọng của niềm tin.

- Liên hệ bản thân.

ĐỀ SỐ 26: SUY NGHĨ CỦA EM VỀ CHƯƠNG TRÌNH “TRÁI TIM CHO EM”

1. Giới thiệu, giải thích

a. Giới thiệu

- Chương trình Trái tim cho em do Đài THVN phối hợp với Tổng công ty viễn thông quân đội Viettel và tổ chức Đông Tây hội ngộ thực hiện để giúp cho các trẻ em mắc bệnh tim bẩm sinh có hoàn cảnh khó khăn hiện thực ước mơ cuộc sống của mình. Chương trình đã lấy được rất nhiều cảm tình của khán giả trên cả nước cũng như kiều bào nước ngoài.
- Chương trình Trái tim cho em gồm một chuỗi các hoạt động, thăm khám, phẫu thuật, quyên góp, gây quỹ... nhằm kêu gọi cộng đồng chung tay, góp sức, hiện thực hóa ước mơ về cuộc sống không bệnh tật của trẻ em nghèo mắc bệnh tim bẩm sinh trên cả nước.

b. Giải thích

- Trái tim: là một bộ phận quan trọng nhất trong cơ thể người, nếu mất nó đi thì con người sẽ ngừng thở và không tiếp tục cuộc sống => Điều quan trọng nhất của mỗi con người: tình thương, sự đồng cảm.
- Cho em: Một đối tượng cụ thể=> Tâm lòng sẽ chia, đồng cảm đối với những con người có số phận bất hạnh, khó khăn.

2. Phân tích, chứng minh

- Chương trình trái tim cho em là một điển hình cho sự đồng cảm sẻ chia, thương yêu của những con người có tấm lòng rộng lớn, bao la dành cho những em nhỏ có số phận bất hạnh được trở về với cuộc sống bình thường, có một trái tim khỏe mạnh, bình thường như bao bạn trẻ khác. (Dc)
- Trái tim cho em đem lại động lực sống, tình yêu thương sâu sắc của con người dành cho con người.
- tình thương là chìa khóa kết nối con người với con người.
- Khẳng định được sức mạnh của tình thương yêu, bao la, rộng lớn trong những hoàn cảnh khắc nghiệt nhất.

DC: Tính tới 04/08/2015 chương trình đã cứu giúp được 2.700 bệnh nhân nhi mắc bệnh tim được cứu sống, trở về với gia đình, huy động được 90 tỉ đồng ủng hộ của hơn 8.000 cá nhân, tổ chức, doanh nghiệp hảo tâm trong và ngoài nước.

- Bên cạnh việc có rất nhiều người có tâm lòng từ bi, yêu thương như vậy cũng có một số thành phần có tâm địa độc ác, coi thường tính mạng của người khác, vứt bỏ con cái ruột thịt của mình, hay là sẵn sàng dùng các thủ đoạn để đạt mục đích của mình...

3. Mở rộng và bài học nhận thức

- Hãy luôn coi trọng và đặt tình thương làm thước đo của bản thân
- Sống sao cho không hổ thẹn với bản thân và các giá trị của cuộc sống.
- Sẵn sàng đồng cảm, sẻ chia một phần nào đó để góp phần xây dựng nên môi trường con người giàu tình thương yêu.

ĐỀ SỐ 27: LÒNG KIÊN TRÌ

I. Mở bài

- Đã từ lâu lòng kiên trì đã trở thành truyền thống tốt đẹp của dân tộc ta
- Nó giúp ta đẩy lùi bao kẻ thù xâm lược, hoàn thành công cuộc xây dựng đất nước

II. Thân bài

1. Giải thích

- “Kiên trì” là kiên nhẫn, quyết tâm theo đuổi đến cùng.
- Người có lòng kiên trì luôn bền chí theo đuổi sự nghiệp đến cùng.

2. Chứng minh

- Thực tế trong xã hội có biết bao tấm gương bền chí
- Nguyễn Hiền nhà nghèo, chăn trâu, xin vào chùa nghe giảng kinh...thi đậu Trạng Nguyên năm 12 tuổi.
- Lê Lợi mười năm nằm gai nếm mật, hai lần bị vây ở Chí Linh, kiên trì đánh đuổi giặc Minh về nước...
- Bác Hồ ta cũng là một tấm gương kiên trì.
- Thầy giáo Nguyễn Ngọc Kí, mặc dù bị liệt hai tay từ nhỏ nhưng thầy vẫn quyết tâm đến trường, kiên trì học viết bằng chân, học hết đại học, trở thành Nhà giáo Ưu tú, nhà văn, nhà thơ. Từ nghị lực và ý chí vượt khó vươn lên của bản thân, thầy Nguyễn Ngọc Kí đã viết lên trang huyền thoại cho chính cuộc đời
- Hay Nick Vujicic – chàng trai người Úc sinh ra với cơ thể không tay không chân, nhưng điều đó không khiến anh nản chí. Vượt qua những khiếm khuyết trên cơ thể mình, anh trở thành một diễn giả nổi tiếng khắp thế giới, được mọi người biết đến như một tấm gương của sự vượt khó

3 Phê phán

- Tuy vậy vẫn có một số người hay nản lòng , nản chí bỏ dở công việc nửa chừng. Họ thiếu lòng kiên trì để đi đến cùng.

4. Đánh giá

- Ngày nay, lòng kiên trì đã trở thành truyền thống quý báu dân tộc, luôn được mọi người phát huy.
- Học sinh chúng ta thể hiện lòng kiên trì của mình qua việc giải những bài toán, làm những bài văn hay .
- Không đầu hàng trước những bài toán khó.
- Kiên trì không chưa đủ còn phải biết sắp xếp, có óc khoa học mới đạt tới thành công.

III. Kết bài

- Lòng kiên trì,tính bền bỉ đã giúp con người rất nhiều trong cuộc sống
- Chúng ta hãy luôn kiên trì nhẫn nại để đạt được thành công trong cuộc sống.

ĐỀ 28: GIẢI THÍCH Ý KIẾN “PHẢI CHẴNG CHỈ CÓ NGỌT NGÀO MỚI LÀM NÊN YÊU THƯƠNG”

* Giải thích:

- “Yêu thương” đó là một tình cảm tốt đẹp trong mỗi con người. Yêu thương những người thân trong gia đình, bạn bè, thầy cô, quê hương, đất nước và rộng hơn là yêu thương con người.

- “ Những điều ngọt ngào” có thể hiểu là những lời động viên ấm áp, sự quan tâm,sẻ chia, giúp đỡ nhẹ nhàng, chân thành, giản dị, yêu thương, vỗ về....

=> Ý kiến đã đặt ra một câu hỏi, và cần chúng ta trả lời: “Phải chăng chỉ có những điều ngọt ngào mới làm nên yêu thương?”. Tình cảm của con người có nhiều cung bậc, và chắc chắn tình thương cũng có nhiều cách thể hiện, không chỉ có “điều ngọt ngào”.

* Bàn luận:

- Trong cuộc sống, ai cũng có khó khăn, ai cũng có lúc vấp ngã cần sự động viên, ai cũng có lúc mệt mỏi cần sự quan tâm, chăm sóc... Và ai cũng cần có tình yêu thương để chia sẻ.
- Yêu thương được làm nên bởi những “điều ngọt ngào”, đó là điều không cần phủ nhận. Yêu thương trong vòng tay ấm áp của cha mẹ,những cái nắm tay đỡ bạn dậy và dìu bạn đi

tiếp trong cuộc đời; chia sẻ những yêu thương, quan tâm, và giúp đỡ những người khó khăn trong cuộc sống....

(HS lấy dẫn chứng thực tế hoặc trong văn học để làm rõ)

- Nhưng không chỉ có “những điều ngọt ngào” mới làm nên yêu thương. Có những tình yêu thương từ những sự góp ý thẳng thắn, trách mách, hình phạt từ bạn bè, bố mẹ, thầy cô... Cũng vì để chúng ta nhận ra sai lầm của bản thân, sống tốt, trưởng thành hơn trong cuộc sống.... "Những điều không ngọt ngào" ta cần phải lắng nghe, chấp nhận, để hoàn thiện mình mỗi ngày. Nhiều khi chính những "điều không ngọt ngào" ấy lại là những bài học không bao giờ quên, biến thành những "điều ngọt ngào" cho tương lai sau này.

* Rút ra bài học nhận thức và hành động:

- Tình yêu thương dù bằng cách thể hiện nào cũng cần sự chân thành, tích cực, giúp người khác sống tốt hơn, vượt qua mọi khó khăn thử thách.

- Tình yêu thương chỉ đẹp, chỉ thực sự có ý nghĩa khi nó vô tư, trong sáng, khi chúng ta biết cho đi chứ không phải níu giữ thật chặt.

- Là con cái, chúng ta hiểu bố mẹ luôn yêu thương ta ngay cả trong những lời trách mắng.

- Là bố mẹ, chúng ta hiểu yêu thương con cái cần sự đúng mực, đừng nuông chiều con nhiều mà thành hư, giúp con hiểu những điều không đúng, để con có thể mạnh mẽ, vượt qua những khó khăn bằng chính khả năng và nỗ lực của mình.

- Là bạn bè, cần sự thẳng thắn trong tình cảm, giúp đỡ nhau hoàn thiện mỗi ngày.

ĐỀ 29: SUY NGHĨ VỀ CÂU NÓI “ĐƯỜNG ĐI KHÓ KHÔNG PHẢI VÌ NGĂN SÔNG CÁCH NÚI MÀ NGẠI VÌ LÒNG NGƯỜI NGẠI NÚI E SÔNG”

I. MỞ BÀI: Giới thiệu về vấn đề

II. THÂN BÀI

1. Giải thích

- Đường đi khó: Theo nghĩa đen là con đường có chướng ngại vật rất khó để vượt qua=> Hình ảnh ẩn dụ: Chỉ những khó khăn, gian truân trên đường đời.

- Nội dung chính của câu nói: Khẳng định chí chí, nghị lực của con người trong cuộc sống. Dám làm, dám thử sức vượt qua những khó khăn, trở ngại trong cuộc sống, không nản lòng để đi đến thành công.

2. Phân tích, bình luận

- Ý chí, nghị lực là yếu tố dẫn đến thành công của con người trên đường đời

Trên đường đời có rất nhiều khó khăn thử thách, có rất nhiều chướng ngại vật, vượt qua những thử thách đó thực sự rất khó nhưng vượt qua lòng người còn khó hơn. Nếu bản thân vượt qua được, thành công sẽ đến với bạn

Ví dụ:

+ Thầy giáo Nguyễn Ngọc Kí, mặc dù bị liệt hai tay từ nhỏ nhưng thầy vẫn quyết tâm đến trường, kiên trì học viết bằng chân, học hết đại học, trở thành Nhà giáo ưu tú, nhà văn, nhà thơ. Từ nghị lực và ý chí vượt khó vươn lên của bản thân, thầy Nguyễn Ngọc Kí đã viết lên trang huyền thoại cho chính cuộc đời mình và trở thành tấm gương của biết bao thế hệ học sinh, thanh niên Việt Nam.

+ Hiệp sĩ công nghệ thông tin Nguyễn Công Hùng, từ khi còn nhỏ đã mắc căn bệnh hiểm nghèo khiến anh bị liệt toàn thân, nhưng anh vẫn cố gắng học tập, mở trung tâm tin học dành cho người khuyết tật, giúp đỡ họ có một hướng đi trong cuộc đời mình, có niềm tin

vào cuộc sống. Anh làm cho mọi người cảm phục bởi ý chí phi thường vươn lên trong cuộc sống, sống có ích, có cống hiến cho xã hội...

+ Hay Nick Vujicic – chàng trai người Úc sinh ra với cơ thể không tay không chân, nhưng điều đó không khiến anh nản chí. Vượt qua những khiếm khuyết trên cơ thể mình, anh trở thành một diễn giả nổi tiếng khắp thế giới, được mọi người biết đến như một tấm gương của sự vượt khó...

- Những người khi gặp khó khăn mà buông xuôi, nản lòng không xác định được mục tiêu, lí tưởng cho bản thân thì sẽ cảm thấy mình luôn thất bại, luôn cảm thấy mình yếu kém.

Ví dụ: Những thanh niên hiện nay không đặt được ra cho mình mục tiêu sống, không biết mình cần gì, hay làm gì chỉ suốt ngày ham mê vào những trò chơi vô bổ, những hoạt động khiếm nhã, không lợi ích, khi gặp vấn đề khó khăn thì dừng lại ỷ lại cho bố mẹ và đổ lỗi cho hoàn cảnh sống của chính mình....

3. Bài học nhận thức và liên hệ bản thân

- Ý chí và nghị lực đóng vai trò quan trọng với mỗi con người, ý chí là suy nghĩ và chỉ có thành hiện thực, vượt qua khó khăn hay không là lòng quyết tâm, nghị lực

- Ngay từ khi còn ngồi trên ghế nhà trường cần rèn luyện những kỹ năng sống cần thiết, đặc biệt là nghị lực sống là cách nhanh nhất vượt qua khó khăn, con đường ngắn nhất đến với thành công trong chính con người bạn.

- Môi trường xã hội luôn hiện diện khó khăn, điều quan trọng là biết tiếp nhận, sẵn sàng đón nhận khó khăn, để hoàn thiện mình, rèn luyện ý chí, tinh thần thép...

III. Kết bài: Khẳng định lại vấn đề

ĐỀ 30: TÌNH MẪU TỬ

Tôi viết về một tình cảm thiêng liêng nhỏ bé vô cùng. Tôi viết lên câu thơ về hình ảnh một vầng trăng khuyết, vầng trăng khuyết như một dáng nằm nghiêng, giữ cái khuyết cho mình nhưng là để ôm vòng lấy yêu thương, vầng trăng tuy khuyết nhưng đối với tôi, đó sẽ mãi là vầng trăng đẹp nhất, sáng nhất, và cái ánh sáng nhẹ nhàng, hiền dịu như tình Mẫu tử ấy sẽ mãi mãi soi sáng cho tôi trong suốt cuộc đời này. Với tôi, bất cứ những điều thuộc về tình Mẫu tử, dầu bình thường nhưng cũng rất thiêng liêng.

Tình Mẫu tử là tình thương yêu, là sự hi sinh, sự chở che và bao dung của người mẹ đối với con của mình. Với tôi, tôi không thật sự hiểu sâu sắc về tình Mẫu tử, nhưng tôi có thể cảm nhận được những tình cảm thiêng liêng và sâu sắc của nó. Nếu như bạn hỏi tôi tình Mẫu tử như thế nào thì có lẽ tôi sẽ không thể trả lời bạn được, nhưng tôi có thể dùng cả cuộc đời của mình để nói cho bạn biết về sự thiêng liêng của tình mẫu tử, tôi sẽ kể về câu chuyện của tôi cũng như câu chuyện của người khác, tôi sẽ biểu đạt cho bạn biết được tình cảm của tôi cũng như tình cảm của người khác...Đối với tôi, tình Mẫu tử là thiêng liêng hơn cả!

Mẹ sẽ mãi mãi là người đi cùng bạn trong suốt những cuộc hành trình trong đời bạn. Khi bạn bước chân vào thế giới này, mẹ đã ôm bạn trong tay, bạn cảm ơn mẹ bằng cách khóc như một nữ thần báo tử.

Khi bạn 1 tuổi, mẹ dứt từng miếng ăn và chăm sóc cho bạn. Bạn cảm ơn mẹ bằng cách khóc suốt đêm dài.

Khi bạn 2 tuổi, mẹ tập cho bạn đi. Bạn cảm ơn mẹ bằng cách bỏ chạy đi khi mẹ gọi.

Khi bạn 3 tuổi, mẹ làm cho bạn tất cả những bữa ăn với tình yêu. Bạn cảm ơn mẹ bằng cách quăng đĩa xuống sàn.

Khi bạn 4 tuổi, mẹ cho bạn một vài cây bút màu. Bạn cảm ơn mẹ bằng cách dùng chúng tô lên tường nhà.

Khi bạn 5 tuổi, mẹ diện cho bạn vào những ngày lễ. Bạn cảm ơn mẹ bằng cách nhảy ùm vào đồng bunn gần nhà.

Khi bạn 6 tuổi, mẹ dắt tay bạn đến trường. Bạn cảm ơn mẹ bằng cách la lên: "Con không đi".

Khi bạn 7 tuổi, mẹ mua cho bạn một quả bóng. Bạn cảm ơn mẹ bằng cách ném nó qua cửa sổ nhà bên cạnh.

Khi bạn 8 tuổi, mẹ cho bạn một cây kem. Bạn cảm ơn mẹ bằng cách để nó chảy cả vào áo.

Khi bạn 9 tuổi, mẹ cho bạn đi học piano. Bạn cảm ơn mẹ bằng cách chẳng bao giờ ngó ngang đến việc thực hành.

Khi bạn 10 tuổi, mẹ làm tài xế cho bạn suốt ngày, từ đi chơi cho đến tập thể dục rồi hết tiệc sinh nhật này đến tiệc sinh nhật khác. Bạn cảm ơn mẹ bằng cách liền nhảy ra khỏi xe khi đến nơi và chẳng hề quay lại.

Khi bạn 11 tuổi, mẹ dẫn bạn cùng bạn bè của bạn đi xem xi-nê. Bạn cảm ơn mẹ bằng cách xin ngồi ở hàng ghế khác cùng đám bạn.

Khi bạn 12 tuổi, mẹ cấm bạn không được xem những chương trình tivi nào đó. Bạn cảm ơn mẹ bằng cách đợi cho đến khi mẹ rời khỏi nhà rồi bật lên xem.

Khi bạn 13 tuổi, mẹ đề nghị bạn cắt tóc. Bạn cảm ơn mẹ bằng cách bảo rằng mẹ không biết thế nào là sành điệu.

Khi bạn 14 tuổi, mẹ cho bạn đi trại hè xa nhà một tháng. Bạn cảm ơn mẹ bằng cách chẳng viết lấy một lá thư.

Khi bạn 15 tuổi, mẹ đi làm về và chờ đợi sự chào đón của bạn. Bạn cảm ơn mẹ bằng cách khóa cửa phòng ngủ.

Khi bạn 16 tuổi, mẹ dạy bạn lái chiếc xe của mẹ. Bạn cảm ơn mẹ bằng cách lấy nó chạy bất cứ khi nào có thể.

Khi bạn 17 tuổi, mẹ đang đợi một cuộc gọi quan trọng. Bạn cảm ơn mẹ bằng cách tán dóc đến giữa đêm.

Khi bạn 18 tuổi, mẹ đã khóc trong ngày lễ tốt nghiệp của bạn. Bạn cảm ơn mẹ bằng cách đi chơi với bạn bè đến chiều tối.

Khi bạn 19 tuổi, mẹ trả tiền học phí cho bạn, lái xe đưa bạn đến trường đại học, mang túi xách cho bạn. Bạn cảm ơn mẹ bằng cách tạm biệt mẹ bên ngoài dãy phòng tập thể để khỏi lúng túng trước mặt bạn bè.

Khi bạn 20 tuổi, mẹ hỏi bạn đã gặp gỡ ai chưa. Bạn cảm ơn mẹ bằng cách đáp: "Đó không phải là chuyện của mẹ".

Khi bạn 21 tuổi, mẹ đề nghị bạn những nghề nghiệp nào đó cho tương lai. Bạn cảm ơn mẹ bằng cách trả lời: "Con không muốn giống mẹ".

Khi bạn 22 tuổi, mẹ ôm bạn trong ngày lễ tốt nghiệp. Bạn cảm ơn mẹ bằng cách hỏi xem mẹ có thể tặng bạn một chuyến đi du lịch châu Âu không.

Khi bạn 23 tuổi, mẹ sắm sửa tất cả đồ đạc cho căn hộ đầu tiên của bạn. Bạn cảm ơn mẹ bằng cách nói rằng những người bạn của mẹ xấu xí và quê mùa.

Khi bạn 24 tuổi, mẹ gặp vị hôn phu của bạn và hỏi về những kế hoạch tương lai của bạn. Bạn cảm ơn mẹ bằng cách giận dữ và cầu nhàu: "Con xin mẹ đấy".

Khi bạn 25 tuổi, mẹ lo lễ cưới cho bạn, mẹ khóc và bảo rằng mẹ yêu bạn biết bao. Bạn cảm ơn mẹ bằng cách dọn đến sống ở một nơi xa tít.

Khi bạn 30 tuổi, mẹ gọi bạn và khuyên bảo về việc chăm sóc trẻ em. Bạn cảm ơn mẹ bằng cách bảo rằng: "Mọi việc giờ đã khác xưa rồi"

Khi bạn 40 tuổi, mẹ gọi để nhắc bạn nhớ sinh nhật của một người thân. Bạn cảm ơn mẹ bằng câu trả lời: "Con thật sự bận mẹ ạ!"

Khi bạn 50 tuổi, mẹ ngã bệnh và cần bạn chăm sóc. Bạn cảm ơn mẹ bằng cách tìm đọc sách về đề tài: "Cha mẹ trở thành gánh nặng cho con cái như thế nào"

Và rồi một ngày kia, mẹ lặng lẽ ra đi. Tất cả những điều bạn chưa làn sụp đổ tan tành. "Hãy ru con ngủ, ru con suốt đêm dài. Bàn tay đưa nôi... có thể cai trị cả thế giới".

Ta hãy dành một giây nào đó để báo hiếu và tỏ lòng kính trọng với người ta gọi là Mẹ, dù rằng một số người có thể sẽ không nói điều đó thẳng thắn với mẹ mình. Chẳng điều gì có thể thay thế mẹ được. Hãy trân trọng từng giây phút, dẫu rằng đôi khi mẹ không phải là người hiểu ta nhất trong những người bạn của ta, có thể không đồng ý với những suy nghĩ của chúng ta, nhưng người ấy vẫn là mẹ bạn!!!

Mẹ sẽ luôn ở bên bạn; lắng nghe những phiền muộn, niềm vui cũng như những nỗi thất vọng của bạn. Hãy tự hỏi chính mình: "Mình có dành đủ thời gian cho mẹ để lắng nghe những phiền muộn và buồn chán của một người nội trợ suốt ngày ở trong bếp không???"

Suốt cuộc đời tần tảo nuôi con, một người mẹ không trông mong gì ở con mình sự báo đáp, niềm hạnh phúc lớn lao nhất của một người mẹ là được nhìn thấy con mình hạnh phúc. Mẹ sẵn sàng bỏ hết một năm hạnh phúc để tránh cho con một giờ đau đớn, có thể đi ăn xin để nuôi con, có thể hi sinh tính mạng để cứu sống con! Người mẹ đã dành hết cuộc đời cho con, đến cuối cùng, các bà không nhận được gì cả, các bà mẹ sẽ trở nên già nua và nhăn nheo nhưng các bà sẽ mãi mãi không bao giờ xấu xí.

Một bông hồng cho em/ Một bông hồng cho anh/ Và một bông hồng cho những ai/
Cho những ai đang còn mẹ/ Đang còn mẹ để lòng vui sướng hơn/ Rủi mai này mẹ hiền có mất đi/
Nhué hoa không mặt trời/ Như trẻ thơ không nụ cười/ Ngỡ đời mình không lớn khôn thêm/
Nhué bầu trời thiếu ánh sao đêm/ Mẹ, mẹ là dòng suối dịu hiền/ Mẹ, mẹ là bài hát thần tiên/
Là bóng mát trên cao/ Là mắt sáng trăng sao/ Là ánh đuốc trong đêm khi lạc lối/
Mẹ, mẹ là lọn mía ngọt ngào/ Mẹ, mẹ là nải chuối buồng cau/ Là tiếng dế đêm thâu/
Là nắng ấm nương dâu/ Là vốn liếng yêu thương cho cuộc đời... Lời bài hát nghe thật buồn, nó đã thể hiện được sự quan trọng của người mẹ đối với người con cũng như là sự thiếu thốn, mất mát không gì bù đắp được khi không còn mẹ. Một cuộc sống hạnh phúc không hẳn phải là một cuộc sống có đầy đủ tiền tài, vật chất. Đôi khi, cho dù bạn là một người giàu sang, của cải đếm không hết, nhưng từ tận sâu trong con tim mình, bạn có cảm thấy thật sự hạnh phúc không, đặc biệt là khi mẹ của bạn đã không còn. Tôi nghĩ có lẽ bên ngoài vỏ bọc hạnh phúc ấy, vào một thời khắc nào đó, sẽ có lúc bạn cảm thấy mình rất cô đơn. Niềm hạnh phúc lớn nhất của một con người là được trải qua một tuổi thơ bên cạnh mẹ, được mẹ yêu thương, chăm sóc, bảo bọc. Đối với mẹ, bạn sẽ mãi chỉ là một đứa trẻ nhỏ bé luôn cần có mẹ chăm nom, những ký ức về mẹ sẽ mãi là những ký ức vĩnh cửu và nếu như thời gian như một cuốn băng quay ngược dòng thời gian và cả không gian để trở

về với tuổi thơ xinh đẹp ấy thì liệu bạn có còn trân trọng những thời khắc tuyệt đẹp đó nữa hay không?

Hãy nhớ, yêu thương và kính trọng mẹ, dù rằng bạn có thể có cách nhìn khác với mẹ. Khi mẹ ra đi, những kỉ niệm yêu mến của quá khứ và cả nuối tiếc sẽ ở lại, cũng như cái tình Mẫu tử bị đứt đoạn. Bạn hãy nhớ rằng, dù bạn đi đến đâu hay ở bất cứ nơi nào, mẹ sẽ luôn là người quan tâm, yêu thương, lo lắng cho bạn nhất. Đừng xem những điều gần gũi với trái tim bạn là hiển nhiên. Yêu mẹ hơn bản thân mình, vì cuộc đời bạn sẽ vô nghĩa nếu không có Người.

ĐỀ SỐ 31: Viết một bài văn ngắn (không quá 400 từ) trình bày suy nghĩ của anh/chị về câu ngôn ngữ Hi Lạp: “Cái rễ của học hành thì cay đắng nhưng quả của nó thì ngọt ngào”.

DÀN Ý THAM KHẢO

• **1. Giải thích:**

– Học hành là quá trình học và thực hành để mở mang kiến thức, nâng cao trình độ hiểu biết của mỗi người.

– Rễ đắng và quả ngọt là hình ảnh ẩn dụ chỉ công lao học hành và kết quả học tập.

Câu ngôn ngữ thể hiện nhận thức sâu sắc về quy luật của học vấn và vai trò quan trọng của việc học hành đối với mỗi người.

2. Phân tích – Chứng minh.

Ý 1: Học hành có những chùm rễ đắng cay

– Việc học đòi hỏi tốn thời gian, công sức, trải qua cả một quá trình.

– Quá trình học tập có những khó khăn, vất vả, gian nan: chiếm lĩnh tri thức, luyện tập, thực hành... Để có thể giỏi giang, thành công đòi hỏi phải từng bước chinh phục những bậc thang học vấn.

– Quá trình học tập có khi phải trải qua những thất bại, phải nếm vị cay đắng: điểm kém, bị quở mắng, thi hỏng....

Ý 2: Vị ngọt của quả tri thức hái được từ việc học hành

– Vị ngọt của kết quả học tập trước hết là người học được nâng cao hiểu biết của bản thân, giàu có hơn về tri thức và tâm hồn, tự tin hơn trong cuộc sống.

– Thành quả học tập mang lại niềm vui, niềm tự hào cho bản thân và gia đình. thầy cô giáo, nhà trường, quê hương...

– Thành công trong học tập cũng chắn cánh cho những ước mơ, khát vọng mới trên con đường lập nghiệp.

– Phải biết chấp nhận đắng cay trong giai đoạn đầu để sau đó hưởng thành quả tốt đẹp lâu dài.

* Dẫn chứng:

+ Ê-đi-xon phải trải qua hàng nghìn thí nghiệm, phải tìm tòi không ngừng để phát minh ra bóng đèn điện.

+ Mặc-xim Gorki phải kiếm sống đủ thứ nghề vất vả nhưng không nguôi khát vọng học tập. Bằng con đường tự học đầy gian truân, say mê đọc sách tiếp cận ánh sáng văn minh nhân loại và trở thành nhà văn vĩ đại của nhân loại. (Bút danh: Gor-ki có nghĩa là cay đắng)

+ Mạc Đĩnh Chi bắt đom đóm cho vào vỏ trứng để lấy ánh sáng đọc sách, sau đó trạng nguyên.

3.Đánh giá – mở rộng

– Câu nói bao hàm một nhận thức đúng đắn, một lời khuyên tích cực: nhận thức được quá trình chiếm lĩnh tri thức, mỗi người cần có bản lĩnh, chủ động vượt qua khó khăn để thu nhận được thành quả tốt đẹp trong học tập.

– Trong thực tế, nhiều người lười biếng không chịu khó học hỏi, trau dồi kiến thức, không biết biến nhựa đắng thành quả ngọt dâng cho đời; hay có những người ỷ lại người khác, không nỗ lực, dẫn đến những hành động gian lận, không trung thực trong học tập

– Kết quả học tập nếu không từ công sức bản thân sẽ không bền, sẽ có lúc phải trả giá, sẽ trở thành kẻ kém cỏi trong cái nhìn của mọi người.

4. Bài học:

* Nhận thức: xem câu ngạn ngữ là phương châm nhắc nhở, động viên bản thân trong quá trình học tập.

* Hành động: rèn ý thức vươn lên trong học tập, không đầu hàng gian nan thử thách, luôn hướng tới những ước mơ, khát vọng hái quả ngọt từ học vấn để thành công.

ĐỀ 32: Anh / chị nghĩ như thế nào về câu nói: “Đời phải trải qua giông tố nhưng không được cúi đầu trước giông tố” (Trích Nhật ký Đặng Thùy Trâm)

DÀN Ý THAM KHẢO

● Giải thích:

– Giông tố ở đây dùng để chỉ cảnh gian nan đầy thử thách hoặc việc xảy ra dữ dội .

– Câu nói khẳng định: cuộc đời có thể trải qua nhiều gian nan nhưng chớ cúi đầu trước khó khăn, chớ đầu hàng thử thách, gian nan.

2.Phân tích – chứng minh :

Ý 1: Đời người cần trải qua những thử thách để trưởng thành:

Câu nói trên là tiếng nói của một lớp trẻ sinh ra và lớn lên trong thời đại đầy bão táp. Trong cuộc chiến tranh vệ quốc, họ sống thật đẹp và hào hùng.(Đặng Thùy Trâm, Nguyễn Văn Thạc, Nguyễn Viết Xuân “nhằm thẳng quân thù mà bắn”...)

– Trong gian khó, con người được rèn luyện như thép được tôi trong lửa; thực tế gian nan giúp con người hình thành được nhiều phẩm chất đáng quý: ý chí, nghị lực, bản lĩnh, sáng tạo, năng động,v.v...

Ý 2: Không cúi đầu trước giông tố, vẻ đẹp nhân cách con người tỏa sáng:

– Dù trong hoàn cảnh nào, khi con người không cúi đầu trước thử thách, con người sẽ trưởng thành và nhân cách sẽ tỏa sáng (Ngô Bảo Châu và công trình nghiên cứu về Bỏ đề cơ bản...,)

– Không cúi đầu trước gian khó, trước hết con người phải vượt lên chính mình, chiến thắng bản thân, xông xáo năng động trong cuộc sống. Đó cũng là sống đẹp.

** Dẫn chứng:*

– Thực tế học tập, lao động của lớp trẻ hiện nay có bao tấm gương sống đẹp:

+ Những thủ khoa đại học nhà nghèo vượt khó:

°Lê Minh Khiết – HS trường THPT chuyên Lê Khiết (Quảng Ngãi) với hattrick thủ khoa: Thủ khoa Tốt nghiệp THPT (56 điểm), thủ khoa Đại học Ngoại thương TPHCM (28,5 điểm), thủ khoa Đại học Y dược TPHCM (29,5 điểm).

°Vũ Văn Thanh, HS trường THPT Tô Hiệu, huyện Vĩnh Bảo (Hải Phòng) nhà nghèo, vừa đi học vừa làm thêm phụ hồ để có tiền phụ giúp gia đình và trang trải việc học, tự học và đỗ hai trường đại học: đỗ thủ khoa Đại học Hải Phòng và đỗ Đại học Ngoại thương (cơ sở Hà Nội).

+ Những người chiến đấu với căn bệnh nan y để sống có ích thật đáng khâm phục...:

°Sự kiện tại TPHCM, với chủ đề “Vượt lên và chiến thắng”, 150 bệnh nhân ung thư đã tham gia thi đá bóng để chiến đấu với bệnh tật. Dù không thể bước nhanh hơn, dù các đấu thủ đã hoàn tất phần thi, một bệnh nhân 60 tuổi vẫn không bỏ cuộc và chia sẻ: “Tôi không thi để thắng thua với người khác, tôi chỉ muốn chiến thắng bản thân mình”.

3. Bình luận:

– Câu nói thể hiện một quan niệm nhân sinh tích cực: sống không sợ gian nan, thử thách, phải có nghị lực và bản lĩnh. Câu nói ngắn gọn nhưng cô đúc, có nghĩa giáo dục sâu sắc đối với thế hệ trẻ.

– Phê phán lối sống hèn nhát, cầu an, ngại khó...

4. Bài học:

* Nhận thức: Gian nan là thử thách của cuộc đời, con người được tôi luyện trong thử thách sẽ trưởng thành.

* Hành động: dám nghĩ – dám làm, phải năng động, phải rèn luyện tu dưỡng những phẩm chất cần có ở những con người của thời đại mới có khả năng vượt qua mọi thử thách để thành công.

PHẦN 2: NGHỊ LUẬN VỀ 1 HIỆN TƯỢNG ĐỜI SỐNG

A. MỞ BÀI

- Yêu cầu: Nêu lên được tính cấp thiết của vấn đề cần nghị luận.

- Định hướng thực hiện thông qua trả lời các câu hỏi.

+ Hiện tượng này xuất hiện từ bao giờ ở đâu?

Hỗ trợ trả lời: Những năm gần đây, những tháng gần đây, hiện nay/ Tại Việt nam, thế giới, Đông nam á....

+ Hiện tượng này tạo nên ảnh hưởng gì cho xã hội con người?

Hỗ trợ trả lời: Làm cho xã hội rối loạn, nhức nhối/ làm cho con người đau khổ/ ...)

+ Tính cấp thiết của vấn đề ở chỗ nào?

Hỗ trợ trả lời: Vấn đề đã thành mối quan tâm của mọi người/ thành bức xúc của con người/ tất cả đang tìm mọi biện pháp để khắc phục, loại trừ nó xây dựng một xã hội lành mạnh)

B. THÂN BÀI

Ý 1. Thực trạng của vấn đề cần nghị luận

- Yêu cầu : Trình bày được biểu hiện của hiện tượng trong thực tế.

- Định hướng thực hiện thông qua trả lời các câu hỏi.

+ Nhờ đâu em biết những biểu hiện này?

Hỗ trợ trả lời: Thông qua các phương tiện thông tin đại chúng/ qua bài giảng của cô giáo/ qua chứng kiến thực tế...(có thể nêu rõ em biết qua đài nào, báo nào)

+ Hiện tượng diễn ra trên quy mô nào?

Hỗ trợ trả lời: Diễn ra quy mô rộng (Hay hẹp) trên địa bàn toàn quốc/ Các tỉnh thành phố/ thôn xóm/ hay nhà trường. (có thể nêu rõ các số liệu về người, thiệt hại... em biết)

+ Mức độ diễn ra?

Hỗ trợ trả lời: Diễn ra thường xuyên từng ngày từng giờ Hay hạn chế trong thời gian ngắn?

+ Đối tượng tham gia thực hiện các hành vi này?

Hỗ trợ trả lời: Mọi người/ thanh thiếu niên/ (có thể nêu rõ số liệu về người, vụ việc... em biết)

+ Hãy kể hoặc miêu tả một vài thực tế về con người vi phạm những hành vi bị cấm em chứng kiến hoặc biết?

Hỗ trợ trả lời: Kể 1 chuyện em biết/chứng kiến, theo mẫu : Thời gian địa điểm chứng kiến? nhân vật làm gì? Hậu quả/ kết quả xảy ra.

Ý 2. Nguyên nhân dẫn đến thực trạng trên (Khách quan và chủ quan).

- Những nguyên nhân khách quan nào dẫn đến hiện tượng?

Hỗ trợ trả lời: Đất nước hội nhập nhiều phong cách sống xa lạ, văn hóa tiêu cực tràn vào chưa kịp xóa bỏ/ Đất nước còn nghèo, đời sống khó khăn/ Pháp luật đang trong quá trình hoàn thiện còn những khuyết/ khả năng quản lý nhà nước còn những bất cập...

- Những nguyên nhân chủ quan nào dẫn đến tình trạng trên?

Hỗ trợ trả lời: Nhận thức của con người về vấn đề còn hạn chế không có ý thức học tập cập nhật/ Suy nghĩ nông cạn tham lợi trước mắt/Thói quen sống buông thả, tùy tiện dễ bị lôi kéo/ Ý thức công dân mình vì mọi người, cống hiến cho XH....kém.

Ý 3. Hậu quả (Xấu) hoặc kết quả (Tốt).

+ Hiện tượng làm ảnh hưởng đến đời sống Xh?

Hỗ trợ trả lời: Làm cho hình ảnh đất nước xấu đi trong con mắt bạn bè thế giới/ Nền kinh tế, chậm phát triển vì những chi phí vô nghĩa/ an ninh đất nước trở nên phức tạp, gây khó khăn cho quản lý/ Để lại hàng loạt những vấn đề khác cho Xh phải giải quyết : bảo hiểm thất nghiệp, y tế, trợ giúp nhân đạo phải hỗ trợ cho hậu quả gây ra...

+Hiện tượng làm ảnh hưởng đến con người (đặc biệt học sinh) như thế nào?

Hỗ trợ trả lời: Ảnh hưởng đến học tập tu dưỡng? Đến kinh tế gia đình? Đến đời sống tình cảm quan hệ với mọi người? Đến sức khỏe? uy tín và tương lai bản thân?...

Ý 4. Biện pháp khắc phục hậu quả (Vấn đề phê phán) hoặc phát huy kết quả (Vấn đề tốt).

Hỗ trợ trả lời: - Biện pháp Chung : tuyên truyền cho mọi người có nhận thức về tác dụng,tác hại/ Giáo dục cho mọi người hiểu sâu sắc và tự tuyên truyền cho nhau/ Xây dựng hành động và hành động thực tế ứng xử trong cuộc sống ntn cho đúng.

- Biện pháp cá nhân : tự học tập nâng cao nhận thức về cuộc sống/ tìm hiểu sâu sắc về vấn đề và kêu gọi bè bạn và cộng đồng tham gia/ xây dựng những hành động đúng trước (vấn đề đó) trong cuộc sống/ phê phán hành vi xấu, học tập tấm gương tốt.

- Đề nghị : Nhà nước hỗ trợ những biện pháp và điều kiện tốt về luật, về môi trường, về cơ sở vật chất và con người có năng lực nhiệt tình tham gia các chương trình hoạt động...

C. KẾT BÀI

- Tóm lược nội dung đã trình bày

Hỗ trợ trả lời: Những lý giải, phân tích và chứng minh trên đây đã làm rõ vấn đề.....đồng thời cũng chỉ rõ những nguyên nhân, hậu quả/kết quả của nó.... Mặt khác bài viết cũng đã đưa ra những giải pháp khắc phục....

- Nêu suy nghĩ về tầm quan trọng của vấn đề đã nghị luận.

Hỗ trợ trả lời: Vấn đề đặt ra ở đây luôn là vấn đề thời sự, nóng bỏng/ nó tác động mạnh mẽ tới xã hội cuộc sống và mỗi con người / nếu loại trừ (tiêu cực)/ phát huy tích cực thì Xh, CS, Con người ntn?

- Đưa ra một thông điệp, hay lời khuyên cho mọi người.

Hỗ trợ trả lời: Từ đó, mỗi con người hãy nhận thức và hành động đúng (về Hiện tượng) chúng ta sẽ có cuộc sống hạnh phúc hơn, XH tốt đẹp hơn.

ĐỀ 1: VẤN ĐỀ NGHIỆN INTERNET CỦA GIỚI TRẺ

MỞ BÀI

Trong suốt dòng lịch sử con người, đã có những người phải vất vả chống lại tính nghiện ngập, nào là nghiện rượu, nghiện ma túy, bài bạc, hiện nay, có một tình trạng nghiện mới xuất hiện: nghiện Internet.

THÂN BÀI

1. Thực trạng về căn bệnh nghiện internet trong giới trẻ

§ Với nhiều người, Internet là một thứ không thể thiếu; một thói quen không kiểm soát nổi.

§ Quên thời gian, sao lãng ăn uống và ngủ; tức giận, căng thẳng, bồn chồn khi không thể lên mạng; cần trang bị máy tính mạnh hơn, nhiều phần mềm mới; biểu hiện trầm cảm, hay cáu giận và tách biệt với xã hội.

§ Nghiện Internet – một hành vi gây căng thẳng cho cuộc sống của chính nạn nhân và cho cả gia đình, bạn bè, đồng nghiệp – là một căn bệnh tâm lí đang lan tràn trên toàn thế giới.

§ Chơi game trực tuyến là một dạng của nghiện Internet và đang lan tràn nhanh chóng trong giới trẻ.

2. Hậu quả của nghiện internet

§ Trong đó có tình trạng vì quá mê mết Internet mà các con nghiện xao lãng chuyện học hành, thậm chí bỏ học.

§ Họ giảm tiếp xúc với gia đình, bè bạn, sống cô lập trước màn hình máy tính, lặn vào những “chatroom” hay chơi những trò chơi bạo lực.

§ Các thiếu niên mắc bệnh này thường là những em có vấn đề về thái độ hành xử, mặc cảm.

(Lưu ý: Internet chỉ là chất xúc tác chứ không phải là nguyên nhân gây nghiện)

3. Giải pháp

§ Xây dựng một mạng lưới trung tâm tư vấn về nghiện Internet, cùng với các chương trình điều trị.

§ Không được phủ nhận, vai trò của tích cực của Internet trong đời sống xã hội, nhưng cần có những định hướng đúng đắn.

§ Liên hệ bản thân

III. KẾT BÀI

Cũng giống như nghiện rượu hay ma túy vậy, nghiện Internet mang lại những hậu quả nhất định về tâm lí thể xác và các mối quan hệ xung quanh. Đừng để thành quả được coi là có ý nghĩa nhất đối với xã hội loài người lại huỷ hoại chính bạn – công dân của thời đại.

ĐỀ 2: HỌC VỆT - HỌC TỬ

A. Mở bài

Ví dụ:

Không chỉ có những kỉ niệm vui buồn, những kỉ niệm đáng nhớ khi còn đi học mà chúng ta còn có những người bạn. Nhưng trường học bạn bè nào không phải cũng tốt cũng có những bạn xấu. một trong những người bạn xấu là những người bạn không chuyên tâm vào học hành, bao giờ cũng nghĩ đến việc học vẹt, học tủ, không trung thực trong học tập để có những luyện tiếc sau này.

II. Thân bài: nghị luận về học vẹt, học tủ

- *Thế nào là học vẹt, học tủ:*
- Học vẹt, học tủ là một cách học đối phó của học sinh hiện nay
- Học vẹt, học tủ là chọn lọc những kiến thức để học, còn lại không học
- Học tủ là học những kiến thức quan trọng một cách qua loa để dành cho thi cử, khi thi cử xong rồi thì lại quên
- Học vẹt là cách học như một con vẹt, học sao thì vậy, không hiểu bài

2. Nguyên nhân của sự học vẹt, học tủ:

- Do sự phát triển của xã hội
- Do nền giáo dục thiếu đi sự quan tâm
- Do chương trình học ngán ngẫm
- Do bản thân học sinh, sinh viên lười học
- Do ba mẹ và thầy cô không quan tâm chăm sóc

3. Tác hại của việc học vẹt, học tủ:

- Khiến học sinh không thể lĩnh hội kiến thức một cách chắc chắn
- Không nắm vững kiến thức
- Tạo ra một thói xấu cho học sinh hình thành nên những thói xấu khác trong cuộc sống

4. Cách khắc phục lối học vẹt học tủ:

- Tạo điều kiện học tập thoải mái nhất
- Không đề nặng vấn đề học tập đối với học sinh
- Học sinh phải tự ý thức được hành động của mình

C. Kết bài ; Nêu cảm nghĩ của em về lối học vẹt, học tủ

Ví dụ: Học vẹt, học tủ là một lối học không đúng, chúng ta nên chọn cho mình một lối học chính xác và phù hợp với bản thân nhất.

Trên đây là Hướng dẫn lập dàn ý đề bài “Nghị luận về học vẹt, học tủ” chi tiết và ngắn gọn nhất dành cho bạn. hi vọng qua bài lập dàn ý bạn đã có được những sự tham khảo để làm văn tốt hơn. Chúc các bạn thành công và học tập tốt.

ĐỀ 3: NGHỊ LUẬN VỀ VẤN ĐỀ “RỪNG VÀNG BIỂN BẠC”

A.Mở bài: giới thiệu về vấn đề “Rừng vàng biển bạc”

Nhờ vào sự thuận lợi về thiên nhiên và được trù phú cho nhiều tài nguyên thiên nhiên khác mà Việt Nam ta được mệnh danh là Rừng vàng biển bạc. rừng vàng biển bạc là một đặc ân của thiên nhiên ban tặng cho nước ta, những cánh rừng mênh mông xanh ngắt cùng với đường bờ biển dài hàng nghìn km đã đưa nước ta càng ngày càng phát triển và trù phú hơn nhờ vào thiên nhiên ấy.

B.Thân bài: nghị luận về vấn đề Rừng vàng biển bạc

- Khái niệm

Thế nào là Rừng vàng biển bạc:

- Rừng vàng là chỉ sự quan trọng của những cánh rừng, so sánh sự quý giá của rừng giống như vàng, sự che chở, đùm bọc và bảo vệ cuộc sống của chúng ta vô cùng quý giá
- Biển bạc là thể hiện sự phong phú về thủy hải sản, nhờ vào biển mà người dân ta đánh bắt và cải thiện đời sống

2. Thực trạng của rừng vàng biển bạc hiện nay:

- Rừng bị tàn phá ngày càng nghiêm trọng
- Những đồi trọc, đất trống được hình thành khắp mọi nơi
- Những khu rừng bị thiêu trụi
- Nguồn nước đang càng ngày càng bị ô nhiễm
- Tôm cua cá, thủy hải sản ngày càng khan hiếm
- Rừng vàng biển bạc là một khái niệm không còn

3. Nguyên nhân

-Do ý thức của những người dân quá kém trong việc bảo vệ môi trường.

- Do nhà nước, chính quyền chưa có nhiều biện pháp triệt để trong việc bảo vệ rừng.

4. Biện pháp để bảo vệ rừng vàng biển bạc:

- Tích cực bảo vệ rừng phòng hộ, rừng đầu nguồn
- Trồng thêm những cánh rừng
- Ngăn chặn các hành vi gây ảnh hưởng đến nguồn nước

C.Kết bài: nêu cảm nghĩ của em về vấn đề rừng vàng biển bạc

Rừng vàng biển bạc là một tài nguyên vô cùng quý giá, chúng ta nên bảo vệ chúng. Bảo vệ rừng và nguồn nước cũng chính là bảo vệ cuộc sống của chúng ta.

ĐỀ 4: SỐNG VÔ CẢM

A. Mở bài

- Đại văn hào Nga Marsim Gorky đã từng quan niệm: "Nơi lạnh nhất không phải là Bắc Cực mà là nơi thiếu vắng tình thương". Tình thương chính là cái quý giá của con người; "nó làm cho người gần người hơn"; sưởi ấm những cuộc đời bất hạnh và làm cho cuộc đời thêm phần ý nghĩa. Thế nhưng, có một mặt trái đáng buồn trong xã hội chúng ta hiện nay là con người đang dần mất đi tình thương ấy để sống với lòng ích kỷ, bằng trái tim lạnh giá, chỉ nghĩ cho bản thân, lạnh lùng, thậm chí là thờ ơ với mọi thứ xung quanh. Đó chính là thái độ sống vô cảm mà mọi người cho đó là "căn bệnh lâm sàng".

B. Thân bài

1. Khái quát (Dẫn dắt vào bài)

- "Bệnh vô cảm" đã và đang trở thành một vấn đề xã hội mà mọi người quan tâm và suy nghĩ. Nó dường như trở nên phổ biến và càng nhanh chóng phát triển. Vậy, chúng ta hiểu gì về "bệnh vô cảm"?

2. Giải thích: "Bệnh vô cảm" là gì?

- "Bệnh vô cảm" là căn bệnh tâm hồn của những người có trái tim lạnh giá, không xúc động, sống ích kỷ, lạnh lùng. Họ thờ ơ, làm ngơ trước những điều xấu xa, hoặc nổi bất hạnh, không may của những người sống xung quanh mình.

3. Thực trạng, biểu hiện

- Bệnh vô cảm có những biểu hiện:

+ Thờ ơ với buồn vui, sướng khổ, với những số phận của những người xung quanh mình. Đi đường gặp những người bị tai nạn, gãy tay, gãy chân hoặc nằm bất tỉnh, những kẻ vô cảm chẳng có phản ứng nào mà chỉ biết đứng đờ người với thái độ "Thờ ơ con mắt lạnh. Nhìn chúng có hề chi!" (Tố Hữu).

+ Thờ ơ với những vấn đề xã hội dù lớn, dù nhỏ, các phong trào, các sự kiện. Hằng năm, mọi người đều hưởng ứng sự kiện Giờ Trái đất. Khi mà toàn thể xã hội tham gia sự kiện một cách tích cực và hào hứng, nhất là thế hệ trẻ thì bên cạnh đó vẫn có những con người thản nhiên bật nhạc, bật đèn, bật tivi. Rõ ràng, đây là một cách thể hiện sự vô cảm, anh ta thờ ơ với những vấn đề lớn lao nhất, hoặc thậm chí là những vấn đề rất bình dị nhưng mà thật có ý nghĩa trong cuộc sống. Những phong trào hiến máu, tình nguyện, giúp đỡ đồng bào bị bão lụt, những vấn đề lớn lao của xã hội... thờ ơ, coi như đó không phải là chuyện của mình.

+ Thờ ơ trước những vẻ đẹp của thiên nhiên, của cuộc sống, của con người. Một tấm gương học sinh nghèo, có hoàn cảnh khó khăn, cố gắng vươn lên học giỏi, nhưng anh ta sẵn sàng bỏ qua, không để tâm đến, không biết ngưỡng mộ, và cảm phục. Trước một cảnh

đẹp của thiên nhiên khiến mọi người phải xúc động, phải xao xuyến thì lại thờ ơ, coi như không có chuyện gì.

+ Thờ ơ với cái xấu, cái ác. Lên xe ô tô, thấy kẻ gian móc túi hoặc bọn côn đồ hành hung hành khách, họ cũng chỉ lơ đi xem như đây không phải chuyện của mình. Sống trong cơ quan trường học, chứng kiến bao chuyện ngang trái như cấp trên hối lộ, thầy giáo ngang nhiên bạo hành học sinh, còn học sinh thì quay cóp gian lận trong thi cử, họ cũng không mở miệng mà ngoảnh mặt làm ngơ. Hoặc trông thấy bạn bè đồng trang lứa bị bạo hành ngay trước cổng trường nhưng họ còn đứng xem rồi quay clip tung lên mạng coi như không phải chuyện của mình.

+ Thờ ơ với chính cuộc sống, tương lai của mình, “nước chảy bèo trôi”, đến đâu hay đến đó.

- Sự vô cảm là một căn bệnh đang có chiều hướng lan rộng trong xã hội ta, nó đang len lỏi khắp mọi nơi. Nó không chỉ diễn ra ngoài xã hội mà còn xâm nhập vào trong các gia đình, những người thân ruột thịt. Tôi đã chứng kiến cảnh có nhà cha mẹ bị ốm nặng nằm liệt giường mà con cái không đoái hoài gì đến, có khi tổng khư vào viện dưỡng lão. Khi bố mẹ qua đời thì giành nhau đưa xác về nhà mình để nhận tiền phúng điếu. Tôi thấy đau lòng và xót xa khi đọc được một bài báo trên mạng có đưa tin về vụ một bé gái 2 tuổi bị xe tải cán và sau đó bị những người đi ngang qua bỏ mặc ở tỉnh Quảng Đông, Trung Quốc. Thiên thần bé nhỏ này đã bị xã hội bỏ rơi và qua đời bởi chính sự thờ ơ, vô cảm của những con người không có tình thương và đạo đức.

4. Nguyên nhân:

- Do cách sống vị kỉ của mỗi con người, thờ ơ với tất cả mọi thứ xung quanh.

- Do nhịp sống, guồng quay hối hả, đầy tốc độ của xã hội thời hiện đại. Mọi người cứ bị cuốn vào guồng quay với học tập, với phấn đấu, với lao động, với sự nghiệp mà nhiều khi chúng ta quên đi tất cả mọi điều xung quanh. Bởi vì nhiều khi không đủ thời gian, không đủ sức lực và tâm huyết để mình chú ý đến những vấn đề khác ngoài công việc.

- Tính chất của cuộc sống mang tính chất “đô thị hóa”, văn hóa làng xã ngày một mai một dần, cái khái niệm gọi là “tắt lửa tối đèn” cũng mất dần đi.

- Một bộ phận thế hệ trẻ được gia đình, bố mẹ chiều chuộng, thậm chí là lập trình sẵn cho cuộc đời, cho tương lai, cho từng đường đi nước bước. Cho nên không cần phải phấn đấu, không cần phải bận tâm, mọi thứ đều đã được bố mẹ lo, cho nên anh ta thờ ơ với cuộc sống, tương lai của mình.

5. Tác hại, hậu quả

- Bệnh vô cảm có những tác hại thật ghê gớm đối với mỗi cá nhân và xã hội. Vì vô cảm, mà con người trở thành thờ ơ, lạnh lùng đánh mất đi cái lương tâm, cái phẩm chất đạo đức. Vì vô cảm, các quan chức nhà nước sẵn sàng giẫm lên vai người khác để thỏa mãn lòng ích kỉ, tư túi, tham ô tiền, đã gián tiếp đẩy đất nước đến bờ vực của suy vong, chẳng còn ai lo cho lợi ích chung của cộng đồng dân tộc. Vì vô cảm, mà các thầy cô giáo – “kỹ sư tâm hồn” của học sinh sẽ đào tạo ra thế hệ học trò thiếu tri thức, trình độ và thậm chí cũng vô cảm giống như họ. Như thế, các chủ nhân tương lai của đất nước sẽ đi về đâu? Rường cột nước nhà sẽ ra sao, nếu không nói là đã mục nát ngay từ trong trứng nước? Quả thật, đó là một mối họa vô cùng lớn cho xã hội!

6. Ý kiến đánh giá, bình luận

- Căn bệnh vô cảm là căn bệnh của những người sẵn sàng quay lưng lại với những nỗi đau khổ, bất hạnh của đồng loại, sẵn sàng làm ngơ trước cái xấu, cái ác, nên làm cho cái xấu, cái ác có mảnh đất màu mỡ để sinh sôi nảy nở như "cỏ mọc hoang" và đang đầu độc, chế ngự cuộc sống tốt đẹp của con người trong xã hội mới của chúng ta hôm nay.

- Căn bệnh vô cảm là căn bệnh của phường ích kỷ luôn luôn nhìn đời bằng cặp mắt ráo hoảnh. Nó đang làm mất đi một điều vô cùng thiêng liêng và quý giá. Đó là tình thương giữa con người với con người. Mà tình thương theo Nam Cao, nó là tiêu chuẩn quan trọng nhất để xác định tư cách con người "Không có tình thương, con người chỉ là một con vật bị sai khiến bởi lòng ích kỷ" (Đời thừa – Nam Cao). Bệnh vô cảm đang làm "nhiễm mặn", vẩn đục và xói mòn dần truyền thống đạo lý đẹp nhất của con người Việt Nam: "Thương người như thể thương thân". Và khi căn bệnh này ngự trị, thì con người sống với con người trong mối quan hệ hết sức lỏng lẻo. Ở đó thiếu hơi ấm của tình thương, của niềm cảm thông, của sự cứu mang, đùm bọc, sẻ chia, giúp đỡ lẫn nhau. Một cuộc sống như thế là cuộc sống của "Một sa mạc đời đời hiu lạnh giá". Thật buồn đau và thất vọng biết bao!

7. Bài học nhận thức và hành động:

Học tập lối sống lành mạnh, biết yêu thương sẻ chia đồng cảm với những người xung quanh. Tham gia các hoạt động xã hội có tính nhân văn cao như phong trào đền ơn đáp nghĩa, phong trào thanh niên lập nghiệp... Xã hội cần lên án mạnh mẽ bệnh vô cảm, coi đó như là một cuộc chiến đấu để loại bỏ căn bệnh này ra khỏi xã hội ta.

C. Kết bài

Tình thương là cái quý giá của con người; bệnh vô cảm đã làm mất phẩm chất ấy, không khác gì biến dòng máu hồng hào trở thành máu trắng. Trái tim mỗi con người cần được thắp sáng ước mơ, khát vọng, ý chí và sự sáng tạo gắn bó với cộng đồng. Điều đó sẽ chống được bệnh vô cảm và làm cho cuộc đời của con người có ý nghĩa.

ĐỀ SỐ 5: Dàn bài nghị luận xã hội về mối quan hệ giữa cá nhân và tập thể qua lời dạy của Đức Phật "Giọt nước chỉ hòa vào biển cả mới không cạn mà thôi"

1. Giải thích

- Giọt nước: Chỉ những gì nhỏ bé, đơn lẻ, những con người riêng lẻ.
- Biển cả: Dạng vật chất tồn tại với mức độ lớn; chỉ sự mệnh mông, cộng đồng xã hội.
- Không cạn: Nói lên sức mạnh vô song khi ở trong mối liên kết với cộng đồng.
- => Câu nói của Đức Phật: Hàm chỉ mối quan hệ giữa cá nhân với tập thể, giữa một con người với muôn triệu con người. Cũng mang ý nghĩa đó, tục ngữ Việt Nam có câu:

Một cây làm chẳng nên non

Ba cây chụm lại nên hòn núi cao

2 . Phân tích - chứng minh

a. "Giọt nước chỉ hòa vào biển cả mới không cạn mà thôi"

-Giọt nước: Nhỏ bé; đại dương: Bao la bát ngát. Giọt nước dễ tan biến; đại dương: Tồn tại mãi mãi. Chỉ khi nào hòa vào các dòng nước, làm nên sông suối, biển cả mệnh mông, chúng mới có thể hiện hữu.

-Trong quan hệ xã hội, giữa cá nhân và tập thể có mối quan hệ hai chiều, tác động qua lại. Không có cá nhân thì không có tập thể, tập thể chỉ tồn tại khi các cá nhân có quan hệ gắn kết. Cá nhân gắn bó với tập thể thì sức mạnh được nhân lên và tồn tại vững bền.

-Một trường học được tạo nên bởi nhiều thầy cô và học sinh. Khu dân cư được hình thành từ nhiều hộ gia đình, gia đình là tế bào của xã hội. Chỉ mỗi phần tử cá nhân không thể làm nên một gia đình.

b. Cá nhân rất cần đến tập thể

-Cá nhân chỉ là cá thể nhỏ bé với nhiều giới hạn, nếu sống biệt lập thì không thể tồn tại lâu được. Cá nhân không thể nào sống tách rời tập thể.

-Trong gia đình, con cái cần đến cha mẹ ông bà, anh chị em cần sự giúp đỡ nhau. Ra ngoài xã hội, cá nhân cần sự giúp đỡ, quan tâm của bạn bè và những người khác. Người nông dân muốn duy trì sản xuất cần đến những kĩ sư khoa học, những nhà doanh nghiệp.

-Do hoàn cảnh xô đẩy, Rô-bin-xơn, vợ chồng Mai An Tiêm phải sống một mình giữa hoang đảo, nhưng họ luôn khao khát trở về đất liền, về xã hội. Họ đã thực hiện được điều đó và họ đã tồn tại.

-Tập thể mang đến cho cá nhân cho con người những niềm vui, sự chia sẻ. Con người khi gặp thử thách, gian truân thì được sự giúp đỡ; lúc cô đơn, sầu muộn sẽ được an ủi, động viên.

-Những Hội Nông dân, Hội Phụ nữ, Hội Cựu chiến binh là nơi tập hợp những thành viên. Đó còn là những tổ chức tương trợ nhau, cùng nhau vượt qua khó khăn trong cuộc sống.

-Các tổ hòa giải ở các khu phố đã cứu biết bao gia đình khỏi tan vỡ...

-Cá nhân chỉ có sức mạnh khi hòa hợp, gắn bó với tập thể. Tập thể tạo môi trường cho cá nhân hoạt động và bộc lộ khả năng.

-Trường học không chỉ là nơi để học sinh học tập, rèn luyện mà còn là nơi họ có thể thi thố, thể hiện năng lực học tập của chính mình.

-Cuộc kháng chiến chống ngoại xâm của dân tộc thắng lợi được nhờ sức mạnh của cả dân tộc, trong đó mọi cá nhân đều góp mặt bằng sức mạnh riêng, khả năng riêng.

c. Có phải lúc nào cá nhân cũng cần đến tập thể?

-Nếu cá nhân chỉ dựa vào người khác mà không có ý thức tự vươn lên thì không thể trưởng thành được. "Con cái lúc nào cũng cậy vào cha mẹ thì lớn lên không thể tạo sự nghiệp cho mình"

-Sự khẳng định, nỗ lực của cá nhân vẫn là điều quan trọng. "Những gian nan thử thách trong cuộc sống luôn đến bất ngờ, lúc đó ta không có sẵn người để giúp đỡ, an ủi thì ta tự chọn cho mình hướng giải quyết riêng"

3. Đánh giá - mở rộng

-Khẳng định tính đúng đắn của vấn đề: Lời dạy của Đức Phật sẽ không bao giờ bị vùi lấp nếu nó nằm trong tâm niệm của một người, một thế hệ và của nhiều người, nhiều thế hệ.

-Phê phán lối sống trái ngược:

+Những con người, cá nhân nào sống biệt lập, không cần đến những người khác thì sớm hay muộn cũng sẽ gặp thất bại và sẽ bị đào thải.

+Sống trong tập thể, nếu cá nhân không có sự rộng lượng và hăng hái, không có trách nhiệm cho tập thể thì cũng không có đủ sức mạnh, sự tự tin để vượt qua những khó khăn, thử thách trong cuộc sống để đi đến thành công.

+Mở rộng: Một giọt nước nếu ở riêng lẻ thì sẽ nhanh chóng cạn khô và không mang lại lợi ích gì. Nếu nó hòa vào biển cả thì khác. Con người nếu sống một mình thì sẽ không có ai giúp sức, dễ dàng bị quật đổ. Nếu biết đồng lòng, đoàn kết thì mọi thứ sẽ trở nên dễ dàng và cuộc sống sẽ không bao giờ kết thúc.

4. Bài học nhận thức, hành động

-Nhận thức: Sống trong cộng đồng xã hội, ta không thể tách rời mà không hòa nhập, không có trách nhiệm với cộng đồng. Mỗi cá nhân đều tiềm tàng những sức mạnh riêng. Hãy mang sức mạnh đó cống hiến cho tập thể, chúng ta sẽ tìm thấy ý nghĩa sự tồn tại của mình.

-Hành động:

Sống trong tập thể, phải có sự quan tâm đến những khó khăn của anh em; phải biết đồng cảm, xót xa cho những số phận không may mắn. Phải biết sống với và cho người thì cuộc sống mới thành công, mới có ý nghĩa.

-Cá nhân nào thì tập thể ấy, vì thế, mỗi cá nhân phải tự rèn luyện mình để tạo nên tập thể mạnh: "*Mỗi người khỏe mạnh thì tạo nên cả dân tộc đều khỏe mạnh*" (Hồ Chí Minh).

ĐỀ 6: BÊN CẠNH LỢI ÍCH THÌ FACBOOK CÒN CÓ NHỮNG MẶT TÁC HẠI. EM CÓ SUY NGHĨ GÌ?

I. Mở bài: Xã hội ngày càng phát triển, nhu cầu xã hội và giải trí ngày càng cao. Chính vì thế mà thế giới ảo nhanh chóng ra đời, trong đó không thể không kể đến Facebook. Facebook là mạng xã hội phổ biến nhất hiện nay, chi phối rất nhiều người và gây ảnh hưởng rất lớn đến con người. tình trạng thanh thiếu niên nghiện Facebook ở nước ta ngày càng nhiều và tình trạng này càng nguy hiểm. chính vì thế mà chúng ta nên kịp thời hạn chế hiện tượng này.

II. Thân bài:

1. Facebook là gì?

- Facebook là một mạng xã hội được truy cập miễn phí, là nơi mà con người có thể giao lưu, kết bạn và học hỏi
- Facebook có thể dựng dưới các mạng lưới được tổ chức theo thành phố, nơi làm việc, trường học hoặc khu vực để liên kết và giao tiếp với người khác.
- bên cạnh những mặt hại thì facebook cũng có mặt tích cực riêng

2. Hiện trạng sử dụng facebook ở nước ta hiện nay?

Theo số liệu thống kê năm 2015 thì:

- hơn 20 triệu người dùng facebook hàng ngày, 2,5 giờ trung bình mỗi ngày được dành ra để sử dụng Facebook
- Mỗi tháng ở Việt Nam có tới 30 triệu người dùng Facebook
- $\frac{3}{4}$ người dùng facebook ở Việt Nam từ độ tuổi 18 đến 35 tuổi

3. Lợi ích của việc sử dụng facebook?

- Facebook là cầu nối, giúp kết nối con người với con người lại gần nhau hơn, bất kể bạn ở khắp mọi nơi, kể cả trong nước và trên thế giới bạn đều có thể giao lưu kết bạn. Bạn có thể dễ dàng làm quen với những người bạn mới mà bạn chưa từng biết nhờ tính năng chat miễn phí và không giới hạn của facebook.
- Facebook giúp con người học hỏi được nhiều kiến thức bổ ích từ những lớp học online.
- Facebook giúp cập nhật thông tin bạn bè, người thân một cách nhanh chóng, kịp thời.
- Facebook là phương tiện giúp bạn bày tỏ quan điểm và ý kiến của bản thân như: quan niệm sống, phong cách thời trang...
- Nơi quảng cáo, kinh doanh buôn bán của các doanh nghiệp

- Giúp bạn làm việc nhóm dễ dàng hơn
- Là nơi bạn có thể trút giận và chia sẻ vui buồn

4. Tác hại của facebook

- Lâu vào tình trạng nghiện facebook, làm lãng phí thời gian của con người
- Bạn có thể bị lấy cắp thông tin khi tham gia facebook
- Nhiều người sử dụng facebook với mục đích xấu như: nói xấu, bôi nhọ danh phẩm người khác,....
- Làm con người càng tin vào thế giới ảo, không quan tâm đến thế giới ảo
- Làm con người lâm vào các trạng thái tiêu cực như: ghen tỵ, mặc cảm, đua đòi,....

5. Biện pháp giảm thiểu tình trạng sử dụng facebook thường xuyên

- Nhà nước: đưa ra các biện pháp sử dụng facebook lành mạnh, có hình phạt cho những hành vi xấu trên facebook
- Nhà trường: quan tâm đến học sinh, hướng dẫn học sinh sử dụng facebook một cách có hiệu quả
- Bản thân: có ý thức đúng đắn khi sử dụng facebook

III. Kết bài

Nêu cảm nghĩ của em về hiện trạng sử dụng facebook.

ĐỀ 7: HỌC ĐI ĐÔI VỚI HÀNH

a. Mở bài

Bàn về phương pháp học tập, xưa nay có rất nhiều ý kiến. Mỗi ý kiến đúc kết một kinh nghiệm quý báu góp phần rút ngắn khoảng cách trong hành trình chiếm lĩnh tri thức của nhân loại. Học đi đôi với hành là một trong những phương châm đó

B. Thân bài

• Giải thích;– Giải thích từ ngữ:

- + Học: Học tập, lĩnh hội kiến thức từ bài giảng trong nhà trường, từ nhiều kênh thông tin.
- + Hành: Thực hành, vận dụng kiến thức vào giải thích, đánh giá các vấn đề, hiện tượng trong đời sống, ứng dụng kết quả nghiên cứu vào lao động sản xuất để phục vụ cuộc sống con người.
- Ý nghĩa cả câu: Nhấn mạnh sự cần thiết giữa việc học lí thuyết với việc vận dụng lí thuyết, kinh nghiệm vào thực tiễn.

2. Bàn luận

0. Vì sao học phải đi đôi với hành

- Học là hoạt động tiếp thu những tri thức cơ bản của nhân loại đã được đúc kết qua mấy ngàn năm lịch sử. Chúng ta có thể học ở trường qua sự truyền thụ của thầy cô giáo; học ở bạn bè; tự học qua sách vở và thực tế đời sống.
- Mục đích của việc học là để làm giàu tri thức, nâng cao trình độ hiểu biết về nhiều mặt để có thể làm chủ bản thân, làm chủ công việc của mình, có khả năng ứng xử trong giao tiếp xã hội, khả năng giải quyết công việc trong những tình huống phức tạp... góp phần hữu ích vào việc xây dựng sự nghiệp riêng và sự nghiệp chung.
- Học là để làm cho mọi công việc được thực hiện với chất lượng và hiệu quả cao hơn. Hành là quá trình vận dụng những kiến thức đã tiếp thu được trong quá trình học vào thực tế công việc hằng ngày. Học để hành, có nghĩa là phải học để làm cho tốt. Nếu chúng ta học những lí thuyết dù cao siêu đến đâu mà không vận dụng được vào thực tế thì đó chỉ là

lí thuyết suông, tốn thời gian, tiền bạc mà vô ích, giống như truyện ngụ ngôn ngày xưa kể về người đàn ông mất bao công phu tìm thầy học nghề giết rồng để rồi suốt đời chẳng tìm thấy một con rồng nào cả.

– Học mà không hành thì vô ích vì hành vừa là mục đích, vừa là phương pháp học tập. Học để làm việc có hiệu quả, để nâng cao đời sống bản thân và có ích cho xã hội. Học mà gắn liền với thực hành thì kiến thức sẽ được củng cố, khắc sâu.

b. Làm thế nào để học đi đôi với hành thật sự hiệu quả?

– Học đi đôi với hành là một phương châm giáo dục đúng đắn và khoa học. Việc kết hợp giữa lí thuyết và thực hành có thể được tiến hành dưới nhiều hình thức khác nhau, ở những lĩnh vực khác nhau. Thông qua thực hành, người học nắm chắc lí thuyết hơn vì lí thuyết ấy được biến thành việc làm và được kiểm nghiệm trong thực tiễn.

– Học đi đôi với hành có ý nghĩa thực sự quan trọng. Để đạt được hiệu quả cao, người học nên biết cân bằng giữa lí thuyết và thực tiễn sao cho hài hòa, hợp lí. Học với hành giúp chúng ta vừa chuyên sâu kiến thức lại vừa thông thạo, hoàn thiện kĩ năng làm việc.

– Để học đi đôi với hành thật sự hiệu quả cần vận dụng những kiến thức đã học khi ra ngoài xã hội. Những gì được học phải đem áp dụng vào cuộc sống, chứ không phải học để biết rồi bỏ đó. Hãy biến những tri thức, những bài học cuộc đời đầy ý nghĩa mà ta thu nhận được từ sách vở thành hiện thực. Như vậy thì những kiến thức đó mới trở nên thật sự có ý nghĩa.

– Việc học không bó hẹp trong phạm vi nhà trường. Nhiều khi lí thuyết được rút ra sau sự trải nghiệm thực tiễn.

c. Mở rộng, phản đề

– Phương châm về mối quan hệ giữa học với hành trên là kinh nghiệm được đúc kết từ thực tế lịch sử phát triển của toàn nhân loại. Phải đánh giá đúng mức mối quan hệ hữu cơ khăng khít giữa học và hành, không thể coi nhẹ vai trò vô cùng quan trọng của việc học.

+ Muốn đạt được hiệu quả cao trong công việc, con người phải được đào tạo bài bản, nghiêm túc, đến nơi đến chốn theo từng chuyên ngành và trong suốt quá trình làm việc vẫn phải học tập, học tập không ngừng. Nắm vững lí thuyết, chúng ta mới có thể làm được những công việc phức tạp và tránh được những sai lầm đáng tiếc. Lí thuyết dẫn đường cho thực hành; thực hành bổ sung, hoàn thiện cho lí thuyết...

+ Hành mà không học thì không thể trôi chảy. Không có lí thuyết soi sáng, chúng ta sẽ gặp khó khăn trong công việc. Nếu ta chỉ làm việc theo thói quen và kinh nghiệm thì tiến trình làm việc sẽ chậm và hiệu quả không cao. Cách làm việc cũ kĩ, lạc hậu ấy chỉ thích hợp với những hình thức lao động giản đơn, không cần nhiều đến trí tuệ.

– Thực tế, nhiều học sinh đã sai lầm trong cách học, dẫn đến hiệu quả không cao vì chỉ khư khư ôm lấy lí thuyết mà không chịu thực hành. Một phần do các bạn ấy chưa nắm được tầm quan trọng của phương châm học đi đôi với hành, một phần xuất phát từ tâm lí e ngại, lười hoạt động.

– Phải biết kết hợp một cách hài hòa giữa lí thuyết và thực tiễn. Việc tuyệt đối hóa bất cứ một phương diện nào cũng sẽ phản tác dụng. Nếu quá đề cao lí thuyết, bạn sẽ rơi vào cách học máy móc, nặng nề, sách vở. Nếu thiếu những nền tảng lí thuyết cơ bản, bạn sẽ gặp nhiều khó khăn khi làm việc.

3. Bài học nhận thức và hành động

– Học đi đôi với hành là phương châm giáo dục, phương pháp học tập đúng đắn. Người biết thực hiện phương châm đó một cách kiên trì sẽ gặt hái được thành công. Người chỉ biết “lí thuyết suông” sẽ học tập và làm việc không có hiệu quả, vì thế không thuyết phục được người khác

– Thực hiện “học phải đi đôi với hành”: Học nghiêm túc, biết vận dụng sáng tạo để hiệu quả học tập và công việc được nâng cao.

C. Kết bài

Có người đã từng nói: Mọi lí thuyết đều màu xám, chỉ có cây đời mãi mãi xanh tươi. Tuy có phần cực đoan nhưng câu nói đó đã khẳng định đúng về giá trị của thực tiễn trong đời sống con người.

ĐỀ 8: VĂN HÓA ĐỌC SÁCH

A.MỞ BÀI: Dẫn dắt, nêu vấn đề

B. THÂN BÀI

• Văn hóa đọc sách là gì?

Là đọc một cách có văn hóa, có tìm chọn nội dung mang tính chất văn minh. Nó vượt lên trên khái niệm đọc thông thường.

2. Thực trạng

- Biểu hiện, hiện trạng của vấn đề: giới trẻ hiện nay có vẻ thờ ơ với việc đọc sách, chưa có thói quen đọc sách.

+ Một số ít đọc theo phong trào, chưa có sự lựa chọn, chưa có mục đích đúng đắn → việc đọc trở nên chưa thật sự có ích

+ Một số lựa chọn “sách đen” để đọc → tiêm nhiễm vào đầu óc những tư tưởng thiếu trong sáng, lành mạnh

+ Nhiều người cho rằng đọc sách thời nay là lạc hậu vì ở thời đại thông tin phát triển như vũ bão hiện nay, lên mạng đọc nhanh và dễ hơn → không mặn mà với sách

3. Nguyên nhân

- *Chủ quan*

+ Nhận thức chưa đúng đắn ý nghĩa, vai trò của việc đọc sách. Nó không chỉ là phương tiện để giải trí, không chỉ là con đường tiếp cận tri thức mà còn để tăng khả năng tư duy mở rộng tâm hồn, để hiểu mình, hiểu người, có kĩ năng sống tốt...

+ *Khách quan*

- Người Việt chưa có nhiều hành động để hình thành thói quen đọc sách

- Sự bùng nổ mạnh mẽ của công nghệ thông tin, các kênh truyền hình có đầy ắp phim ảnh, thông tin đầy mạng xã hội

- Do sự nhộn nhịp của quán xá với bao trò chơi giải trí lôi cuốn làm người ta không có thời gian để ý đến việc đọc sách

4. Tác hại

- Không chăm đọc sách là bỏ quên một hình thức thư giãn, giải trí bổ ích.

- Không đọc sách là đánh mất cơ hội mở rộng vốn hiểu biết, mất cơ hội tăng cường khả năng khả năng tư duy, mở rộng tâm hồn, kĩ năng sống

5. Giải pháp

- Cần nhận thức rõ vai trò, ý nghĩa của việc đọc sách để hình thành thói quen đọc sách

- Bộ văn hóa và thông tin cần có nhiều hoạt động để tạo điều kiện cho thanh niên đến với việc đọc sách nhiều hơn mở tủ sách miễn phí ở nhiều nơi
- Tổ chức ngày hội sách để giới thiệu những cuốn sách hay, giảm giá các sách, đưa phong trào đọc sách trở thành phong trào đọc sách trong cả nước.

C. Kết bài

Đọc sách chính là chiếc chìa khóa vạn năng để mở cửa lâu đài trí tuệ và tâm hồn con người. Sách là người thầy thấp sáng trong ta nguồn tri thức vô biên, dạy ta biết sống đẹp, sống có ý nghĩa trong cuộc đời. Hãy biết yêu sách, chăm đọc sách và phát huy những giá trị từ sách để sách mãi là người bạn thân thiết của chúng ta!

ĐỀ 9: VĂN HÓA THẦN TƯỢNG

a. Mở bài:

- Giới thiệu được vấn đề cần nghị luận.
- Giới thiệu được ý kiến.

B. Thân bài

1. Giải thích:

- “Thần tượng”: là một con người cụ thể nào đó, có những thành công và tài năng nhất định tác động tích cực đến chúng ta, là tấm gương để chúng ta học tập và định hướng ước mơ.
- “Ngưỡng mộ”: Là thái độ tôn kính, khâm phục, sự yêu mến có chừng mực.
- “Mê muội”: Là sự say mê, cuồng tín, theo đuổi, đề cao thần tượng một cách quá mức, mù quáng. Đây là hiện tượng tâm lí không bình thường, dẫn đến những suy nghĩ và hành động lệch lạc.

(Ngoài ra các em có thể giải thích thêm “nét đẹp văn hóa”, “thảm họa”. Tuy nhiên, không cần thiết).

=> Về nội dung, ý kiến này đề cập đến tính hai mặt của việc say mê thần tượng: nếu ngưỡng mộ thần tượng một cách đúng mức sẽ mang lại nhiều điều tốt đẹp, có ý nghĩa tích cực trong cuộc sống; ngược lại ngưỡng mộ quá mức, mù quáng sẽ là một điều tiêu cực và có thể còn gây ra hậu quả khôn lường.

2. Bàn luận:

a. Tại sao nói “ Ngưỡng mộ thần tượng là một nét đẹp văn hóa”?

- Bối cảnh hiện tại: Sự du nhập văn hóa, sự cởi mở trong quan niệm, đời sống; ý thức xã hội đề cao những con người nổi tiếng; nhiều người, nhất là các bạn trẻ đã thường xuyên xây dựng những hình mẫu thần tượng cho mình.
- Khẳng định “ngưỡng mộ thần tượng là một nét đẹp văn hóa”: Có những thần tượng đẹp sẽ là động lực giúp con người ta hoàn thiện bản thân, hướng tới những thành công, những nét đẹp cao cả mà thần tượng đã định hướng. Ngưỡng mộ thần tượng đúng chừng mực, không chỉ làm cho đời sống tâm hồn, văn hóa phong phú hơn mà còn làm cho con người sống có mục đích mục tiêu cao đẹp và giàu động lực phấn đấu, hoàn thiện mình.
- Dẫn chứng: Có thể lấy dẫn chứng về việc thần tượng những thành công của những người nổi tiếng, về lối sống đẹp của một con người cụ thể...

b. Tại sao nói “Mê muội thần tượng là một thảm họa”?

- Khẳng định “mê muội thần tượng là một thảm họa”: Khi đề cao thần tượng đến mức tuyệt đối, thiếu lý trí tỉnh táo hoặc lựa chọn những mẫu thần tượng lệch lạc sẽ khiến tâm lý con người không bình thường, dẫn đến những suy nghĩ lệch lạc và những hành động thiếu kiểm soát, thiếu kiềm chế hoặc sai trái.

- Dẫn chứng: có thể lấy dẫn chứng về việc chọn hình mẫu thần tượng lệch lạc, không xứng đáng; việc quá tôn sùng tuyệt đối thần tượng mà bài xích quan điểm của người khác; việc mê muội thần tượng dẫn đến những hành động sai trái...

3. Bài học nhận thức và hành động:

- Cần có nhận thức đúng đắn về việc ngưỡng mộ thần tượng và lường được những hậu quả của sự mê muội để có thái độ và cách ứng xử phù hợp, làm cho tâm hồn phong phú hơn, nâng tầm văn hóa cho bản thân, từ đó phấn đấu vươn tới những tầm cao của đời sống.

- Biết chế ngự những cảm xúc say mê thái quá trước thần tượng, không chạy theo thần tượng một cách mù quáng; phê phán mọi biểu hiện mê muội thần tượng trong cuộc sống hàng ngày, trước hết là trong học đường.

C. Kết bài

Mỗi người có một thần tượng để ước mơ và vươn tới. Cần biết tôn trọng thần tượng bằng cách có những hành động, suy nghĩ chín chắn và cao đẹp. Đó mới thực sự là ngưỡng mộ. Đừng vì quá đam mê và thần tượng hóa mà biến mình thành kẻ dị hợm, khác người không tốt cho bản thân và xã hội. Mỗi người chúng ta cần ý thức hơn về điều này để cuộc sống luôn văn minh hiện đại mà không đánh mất đi những giá trị cổ truyền tốt đẹp.

ĐỀ 10: TÍNH ĐÓ KỊ

Đặt vấn đề: giới thiệu vấn đề cần nghị luận: lòng ghen tị

- Giải quyết vấn đề:

+ Nêu khái niệm và các biểu hiện của lòng ghen tị.

+ Phân biệt giữa lòng ghen tị và sự thi đua. "Giữa lòng ghen tị và sự thi đua có một khoảng xa cách như giữa tật xấu xa và đức hạnh."

+ Tác hại của lòng ghen tị. "Đừng để cho con rắn ghen tị luồn vào trong tim. Đó là một con rắn độc, nó gặm mòn khối óc và làm đòi bại con tim."

- Kết thúc vấn đề:

+ Khẳng định giữa “lòng ghen tị và sự thi đua có một khoảng xa cách” và giá trị lời khuyên của A-mi-xi.

+ Nêu ý thức trách nhiệm của mình trong việc tu dưỡng, rèn luyện đạo đức.

***THAM KHẢO 1:**

Trong xã hội hiện nay, con người chịu tác động từ nhiều yếu tố ảnh hưởng đến nhân cách của chúng ta. Trong đó, có cả lòng ghen tị. Lòng ghen tị là một tật xấu và ta cũng có thể xem nó như một hiểm họa lớn đe dọa con người. Nó giống như một con rắn độc gặm mòn khối óc của con người, giết chết nhân cách, nhân phẩm của con người chúng ta.

Đời người thật ngắn ngủi phải không, vậy mà trong mỗi chúng ta dù là người tốt hay kẻ xấu tôi nghĩ cũng đôi lần bản thân mỗi chúng ta nảy nở, sinh ra trong mình lòng ghen tị.

Thật sự để nói về lòng ghen tị rất khó. Để hiểu, biết rõ về nó cũng không dễ dàng gì và để tránh xa nó lại là một vấn đề. Có thể nói lòng ghen tị sẽ ăn sâu vào con người mọi lúc, mọi nơi và nó không ngoại trừ ai cả. Bất kể ai nếu đã không chiến thắng nổi bản thân

mình, dễ dàng gục ngã...đều là những nơi ở lí tưởng cho chúng trú ngụ. Lòng ghen tị cũng sẽ giống như con virus vậy, ăn dần, ăn mòn, ăn sâu vào trái tim, nhân cách của con người.

Trong chúng ta ai cũng muốn tránh xa vòng xoáy hư vô, hố đen của xã hội nhưng làm điều ấy thì thật khó. Có ai đã từng hỏi: “Lòng ghen tị xuất phát từ đâu?”. Đến nay đây vẫn là câu hỏi khó mà giải đáp chính xác. Tôi chỉ có thể nói rằng, nó từ cách bản thân ta nhìn nhận vấn đề, cách ứng xử trong các tình huống, do bản thân không biết mở rộng lòng, do sự đố kỵ, ghen ghét vì ai đó hơn ta cái gì... và còn nhiều nguyên nhân nữa.

Chúng ta, mỗi con người của xã hội hiện đại, những hạt mầm của đất nước phải biết nhìn nhận vấn đề này một cách thực tế. Bởi nó không hề đơn giản là lòng ghen tị mà còn sinh ra nhiều vấn đề nghiêm trọng khác nữa.

Có nhiều người cho rằng: “Giữa lòng ghen tị và sự thi đua có một khoảng cách xa như giữa tật xấu và đức hạnh.” Điều này chưa hẳn đã chính xác. Một con người khi đã mang trong mình lòng ghen tị thì họ sẽ cố gắng, bằng mọi cách, mọi giá để đạt mục đích của họ dù đó là một việc làm sai trái. Họ sẽ không nhận thức hay suy nghĩ về hậu quả của những việc họ gây ra. Mẹ con nàng Cám trong truyện cổ tích Tấm Cám là một ví dụ tiêu biểu cho lòng ghen tị. Vì lòng ghen tị mà làm biết bao nhiêu việc, gây nên bao nhiêu tội ác.

Trong thực tế cuộc sống hằng ngày, xung quanh chúng ta luôn có những lòng đố kỵ và đôi khi điều ấy được sinh sôi,nảy nở trong lòng ta từ bao giờ mà ta không hề hay biết. Rồi bất chợt đến một lúc nào đó ta nhận ra rằng nó đang ở trong ta và ta bối rối không biết nên dừng hay tiếp tục. Bởi con người ta một khi đã mang trong mình một lòng ghen tị thì bản thân họ rất khó phân biệt đâu là đúng và đâu là sai và đôi khi mặc dù họ biết sai nhưng vẫn làm.

Ta không thể nào thay đổi quá khứ nhưng tôi tin bản thân mỗi người chúng ta có thể nhận thức được và làm lại từ đầu. Tôi biết điều ấy không đơn giản như một câu nói nhưng tôi tin nếu chúng ta cố gắng thì chắc chắn sẽ được. Bạn không thể loại bỏ lòng ghen tị một cách nhanh bất ngờ nhưng bạn có thể dần dần loại bỏ nó và rồi một ngày nó cũng sẽ mất đi.

Cuộc sống là vậy,là con người ai cũng đôi lần nảy nở và sinh ra cho mình một lòng ghen tị nhưng cái quý là ta nhận thức được, biết điều khiển nó và loại trừ nó. Thời gian không quay lại, thực tại sẽ mãi là thực tại. Hãy sống tốt bạn nhé. Đừng để con virus, con sâu ấy ăn mòn trái tim ta. Tôi tin trên đời này không có kẻ xấu chỉ có những người không tự chủ được mình mà thôi.Tôi chỉ muốn nói với bạn rằng: “ Dẫu bạn là ai, người tôi ghét hay người tôi yêu thương, dẫu bạn đã làm gì, tôi cũng sẽ mãi luôn chờ đợi bạn với nhân cách và con người của chính bạn, đừng để lòng ghen tị giết chết nhân cách của bạn. Bạn nhé !!!”

THAM KHẢO 2:

Tính đố kỵ, ganh ghét từ xa xưa đã có. Trong truyện “Tam quốc diễn nghĩa” Chu Du vì ghen tức Gia Cát Lượng tài trí hơn mình đã bao lần đan tâm hãm hại mà không được, cuối cùng vì uất hận hộc máu mồm mà chết. Đó chính là một điển hình về lòng ganh ghét, đố kỵ.

Trong xã hội hiện nay, sự cạnh tranh ngày càng gay gắt, mối quan hệ giữa người với người ngày càng phức tạp, tâm lý ganh ghét, đố kỵ càng trở nên phổ biến. Ganh ghét, đố

ky là gì? Do đâu mà có? Khắc phục nó như thế nào? Mời các các bạn cùng tôi luận giải xem.

Người ta hay so sánh mình với những người cùng điều kiện như mình, chẳng hạn như: Bạn cùng lớp, đồng nghiệp cùng cơ quan, hàng xóm láng giềng, thậm chí anh, chị, em ruột thịt trong nhà... đối với những người càng ở gần, càng nhiều quan hệ càng dễ nảy sinh ra lòng ganh tỵ. Nếu phát hiện ra những người quen biết xung quanh mình có một vài mặt nào đó hơn mình thì thường cảm thấy trong lòng mình kém vui, sốt ruột, lo lắng, buồn bã, xấu hổ, lặng thinh, ngờ vực... rồi thì bực bội, căm ghét, thấy mình bị xúc phạm, muốn trả thù... Tất cả các tâm trạng đó tổng hợp lại thành một trạng thái tâm lý phức tạp, khó lý giải. Đó chính là tính ganh ghét, đố kỵ.

Ganh ghét và đố kỵ hầu như thể hiện ở mọi nơi, mọi lúc, mọi lĩnh vực và mọi mặt trong cuộc sống. Dễ nhận thấy nhất là khi ai đó có thành tích, địa vị, vinh dự, chuyên môn, bằng cấp, của cải, nhân duyên, gia đình hạnh phúc, thành đạt là nảy sinh ganh ghét, đố kỵ... Có người thể hiện lòng ganh ghét, đố kỵ ra ngoài, nhưng có người lại “chôn kín” ở trong lòng. Nhưng dù bất cứ hình thức nào, lòng ganh ghét, đố kỵ đều ảnh hưởng không tốt đến cuộc sống và công việc.

Trước hết sự ganh ghét, đố kỵ phá hoại mối quan hệ giữa người với người, hòa khí vốn có trước đây bỗng chốc vì ganh tỵ mà rạn nứt, đổ vỡ, sức mạnh đoàn kết và sự hợp tác của tập thể bị tổn thương. Thứ nữa lòng ganh ghét, đố kỵ còn cản trở con người phát triển tài năng. Trong một tập thể chỉ cần phảng phất chút lòng ganh ghét, đố kỵ là nội bộ lung củng, mất đoàn kết, mọi người không sao sống thân thiện, thoải mái, chân tình với nhau được thì nhân tài sẽ không có môi trường thuận lợi để phát huy tác dụng.

Ngoài ra lòng ganh tỵ, có ảnh hưởng rất to lớn đến sức khỏe thể chất và tâm thần của con người. Người có tính ganh ghét, đố kỵ bao giờ cũng căng thẳng về tinh thần và tổn hại về sức khỏe. Họ luôn bị một chứng bệnh khổ sở “stress” hành hạ.

Ở cơ quan tôi có hai anh Trưởng phòng, một làm Hành chính, một làm Nghiệp vụ. Trong công việc cũng như ngoài đời họ là cặp đôi lý tưởng, tình bạn, tình đồng nghiệp của họ những tưởng luôn bền chặt theo năm tháng. Thân thiện, chín chắn, thẳng thắn và đầy trách nhiệm, đó là những gì tốt đẹp mà cấp dưới dành cho họ. Thế rồi, vì khuyết một vị trí Phó giám đốc, một trong hai người đã được Ban giám đốc đề bạt. Chỉ vừa mới nộp hồ sơ để làm thủ tục, qui trình, trong buổi họp ở cơ quan, anh Trưởng phòng Nghiệp vụ có đôi lời trao đổi, anh Trưởng phòng Hành chính đã hét lên: “Mày chưa là Sếp tao đâu mà ra lệnh!” nói hết câu đã bỏ ra ngoài cuộc họp, để lại bao lời xì xào, bàn tán. . .

Thế rồi từ đó tình bạn rạn nứt, mấy lần anh Trưởng phòng Nghiệp vụ chủ động qua phòng anh Trưởng phòng Hành chính làm lãnh đầu đều bị anh ta từ chối, bỏ ra ngoài không tiếp. Ngày anh Trưởng phòng Nghiệp vụ nhận quyết định bổ nhiệm phó giám đốc, thì cũng chính là ngày anh Trưởng phòng Hành chính nộp đơn xin từ chức. Cũng từ đó, có dịp là anh ta công kích bất luận là đúng sai, phải quấy, miễn sao trút được cơn oán giận vô cớ trong lòng mình mới thỏa mãn. Người ngoài cuộc thì lấy đó làm trò đùa để tán gẫu, người trong cuộc lại tự nhủ đó là kẻ gác cổng giúp mình biết dừng lại trước “Ba-ri-e”. Ngẫm nghĩ thật tội nghiệp!

Hơn 2500 năm trước, trong 14 điều răn, Đức Thích Ca Mâu Ni đã từng dạy chúng sinh: “Khổ tâm lớn nhất của đời người là sự ganh ghét, đố kỵ. Sai lầm lớn nhất của đời người là tự đánh mất chính mình”.

Nhà văn Pháp De Balzac cũng đã từng nói: “Người có tính ganh tỵ khổ sở hơn bất cứ một người bất hạnh nào. Bởi vì hạnh phúc của người khác càng lớn bao nhiêu thì nỗi bất hạnh trong anh ta sẽ nhân lên bấy nhiêu lần”.

THAM KHẢO 3:

Chân tướng của sự ganh ghét và đố kỵ ta đã biết rõ, thế muốn xóa bỏ ganh ghét, đố kỵ ta phải làm gì? Xin có mấy ý kiến sau đây:

1/ Phải nhận biết cái mà người ta có, không phải tự dung nó đến mà phần lớn là công sức lao động, học tập kết hợp với tài năng, trí tuệ hình thành. Phải biết chấp nhận trong cuộc sống một chút tài năng và may mắn sẽ đem lại sự thành đạt cho con người. Nếu họ như ta mà họ hơn ta, tức là họ có may mắn hơn ta. Còn tại sao may mắn lại cứ đến với họ mà không đến với ta thì nên xem lại các điều kiện ngoại cảnh, các mối quan hệ, bản lĩnh sống của ta. Nếu có tin vào số mệnh thì hãy tự làm chủ số mệnh của mình: “việc gì đến nó sẽ đến”.

2/ Trước sự thành công của “Đối thủ” hãy bình tĩnh, tự tin và lạc quan. Hãy nhìn sự vật một cách biện chứng trong mối quan hệ vận động và phát triển. Không nản lòng, không nhụt chí trước những điều chưa đạt được, luôn tin tưởng ở bản thân, ở tương lai chính mình, thất bại chỉ là tạm thời, đời người không ai tránh khỏi thất bại. Hãy dùng phép thắng lợi tinh thần: “thất bại là mẹ thành công” chỉ cần ta có dũng khí, đứng thẳng trên đôi chân mình thế nào cũng đi đến đích. Hòn thanh thảo khi ta vào cuộc chiến đấu mới.

3/ Học cái hay cái tốt của “đối phương” để bổ sung và hoàn thiện mình. Phát huy sở trường hạn chế sở đoản tìm kiếm những giá trị mới để bù đắp. Chẳng hạn, bạn gái ghen tỵ với một người nào đó xinh đẹp hơn mình, cho dù bạn có đi giải phẫu thẩm mỹ, hoặc trang điểm, hoặc dùng hàng hiệu cỡ nào mọi người cũng không khen là bạn đẹp hơn. Sắc đẹp là trời phú, vậy thì làm sao? Tôi khuyên bạn hãy chú tâm vào những việc làm khác, chẳng hạn bạn siêng năng tập thể dục, chơi thể thao để có sức khỏe dồi dào, ít đau ốm. Mọi người nhìn bạn lúc nào cũng căng phồng đầy sức sống, sắc diện hồng hào, thân hình cân đối, dáng đi thanh nhã, gọn gàng... thêm nữa bạn hãy tập ăn nói lưu loát, nhẹ nhàng, thuyết phục... như thế chẳng phải “bằng chúng, bằng bạn”. Nhờ vào những giá trị mới này mà bạn vượt qua “đối thủ”.

4/ Cuối cùng, nếu không thể xóa bỏ được tâm lý ganh tỵ vì nó đã ăn quá sâu vào tâm trí ta, thì hãy làm cho nó có ý nghĩa tích cực hơn lên. Hãy cạnh tranh một cách lành mạnh, chính đáng. Bạn có thể so bì, ầm ức thì tại sao không biến những cái đó thành nghị lực để phấn đấu vươn lên. Hãy biến niềm kiêu hãnh của “người ta” thành liều thuốc kích thích cho chính mình. Tự đặt ra mục tiêu và tự kiên trì thực hiện, thực hiện bằng được. Nhưng đặt mục tiêu thì cần phải “biết người, biết ta thì mới trăm trận trăm thắng” và phải nhớ cho rằng: “Ước mơ càng lớn thì nghị lực càng cao”. Đó thử thách của lòng kiên trì và ý chí sắt đá của bạn.

Tóm lại: Chúng ta không vì sự ganh ghét, đố kỵ mà phải chán nản, đau khổ, buồn phiền. Càng không vì ganh tỵ mà thù oán, làm tổn thương, làm hại người mà ta ghen tỵ. Làm như thế chỉ tỏ ra ta là người yếu thế và tổn hại đến nhân cách ta mà thôi. Chúng ta không dẫu ước mơ, hoài bão của mình, nhưng phải tỏ ra là người có ước mơ, hoài bão cao thượng và sẽ đạt được hoài bão, ước mơ đó bằng các phương châm, phương thức và hành động đúng đắn.

Đối với tôi, tôi có chủ trương riêng không dám khuyên mọi người. Tôi sẵn sàng giúp đỡ, hợp tác, học tập kinh nghiệm của những người thành đạt để tỏ rõ bản lĩnh và giá trị đích thực của mình. Cách tôi tự khẳng định là học hỏi và nếu có thất bại thì cũng vượt qua được chính mình. (st)

THAM KHẢO 4:

“Trong đời sống, ta thường thấy một hiện tượng xấu là lòng đố kị. Thấy ai có chút thành tích, kẻ đố kị cảm thấy khó chịu, đau khổ như mình bị mất mát điều gì, tiếp đó nảy sinh những phản ứng bệnh hoạn.

Trong lớp, một học sinh có thành tích học tập giỏi, người có tính đố kị sẽ nói bóng gió là bạn ấy khéo làm thân với các thầy, các cô. Thấy bạn có bộ đồ mới hợp thời trang, người đố kị tìm cách dìm, bảo: “Báu gì, hành thùng ấy mà!”. Thấy một đôi vợ chồng đẹp đôi, hạnh phúc, kẻ đố kị liền nói độc miệng: “Rồi xem, được bao lâu!”.

Hiện tượng đố kị trong cuộc sống đã có từ xưa. Thời Tam Quốc có danh tướng Đông Ngô là Chu Du, nổi tiếng thao lược nhưng lại có tính đố kị. Thấy Gia Cát Lượng tài ba, Du đã nhiều lần tìm cách chứng tỏ mình là người tài “đệ nhất thiên hạ”, nhưng lần nào cũng bị thua. Lòng đố kị còn khiến Chu Du tìm kế sách hãm hại Gia Cát Lượng, nhưng lần nào Lượng cũng đoán biết và thoát hiểm. Khi nhận ra tài trí của mình không bằng Gia Cát Lượng, Du đã ngửa mặt lên trời mà than: “Trời đã sinh Du, sao còn sinh Lượng!”. Câu nói đó đã bộc lộ chân tướng của người đố kị: không chấp nhận thực tế người khác hơn mình.

Lòng đố kị có thể gắn với sự hiếu thắng, một tâm lí muốn chứng tỏ mình không thua chúng kém bạn, thậm chí hơn người. Tính hiếu thắng có thể có tác dụng kích thích người ta phấn đấu, cạnh tranh vượt lên người khác, có ý nghĩa tiến bộ nhất định. Tâm lí đố kị ngược lại, chỉ là sự biến dạng của lòng hiếu thắng. Đố kị là tâm lí của kẻ thất bại. Động cơ kích thích phấn đấu giảm sút, mà ý muốn hạ thấp, hãm hại người khác để thỏa lòng ích kỉ tăng lên. Phân tích lòng đố kị, nhà triết học Hi Lạp cổ đại A-ri-xtốt đã nói: “Người đố kị sở dĩ cảm thấy dằn vặt đau đớn không chỉ vì cảm thấy mình thua kém mà còn vì phải nhìn thấy người khác thành công”. Nhà triết học đã chỉ ra thực chất kẻ đố kị là kẻ không muốn nhìn thấy người khác thành công.

Trên thực tế, không một lòng đố kị nào có thể ngăn cản được người khác thành công, cho nên lòng đố kị chỉ có hại cho bản thân kẻ đố kị. Nó vừa làm cho kẻ đố kị không được sống thanh thản, luôn dằn vặt khổ đau vì những lí do không chính đáng, lại vừa có thể dẫn họ đến những mưu đồ xấu xa, thậm chí phạm tội ác. Kẻ đố kị không hiểu rằng “ngoài trời còn có trời” (cao hơn), “ngoài núi còn có núi” (cao hơn), mình tài còn có người tài hơn.

Lòng đố kị là một tính xấu cần khắc phục. Con người cần phải có lòng cao thượng, rộng rãi, biết vui với thành công của người khác. Tình cảm cao thượng không chỉ giúp con người sống thanh thản, mà còn có tác dụng thúc đẩy xã hội và đồng loại tiến bộ”.

MỘT SỐ BÀI VIẾT THAM KHẢO

Bài viết số 1

Viết một văn bản nghị luận (không quá một trang giấy thi) trình bày suy nghĩ về đức hi sinh.

Gợi ý

Bàn về phẩm chất của con người thì đức hi sinh là biểu hiện cao nhất của lòng nhân ái, tình yêu thương giữa con người với con người. Bởi đức hi sinh bao gồm trong đó lòng nhân ái và tình yêu thương, tinh thần nhân đạo của con người. Nhưng đức hi sinh đòi hỏi con người phải biết san sẻ cuộc sống tinh thần và vật chất của mình cho người khác, cho đồng loại để họ có thể vượt qua khó khăn trong cuộc sống.

Lịch sử của mọi tôn giáo trên thế giới, từ Gia tô giáo, Ki tô giáo, đạo Islam...đạo Phật đều khuyên con người hãy sống nhân hậu, giữ gìn lòng nhân ái. Đạo Phật đề cao đức tính “ từ bi hỉ xả” là đề cao đức hi sinh của con người. Con người sẵn sàng xả thân vì người khác. Xả thân vì người khác là một cách tự nguyện và lấy đó làm niềm vui không một tính toán vụ lợi. Hi sinh vì người khác, xả thân vì người khác cũng có khi là một hành động không vô tư mà có tính vụ lợi, vị kỉ tức là nhằm cầu lợi cho mình. Đạo Nho cũng đề cao tinh thần vị tha, tức là hi sinh vì người khác, đề cao đức hi sinh vì người khác.

Ngày nay, nói đến đức hi sinh, không phải chỉ nói tới một hành động hi sinh cụ thể nào vì một con người cụ thể nào mà là nói tới phẩm chất đạo đức của con người. Phải xây dựng đức hi sinh thành một thái độ sống, luôn quan tâm, sẻ chia, thậm chí xả thân vì người khác. Xây dựng đức hi sinh thành một quan niệm sống, lẽ sống của con người. Xây dựng đức hi sinh ở mỗi con người phải là cả một quá trình lâu dài từ lúc tấm bé đến lúc lớn lên, trưởng thành, từ việc nhỏ thường ngày đến việc lớn trong cuộc sống, từ một hành vi nhường nhịn bạn bè đến việc hi sinh bản thân mình cho đất nước, nhân dân..

Nếu trong xã hội ai cũng biết sống nhân ái, có đức hi sinh thì cuộc đời sẽ đẹp biết bao!

Bài văn số 2

Mùa hè là mùa thú vị nhất đối với lứa tuổi học trò. Em sẽ làm gì để có được một mùa hè thực sự vui tươi bổ ích. (Viết thành một đoạn văn hoặc một bài văn ngắn không quá 20 dòng)

Gợi ý

Người học trò nào cũng náo nức đợi mùa hè đến từ khi những bông phượng đỏ mới thấp thoáng thấp lửa trên vòm xanh của cây lá và bầu trời, đây đó có tiếng chim chuyền ríu rít như mời gọi. Sau tiếng trống tan trường cuối cùng của một năm học, trên khắp đất nước, hàng triệu học trò đủ mọi cấp học, lớp học, như những cánh chim được sổ lồng tung bay. Tất cả như muốn cất lên tiếng hát thật to, thật vang, thật vui “ bài ca mùa hè ”. Mùa hè đem đến cho tuổi học trò bao điều thú vị, nhưng chính học trò cũng làm cho mùa hè thêm tươi vui, rộn rã, nồng nhiệt hơn, tung bừng hơn. Đối với tôi, một học sinh lớp 9, mùa hè này vừa thú vị, vừa có những biến đổi quan trọng. Các bạn học sinh khác có thể nghỉ ngơi, đi thăm quan, đi thăm ông bà nội ngoại, tham gia các câu lạc bộ... Còn trước mắt , những ngày mới vào hè này, chúng tôi đang phải dồn sức lực và tâm trí vào kì thi “ vượt vũ môn” nhỏ nhỏ trong đời của mình, kì kiểm tra xét tốt nghiệp Trung học cơ sở vừa qua thì kì thi tuyển sinh vào Trung học phổ thông lại tới. Gác lại mọi dự định, với tôi trước mắt là kì thi. Tôi tin là mình sẽ vượt qua kì thi một cách tốt đẹp. Đó sẽ là món quà mà tôi tặng các thầy cô đã hết lòng dạy dỗ tôi trong suốt những năm học Trung học cơ sở. Món quà tặng bố mẹ, ông bà những người thân yêu nhất đã nuôi nấng, dạy dỗ và kì vọng vào tôi.

Bài viết số 3: Viết một văn bản ngắn trình bày suy nghĩ của em về việc thanh niên chuẩn bị hành trang bước vào thế kỉ mới, trong đó có câu chứa thành phần phụ chú.

Gợi ý

Một năm khởi đầu từ mùa xuân. Một đời khởi đầu từ tuổi trẻ. Tuổi trẻ là mùa xuân vĩnh cửu của nhân loại và tuổi trẻ bao giờ cũng hướng tới tương lai. Tương lai - đó là những gì chưa có trong hôm nay, nhưng chính vì thế mà nó lại có sức hấp dẫn ghê gớm đối với con người, nếu không nói rằng nhờ có niềm hi vọng vào tương lai mà con người có thể vượt qua mọi khó khăn trở ngại để tiếp tục sống một cách có ích hơn. Con người ta, nhất là thanh niên không thể thụ động chờ đợi tương lai, càng không thể đi tới tương lai với hai bàn tay trắng, nghĩa là phải chuẩn bị cho mình một hành trang cần thiết, đặc biệt là hành trang tinh thần để có thể vững bước tới tương lai. Hành trang - **đó là tri thức, kĩ năng, thói quen**, được coi là điều kiện cần và đủ để thanh niên có thể tự tin trước sự phát triển của khoa học kĩ thuật, của sự hội nhập kinh tế thế giới với tính kỉ luật và cường độ lao động cao.

Muốn có hành trang như vậy để bước vào thế kỉ mới, thì hơn bao giờ hết thanh niên phải là những người đi tiên phong trong học tập, học tập có hiệu quả. Nhanh chóng nắm vững tri thức và kịp thời vận dụng các tri thức ấy vào sự nghiệp công hoá, hiện đại hoá đất nước. Chỉ có như vậy thì đất nước chúng ta mới nhanh chóng thoát khỏi tình trạng đói nghèo, lạc hậu để hội nhập với kinh tế khu vực và thế giới một cách bình đẳng, phát triển đất nước một cách bền vững. Và cũng chỉ có như vậy, thanh niên mới xứng đáng là những người chủ tương lai của đất nước.

Bài viết số 4: Viết một văn bản ngắn nội dung nói về hậu quả xấu của việc gia tăng nhanh dân số của nước ta

Gợi ý

Trong mấy thập kỉ qua, dân số thế giới đã tăng một cách kinh khủng. Việt Nam của chúng ta cũng nằm trong số đó.

Năm 1976, dân số nước ta chỉ có trên 30 triệu người. Hai mươi năm sau, dân số nước ta đã lên tới 74 triệu người. Nhiều gia đình ở miền núi và nông thôn có từ 4 đến 5 con. Sự bùng nổ về dân số là một trong những nguyên nhân chủ yếu gây ra khủng hoảng về kinh tế và xã hội của nước ta trong nhiều năm qua. Việt Nam thuộc diện những nước nghèo và kém phát triển. Thu nhập quốc dân tính theo đầu người còn rất thấp. Thiếu trường học, nhất là ở miền núi và nông thôn trẻ em phải học “ca ba”, phải học trong những phòng học dột nát thiếu an toàn. Bệnh viện xuống cấp, thiếu thuốc điều trị, thiếu giường bệnh nên gặp khó khăn trong việc chăm sóc sức khỏe cho nhân dân. Sức khoẻ bà mẹ và trẻ sơ sinh chưa được đảm bảo nhất là ở vùng sâu vùng xa, vùng đồng bào dân tộc. Đất đai canh tác bị thu hẹp dần để làm nhà ở. Hàng triệu thanh niên trong độ tuổi lao động thiếu việc làm, gây nên nhiều hậu quả xấu về mặt an ninh xã hội.

Sự gia tăng dân số ở nước ta có nhiều nguyên nhân. Nhận thức của người dân trong công tác dân số còn hạn chế. Đặc biệt là ở miền núi người dân còn chưa hiểu thế nào là kế hoạch hoá gia đình. Đất nước ta còn nghèo, công tác vận động tuyên truyền dân số của các cấp các ngành chưa được thường xuyên cụ thể, thiếu các hình thức tuyên truyền sinh động lôi cuốn. Các qui định của pháp luật chưa đủ mạnh để giáo dục và răn đe.

Hơn bao giờ hết, mọi người, mọi nhà và toàn xã hội phải tự giác thực hiện công tác kế hoạch hoá gia đình một cách nghiêm túc. Có như thế thì mục tiêu “ dân giàu nước mạnh, xã hội công bằng văn minh” mới sớm trở thành hiện thực.

Bài viết số 5: Sách là tài sản quý giá, là bạn tốt của con người. Em hãy viết một văn bản ngắn để nói lên vai trò quan trọng của sách trong cuộc sống.

Gợi ý

***Yêu cầu về hình thức:** Bài viết cần kết hợp nghị luận giải thích với bình luận, chứng minh để tăng thêm tính thuyết phục. Lí lẽ, lập luận cần chặt chẽ, dẫn chứng cụ thể, tiêu biểu.

***Nội dung:** Cần vận dụng những hiểu biết của mình về tác dụng của sách đối với đời sống con người để lập luận.

- Sách là sản phẩm trí tuệ của con người, do con người sáng tạo ra từ xa xưa.

- Sách là tài sản vô cùng quý giá:

+ Lưu giữ kiến thức phong phú.

+ Giúp con người cập nhật thông tin một cách đơn giản, nhanh nhất và hiệu quả nhất.

+ Sách đưa ta đến những chân trời kiến thức vô tận, mở rộng tầm hiểu biết của ta ở mọi lĩnh vực khác nhau trong đời sống, là chìa khoá mở ra cánh cửa tri thức.

+ Đưa ta đến những cảm xúc lãng mạn, những tình cảm tốt đẹp, giáo dục ta thành người tốt.

- Dẫn chứng: nhiều người thành đạt nổi tiếng trên thế giới đều đạt nhiều thành công trong sự nghiệp nhờ đọc sách: Êđixơn, Bác Hồ, Lê nin...

- Sách là người bạn tốt, luôn cần thiết cho mọi người dù cho khoa học kĩ thuật có phát triển cao. Phải biết nâng niu, giữ gìn để sách mãi mãi là người bạn quý.

Trong cuộc sống của con người sách có vai trò và ý nghĩa vô cùng quan trọng. Sách là tài sản quý giá, là bạn tốt của con người trong suốt cuộc hành trình dài rộng để chiếm lĩnh tri thức, làm cho tâm hồn con người phong phú hơn.

Sách là sản phẩm trí tuệ của con người, do con người sáng tạo từ rất xa xưa. Sách là tài sản vô cùng quý giá, nơi lưu giữ kiến thức phong phú của nhân loại từ xưa tới nay. Giúp con người cập nhật thông tin một cách đơn giản, nhanh chóng và hiệu quả nhất. Sách đưa ta đến những chân trời kiến thức vô tận, mở rộng tầm hiểu biết của ta ở mọi lĩnh vực khác nhau trong đời sống, là chìa khoá mở ra cánh cửa tri thức. Đưa ta đến những cảm xúc lãng mạn, những tình cảm tốt đẹp, giáo dục ta thành người tốt. Sách mở ra trước mắt chúng ta những chân trời mới lạ. Có tập thơ bồi đắp tâm hồn ta, cho chúng ta cảm xúc đẹp về tình yêu và lẽ sống. Có quyển sách dẫn chúng ta đi cùng các nhân vật phiêu lưu, ru hồn ta lạc vào bao mộng tưởng kì diệu. Sách giáo khoa là người bạn thân thiết của lứa tuổi học trò. Cuộc đời sẽ vô vị biết bao nếu thiếu hoa thơm và thiếu sách, nhưng sách phải hay, phải đẹp và tốt mới có giá trị và bổ ích. Nhà văn M.Gorki đã từng nói : “ *Sách làm cho tôi gần bó với thế giới, cuộc đời càng trở nên rực rỡ, có ý nghĩa hơn...sách làm cho khắp trái đất tràn ngập nỗi buồn nhớ cái tốt đẹp hơn* ”

Trong cuộc sống, nhiều bậc vĩ nhân, nhiều người thành đạt nổi tiếng trên thế giới đã thành công trong sự nghiệp một phần là nhờ đọc sách: nhà bác học vĩ đại Êđixơn, Bác Hồ kính yêu, lãnh tụ Cộng sản quốc tế và của nhân dân Liên Xô - Lê nin...

Hãy yêu sách! Nó là nguồn kiến thức. Chỉ có kiến thức mới là con đường sống, chỉ có nó mới có thể làm cho chúng ta trở thành những người cương nghị, chính trực, khôn ngoan, có khả năng thành thật yêu mến con người, tôn trọng lao động của con người và thành tâm khâm phục những thành quả tuyệt vời do công trình lao động vĩ đại, liên tục của con người làm nên.

Trong tất cả những gì mà con người đã và đang làm ra, trong mỗi đồ vật đều chứa đựng tâm hồn con người, cái tâm hồn thuần khiết và cao quý ấy có nhiều trong khoa học, nghệ thuật, nó lên tiếng hùng hồn nhất và dễ hiểu nhất, trong sách.

Bài văn số 6: Hiện nay có một số học sinh học qua loa, đối phó, không học thật sự. Em hãy viết một văn bản ngắn phân tích bản chất của lối học đối phó để nêu lên những tác hại của nó.

Gợi ý

1. Thế nào là học qua loa, đối phó?

a. Học qua loa có các biểu hiện sau: Học không có đầu có đuôi, không đến nơi đến chốn, cái gì cũng biết một tí nhưng không có kiến thức cơ bản, hệ thống sâu sắc. Học cốt là để khoe mẽ có bằng nọ bằng kia, nhưng thực ra đầu óc trống rỗng, chỉ quen “ nghe lỏm, học mót, nói dựa, ăn theo ” người khác, không dám bày tỏ chính kiến của mình về các vấn đề có liên quan đến học thuật.

b. Học đối phó có những biểu hiện sau: Học chỉ cốt để thầy cô không quở trách, cha mẹ không rầy la, chỉ lo giải quyết việc trước mắt như thi cử, kiểm tra không bị điểm kém. Học đối phó thì kiến thức nông cạn, hời hợt. Nếu cứ lặp đi lặp lại kiểu học này thì người học ngày càng trở nên dốt nát, trí trá, hư hỏng, vừa lừa dối người khác, vừa tự huyễn hoặc mình. Đây là một trong những nguyên nhân gây ra hiện tượng “ tiến sĩ giấy” đang bị xã hội lên án gay gắt.

2. Tác hại của lối học qua loa, đối phó.

- Đối với xã hội: những kẻ học đối phó sẽ trở thành gánh nặng lâu dài cho xã hội về nhiều mặt như kinh tế, tư tưởng, đạo đức, lối sống...

- Đối với bản thân: những kẻ học đối phó sẽ không có hứng thú trong học tập và do đó hiệu quả học tập ngày càng thấp.

Bài văn số 7

Dựa vào văn bản Phong cách Hồ Chí Minh của Lê Anh Trà hãy viết một văn bản ngắn nêu những suy nghĩ của em về cuộc đời và sự nghiệp của Chủ tịch Hồ Chí Minh.

Gợi ý

***Nội dung cần đạt được:**

- Cuộc đời và sự nghiệp của Bác có gì đặc biệt? Vẻ đẹp và ý nghĩa của cuộc đời , sự nghiệp ấy là gì ?

- Cuộc đời và sự nghiệp của Bác gợi cho em những suy nghĩ sâu sắc gì về lí tưởng, đạo đức, lối sống, ...?

- Bài học cho bản thân em nói riêng và thế hệ trẻ nói chung từ cuộc đời và sự nghiệp của Chủ tịch Hồ Chí Minh.

***Dàn ý chi tiết.**

Có một con người mà khi nhắc đến tên, những người Việt Nam đều vô cùng kính yêu và ngưỡng mộ, đó là Hồ Chí Minh: vị lãnh tụ vĩ đại của nhân dân Việt Nam, anh hùng giải phóng dân tộc, danh nhân văn hoá thế giới .

Trước hết ta thấy Bác Hồ là vị lãnh tụ vĩ đại, anh hùng giải phóng dân tộc của nhân dân Việt Nam. Người bôn ba khắp năm châu bốn bể tìm đường đi và tương lai cho đất nước, giải phóng dân tộc thoát khỏi ách thống trị của thực dân Pháp và đế quốc Mỹ. Người đã dẫn dắt dân tộc ta thoát khỏi đói nghèo, đi lên xây dựng chế độ xã hội tốt đẹp. Tư tưởng của Người có giá trị vô cùng to lớn đối với cách mạng Việt Nam, nhân dân Việt Nam.

Người đã hy sinh cả cuộc đời vì nền độc lập tự do của dân tộc, Người yêu nước thương dân sâu sắc, bởi vậy triệu triệu người dân Việt Nam đều là con cháu của Người. Ở cương vị lãnh đạo cao nhất của Đảng và Nhà nước nhưng cách đối xử của Bác đối với cá nhân từng người vô cùng thân mật và gần gũi:

*“Bác ơi tìm Bác mệnh mệnh thế
Ôm cả non sông mọi kiếp người.”*
(Tố Hữu)

Chưa bao giờ trong lịch sử dân tộc Việt Nam lại có một vị lãnh tụ giản dị và gần gũi với mọi người như thế: Sống trong ngôi nhà sàn nhỏ, ăn những món ăn dân dã, mặc áo bà ba nâu và tư trang chỉ là một chiếc rương nhỏ và mấy bộ quần áo bạc màu ... Có lẽ bởi vậy mà với người Việt Nam, Bác Hồ không chỉ là anh hùng giải phóng dân tộc mà còn là vị lãnh tụ vĩ đại được mọi người dân Việt Nam kính yêu và ngưỡng vọng.

Bác Hồ còn được biết đến ở cương vị một danh nhân văn hoá thế giới. Bác đã từng là chủ bút tờ báo “*Người cùng khổ*” ở Pháp, đã từng viết “*Bản án chế độ thực dân Pháp*” gây tiếng vang lớn. Người còn là nhà văn, nhà thơ lớn của dân tộc Việt Nam với những tập truyện ký bằng tiếng Pháp, “*Tuyên ngôn độc lập*” và “*Nhật ký trong tù*” cùng rất nhiều những vần thơ khác nữa... Bác Hồ đã từng đi khắp các châu lục trên thế giới, thông thạo nhiều thứ tiếng, am hiểu nền văn hoá của nhiều dân tộc. Bác đã rèn giũa và tạo dựng cho mình một phong cách riêng, kết hợp hài hoà giữa truyền thống và hiện đại, thanh cao và giản dị, giữa tinh hoa văn hoá nhân loại và tinh hoa văn hoá Việt Nam.

Mặc dù Bác đã đi xa nhưng trong lòng mọi người dân Việt Nam Bác vẫn là người đẹp nhất:

*Tháp Mười đẹp nhất bông sen
Việt Nam đẹp nhất có tên Bác Hồ.*

Càng tìm hiểu về cuộc đời vĩ đại và cao đẹp của Bác, em càng kính yêu và tự hào về Bác hơn. Điều đó khơi dậy trong em mong muốn học tập, phấn đấu, tu dưỡng và rèn luyện để trở thành con người có ích cho xã hội.

Bác là tinh hoa khí phách của dân tộc, cuộc đời của Bác là một tấm gương sáng. Bởi vậy mà chúng ta cần “*Sống, chiến đấu, lao động và học tập theo gương Bác Hồ vĩ đại*”.

Bài viết số 8: Suy nghĩ của em về tấm gương một người không chịu khuất phục số phận

Gợi ý

A. Mở bài: Giới thiệu nhân vật chính của bài văn. (Đó là ai? Người ấy có gì đặc biệt về nghị lực vượt khó?...)

B. Thân bài:

Nêu những suy nghĩ của em về con người không chịu thua số phận được giới thiệu khái quát ở phần mở bài

- Nêu những sự việc thể hiện phẩm chất và nghị lực phi thường vượt lên trên hoàn cảnh khó khăn của con người đó.
- Nêu suy nghĩ của em về những phẩm chất và nghị lực của con người được giới thiệu.
- Nêu những bài học rút ra từ tấm gương con người vượt lên số phận.

C. Kết bài: Nêu khái quát ý nghĩa và tác động của những tấm gương quyết tâm vượt lên số phận đối với cuộc sống, con người và bản thân em.

“ *Mỗi trang đời đều là một điều kỳ diệu* ” M.Gorki đã từng nói như thế và điều đó thật sự khiến chúng ta cảm động khi lật giở những trang đời của những con người không chịu thua số phận như anh Nguyễn Ngọc Ký, Trần Văn Thước, Nguyễn Công Hùng ...

Trước hết ta phải hiểu thế nào là “ *không chịu thua số phận* ”? Đó là những con người không chấp nhận mình mãi là người tàn phế, vô dụng, không học tập, không đóng góp gì cho xã hội

Vào năm 2005 cả nước biết đến một Nguyễn Công Hùng (xã Nghi Diên, huyện Nghi Lộc, Nghệ An). Từ khi sinh ra đã mắc chứng bại liệt. Anh còn bị căn bệnh viêm phổi hành hạ làm cho sức khỏe suy kiệt. Vậy mà anh đã không gục ngã. Chàng trai 23 tuổi bại liệt, chân tay teo tóp, trọng lượng chỉ 12kg và gần như mất hoàn toàn khả năng vận động đã trở thành một chuyên gia tin học và được tôn vinh là Hiệp sỹ công nghệ thông tin năm 2005 vì những đóng góp không vụ lợi của mình cho cộng đồng. Tháng 5 -2005 anh được trung tâm sách kỷ lục Việt Nam đưa vào “ *Danh mục kỷ lục Việt Nam* ” về người khuyết tật bị bại liệt toàn thân đầu tiên làm giám đốc cơ sở đào tạo tin học và ngoại ngữ nhân đạo...

Điều gì khiến những con người tật nguyền ấy có thể vượt qua bệnh tật và khẳng định được bản thân mình? Họ đã tạo dựng cuộc sống từ muôn vàn khó khăn, gian khổ, thử thách bằng sự kiên trì, nhẫn nại và quyết tâm chiến thắng số phận của mình. Họ đã không mất đi niềm tin yêu vào cuộc sống, không gục ngã trước những đau đớn, họ dũng cảm, tự tin đứng lên để sống bằng nghị lực, ý chí , khát vọng và sức sống tinh thần mạnh mẽ của họ. Song bên cạnh đó còn có những nguyên nhân khác. Đó chính là sự động viên, khích lệ , giúp đỡ của bạn bè, của người thân, là khát khao không muốn người thân của mình đau khổ, thất vọng và còn nhờ dòng máu kiên cường và truyền thống anh hùng của dân tộc Việt Nam .

Những con người vượt lên số phận đứng lên bằng nghị lực, khát vọng và ý chí của mình khiến em vô cùng khâm phục. Chính những tấm gương về họ đã xây đắp những ước mơ, hoài bão trong em, dạy em phải biết vượt qua những khó khăn trong cuộc sống để thực hiện những khát khao của mình .

Những người không chịu thua số phận, những con người tàn mà không phế thực sự là những tấm gương cho lứa tuổi học sinh chúng em, khích lệ bản thân mỗi người cố gắng phấn đấu học tập, rèn luyện để trở thành những con người có ích cho xã hội .

Bài viết số 9: Chết độc màu da cam mà đế quốc Mỹ đã rải xuống các cánh rừng miền Nam thời chiến tranh đã để lại di họa nặng nề cho hàng chục vạn gia đình. Hàng chục vạn người đã chết. Hàng vạn trẻ em chịu tật nguyền suốt đời. Cả nước lập quỹ giúp đỡ các nạn nhân nhằm phần nào cải thiện cuộc sống và xoa dịu nỗi đau của họ. Em hãy nêu suy nghĩ của mình về các sự kiện đó

Gợi ý

Chiến tranh đã lùi xa nhưng di họa mà nó để lại vẫn hàng ngày hàng giờ làm bao người Việt Nam đau đớn. Trước tình hình ấy, cả nước đã lập quỹ giúp đỡ các nạn nhân chết độc màu da cam nhằm phần nào cải thiện cuộc sống và xoa dịu nỗi đau của họ .

Chết độc màu da cam mà Đế quốc Mỹ đã rải xuống các cánh rừng miền Nam thời chiến tranh đã tạo nên nỗi kinh hoàng cho thế hệ sau của những người đã từng sống ở những khu vực đó. Những đứa trẻ vô tội, tật nguyền, dị dạng, vừa chào đời đã phải lìa đời hoặc nếu sống được thì sức khỏe, trí tuệ thậm chí cả hình hài đều không bình thường...Những

sinh linh vô tội ấy trở thành nỗi ám ảnh, đau đớn đến tê tái của người thân, gia đình và của toàn xã hội

Trước tình hình đó nhiều chương trình ủng hộ những nạn nhân chất độc màu da cam đã được tổ chức. Biết bao người đã khóc thương cho những số phận bất hạnh, biết bao chữ ký đã được thu thập để ủng hộ cuộc đấu tranh đòi bồi thường cho các nạn nhân chiến tranh.

Ngày đầu tiên Mỹ rải chất độc chết người này xuống Việt Nam: 10-8-1961 đã trở thành ngày “ *Vì nạn nhân chất độc màu da cam* ”. Cả nước Việt Nam đã lập quỹ giúp đỡ các nạn nhân khốn khổ. Đó là việc làm cần thiết để giúp đỡ họ phần nào cải thiện cuộc sống và xoa dịu nỗi đau. Nhiều em bé tật nguyền, côi cút đã được chăm sóc, nhiều tổ chức chính quyền, doanh nghiệp, cá nhân đã xây dựng nhà tình nghĩa, tặng xe lăn, tiền, quà, thăm hỏi và giúp đỡ các nạn nhân. Nhiều nhóm tình nguyện viên được thành lập để làm việc tại các trung tâm bảo trợ nạn nhân chất độc màu da cam...Dẫu biết rằng tất cả những giúp đỡ đó không thể bù đắp được những mất mát đau đớn của họ song đó thực sự là hành động đền ơn đáp nghĩa, phù hợp với truyền thống “ tương thân tương ái ”, “ uống nước nhớ nguồn ” của dân tộc Việt Nam ta .

Việt Nam đã cố gắng để xoa dịu nỗi đau chiến tranh, song “ *on phải trả, oán phải đền* ”. Chính phủ Mỹ và 37 công ty hoá chất đã cung cấp chất độc này cho quân đội Mỹ cũng phải chịu trách nhiệm về sự vô nhân đạo của mình .

Nỗi đau của những nạn nhân da cam là một nỗi ám ảnh dai dẳng, việc giúp đỡ họ cần phải làm thường xuyên và liên tục. Bởi vậy mỗi chúng ta cần nhận thức sâu sắc về vấn đề và , tích cực học tập, phấn đấu xây dựng xã hội tốt đẹp mà ở đó mọi người đều được đảm bảo quyền sống và quyền hạnh phúc .

Bài viết số 10: Trò chơi điện tử là món tiêu khiển hấp dẫn. Nhiều bạn vì mãi chơi mà sao nhãng học tập và còn vi phạm những sai lầm khác. Hãy nêu ý kiến của em về hiện tượng đó.

Gợi ý

1. Trò chơi điện tử đang là món tiêu khiển dẫn tới nhiều hậu quả khó lường

- Trò chơi điện tử có mặt ở mọi nơi từ thành phố đến thôn quê.
- Số lượng cửa hàng dịch vụ trò chơi điện tử rất nhiều.
- Học sinh ham chơi điện tử quên cả học hành, kết quả giảm sút.
- Mải chơi điện tử nên cần tiền sinh ra trộm cắp, quen với bạn xấu qua mạng bị rủ rê dễ mắc tệ nạn xã hội...

2. Nguyên nhân của những hiện tượng trên ?

- Bản thân trò chơi điện tử rất hấp dẫn, dễ bị mê mải đến quên thời gian.
- Ý thức tự giác của các bạn học sinh chưa cao, chưa nhận ra cái tích cực cũng như mặt trái của trò chơi này.
- Nhiều gia đình quản lý và giáo dục con chưa tốt.

3. Phương hướng giải quyết hiện tượng trên.

- Mỗi bạn học sinh phải tự giác thực hiện qui định của gia đình về thời gian dành cho việc vui chơi, không để ảnh hưởng đến học tập. Cần tránh những trò chơi xấu không phù hợp với lứa tuổi.
- Chính quyền cần quản lý chặt chẽ hơn các điểm dịch vụ điện tử.

- Nhà trường, các tổ chức đoàn thể xã hội cần tổ chức nhiều sinh hoạt tập thể bổ ích cho các bạn trẻ.

Trò chơi điện tử vốn là một trò giải trí lành mạnh song hiện tượng đam mê trò chơi này mà sao nhãng học hành và gây nhiều hậu quả tai hại đã trở thành một vấn đề bức xúc ở lứa tuổi học sinh .

Có thể thấy ở khắp các phố phường và các ngõ đường thôn ngõ xóm những quán Internet. Học sinh đến đó không phải để truy cập thông tin phục vụ cho việc học mà để chơi điện tử. Nhiều bạn ngồi hàng giờ, hàng ngày trước màn hình vi tính, mê mẩn với những trò chơi trên máy, quên thời gian thậm chí bỏ học để chơi, trong đầu lúc nào cũng chỉ nghĩ đến các trò chơi và ham muốn chinh phục khám phá nó khiến gương mặt ngơ ngẩn như mất hồn...

Có nhiều nguyên nhân dẫn đến hiện tượng đó. Do bố mẹ không quan tâm , do buồn, do bạn bè rủ rê, do không tự chủ được bản thân ...Song dù lý do nào đi nữa, ham mê trò chơi điện tử cũng là một điều tai hại. Trước hết ngồi quá gần màn hình vi tính trong một thời gian dài có thể làm cho mắt bị cận thị, người mệt mỏi, sức khỏe bị tổn hại. Không chỉ có thế, ham mê trò chơi điện tử còn dẫn đến sao nhãng nhiệm vụ chính của người học sinh là học tập. Mải chơi, bỏ tiết, trốn học, không hiểu bài, không làm bài tập, học tập sút kém dẫn đến chán học . Như vậy vô tình sự ham chơi nhất thời có thể tự huỷ hoại tương lai của chính bản thân mình. Trò chơi điện tử còn khiến tâm hồn bị đầu độc bởi bạo lực, chém giết, bắn phá, cuốn con người vào một thế giới ảo đầy những mưu mô, thủ đoạn. Hơn nữa ham chơi điện tử còn tiêu tốn tiền bạc một cách vô ích, có khi còn làm thay đổi nhân cách con người. Để có tiền chơi điện tử nhiều thói hư tật xấu bắt đầu nảy sinh như dối trá, thủ đoạn, trộm cắp tiền bạc, tài sản của gia đình, bạn bè ...Và không ai có thể lường trước được những hậu quả tai hại khác nếu niềm đam mê kia vẫn còn tiếp diễn .

Trò chơi điện tử tai hại như vậy, làm thế nào để ngăn chặn nó? Đây thực sự là một việc khó song không phải là không làm được. Quan trọng nhất là bản thân phải xác định nhiệm vụ chính của mình là học tập, rèn luyện, tu dưỡng, không lãng phí thời gian, sức lực, tiền bạc vào những việc vô bổ, thậm chí là có hại. Chỉ coi trò chơi điện tử như một trò giải trí, tiếp xúc với nó có chừng mực, biết chế ngự và làm chủ bản thân, không để bản thân bị tác động bởi những trò chơi và sự rủ rê của những người bạn xấu. Bên cạnh đó cũng cần có sự quan tâm thường xuyên và sự quản lý chặt chẽ của gia đình nhằm giúp con em mình tránh xa những đam mê tai hại. Nhà trường và xã hội cũng cần có sự phối hợp giáo dục thế hệ trẻ, tạo ra những hoạt động bổ ích, những sân chơi vui tươi lành mạnh để mọi học sinh đều được tham gia. Có như vậy vấn nạn học sinh say mê trò chơi điện tử mới được giải quyết triệt để.

Ham chơi điện tử - ham muốn nhất thời mà tác hại không lường hết được. Bởi vậy vì tương lai của chính mình, chúng ta đừng để bản thân vướng vào đam mê chết người đó.

DẪN CHỨNG NGƯỜI NỔI TIẾNG NÊN ĐƯA VÀO TRONG VĂN NGHỊ LUẬN XÃ HỘI

Những Tấm Gương Về Ý Chí, Nghị Lực

1. Chu Văn An

Chu Văn An (1292- 1370)- nhà Nho, nhà hiền triết, nhà sư phạm mẫu mực cuối đời Trần, nổi tiếng cương trực không cầu danh lợi. Ra làm quan vào đời Trần Dụ Tông (đầu thế kỉ XIV), chính sự suy đồi, nịnh thần lũng đoạn, ông dâng sớ xin chém bảy nịnh thần (thất trăm sớ) nhưng không được chấp thuận. Ông treo ấn từ quan về quê dạy học, viết sách. Ông không vì trò làm quan to mà dựa dẫm, luôn thẳng thắn phê bình những trò thiếu lễ độ -> TÁM GƯƠNG TRUNG THỰC, BẤT CHẤP KHỔ KHĂN VẤN CHIẾN ĐẤU VÌ LỄ PHẢI.

2. Nguyễn Đình Chiểu

Nguyễn Đình Chiểu là nhà thơ mù yêu nước. Ông dùng ngòi bút của mình đánh giặc. Cuộc đời và sự nghiệp của ông là tấm gương tiêu biểu cho ý chí và nghị lực của con người vượt qua hoàn cảnh, số phận. Ở cương vị nào, một nhà thơ, một thầy giáo, một thầy thuốc,... ông cũng đều cống hiến hết mình ==> Ý CHÍ NGHỊ LỰC PHI THƯỜNG.

3. Nguyễn Thị Ánh Viên

Nguyễn Thị Ánh Viên, 19 tuổi đến từ Cần Thơ là VĐV bơi lội. Cô nàng được nhiều người biết đến và dành tình cảm mến mộ tại SEA Games 28 vừa qua khi giành được 8 HCV và phá vỡ 8 kỷ lục bơi tại đại hội thể thao lớn nhất Đông Nam Á. Thành tích ấn tượng này khiến Ánh Viên trở thành thần tượng của giới trẻ. Cô nàng được gắn với nhiều nick name như “kình ngư vàng”, “tiểu tiên cá”, “siêu sao trên đường đua xanh”... Ánh Viên còn gây “choáng” khi trở thành Đại úy Quân nhân chuyên nghiệp trẻ tuổi nhất trong lực lượng Quân đội nhân dân Việt Nam ở tuổi 18 và được nhận Huân chương Lao động hạng nhì. Dù phải xa nhà từ lúc 12 tuổi, mỗi năm về thăm bố mẹ rất ít, suốt ngày chỉ có bơi lội và có một chế độ ăn uống nghiêm ngặt... nhưng Ánh Viên chưa bao giờ bỏ cuộc mà luôn cố gắng ==> BÀI HỌC VỀ NGHỊ LỰC NUÔI DƯỠNG ƯỚC MƠ, BÀI HỌC VỀ SỰ KHIÊM TỐN, KHÉO LÉO TRONG ỨNG XỬ, THẮNG KHÔNG KIÊU, BẠI KHÔNG NẢN, NỖ LỰC KHÔNG NGỪNG DÙ ĐÃ THÀNH CÔNG, KHÔNG NGỦ QUÊN TRONG CHIẾN THẮNG.

4. Nhà soạn nhạc Beethoven

Beethoven (17/12/1770 – 26/3/1827) là nhà soạn nhạc cổ điển người Đức. Hồi nhỏ, ông bị khiếm thính, sau đó bị điếc hoàn toàn. Tuy vậy, vượt qua mọi trở ngại, ông vẫn trở thành một nhà soạn nhạc vĩ đại, nổi tiếng thế giới. Ông là hình tượng âm nhạc quan trọng trong giai đoạn giao thời, từ thời kỳ âm nhạc cổ điển sang âm nhạc lãng mạn. Beethoven được coi là một trong những nhà soạn nhạc vĩ đại nhất và có ảnh hưởng tới rất nhiều nhà soạn nhạc, nhạc sỹ và khán giả về sau.

5. Liz Murray

Elizabeth Murray sinh năm 1980 trong một gia đình mà cả bố và mẹ đều dính căn bệnh thế kỷ AIDS. Năm 15 tuổi, mẹ qua đời vì bệnh tật, cha phải chuyển đến khu tạm trú cho những người vô gia cư. Không nhà cửa, không cha mẹ nhưng cô gái vượt lên số phận. Hàng đêm, cô vẫn tìm ra nơi có ánh sáng để đọc sách. Chăm chỉ làm việc cộng với tinh thần vượt khó, cuối cùng cô có tên trong danh sách nhập học của Đại học Harvard. Sau này cô trở thành giám đốc của một công ty.

6. Jessica Cox

Cô gái người Mỹ sinh năm 1983, Jessica Cox, là phi công đầu tiên trên thế giới chỉ dùng chân lái máy bay. Từ lúc sinh ra Jessica Cox đã thiệt thòi, không có tay. Tuy nhiên, sự

thiếu may mắn ấy không cản nổi ý chí, quyết tâm đạt được khát vọng của mình. Từng tốt nghiệp ngành tâm lý học, biết võ Taekwondo, yêu lái xe tốc độ, Jessica còn gõ máy tính bằng chân rất nhanh: 25 từ/phút.

7. Niu- ton

Niu- ton nhà toán học, vật lý học, cơ học, thiên văn học vĩ đại người Anh. Sinh ra thiếu thốn là một đứa trẻ yếu ớt, thường phải tránh những trò chơi hiếu động của bạn bè. Do đó ông đã tự tạo ra những trò chơi cho mình và trở thành người tài năng -> **CÓ THỂ CHIẾN THẮNG CÁI KHÓ KHĂN THIẾU THỐN BẰNG NGHỊ LỰC CỦA BẢN THÂN.**

8. Andecxen

Sinh ra trong một gia đình nghèo ở thành phố Odense, cuộc sống nghèo khổ, không lúc nào có đủ bánh mì để ăn. Đi học lại luôn bị bạn bè chê cười vì ngoại hình xấu xí. Vượt qua tất cả với ước mơ trở thành nghệ sĩ, Andecxen đã lang thang lên thành phố Copenhagen, đóng những vai kịch tầm thường, làm quét dọn. Cuối cùng nghị lực và tình yêu nghệ thuật đã giúp ông thành công. Những câu chuyện của ông mãi mãi tồn tại trong tâm trí độc giả, mang lại cho trẻ thơ niềm hạnh phúc, thắp lên những ước mơ đẹp -> **NGHỊ LỰC VÀ ĐAM MÊ**

Những Tấm Gương Dũng Cảm Chiến Đấu Và Hi Sinh Trong Sự Nghiệp Bảo Vệ Dân Tộc.

1- Anh hùng Phùng Văn Khầu: sinh ra và lớn lên ở Trùng Khánh- Cao Bằng. Chàng thanh niên người Tày bỏ nhà tham gia quân đội khi chưa tròn 16 tuổi. Vào pháo binh, ông được biên chế vào Binh chủng Pháo binh E675. Những ngày tham gia chiến dịch Điện Biên Phủ, theo yêu cầu của nhiệm vụ, khẩu đội của Phùng Văn Khầu phải vào trận địa trước. Chỉ với 9 người, ông và các đồng chí phải chiến đấu gấp ba bình thường. Đồng đội lần lượt hi sinh, chỉ còn mình ông, ông đã làm thay công việc của cả tám người. Trận đánh ấy, một mình ông tiêu diệt được 5 khẩu pháo 105 ly, 6 khẩu đại liên, 4 lô cốt, 1 kho đạn của địch.

2- Anh hùng La Văn Cầu: Khao khát được giải phóng đất nước, La Văn Cầu mới 16 tuổi khai tăng lên 18 tuổi để được vào bộ đội. Anh đã tham gia chiến đấu 29 trận trong các cương vị chiến sĩ và chỉ huy. Tấm gương La Văn Cầu cổ vũ phong trào thi đua giết giặc lập công và thành lá cờ đầu trong phong trào thi đua sử dụng bộc phá công đồn, một hình thức chiến thuật mới quân đội ta mở ra từ chiến dịch Biên giới 1950.

3- Anh hùng Thái Văn A: ông quê ở Quảng Bình. Trong kháng chiến chống Mỹ, là chiến sĩ trinh sát trên đảo Cồn Cỏ, nơi bị máy bay và tàu chiến đánh phá ác liệt. Chân dài quan sát bị gãy, người bị thương nhưng Thái Văn A vẫn không rời vị trí, tiếp tục quan sát, theo dõi xác định vị trí mục tiêu cho đơn vị bắn. Ông đã góp phần cùng đơn vị bắn rơi 20 máy bay Mỹ và xác định vị trí có bom chưa nổ để công binh xử lý.

4- La Thị Tám: vào bộ đội năm 1967. Chị luôn đứng trên một quả đồi cao, phía trái của ngã ba Đồng Lộc vào những lúc máy bay Mỹ ném bom để đếm số lượng bom. Suốt 200 ngày đêm ròng rã, chị đã đếm được và cắm tiêu 1205 quả bom.

5- Phùng Ngọc Liêm: Tham gia Cách mạng, anh được Ban chỉ huy Biệt động xã Bạc Liêu phân công nhiệm vụ vừa trinh sát vừa đánh địch. Năm 1968, khi bị địch tập trung vây bắt, anh đã dũng cảm giết kích mìn để tiêu diệt địch và đã anh dũng hi sinh.

Những Tấm Gương Đồng Cảm, Sẻ Chia, Hy Sinh

1. Hồ Chí Minh

Bác Hồ tự nguyện nhịn một bữa ăn vào cuối tuần để dành gạo cứu đói nhân dân trong những ngày đầu cách mạng Tháng Tám (1945), từ đây đã đẩy lên phong trào hũ gạo cứu đói trong mọi gia đình người Việt Nam lúc bấy giờ.

2. Cậu bé Nhật và gói lương khô

Tối hôm động đất và sóng thần xảy ra trên đất nước Nhật (11/3/2011), một phóng viên thường trú tại Nhật được phái tới một trường tiểu học phụ giúp hội tự trị ở đó phân phát thực phẩm cho người bị nạn. Trong số những người rồng rắn xếp hàng có một em nhỏ chừng 9 tuổi, trên người chỉ có chiếc áo thun và quần đùi. Trời rất lạnh mà cậu lại xếp hàng cuối cùng, sợ đến phiên của em thì chẳng còn thức ăn, anh phóng viên chạy lại hỏi thăm. Nhìn thấy cậu bé bị lạnh, anh PV cởi áo khoác trùm lên người cậu. Vô tình bao lương khô, khẩu phần ăn tối của anh bị rơi ra ngoài. Anh nhặt lên đưa cho bé và nói: “Đợi tới phiên của con chắc hết thức ăn, khẩu phần của chú đó, chú ăn rồi, con ăn đi cho đỡ đói”.

Đưa bé nhận túi lương khô, khom người cảm ơn. Tưởng cậu sẽ ăn ngấu nghiến ngay lúc đó nhưng không phải, cậu ôm bao lương khô đi thẳng lên chỗ những người đang phát thực phẩm, để bao lương khô vào thùng thực phẩm đang phân phát rồi quay lại xếp hàng. Ngạc nhiên vô cùng, anh phóng viên hỏi: “Tại sao con không ăn mà lại đem đặt vào đó?” Bé trả lời: “Bởi vì còn có nhiều người chắc đói hơn con. Bỏ vào đó để các cô chú phát chung cho công bằng chú ạ...!”

3. Pie Curie và Marie Curie

Ông bà Pie và Marie rất nghèo. Họ miệt mài thí nghiệm, nghiên cứu ra phương pháp điều chế Radi. Nếu giữ lại phương pháp đó và bán bản quyền cho các công ty thì sẽ thu được rất nhiều tiền. Nhưng không, Ông bà Quyri đã công bố cho toàn thế giới biết, để khoa học phát triển nhanh nhất có thể. Vì thế, ngày nay chúng ta mới có Điện nguyên tử để phục vụ thế giới này. Ông Pie chết năm 39 tuổi vì tai nạn xe ngựa. Còn bà Mari chết năm 65 tuổi vì bệnh viêm phổi. Người ta nói rằng bà ấy chết vì những năm tháng miệt mài với các thí nghiệm độc hại. Ông Pie và bà Mari đều được giải Noben về Hoá học và Vật lý.

4. Chương trình nghệ thuật kêu gọi mọi người hỗ trợ những người khuyết tật, những em nhỏ hoàn cảnh khó khăn,...

Tối ngày 14/5, tại Nhà hát Lớn Hà Nội, đêm nghệ thuật “Những trái tim đồng cảm” đã được tổ chức. Đây là chương trình thường niên của Tạp chí Gia đình và Trẻ em (BỘ LĐ,TB&XH) nhằm kêu gọi các tấm lòng hảo tâm hỗ trợ, giúp đỡ người khuyết tật, nạn nhân chất độc da cam/dioxin, trẻ em bị bệnh tim bẩm sinh và trẻ em có hoàn cảnh khó khăn vươn lên trong cuộc sống. ban tổ chức đã nỗ lực vận động, kêu gọi được 15 tỷ đồng, nhờ đó mà rất nhiều trẻ em đã được mổ tim nhân đạo, những ngôi nhà tình thương được xây dựng khang trang cho trẻ em mồ côi, học sinh nghèo được tiếp sức đến trường ...

Những tấm gương đương đại vượt khó thành công

1. Công Phượng

Công Phượng bắt đầu nổi tiếng khi thi đấu chính thức cho đội tuyển U19 Hoàng Anh Gia Lai và có những đường bóng kiến tạo đẹp mắt. Anh chàng bắt đầu được mệnh danh là “Messi của Việt Nam”. Tuy nhiên, để có được thành công này ít ai biết rằng Công Phượng đã nuôi đam mê từ nhỏ, từng bị đánh trượt tại lò luyện đào tạo Sông Lam Nghệ An nhưng vẫn không bỏ cuộc. Từ khi trở thành người nổi tiếng, Công Phượng luôn được

đư luận theo dõi và không ít lần bị sấm soi về đời tư, chuyện tình cảm. Trước những áp lực này, Công Phượng đều từ tốn, chọn cách im lặng để sóng gió đi qua.

.-> THÀNH CÔNG NHỜ SỰ TỰ HỌC, NIỀM ĐAM MÊ VÀ SỰ QUYẾT TÂM THEO ĐUỔI ĐAM MÊ. QUYẾT ĐOÁN, DÁM NGHĨ DÁM LÀM. CÓ NGHỊ LỰC NUÔI DƯỠNG NIỀM ĐAM MÊ.

2. Dancer Lâm Vinh Hải

Với những ai yêu thích bộ môn nhảy không thể không biết đến Quán quân cuộc thi So you think you can dance Lâm Vinh Hải. Để có được thành công như hiện tại, Lâm Vinh Hải từng phải vượt qua nhiều khó khăn về bệnh tật, chiến đấu với nhiều chuyện để nuôi dưỡng đam mê.

Lâm Vinh Hải từng tuyệt vọng khi bị thoát vị đĩa đệm và được bác sĩ khuyên giải nghệ. Nhưng với đam mê với nghề anh đã vượt qua tất cả.

Hình ảnh của một dancer chuyên nghiệp này bạn có thể dẫn dắt trong bài Văn NLXH bàn về việc sống đúng với đam mê, không chịu từ bỏ ước mơ, nghị lực sống mạnh mẽ...

3. Nguyễn Thị Kim Anh – thủ khoa đại học Ngoại Thương vượt khó thành công.

Nguyễn Thị Kim Anh quê ở xã Chấn Hưng, huyện Vĩnh Tường, bởi em đã mồ côi mẹ từ khi mới 10 tuổi, bố em lại bị câm, điếc bẩm sinh, không có khả năng lao động. Là chị cả của 2 em nhỏ, Kim Anh luôn phải tự làm tất cả mọi việc trong gia đình và chăm sóc các em. Đi học về là em lại dành hết thời gian cho việc chăm sóc các em và lo nhà cửa, đồng ruộng. Còn phần thời gian ít ỏi vào buổi tối hoặc khuya em giành cho việc học để chuẩn bị bài ngày hôm sau. Những nỗ lực của Kim Anh đã được đền đáp xứng đáng khi em đạt 27 điểm trong kì thi đại học năm nay và trở thành thủ khoa Đại học Ngoại thương Hà Nội. “Em muốn trở thành một nhà kinh tế để sau này khi ra trường sẽ tự mình tìm việc dễ hơn và đây cũng là con đường thoát nghèo của gia đình”- Kim Anh tâm sự.

4. Nguyễn Văn Duy – một tấm gương vượt qua khó khăn điển hình.

Duy sinh ra vốn khỏe mạnh và khôi ngô. Khi chưa tròn 8 tháng tuổi, Duy bị sốt cao, lên cơn co giật rồi biến chứng sang teo cơ, dần dần bị liệt nửa người bên trái. Gia đình đưa em đi khắp nơi, hề nghe nơi nào có thuốc tốt là mẹ em lại lặn lội tìm đến, nhưng tất cả những nỗ lực của gia đình đều trở nên vô vọng. Nửa người bên trái của em đã bị liệt hoàn toàn, chân và tay phải cũng yếu đi.

Buổi đầu đến lớp, Duy gặp rất nhiều khó khăn và trở ngại, những ánh mắt tò mò, cười cợt của bạn bè khiến em bị tổn thương. Việc đi học và sinh hoạt của em cũng không dễ dàng. Tay em không cầm được ô hay tự lái chiếc xe lăn đi học nên phải nhờ đến bố mẹ. Nhưng không vì thế mà Duy nản chí, em luôn tự nhủ với bản thân “mình không đứng được thì phải học được, chỉ có học mới khẳng định được bản thân, thay đổi số phận và không muốn là gánh nặng của gia đình, xã hội”.

Vượt qua sự nghiệt ngã của số phận với nửa người bị liệt, Duy trở thành một sinh viên khoa Công nghệ thông tin và truyền thông của trường ĐH Hồng Đức. Năm 2009, em được nhận bằng khen của Hội Bảo trợ người khuyết tật tỉnh Thanh Hóa trong chương trình “Biểu dương những tấm gương có hoàn cảnh khó khăn trong học tập – lao động – sản xuất giỏi”. Duy còn được nhận quà của UBND tỉnh Thanh Hóa trong chương trình “Những tấm lòng nhân ái” dành cho người khuyết tật vượt lên số phận”.

5. Osca Pistorius

Là một vận động viên khuyết tật, chạy bằng chân giả. Oscar Pistorius được vinh danh là “người không chân” chạy nhanh nhất hành tinh. Và không nằm ngoài mong đợi, Pistorius đã chạy thẳng vào vòng bán kết Olympic London sau khi đánh bại hàng chục vận động viên bình thường khác trước sự kinh ngạc của người hâm mộ toàn thế giới. Tạp chí Time đã bầu anh vào danh sách “100 người có ảnh hưởng nhất thế giới” cũng như có khoản thu nhập 4,7 triệu USD/năm.

TÀI LIỆU ÔN THI QUỐC GIA 2018 CHUYÊN ĐỀ ĐOẠN VĂN 200 CHỮ

• Viết đoạn văn ngắn (khoảng 200 chữ) bàn về Bản Lĩnh.

“Bản lĩnh” – hai từ thật đơn giản nhưng bạn biết không, hàm chứa trong đó là cả một quá trình quyết tâm kiên cường không ngại gian khổ. Giống như một chiếc áo giáp được tôi luyện từ những nguyên liệu bền vững nhất, bản lĩnh giúp ta không còn phải lo sợ trước những cơn gió to hay những ngọn sóng dữ. Vậy bản lĩnh là gì? Bản lĩnh là khả năng giải quyết mọi chuyện một cách bình tĩnh, thông minh và tinh táo. Người bản lĩnh là người dám đương đầu với khó khăn gian khổ. Thất bại, tự họ sẽ đứng lên. Cay đắng họ sẽ làm cho mọi thứ ngọt ngào. Họ dám làm những điều lớn lao, kỳ vĩ, xoay trời chuyển đất. Ở những người có bản lĩnh, họ luôn có trái tim đầy lý trí; có lòng quyết tâm cao độ với một lòng can đảm cùng với một nghị lực, ý chí mạnh mẽ. Họ sẵn sàng đương đầu với thử thách. Ở họ, ta luôn tìm thấy cái kiên định nơi đáy mắt và một nụ cười biểu trưng cho sự tự tin. Các cầu thủ U23 Việt Nam làm nên kỳ tích trước các đối thủ lớn về thể hình, mạnh về tốc độ như Uzo-bê –kit- tan, I-rắc, Quata cũng là nhờ vào bản lĩnh. Người bản lĩnh, họ sẽ được mọi người yêu quý, tin cậy; bản thân họ cũng sẽ hiểu được sứ mệnh của mình là chỗ dựa tinh thần cho người khác. Vì vậy, người bản lĩnh là người dám nghĩ, dám làm và dám thành công. Tuy nhiên cũng có những người vừa mới thấy nhấp nhô ngọn sóng đã vội vã buông tay chèo, dễ dàng chấp nhận thất bại. Chắc chắn một điều rằng, những kẻ ấy vĩnh viễn không thể tự khẳng định vị trí của mình trong xã hội, mãi mãi chỉ có thể sống dưới cái bóng của kẻ khác. Và bạn ơi, bản lĩnh khởi đầu như thế đấy! Khoan nói đến những thành quả mà bản lĩnh đem lại, chỉ nói riêng đến quá trình rèn luyện thôi cũng đã được xem là một thành tựu rồi. Đến đây, tôi chợt nhớ đến bông bồ công anh mạnh mẽ nương mình theo gió để vươn đến những chân trời cao xa. Ngay cả loài hoa mong manh nhỏ bé còn có thể tự luyện cho mình bản lĩnh, vậy còn bạn? Bạn có chấp nhận kiếp sống còn thua kém cả một loài hoa?

Lê Phùng Tú Lệ

12D1 - THPT Trần Biên – năm học 2016 – 2017

Bài 2: Bản lĩnh

Trong cuộc sống của mỗi con người muốn đạt được thành công, chúng ta không thể thiếu bản lĩnh. Vậy bản lĩnh là gì và tại sao lại đóng vai trò quan trọng đến vậy? Bởi bản lĩnh là những vấn đề quyết định một cách độc lập, không vì áp lực bên ngoài mà dễ dàng thay đổi. Một con người bản lĩnh luôn dám nghĩ, dám làm, dám đương đầu với thử thách khó khăn và không bao giờ chối bỏ trách nhiệm của mình. Nhờ vậy, trên đường đời với vô số chông gai, họ luôn giữ cho mình một tinh thần sắt đá, phong thái điềm tĩnh, sự kiên định

đáng ngưỡng mộ và dễ dàng dành được sự tín nhiệm, tôn trọng từ những người xung quanh. Oprah Winfrey là một tấm gương tiêu biểu. Sinh ra tại một khu ổ chuột, lớn lên với người cha nghiện ngập, thậm chí đã từng bị xâm hại tình dục, bà vẫn kiên cường vượt qua mọi định kiến, gian nan để trở thành tỉ phú da màu ở tuổi 40 cũng như truyền cảm hứng cho biết bao mảnh đời bất hạnh. Tuy nhiên trong xã hội ngày nay vẫn còn một số người thiếu bản lĩnh trong cuộc sống, ngại khó, ngại khổ, luôn đổ lỗi cho số phận. Chính vì vậy họ mãi mãi không bao giờ chạm đến ngưỡng cửa thành công. Bản thân mỗi chúng ta hiểu được giá trị của bản lĩnh vì vậy cần xây dựng cho riêng mình một bản lĩnh vững vàng bằng cách không ngừng trau dồi tri thức, kỹ năng sống cũng như nhân cách. Hơn tất cả, tuyệt đối không được nhầm lẫn giữa bản lĩnh với sự tự phụ hay bảo thủ. Bởi như John Ruskin từng nói, “bản lĩnh là sự hợp nhất của kinh nghiệm, trí tuệ và đam mê trong guồng hành động”.

• Viết đoạn văn ngắn (khoảng 200 chữ) bàn về “Lòng Dũng Cảm”

Lòng dũng cảm là một trong những đức tính vô cùng cần thiết và đáng quý ở mỗi con người. Dù ở nơi đâu khi làm bất cứ việc gì con người cũng đều cần đến lòng dũng cảm. Dũng cảm là không sợ nguy hiểm, khó khăn. Người có lòng dũng cảm là người không run sợ, không hèn nhát, dám đứng lên đấu tranh chống lại cái xấu, cái ác, các thế lực tàn bạo để bảo vệ công lí, chính nghĩa. Dũng cảm là sẵn sàng hy sinh bản thân mình để cứu giúp những người khó khăn hoạn nạn. Trong chiến tranh, nhờ những tấm gương dũng cảm như Võ Thị Sáu, Nguyễn Văn Trỗi, La Văn Cầu... và bao tấm gương thương binh, liệt sĩ mà đất nước mới có được nền độc lập. Trong hoà bình những người lính, những chiến sĩ công an dũng cảm đấu tranh với tội phạm để bảo vệ bình yên cho nhân dân.

Người dũng cảm là người bản lĩnh, dám đương đầu và không lùi bước. Và cũng như bản lĩnh, dũng cảm sẽ giúp con người vươn đến thành công. Người dũng cảm luôn được mọi người yêu mến và quý trọng. Qua đây ta cũng cần phê phán những người nhầm tưởng lòng dũng cảm với hành động liều lĩnh, mù quáng, bất chấp công lí. Phê phán những kẻ hèn nhát, bạc nhược không dám đấu tranh, không dám đương đầu với khó khăn thử thách để vươn lên trong cuộc sống. Dũng cảm là cần thiết, vì vậy cần rèn luyện tinh thần dũng cảm từ việc làm nhỏ nhất trong cuộc sống hàng ngày.

Luôn đấu tranh loại bỏ sự hèn nhát, rèn cho mình ý chí, nghị lực, bản lĩnh. Hãy nhớ rằng, hèn nhát là bóng tối đẩy lùi bước tiến của xã hội và chỉ có dũng cảm mới có thể dẫn lối soi đường cho ta thoát khỏi con đường hầm tăm tối đó.

• Viết đoạn văn ngắn (khoảng 200 chữ) bàn về vai trò của Ý Chí (Nghị lực)

Đoạn văn 1

Muốn vượt qua gian nan thử thách trên đường đời, con người không thể thiếu đi nghị lực. Vậy nghị lực là gì? Đó là ý chí, là bản lĩnh, lòng quyết tâm vươn lên trong cuộc sống. Người giàu nghị lực luôn có sức sống mạnh mẽ, dám đương đầu với mọi thử thách khó khăn, kiên trì vượt qua nghịch cảnh để đi đến thành công. Trong thực tế, ta có thể bắt gặp không ít con người như vậy. Nguyễn Ngọc Ký thiếu đi đôi tay nhưng không ngừng nỗ lực để trở thành một người thầy đáng kính, Nick Vujick sinh ra với tứ chi khiếm khuyết nhưng chưa một lần chịu thua số phận, Stephen Hawking bị bại liệt ở tuổi ngoài 20 và được ngợi ca là nhà vật lí học đương đại nổi tiếng nhất... Họ chính là những tấm gương

sáng, đem đến cho ta bài học quý báu về giá trị của ý chí, nghị lực và sự quyết tâm. Vậy nhưng, trong xã hội vẫn có một số người có lối sống ỷ lại, dựa dẫm, không có tinh thần phấn đấu, ý chí tiến thủ. Không chỉ tự đưa mình vào ngõ cụt, những người như vậy còn kéo lùi dòng chảy văn minh của nhân loại, trở thành gánh nặng cho gia đình và xã hội. Thế hệ trẻ hôm nay cần phê phán lối sống này, không ngừng rèn đức luyện, nỗ lực bằng tất cả khả năng để có thể vững vàng tiến về phía trước. Bởi đúng như Chủ tịch Hồ Chí Minh từng nói, “Tuổi trẻ là tuổi của tương lai. Muốn có tương lai tốt đẹp thì phải chiếm lấy bằng ý chí và nghị lực của chính bản thân”.

Đoạn văn 2

Nếu nói bản lĩnh nghiêng về thực hành thì ý chí chính là phần lý thuyết. Muốn thực hành thì phải nắm vững lý thuyết mà áp dụng. Có ý chí, con người mới có đủ quyết tâm để chinh phục những tầm cao mới. Bản thân ý chí vốn không có một định nghĩa cụ thể. Nói đơn giản, đó là quyết tâm cố gắng vượt qua gian khổ thử thách; còn nói phức tạp, ý chí là mỗi lửa giúp cho bản lĩnh bùng cháy. Ông bà ta có câu “có chí thì nên” cũng là vì lẽ đó. Chưa nói đến khả năng bạn đến đâu, chỉ riêng việc bạn có cho mình một ý chí sắt đá cùng niềm tin vững vàng thì bạn đã đi trước người khác một bước! Nhưng, cái gì cũng có cái giá của nó, ý chí cũng không phải là một ngoại lệ. Để có được một tinh thần thép khi đứng trước bão tố của cuộc đời, bạn sẽ phải bỏ ra rất nhiều thời gian và công sức để mài sắt luyện kim! Vậy nên, người nói được câu “Tôi có ý chí” thì rất nhiều, nhưng người mà hành động của họ nói lên điều đó thì quả thực không được mấy ai. Những người chỉ mới giáp mặt cơn lốc xoáy hung tợn đã nhụt chí xin hàng, hay những kẻ sẵn sàng quỳ gối trước những thế lực mạnh mẽ, tất cả bọn họ suy cho cùng đều là vì thiếu đi cái ý chí cần thiết. Họ không biết cách tự tạo cho riêng mình một đế chế hùng mạnh. Những người như thế, chung quy lại, cũng chỉ mãi là kẻ thất bại mà thôi. Còn bạn? Bạn sẽ chọn con đường gập ghềnh hướng tới tương lai hay biến mình thành một con ốc chỉ biết thu mình trong vỏ?

Lê Phùng Tú Lệ

12D1 - THPT Trần Biên – năm học 2016 - 2017

• Viết đoạn văn ngắn (khoảng 200) chữ bàn về tính Trung Thực.

“Trung thực là “chương đầu tiên” trong cuốn sách về sự khôn ngoan” - Thomas Jefferson. Quả đúng như vậy, trung thực là một đức tính quý báu mà bất cứ ai trong cuộc đời cũng đều mong muốn có cho mình. Vậy trung thực là gì? Đó là lối sống ngay thẳng, không bao giờ nói sai sự thật, luôn đứng về lẽ phải, bảo vệ công bằng; trung thực là không dối trá, sống đúng lương tâm mình.

Trung thực được thể hiện ở rất nhiều mặt của đời sống. Đó là lúc bạn sai lầm và mạnh dạn nhận lỗi về mình. Trong thi cử chấp nhận điểm kém còn hơn gian lận, quay cóp. Trung thực còn giúp cho chúng ta rất nhiều điều khác trong cuộc sống nữa. Nó giúp ta có được sự tin tưởng, tin yêu của người khác. Trong công việc làm ăn, nếu chúng ta làm ăn trung thực với nhau, không gian dối thì cả hai bên đều có lợi. Nếu mỗi con người là một tấm gương sáng về trung thực thì sẽ tạo nên một xã hội văn minh, công bằng, xã hội ổn định, phát triển. Ta cũng cần phê phán những kẻ gian dối, thiếu trung thực. Những kẻ không trung thực là những kẻ xấu, dễ gây mất niềm tin đối với người xung quanh, khiến ai cũng

phải dè chừng. Trong cuộc sống hằng ngày, khi vi phạm lỗi lầm gì thì cố gắng kiểm soát, nói dối sao cho mình thoát khỏi tội. Đó là những hành vi đê hèn của kẻ không trung thực. Người không trung thực là người không tốt. Vậy nên chúng ta cần đấu tranh loại bỏ thói xấu này ra khỏi xã hội. Tóm lại, trung thực là một đức tính tốt, cao quý rất đáng để cho chúng ta noi theo. Vì thế, ngay từ giờ phút này, hãy chung tay loại bỏ thói dối trá ra khỏi đời sống xã hội, hãy cùng nhau tạo nên một thế giới nơi con người tin tưởng và sống với nhau bình đẳng và bác ái.

Bài 2

William Sh. Peare từng nói: “Không di sản nào quý giá bằng lòng trung thực”. Vậy “trung thực” là gì? “Trung thực” nghĩa là ngay thẳng, thật thà, nói đúng sự thật, không làm sai lệch sự thật, dám nhận lỗi khi mình mắc khuyết điểm. Trong cuộc sống, người có đức tính trung thực luôn tôn trọng sự thật, chân lý và lẽ phải. Trung thực là một phẩm chất cao đẹp làm nên nhân cách con người.

Trung thực mang đến giá trị lòng tin làm cho cuộc sống xã hội và các mối quan hệ trở nên bền vững. Chúng ta luôn trung thực, thẳng thắn thì luôn có kết quả tốt đẹp vì đem lại lòng tin cho mọi người. Lúc làm sai – người trung thực luôn dũng cảm nhận trách nhiệm, biết sửa sai. Trung thực làm cho xã hội, cộng đồng luôn trong sạch, đầy lùi được sự tha hoá đạo đức. Trung thực làm cho sự gian dối, giả tạo không còn đất sống. Lòng trung thực mặc dù không đem lại cho ta sự giàu có và quyền lực, nhưng nó mang đến cho ta một xã hội công bằng và có sự tin tưởng giữa người với người. Ngược lại, gian dối và không trung thực sẽ biến con người ta thành những kẻ giả tạo, đạo đức con người dần dần bị hạ thấp, phá bỏ những nét đẹp truyền thống của dân tộc. Cũng qua đây chúng ta cần rút ra bài học cho mình: là một con người sống trong xã hội hiện đại, đức tính trung thực là không thể thiếu cho bản thân, cần tích cực rèn luyện đức tính đáng quý này để hoàn thiện chính mình, trở thành người công dân tốt đưa đạo đức xã hội ngày càng đi lên, đất nước ngày một phát triển hơn nữa.

• Viết đoạn văn ngắn (khoảng 200 chữ) bàn về Cống Hiến

Peter Marshall - Giáo của Thượng nghị viện Mỹ từng nói: “Thước đo của đời người không phải thời gian mà là sự cống hiến”. Cống hiến là đóng góp công sức, đóng góp những thứ từ bình thường đến quý giá cho sự nghiệp chung của mọi người, của đất nước. Suy rộng hơn, cống hiến chính là góp phần xây dựng thế giới ngày một văn minh, tân tiến hơn. Người biết cống hiến được tôn trọng và kính nể rất nhiều. Bởi khi ta biết cống hiến, chính là lúc ta biết đặt lợi ích của cộng đồng lên trên lợi ích cá nhân. Biết hi sinh lợi ích của mình vì cộng đồng. Để làm được điều này, ta cần phải mở rộng tầm nhìn của mình đối với thế giới, tránh xa những nông cạn, vị kỉ, nhỏ nhen.

Việc cống hiến còn giúp chúng ta hoàn thiện nhân cách và tâm hồn mình hơn, như biết bao dung hơn, trở thành người quảng đại hơn, yêu thương con người nhiều hơn. “Cống hiến”- hai chữ với hai thanh sắc- khiến ta liên tưởng đến điều gì lớn lao, xa xăm, ta nghĩ chỉ những người xuất chúng mới có khả năng cống hiến cho nhân loại. Như những sáng tạo, những phát minh, tìm kiếm khoa học được đánh giá cao của Mark Zuckerberg - ông chủ của trang mạng xã hội lớn nhất thế giới - Facebook; Marie Curie với phát hiện vĩ đại cho nền công nghiệp phóng xạ - Uranium. Nhưng chữ “cống hiến” cũng rất đời thường. Đó là sự chăm chỉ lao động của người nông dân, là sự miệt mài với công việc của người trí thức, là sự hăng say trong học tập của lớp trẻ. Phải chăng đó là hình ảnh giản dị của

anh thanh niên trong “Lặng lẽ Sapa” của Nguyễn Thành Long, là các anh lính biên phòng hay hải đảo xa xôi đang ngày đêm canh giữ bình yên cho đất nước. Và cao hơn cả cống hiến, chính là đức hy sinh. Hãy nhớ về những vị anh hùng hữu danh, vô danh, họ đã hy sinh cả mạng sống để cho đất nước được yên tiếng súng, được độc lập tự do. Từ đó, nhắc nhở bản thân mỗi chúng ta phải biết sống vì mọi người, sống vì đất nước, dân tộc và “Đừng hỏi Tổ Quốc đã làm gì cho ta mà hãy hỏi ta đã làm gì cho Tổ Quốc hôm nay”

• **Viết đoạn văn ngắn (khoảng 200 chữ) bàn về sống Có Ích**

Cách để sự tồn tại của mỗi con người trở nên tốt đẹp - ấy chính là sống sao cho có ý nghĩa, sống sao cho có ích. Vậy thế nào là sống cho ý nghĩa? Sống ý nghĩa là sống có ích, sống cao đẹp, cao thượng, biết làm nhiều việc tốt, việc thiện, biết hi sinh và cống hiến; sống cho mọi người và sống hết mình. Quả đúng như vậy, ý nghĩa cuộc sống hình thành trên vô vàn phương diện khác nhau. Sống có ích chính là lối sống tích cực phù hợp với thời đại; làm đẹp cho cuộc sống bản thân, sống hòa hợp với mọi người xung quanh, được nhiều người thừa nhận. Sống có ích còn phải có những hành động, tình cảm, việc làm thiết thực đem lại hiệu quả cho cá nhân cũng như cho cộng đồng. Sống có ích là khi chúng ta biết nghĩ đến người khác, biết hi sinh những cái nhỏ nhặt, và biết rộng mở vòng tay để có chia sẻ với những mảnh đời bất hạnh hơn chúng ta và biết cách đối nhân xử thế với mọi người, giúp đỡ những người đang hoạn nạn, lắng nghe và chia sẻ với những mảnh đời bất hạnh.... Sống có ích là khi vấp ngã phải biết đứng dậy, thành công không tự mãn. Ai cũng đều có thể sống có ích, nếu như thế thì xã hội này sẽ tốt đẹp biết bao, sẽ không còn những xấu xa, sẽ không còn những mảng tối trong cuộc sống. Vì thế chúng ta hãy làm nên sự khác biệt, hãy biết sống có ích mỗi ngày, biết phê phán đấu tranh với cái ác, cái xấu để bảo vệ lẽ phải. Hãy là một tấm gương, hãy tìm một mục đích sống của mình để sống có ích từng ngày từng giờ, đừng lãng phí một thời gian nào cả và chúng ta sẽ giúp thế giới trở thành một ngôi nhà tốt đẹp cho mọi người. Sự thật là mọi thứ tồn tại trên đời này đều có nguyên do của nó. Bông hoa tồn tại để góp hương sắc, làm đẹp cho đời. Con ong tồn tại để dâng cho đời những chén mật ngọt ngon. Còn con người, tồn tại để làm cuộc sống của chính mình và mọi người xung quanh trở nên ý nghĩa. Kết lại, chúng ta “phải sống sao cho khỏi xót xa, ân hận vì những năm tháng sống hoài sống phí, cho khỏi hổ thẹn vì những dĩ vãng đôn đên của mình”

• **Viết đoạn văn 200 chữ bàn về Sự SẺ CHIA trong cuộc sống**

Đối với mỗi cuộc đời con người, sự sẻ chia trong cuộc sống là điều vô cùng cần thiết. Vậy sẻ chia là gì? Tại sao nó lại quan trọng đến vậy? Sẻ chia là một dạng tình cảm xuất phát từ trái tim, sự đồng cảm, và tình yêu thương, được thể hiện khi ta biết quan tâm, lo lắng và giúp đỡ những người xung quanh. Nói cách khác, sẻ chia chính là cho đi mà không mong muốn được nhận lại. Bạn biết đấy, cuộc sống là sự tổng hòa của các mối quan hệ xã hội. Biết sẻ chia chắc chắn sẽ giúp bạn phát triển các mối quan hệ xã hội, tạo nên sự gắn kết với những người xung quanh, từ đó không bao giờ cảm thấy cô đơn, lạnh lẽo. Đồng thời khi ai đó gặp khó khăn, giúp được họ - dù chỉ một chút thôi – chắc chắn bạn sẽ cảm thấy hạnh phúc và thanh thản hơn rất nhiều. Trong thực tế, không khó để ta bắt gặp và cảm phục những con người mang trong mình đức tính này. Những tình nguyện viên mang trên mình màu áo xanh tình nguyện, các mạnh thường quân không quản ngại khó khăn đến với

vùng bão lũ hay đơn giản hơn là một cậu bé biết dành tiền ăn sáng tặng cho người hành khất..., đó đều là những bông hoa đẹp điểm tô cho vườn đời thêm rực rỡ. Tuy nhiên, vẫn có một số người sống ích kỉ, chỉ biết nhận lại chứ không biết cho đi. Họ chỉ biết đến lợi ích của bản thân mình mà không quan tâm đến người khác muốn gì, nghĩ gì, cần giúp đỡ gì. Đứng trước hiện tượng này, tất cả chúng ta cần học cách đồng cảm, sẻ chia với những người xung quanh từ những việc làm nhỏ nhất: gửi lời chào tới bố mẹ trước khi đi học, chúc người bạn cùng bàn một ngày tốt lành khi tới lớp... Như vậy, chắc chắn cuộc sống ý nghĩa hơn rất nhiều. Bởi đúng như một nhà văn Nga từng nói: “Nơi lạnh nhất không phải là Bắc Cực mà là nơi thiếu vắng tình thương của con người”.

● **Viết đoạn văn 200 chữ bàn về: Khát vọng**

Để sống một cuộc đời có ý nghĩa, con người không thể thiếu đi những khát vọng chân chính. Vậy khát vọng là gì? Nó đóng vai trò như thế nào trong cuộc sống của mỗi chúng ta? Khác với tham vọng, khát vọng chính là mong muốn hướng tới những điều lớn lao, tốt đẹp với sự thôi thúc mãnh liệt đến từ sâu thẳm trái tim con người. Nó đem đến một mục đích sống cao đẹp, trở thành động lực giúp ta vượt qua khó khăn trên đường đời. Đồng thời, nó cũng nâng ta lên khỏi những cái tầm thường, vươn tới cái cao cả, thuần khiết hơn, trở thành nền tảng quan trọng để có thể kiến tạo nên lợi ích cho gia đình và xã hội. Thử hỏi, cách đây hơn một trăm năm, nếu người thanh niên Nguyễn Tất Thành không vì khát vọng giành lại độc lập cho dân tộc mà đặt chân lên con tàu Đô đốc Đờ Tác – tơ – ri, biết đến bao giờ chúng ta mới được sống trong hòa bình như ngày hôm nay? Và nếu không có những con người dám ước mơ, dám thực hiện như Chủ tịch Tập đoàn Vingroup, có lẽ thương hiệu ô tô Made in Vietnam 100% sẽ chẳng bao giờ trở thành hiện thực. ..Những người biết khát vọng vươn lên xứng đáng để mỗi chúng ta nêu gương và học tập. Tuy nhiên bên cạnh những con người biết khát vọng và hướng đến những điều tốt đẹp thì trong xã hội vẫn còn đâu đó những con người không biết vươn lên, tự mãn với bản thân. Những người như vậy sẽ làm xã hội đi xuống, họ đáng bị phê phán và lên án. Nói tóm lại, tất cả chúng ta, trong đó có tôi, hãy xây dựng cho mình một khát vọng cao cả và nỗ lực hết sức để biến nó thành hiện thực. Bởi nếu cuộc đời này là bầu trời rộng lớn, khát vọng chính là đôi cánh giúp ta có thể bay xa.

● **Viết đoạn văn 200 chữ bàn về: Sáng tạo**

Sáng tạo là yếu tố quyết định trực tiếp tới thành công của con người thời nay. Vậy sáng tạo là gì? Tại sao con người lại cần nó đến vậy? Sáng tạo chính là khả năng tạo ra những điều mới, hiệu quả và tiên tiến hơn những gì đã có. Người mang trong mình khả năng sáng tạo luôn không ngừng nỗ lực, tìm tòi để cải tiến phương thức lao động hay tạo nên những tác phẩm nghệ thuật độc đáo, giàu giá trị. Như chúng ta đã biết, cuộc sống hiện đại luôn biến đổi không ngừng, đòi hỏi con người phải thích ứng, thay đổi. Nếu cứ mãi neo mình theo lối mòn đã cũ, chẳng những đánh mất cơ hội của bản thân mà ta còn kéo lùi sự phát triển của văn minh nhân loại. Thử hỏi, không có sáng tạo, liệu những con người như Edison, Picasso, Mark Zuckerberg... có ghi được tên tuổi mình vào lịch sử nhân loại; chúng ta có có được những kiệt tác nghệ thuật để chiêm ngưỡng, những đồ vật, ứng dụng tiện ích để sử dụng hay không? Vậy nhưng, hiện nay vẫn còn đâu đó trong xã hội có

những kẻ thụ động, lười suy nghĩ, thích hưởng thụ, họ đang dần trở thành gánh nặng cho xã hội. Chính vì vậy, giới trẻ ngày nay cần nghiêm túc học tập và làm việc, đánh thức khả năng sáng tạo bằng những suy nghĩ, hành động cụ thể. Có như vậy, chúng ta mới có thể sống một cuộc đời có ý nghĩa, phát triển khả năng của chính mình cũng như đóng góp tích cực cho quê hương, đất nước.

- **Viết đoạn văn ngắn trình bày suy nghĩ của Anh/chị về: Sự tự tin**

Thành công đối với mỗi người rất cần nhiều yếu tố, một trong những yếu tố quan trọng chính là sự tự tin. Vậy tự tin là gì và tại sao nó lại quan trọng đến thế? Tự tin là sự tin tưởng vào khả năng, giá trị và sức mạnh của bản thân mình. Người mang trong mình phẩm chất này sẽ có được một nền tảng tâm lý vững vàng, dễ dàng trả lời được các câu hỏi như: “Tôi là ai? Tôi muốn gì? Tôi có thể làm gì để biến ước mơ thành hiện thực?” Đồng thời, trên đường đời với vô số chông gai, họ luôn giữ được sự bình tĩnh, can trường trước mọi biến cố, dễ dàng thuyết phục và dành được niềm tin từ người đối diện. Người tự tin bao giờ cũng bản lĩnh, kiên cường và không dễ bị khuất phục trước khó khăn thử thách. Trước đám đông ồn ào họ tự tin đứng ra thuyết phục, trước đường đi khó – họ tự tin và bình tĩnh vượt qua. Sự tự tin cũng như ý chí, nghị lực hay lòng dũng cảm, nó chính là thước đo của con người và cũng là kim chỉ Nam để con người vươn tới thành công. Bởi vậy, Walt Disney – người từ một cậu bé nghèo không có cả tiền mua giấy vẽ vươn lên thành ông chủ của tập đoàn sản xuất phim hoạt hình lớn nhất thế giới – đã coi tự tin là một trong bốn điều làm nên cuộc đời mình. Quan trọng là vậy nhưng không phải ai cũng tạo được cho mình sự tự tin đúng nghĩa. Một số quá nhút nhát, không đủ can đảm để trình bày ý kiến cá nhân trong khi số khác lại kiêu căng, ngạo mạn, tự phụ về khả năng của mình, chính vì vậy họ rất khó thành công trong cuộc sống. Hiểu được sự quan trọng của tự tin mỗi chúng ta cần nghiêm túc học tập, rèn luyện để có thể thoát ra khỏi lớp vỏ tự ti, nhút nhát, mạnh mẽ đứng dậy và thể hiện bản thân mình với thế giới. Bởi đúng như Helen Keller từng nói: “Bạn chẳng thể làm được điều gì mà thiếu đi sự tự tin.”

- **Viết đoạn văn ngắn bàn về Hi vọng**

Cuộc sống của mỗi người luôn có muôn vàn những khó khăn, chông gai ở phía trước, nhưng dù khắc nghiệt đến đâu mỗi chúng ta vẫn không bao giờ ngừng hi vọng, sự lạc quan, tin tưởng vào tương lai, đó sẽ là chìa khóa thành công của mỗi người. Bởi trên đường đời, chưa ai không một lần vấp ngã. Điều quan trọng không phải ngã như thế nào, đau đớn ra làm sao mà là ta phải biết đối mặt với nó như thế nào. Nếu mất đi niềm tin, trở nên tuyệt vọng, không có ý chí vươn lên, ta sẽ mãi chìm trong vũng bùn tăm tối và chắc chắn sẽ đưa chúng ta đến bờ vực của những thất bại.

Ngược lại, nếu trong tâm có hi vọng, ta luôn có thể nhìn thấy ánh sáng cuối đường hầm, tìm được sự bình an, thanh thản trong bất hạnh khổ đau. Đồng thời, thái độ sống lạc quan, vui vẻ sẽ giúp ta nhận được sự yêu quý, gần gũi từ những người xung quanh và không bao giờ cảm thấy cô đơn, lạc lõng. Gần đây, chúng ta không khỏi cảm phục trước diễn viên Quốc Tuấn – người không từ bỏ hi vọng, đồng hành cùng con suốt mười lăm năm ròng rã. Để rồi, sau tất cả, hạnh phúc đã thực sự mỉm cười với anh và gia đình. Dù vậy, không phải ai cũng tìm được ngọn lửa hi vọng để thắp sáng tương lai của chính mình. Một số dễ dàng bi lụy trước khó khăn, từ bỏ ước mơ và sống một cuộc đời mờ nhạt. Số khác thì lại cứ lao

theo những ảo vọng xa vời, những mộng tưởng phù phiếm mà dần lãng quên giá trị đích thực của cuộc sống. và cuối cùng họ trở thành cái bóng mờ nhạt trên chính cuộc đời của mình. Helen Keller từng nói: “Bạn chẳng thể làm gì mà thiếu đi hi vọng”. Vậy nên, tất cả chúng ta hãy tìm cho mình những hi vọng đúng đắn và sống hết mình từng giây từng phút để thực hiện những giấc mơ của bản thân.

- **Viết đoạn văn ngắn bàn về Thành công.**

Đã bao giờ bạn tự hỏi thành công là gì mà có những người bỏ ra cả cuộc đời để theo đuổi? Phải chăng, đó là sự hoàn hảo trong công việc, là cuộc sống giàu sang, được nhiều người nể phục? Thực ra thành công đơn giản và gần gũi hơn rất nhiều. Đó là khi bạn nấu được một bữa cơm ngon, giải một bài toán khó hay giúp mẹ một vài việc vặt... Nhưng đầu được định nghĩa thế nào chẳng nữa, thành công vẫn phải là kết quả của quá trình không ngừng cố gắng, nỗ lực, dám chấp nhận và vượt qua thất bại. Và, tuyệt đối đừng biến con đường theo đuổi thành công trở thành bi kịch bởi cố gắng không đồng nghĩa với bất chấp tất cả để đạt được điều mình mong muốn. Thành công cũng giống như con người, chỉ bền vững khi được tạo nên từ chính sức lực của chính mình với một cái tâm trong sáng. Một giáo sư người Anh từng nói: “Cuộc sống này không có thất bại, có chăng là cách ta nhìn nhận nó mà thôi”. Vậy nên, mỗi chúng ta đừng ỷ rũ mà cho rằng mình là kẻ thua cuộc, hãy cứ vui lên và bước tiếp con đường đã chọn.

- **Viết bài văn ngắn suy nghĩ về hai chữ: Thất bại**

Trong cuộc đời của mỗi người bên cạnh những thành công có lẽ không tránh khỏi những lần thất bại. Vậy thất bại là gì? Nó có ảnh hưởng như thế nào tới chúng ta? Thất bại là trạng thái hụt hẫng, bế tắc khi không thể hoàn thành được mục tiêu mà mình đã đặt ra hay thua cuộc trước một ai đó. Dù xuất phát từ nguyên nhân khách quan hay chủ quan, nó vẫn để lại những hậu quả nghiêm trọng cho chúng ta cả về vật chất lẫn tinh thần. Đặc biệt, thất bại có thể khiến ta mất đi niềm tin vào bản thân, trở nên bi quan, tuyệt vọng. Vậy nhưng, “thất bại là mẹ thành công”, nếu biết đối mặt bằng một thái độ đúng đắn, ta hoàn toàn có thể biến nó trở thành bước đệm để thực hiện hoài bão của mình. Hãy đứng lên từ những thất bại, hãy lấy thất bại làm động lực và hãy biến nỗi đau thành những kỷ niệm ngọt ngào. Bạn đừng nản chí mà hãy bình tĩnh để trí óc tỉnh táo. Hãy để khát vọng và mơ ước tiếp thêm sức mạnh tinh thần. Bạn biết không ? Để tạo ra dây tóc bóng đèn, Edison đã thất bại hơn một nghìn lần; cái tên Seven Up xuất phát từ bảy lần hãng phải bắt đầu lại từ đầu; Jack Ma cũng đã bảy lần trắng tay trước khi gây dựng đế chế Alibaba... Vậy nên, đừng bao giờ nản lòng khi gặp phải thất bại. Hãy rút ra những bài học từ thất bại và biến nó trở thành động lực, chắc chắn thành công sẽ mỉm cười với bạn.

Bài 2

“Thất bại là mẹ thành công” – bạn có đồng ý không? Mới nghe qua có vẻ vô lí vì thất bại là sự đối lập của thành công vậy tại sao lại là “mẹ” của thành công được? Thành công là trạng thái mà con người đạt được mục đích mà họ mong muốn. Còn thất bại thì ngược lại đó là khi chúng ta không đạt được điều mình muốn. Trong câu nói này ý chỉ rằng thất bại chính là tiền đề để tạo nên sự thành công. Khi bạn thất bại bạn sẽ có kinh nghiệm hơn về việc đó để rồi sau này có thể hạn chế được mặt tiêu cực và đạt được thành công. Sau thất

bại bạn sẽ có động lực để vực dậy, sửa đổi mặt yếu kém. Cứ như thế thành công sẽ chào đón bạn. Các nhà khoa học đã phải thất bại rất nhiều trước khi có những phát minh có thể làm thay đổi cả thế giới. Nhưng nếu khi bạn thất bại mà chán nản, bỏ cuộc đi rồi bạn sẽ không bao giờ đạt được thành công mà bạn mong muốn. Chúng ta cần có ý thức, nghị lực để khắc phục thất bại và biến nó thành thành công. Thất bại chưa là dấu chấm hết, nó thực sự kết thúc là khi bạn không có nghị lực sống để giải quyết thất bại. Cánh cửa thành công luôn chào đón bạn, vậy tại sao bạn không tự đứng lên để Bắt Đầu.

- **Viết bài văn ngắn suy nghĩ về hai chữ: Khiêm tốn**

Khiêm tốn không chỉ là nghệ thuật sống mà còn là nền tảng dẫn tới thành công. Vậy khiêm tốn là gì? Tại sao nó lại quan trọng với chúng ta đến vậy? Khiêm tốn là lối sống không tự đề cao mình, đánh giá đúng mực về bản thân, không khoe khoang thành công và không ngừng học hỏi từ những người khác. Chắc hẳn bạn cũng biết, không ai trong chúng ta là hoàn hảo, trí tuệ của mỗi người cũng chỉ là một hạt cát nhỏ bé giữa sa mạc rộng lớn. Hiểu được khả năng của mình sẽ là cơ sở quan trọng để ta hoàn thiện bản thân và mở mang tri thức. Đồng thời, biết khiêm nhường và lắng nghe cũng giúp ta có được sự tôn trọng, tin yêu của những người xung quanh. Khiêm tốn làm chúng ta cao quý hơn trong mắt mọi người và luôn luôn nhận được sự nể phục. Khiêm tốn còn làm chúng ta tự kiểm chế bản thân mình để không tự mãn khi thành công. Chính điều này làm chúng ta luôn thấy mình “thấp” hơn người khác để bản thân không ngừng cố gắng mỗi ngày. Chính đức tính ấy đã làm cho bức chân dung Chủ tịch Hồ Chí Minh trở nên gần gũi, cao quý hơn đối với nhân dân Việt Nam cũng như bạn bè quốc tế. Vậy nhưng, trong xã hội hiện nay vẫn có không ít người quá đề cao chủ nghĩa cá nhân, mãi khoe khoang tự mãn, đắm chìm trong những gì đã đạt được để rồi dần thụt lùi so với dòng chảy của văn minh nhân loại. Hiểu được giá trị của đức tính khiêm tốn mỗi chúng ta cần nói không với cách sống tiêu cực và rèn luyện đức khiêm tốn từ những điều nhỏ bé hàng ngày. Bởi “khiêm tốn là lương tri của cơ thể”, thiếu nó ta đâu thể trở thành một con người đúng nghĩa cũng như hoàn thiện bản thân.

- **Viết bài văn ngắn suy nghĩ về Tình Cảm Gia Đình**

Trong cuộc đời của mỗi người có nhiều điều đáng để chúng ta trân quý. Một trong những điều ấy chính là tình cảm gia đình. Vậy tình cảm gia đình là gì? Tại sao nó lại quan trọng với chúng ta đến vậy? Bởi tình cảm gia đình là sự gắn kết giữa những người có cùng máu mủ, huyết thống và sống chung với nhau dưới một mái nhà. Rộng hơn, đó còn là sợi dây nối kết những con người đâu không chung cội rễ nhưng luôn gắn bó, yêu thương và giúp đỡ lẫn nhau. Nhưng dù hiểu theo cách nào, tình cảm gia đình vẫn là món quà thiêng liêng và quý giá nhất mà chúng ta có thể có được. Vì sao ư? Vì gia đình chính là điểm tựa tinh thần vô cùng vững chãi, là nơi mà bất cứ khi nào chúng ta cũng có thể tìm thấy niềm tin, hi vọng và sức mạnh để vượt qua những thử thách khó khăn. Thiếu đi thứ tình cảm ấy, trái tim ta sẽ dần bị bóp nghẹt bởi cái cảm giác cô đơn, lạc lõng và cứ mãi bơ vơ trên nẻo đường kiếm tìm hạnh phúc. Vậy nhưng, đâu phải ai cũng biết trân trọng tình cảm gia đình, một số người cứ mãi chạy theo tiền tài danh vọng hay những mối quan hệ phù phiếm. Để rồi khi nhận ra xung quanh chẳng còn một cánh tay nào sẵn sàng nắm lấy mình, đã không còn cơ hội nào cho họ sửa chữa thì tất cả đã quá muộn. Để tránh đi vào những vết xe đổ ấy, ngay từ hôm nay mỗi chúng ta cần dành tâm sức để giữ gìn tình cảm gia đình từ những

hành động thường ngày. Một lời chúc nhẹ nhàng mỗi sáng, một bữa cơm ấm áp trong ánh chiều tà, một bông hoa thơm nhân ngày đặc biệt..., những việc làm nhỏ thôi nhưng chắc chắn sẽ giúp ngọn lửa gia đình mãi cháy sáng, soi đường và sưởi ấm cho bạn đến hết cuộc đời này. Xin được mượn một câu nói của Euripides để thay cho lời kết: “Duy chỉ có gia đình, người ta mới tìm được chốn nương thân để chống lại tai ương của số phận”

- **Viết bài văn ngắn trình bày về tinh thần Trách Nhiệm**

Tinh thần trách nhiệm là một trong những phẩm chất đáng quý nhất của con người. Vậy tinh thần trách nhiệm là gì? Đó chính là ý thức thực hiện tốt nghĩa vụ, công việc của bản thân, không ỷ lại, dựa dẫm hay đùn đẩy trách nhiệm cho người khác. Trong công việc và cả cuộc sống, tinh thần trách nhiệm chiếm một vai trò vô cùng quan trọng. Nó là nguồn động lực thúc đẩy ta nỗ lực và hoàn thiện bản thân, nâng cao các kỹ năng giải quyết tình huống cũng như trình độ chuyên môn. Đồng thời, nhờ có phẩm chất này, ta có thể chiếm được lòng tin, sự tôn trọng và yêu quý từ bạn bè, đồng nghiệp và đối tác, từ đó dễ dàng vươn tới thành công hơn. Trong thế kỉ 21 - kỉ nguyên của hội nhập quốc tế, nơi không có chỗ cho những kẻ lười biếng, không dám làm và dám chịu trách nhiệm. Vì vậy mỗi chúng ta cần xây dựng tinh thần trách nhiệm từ những hành động nhỏ hàng ngày: tự hoàn thành bài tập, tuân thủ luật giao thông, dũng cảm nhận và sửa lỗi khi phạm sai lầm... Bởi đúng như Richard L Evans đã nói, chỉ khi biết chấp nhận trách nhiệm cho hành động của mình, ta mới có thể bắt đầu trưởng thành.

- **Viết đoạn văn ngắn (khoảng 200 chữ) bàn về đạo lý “Uống nước nhớ nguồn”**

“Ăn quả nhớ kẻ trồng cây/Ăn khoai nhớ kẻ cho dây mà trồng”. Từ xa xưa, lòng biết ơn luôn được cha ông ta đề cao, phát huy như một truyền thống quý báu. Cùng với quan niệm trên, tục ngữ có câu “Uống nước nhớ nguồn”. Nghĩa hàm ẩn là khi chúng ta hưởng thụ bất cứ thành quả nào, dù là vật chất hay tinh thần, cũng phải nhớ đến công ơn người đã làm ra chúng. Ăn một bữa cơm no đủ phải nhớ đến người làm ra hạt gạo; mặc một chiếc áo ấm áp phải biết ơn người đã dệt nên.

Câu tục ngữ như một lời răn rất triết lý, rất nhân sinh, hướng con người trở nên hoàn thiện hơn. Bởi, lòng biết ơn không chỉ là đức tính vĩ đại nhất mà còn là khởi nguồn của mọi đức tính tốt đẹp nhất của con người. Người có lòng biết ơn sẽ luôn được yêu quý, trân trọng, họ sẽ nhận được sự giúp đỡ nồng nhiệt bất cứ khi nào họ gặp khó khăn. Người được biết ơn cũng sẽ cảm thấy vui vẻ, nhiệt tình hơn khi giúp đỡ, từ đó, các mối quan hệ giữa người và người cũng phát triển và ngày một khăng khít hơn. Khi chúng ta biết ơn quá khứ, trân trọng giá trị nguồn cội cũng là khi chúng ta đang làm giàu vốn văn hoá cho bản thân và góp phần bảo vệ văn hoá truyền thống của đất nước.

Tuy nhiên với sự phát triển hiện đại như hiện nay, những giá trị truyền thống đang ngày càng mai một, một bộ phận giới trẻ ngày nay đang quay lưng với truyền thống, sống ích kỷ, chỉ biết cho riêng mình. Chính vào lúc này đây, truyền thống “Uống nước nhớ nguồn” - truyền thống biết ơn cần phải được đề cao hơn nữa. Bởi không có những bài học quá khứ làm sao có được thành công trong hiện tại và tương lai? Vậy nên, hãy chắt chiu những giá trị tốt đẹp từ quá khứ bằng lòng biết ơn, nhưng cũng vừa nhìn vào tương lai một cách đầy tích cực và chiến đấu với thực tại thật nhiệt huyết.

Trần Thuý Anh

Bài 2

“Uống nước nhớ nguồn” – câu tục ngữ tuy ngắn gọn, súc tích nhưng lại ẩn chứa một nét đẹp văn hóa quý báu của dân tộc. Thông qua các hình ảnh ẩn dụ: “nước, nguồn”, cha ông ta dạy dỗ con cháu phải trân trọng, biết ơn những người đã giúp đỡ hay tạo dựng thành quả để thế hệ trẻ hôm nay được hưởng thụ. Đây là một đạo lí hoàn toàn đúng đắn đối với mỗi con người bởi không gì tự nhiên mà có. Nhỏ bé như cây kim, viên thuốc hay lớn lao như nền hòa bình, độc lập ta đang tận hưởng, tất cả đều là bắt nguồn từ một quá trình lao động miệt mài và thậm chí là có cả sự hi sinh máu xương, tính mạng của thế hệ đi trước. Hiểu được điều này, xuyên suốt mạch nguồn bốn nghìn năm lịch sử, nhân dân ta đã sống trọn với đạo lí tốt đẹp của dân tộc. Bằng chứng là hiện nay, trên bước đường hội nhập quốc tế, những lễ hội có từ khi vua Hùng dựng nước vẫn được bảo tồn, những trang sử vàng son thời trung đại chưa bao giờ bị lãng quên, những gia đình chính sách, người có công với cách mạng luôn luôn nhận được sự quan tâm từ cộng đồng, xã hội.... Tuy nhiên vẫn còn đâu đó một số cá nhân có lối sống ích kỉ, chỉ biết hưởng thụ mà quên mất nguồn cội. Những người như vậy đáng bị lên án và phê phán. Như vậy tư tưởng “uống nước nhớ nguồn” mãi mãi là đạo lí mãi cuộn chảy trong trái tim các thế hệ người Việt hôm nay và mai sau. Bởi đó là kết tinh của đạo lí thủy chung, của tinh thần cộng đồng và cũng là nguồn gốc của sức mạnh dân tộc.

- **Viết đoạn văn ngắn (khoảng 200) chữ bàn về “cuộc đời là những chuyến đi”**

Cuộc đời là những chuyến đi. “Chuyến đi” ở đây có thể hiểu theo nhiều tầng nghĩa. Đó có thể là sự xê dịch đến vùng đất mới, cũng có thể là hành trình tìm đến những sở thích, đam mê độc lạ, đôi khi là những cuộc cách mạng trong tâm tưởng, nhận thức. Đó còn có thể là những giai đoạn trong quá trình hình thành và phát triển của con người. Trái Đất quay miệt mài như muốn thúc đẩy con người vận động nhiều hơn, tránh dậm chân tại chỗ, tránh thụt lùi. Những chuyến đi rải đều, rải đều trên quỹ thời gian của chúng ta. Đôi khi số phận buộc ta phải đi, đôi khi ta tự mình dấn thân vào những trải nghiệm mới mẻ. Sau cùng, bài học được đúc kết từ những chuyến đi vẫn quan trọng hơn cả.

Chúng ta học được cách tôi luyện bản thân, trưởng thành, mạnh mẽ hơn trong hành động bởi những kinh nghiệm xương máu tích nhật được. Chúng ta biết thêm nhiều điều thú vị, hay ho từ thế giới bên ngoài, khám phá ra những tri thức vô tận của nhân loại, bởi “đi một ngày đàng, học một sàng khôn”. Đặc biệt hơn, qua mỗi chuyến đi, ta có thể biết thế mạnh-điểm yếu của bản thân, hiểu rõ hơn về chính mình. Đi đường dài có thể gian nan, hành trang cho đầy đủ để tránh vấp ngã là điều không tưởng. Người ta thường ngại những vấp ngã đó nên chỉ khoanh tay đứng nhìn, mặc cho bản thân bị thụt lùi phía sau. Người ta không biết rằng chính những vấp ngã, sai lầm mới làm nên giá trị thật của những chuyến đi. Và có những chuyến đi vô giá mới hoàn thiện nên cuộc sống này.

Trần Thuý Anh

• **Viết đoạn văn ngắn (khoảng 200 chữ) bàn về “Lòng yêu thương”**

Con người ta sinh ra, được sống trên đời đã là một hạnh phúc lớn. Nhưng có lẽ được sống trong lòng của người khác còn là hạnh phúc lớn hơn. Đó chính là khi có cảm giác yêu thương và được yêu thương. Tình yêu thương là thứ tình cảm tốt đẹp mà con người dành cho nhau. Tình thương là những nét đẹp bình dị, trong sáng của tình người, lòng nhân hậu, sự khoan dung, cao thượng, vị tha và công lí. Đó có thể là tình cảm gia đình, tình bằng hữu, tình yêu lứa đôi, tình người nói chung.

Nó có thể là thứ tình cảm vun đắp, xây dựng trong một thời gian dài nhưng cũng có thể chỉ là một niềm thương cảm chợt trào dâng khi ta gặp một hoàn cảnh nào đó. Yêu thương chính là khi ta cảm thông quan tâm giúp đỡ người có cảnh ngộ bất hạnh, khó khăn trong cuộc sống, yêu mến và trân trọng những người có phẩm chất đạo đức tốt, tình cảm cao đẹp. Nhưng dù với bất cứ biểu hiện nào thì tình yêu thương cũng luôn mang lại những điều kì diệu riêng cho cả người cho đi và nhận về nó.

Cái hạnh phúc mà tình yêu thương đem lại dành cho cả hai phía. Bên cạnh đó, yêu thương còn là lực hấp dẫn kéo con người ta xích lại gần nhau, tạo thành khối thống nhất, gây dựng những mối quan hệ tốt đẹp giữa người với người. Song trong cuộc sống hiện đại ngày nay, còn có những kẻ sống lạnh lùng như một cỗ máy, vô hồn vô cảm, chỉ biết sống cho mình, luôn đố kị ganh ghét, xung đột, cướp đoạt, là mối hiểm họa lớn cho xã hội mà ta cần lên án và bài trừ. Yêu thương đem lại hạnh phúc cho nhân loại, chỉ có yêu thương mới xoa dịu những ngăn cách giàu nghèo, những bất đồng đố kị, làm cho xã hội văn minh tươi đẹp. Vì vậy hãy dành tình thương của mình cho mọi người thật nhiều. Hạnh phúc thật sự chỉ đến khi ta biết mạnh dạn cho đi, hãy đem tình thương của mình gửi đến muôn đời như cố nhạc sĩ Trịnh Công Sơn đã nhắn nhủ : “Sống trong đời sống cần có một tấm lòng, để làm gì em biết không? Để gió cuốn đi”.

Trịnh Thị Tú Uyên - 12A7 - THPT Trần Biên – năm học 2016 - 2017

• **Viết đoạn văn ngắn (khoảng 200) chữ bàn về “đừng trông chờ vào người khác”**

Bill Gates đã từng nói: “Thói quen ỷ lại là một hòn đá cản bước bạn đến với thành công, muốn làm nên nghiệp lớn, bạn phải đá chúng khỏi con đường của mình”. Trông chờ và người khác là thói quen ỷ lại, dựa dẫm, trông chờ vào sự giúp đỡ của những người xung quanh. Họ không muốn bỏ công sức của mình để làm việc và tìm kiếm những việc mình muốn. Không ai trong chúng ta có thể sống mà không cần sự qtam giúp đỡ của người khác nhưng đó sẽ là sự giúp đỡ trong khả năng của họ và lúc đó bạn thật sự không thể xoay xở. Đừng mong chờ sự giúp đỡ của người thân bạn bè khi bạn vẫn có thể tự mình làm được. Ngày nay có khá nhiều bạn trẻ thích sống dựa dẫm ỷ lại. Trong học tập, khi có bình thường về nhà không chịu làm mà đợi bạn làm rồi sao chép lại hay khi sinh viên đã có bằng tốt nghiệp nhưng không tự đi kiếm việc làm mà chờ đợi vào một người thân nào đó kiếm công việc cho... Trông chờ vào người khác không phải là một giải pháp tối ưu để chúng ta xây dựng cuộc đời mình. Đây là mộ thói quen xấu để lại rất nhiều hậu quả khôn lường mà ta cần phê phán và loại bỏ. Nó sẽ biến chúng ta trở thành những kẻ bù nhìn vô thức và sẽ gặp thất bại trong cuộc sống. Hãy tự đi trên đôi bàn chân của mình và mở ra cánh cửa mà bạn muốn mở. Đừng phó mặc cuộc đời mình cho người khác cho dù đó là cha mẹ hay người thân của bạn. Bên cạnh đó phải biết rèn luyện cho bản thân tính tự lập, trau dồi kiến thức,

hoàn thiện bản thân mình. Đừng nép bên cuộc đời ai đó mà hãy sống cuộc đời của chính mình, có như vậy ta mới có thể thành công, giúp ích cho bản thân, gia đình và xã hội.

Trịnh Thị Tú Uyên

12A7 - THPT Trần Biên – năm học 2016 - 2017

• **Viết đoạn văn ngắn (khoảng 200) chữ bàn về “Tôn sư trọng đạo”**

“Nhất tự vi sư – bán tự vi sư” không chỉ là câu nói có ý nghĩa trong xã hội xưa, mà cho đến ngày nay câu nói vẫn còn để lại ý nghĩa sâu sắc. Trong hành trình dài và rộng của mình, mỗi chúng ta đều được gặp gỡ, gắn bó với nhiều người thầy, người thầy nào cũng đều để lại một dấu ấn riêng chiếu rọi vào đời ta những thứ ánh sáng riêng biệt. Thầy là người đã dạy dỗ, truyền tải cho ta biết bao tri thức, văn hóa, lễ sống, không chỉ vậy, thầy còn là người chấp cánh những ước mơ, hoài bão, lí tưởng cao đẹp cho chúng ta. Mỗi một lời giảng của thầy là cả tâm huyết với nghề, chứa đựng niềm khát khao được chia sẻ kinh nghiệm, vốn sống của mình cho trò, những lời giảng ấy không đơn thuần chỉ là kiến thức học vắn mà còn đem đến niềm tin, tình yêu, nghị lực, lí trí và có những thứ đã trở thành kim chỉ nam để ta theo đuổi trong cuộc đời này. Thật vậy, công lao của thầy to lớn vô ngần, thầy đã hi sinh cả cuộc đời mình cho ta những bài học hay. Bởi vậy, mỗi chúng ta cần phải biết quý trọng, yêu mến thầy cô, sự trân trọng, biết ơn không phải chỉ những hành động lớn, những lời đạo to búa lớn mới thể hiện tấm lòng của ta. Đôi khi chỉ một cử chỉ nhỏ như ta luôn chăm học, nghiêm túc nghe giảng cũng là lời tri ân chân thành, sâu sắc nhất của ta. Nhưng đáng buồn thay, lễ sống đẹp này đang bị mai một dần trong xã hội hiện đại, chúng ta cần phê phán nhiều bạn trẻ có những hành vi thiếu lễ độ, thiếu tôn trọng và có những phát ngôn không tốt đối với thầy cô. Qua đó, mỗi chúng ta cần rút ra bài học cho mình, cần biết yêu mến quý trọng thầy cô và luôn dưỡng nuôi truyền thống “tôn sư trọng đạo”.

Nguyễn Vũ Thảo Nguyên

THPT Trần Biên – năm học 2016 - 2017

• **Viết đoạn văn ngắn (khoảng 200 chữ) bàn về “Cho đi là còn mãi”**

Nếu ví cuộc đời này là một trường ca bất tận thì có lẽ, lối sống sẻ chia, cho đi là còn mãi là một nốt trầm sâu lắng chứa đựng giá trị nhân sinh sâu sắc về cách ứng xử của con người trong cuộc sống.

Cho đi là cách ta sẻ chia, giúp đỡ ai đó về mặt vật chất hoặc tinh thần. Cho đi làm cho chúng ta hạnh phúc hơn, yêu đời hơn, làm cho chính bản thân ta hoàn thiện hơn, cảm nhận cuộc đời này có ý nghĩa hơn. Không chỉ vậy cuộc sống là một ngọn núi, có lúc dốc, có lúc bằng phẳng khác nhau, bởi vậy luôn cần đến những con người biết chia sẻ, biết cho đi mà không nghĩ đến việc nhận lại. Cuộc sống này còn nhiều những mảnh đời bất hạnh, họ cần lắm một ánh lửa sẻ chia từ chúng ta, đôi khi chỉ là cái nắm tay thật chặt, cái vỗ vai, lời an ủi, động viên cũng phần nào giúp họ. Nhắc đến lễ sống đẹp này, chúng ta lại nhớ đến câu chuyện về chàng thanh niên Nguyễn Hữu Ân đã chia sẻ chiếc bánh thời gian của mình để giúp đỡ những người bệnh ung thư giai đoạn cuối. Trái với hành động đẹp biết sống cho

đi, cần lên án những người chỉ biết sống ích kỉ, luôn lo sợ nhận lại ít hơn cho đi. Chúng ta cần phải biết mỗi ngày sống là một trải nghiệm, được yêu thương, được sẻ chia là điều hạnh phúc nhất. Cuộc sống sẽ tuyệt vời biết bao khi mỗi con người sẵn sàng cho đi, sẻ chia đối với những người xung quanh mình. Chính vì vậy, bạn trẻ ơi “Còn gì đẹp trên đời hơn thế. Người với người sống để yêu nhau” (Tố Hữu).

Nguyễn Vũ Thảo Nguyên

THPT Trần Biên – năm học 2016 - 2017

• **Viết bài văn ngắn bàn về Cho và Nhận**

“Cho” và “nhận” là hai quá trình quen thuộc và có ý nghĩa vô cùng quan trọng trong cuộc sống của mỗi con người. Vậy “cho” và “nhận” là gì? Nó đóng vai trò như thế nào trong cuộc sống của mỗi chúng ta? “Cho” chính là sự san sẻ, giúp đỡ, yêu thương xuất phát từ tâm từ trái tim của một người, còn “nhận” là sự được đáp trả, đền ơn. Giữa “cho” và “nhận” luôn tồn tại mối quan hệ nhân quả nhưng đồng thời cũng tương trợ, bổ sung cho nhau. Bởi cuộc sống luôn tồn tại quy luật hai chiều, nếu không cho đi thì đừng mong ngóng được nhận lại. Đồng thời, khi cho đi bằng cả tấm lòng, thứ ta nhận lại không chỉ là lời cảm ơn từ người nhận mà còn là sự thanh thản, trạng thái hạnh phúc

cho tâm hồn. Hơn nữa, đường đời không bao giờ bằng phẳng. Những lúc phải đối mặt với khó khăn thử thách, một cái nắm tay thật chặt, một sự giúp đỡ - dù nhỏ thôi nhưng chắc chắn sẽ giúp người được nhận mạnh mẽ hơn nhiều. Vậy nhưng, nếu cho đi mà chỉ mong nhận được sự đền đáp, chắc chắn việc đã làm sẽ mất đi ý nghĩa. Trong cuộc sống, không khó để bắt gặp những người mượn việc từ thiện để đánh bóng tên tuổi, thương hiệu. Thậm chí, gần đây còn xuất hiện những kẻ lợi dụng lòng tốt của người khác, giả danh bán tấm nhân đạo để trục lợi. Những người như vậy đáng bị xã hội lên án và phê phán. Chính vì vậy mỗi chúng ta cần nhận thức được vai trò của “cho” và “nhận”, cương quyết chối bỏ lối sống ích kỉ, vô cảm, thờ ơ với đồng loại, nỗ lực học tập và rèn luyện để có thể kiến tạo giá trị cho bản thân cũng như cộng đồng. Bởi đúng như nhà thơ Tố Hữu từng viết: “Sống là cho đâu chỉ nhận riêng mình”.

• **Viết đoạn văn ngắn (khoảng 200 chữ) bàn về “Tình mẫu tử”**

Tự bao đời nay, tình mẹ luôn được ngợi ca như biển Thái Bình, “như nước trong nguồn chảy ra”. Quả thực vậy tình mẫu tử là một tình cảm thiêng liêng, cao quý theo ta suốt cuộc đời này. Mẹ là người đã phải trải qua chín tháng mười ngày vất vả, khổ cực để sinh thành nên ta, mẹ nuôi dưỡng ta bằng tiếng hát, bằng dòng sữa mát ngọt dịu êm. Mẹ tần tảo lo lắng nuôi dạy cho ta thành người, mẹ như ánh sao rực rỡ soi sáng cuộc đời của ta, làm sao có thể nói hết công lao to lớn, vĩ đại của mẹ, làm sao gánh hết những vất vả, nhọc nhằn mẹ chịu vì con. Mỗi lần cất tiếng gọi mẹ là lòng ta lại dâng trào bao cảm xúc, mẹ - chỉ một từ thôi sao mà thiêng liêng quá đổi. Mẹ như người thầy, người chị sẻ chia với ta những kinh nghiệm sống, động viên ta những lúc ta buồn, thất bại trong học tập, chia tay với người yêu. Mẹ là động lực để ta tin tưởng và có niềm tin vào cuộc đời, mẹ luôn là người dang tay đỡ ta khi ta vấp ngã, khi ta khó khăn. Mẹ vất vả, hi sinh cả cuộc đời mình cho ta mà không than thở điều gì cả, có những lúc ta cáu giận vô cớ, nặng lời với mẹ, mẹ chỉ im lặng, mẹ lặng lẽ giấu nước mắt trong nụ cười với ta. Mẹ luôn động viên, tin tưởng vào quyết định của ta. Mẹ, tình mẹ cao cả và tuyệt vời biết bao, mỗi chúng ta cần phải biết

trân trọng, yêu thương, chăm sóc, quan tâm đến mẹ nhiều hơn nữa, có bao giờ chúng ta để ý đến tóc mẹ đã điểm những sợi bạc, có hay những nếp nhăn hằn nơi khóe mắt. Mẹ yêu thương, chăm sóc ta từng li từng tí, vậy mà vẫn còn nhiều kẻ không biết trân trọng, yêu quý mẹ của mình, có những người con bất hiếu đối xử tệ bạc với mẹ mình, không làm tròn chữ hiếu, đạo làm con. Hỡi những ai đang còn có mẹ bên mình, hãy trân trọng những phút giây quý báu này: “Ai còn mẹ xin đừng làm mẹ khóc. Đừng để buồn lên mắt mẹ nghe không ?”

Nguyễn Vũ Thảo Nguyên

THPT Trần Biên – năm học 2016 - 2017

• **Viết đoạn văn ngắn (khoảng 200 chữ) bàn về “Tình Phụ Tử”**

“Nước biển mênh mông không đong đầy tình mẹ. Mây trời lồng lộng không đếm được tình cha”. Thực vậy, công lao của cha dành cho con cái không thể đong đo, cân đếm được, nếu mẹ luôn ân cần, chăm sóc ta từng li từng tí thì có lẽ cha là người âm thầm yêu thương chúng ta. Người không thể hiện sự quan tâm rõ ràng như mẹ, người trầm lặng, bảo vệ ta, cha là trụ cột gia đình, luôn nghiêm khắc với ta nhưng thực chất lại là người mềm lòng nhất, quan tâm ta nhất. Tuổi thơ của ai mà lại không một lần được “cưỡi” lên lưng cha, được cha dạy chơi thả diều, đạp xe. Tuy cha không hay nói chuyện, chia sẻ với ta nhiều, nhưng mỗi lời dạy của cha đều thấm thía, khắc sâu trong lòng con. Dù mai sau khôn lớn, chúng ta sẽ luôn nhớ mãi lời dạy của cha, nhớ mãi cảm giác ấm áp khi được cha ru ngủ, nhớ mãi cái xoa đầu dịu dàng của cha cùng lời động viên : “Con làm tốt lắm”.

Tình phụ tử – một tình cảm thiêng liêng, sâu sắc theo ta suốt cuộc đời, phải khi trưởng thành, làm cha, làm mẹ, ta mới thấu hiểu được nỗi vất vả ấy, mới thấy yêu thương, quý trọng cha. Hãy trở thành một người con cho tròn chữ hiếu, trân trọng, quan tâm, lo lắng cho cha đừng trở thành những đứa con vô tâm, bất hiếu. Hãy nhớ “Gánh nặng cuộc đời không ai khổ bằng cha”

Nguyễn Vũ Thảo Nguyên

THPT Trần Biên – năm học 2016 – 2017

• **Viết đoạn văn ngắn (khoảng 200) chữ bàn về “Lời cảm ơn”**

Có khi nào bạn tự hỏi rằng từ bé đến lớn bạn đã nói lời cảm ơn bao nhiêu lần chưa? Lời cảm ơn có lẽ là một trong những lời nói chân thành nhất xuất phát từ trái tim từ tấm lòng của chính mình.

Cảm ơn là một thái độ trân trọng biết ơn những gì mà người khác đã làm cho ta đem lại cho ta những điều tốt đẹp. Cảm ơn chính là một cách thể hiện tình cảm, lời ứng xử lịch sự, lễ phép, biết tôn trọng đến những người xung quanh mình. Văn hóa cảm ơn chính là nét đẹp vốn có của một con người. Lời cảm ơn dù chỉ là bé nhỏ nhưng lại có thể đánh giá được nhân phẩm của một con người. Thế giới sẽ đẹp hơn rất nhiều nếu ta biết cảm ơn ta biết trân trọng những thành quả mà người khác đã làm cho ta. Nét đẹp của lối sống này diễn ra thường xuyên biểu hiện ở lời nói, cử chỉ, hành động và nằm ngay trong chính tình cảm của mỗi người. Cảm ơn thực ra chỉ là một cách hành xử biết điều, lễ phép, lịch sự. Nét đẹp này không phô trương ra bên ngoài nhưng lại khiến người xung quanh yêu quý mình. Hằng ngày chúng ta gặp gỡ bao nhiêu chuyện, tiếp xúc bao nhiêu chuyện.

Lời cảm ơn khi được bạn bè giúp đỡ, cảm ơn khi đi lạc đường được một người lạ chỉ giúp, cảm ơn vì hôm nay xe thùng xăm và có người đưa mình về. Chỉ là một lời nói đơn giản và rất dễ dàng thể hiện. Hoặc đơn giản hơn là nói lời cảm ơn ba mẹ vì đã nuôi dạy mình lớn khôn, có thể tự lập được. Nhưng dường như lời nói cảm ơn với ba mẹ lại khó khăn vì bạn nghĩ nó sáo rỗng, không thật. Đây là lời cảm ơn chân thành nhất mà ba mẹ vẫn mong một lần con cái sẽ nói với mình. Giả như ai cũng biết nói lời cảm ơn thì thế giới sẽ toàn là màu hồng, ai cũng sẽ hết lòng vì người khác. Xã hội sẽ tiến bộ hơn văn minh hơn. Giữa người với người sẽ tràn ngập yêu thương. Hãy nói cảm ơn với tất cả và đặc biệt là cảm ơn những thất bại vì chính những thất bại ấy đã cho ta thêm kinh nghiệm để có những thành công sau này. Những người trẻ chúng ta phải học để nói lời cảm ơn. Nó không chỉ là một truyền thống tốt đẹp mà nó còn là những cư xử đẹp để mọi người yêu thương và chia sẻ cho nhau nhiều hơn. Vậy hãy cảm ơn và đừng ngần ngại nói lời cảm ơn với tất cả yêu thương.

- **Viết đoạn văn ngắn bàn về : Lời Xin Lỗi**

Có ai đó đã từng nói: “Một lời xin lỗi vụng về vẫn tốt hơn sự im lặng”. Quả thật như vậy, lời xin lỗi là cái cúi đầu, cái khoanh tay lễ phép và lời chân thành: cháu xin lỗi, em xin lỗi, bác xin lỗi, thầy xin lỗi... Nhưng trong cuộc sống này đã mấy ai làm được điều đó. Lời xin lỗi khi mình làm sai không chỉ là cách thể hiện thái độ biết lỗi, tự nhận thấy sai lầm mà còn là phép lịch sự trong giao tiếp, ứng xử giữa người với người. Lời xin lỗi là thể hiện sự tôn trọng và khiến người nghe cảm thấy hài lòng, vui vẻ, chấp nhận, bỏ qua, làm cho mối quan hệ tốt đẹp hơn. Còn người xin lỗi thì cảm thấy nhẹ lòng và trên hết là ý thức được trách nhiệm của mình trước hành động sai trái. Hành động của cậu bé 8 tuổi ở Hải Phòng lỡ làm vỡ gương ô tô đã viết giấy gửi lời xin lỗi và số điện thoại ngõ ý đền bù cho chủ nhân chiếc ô tô để trước cổng trường mà báo chí đưa tin trong suốt thời gian qua khiến chúng ta phải suy ngẫm. Cho nên biết nói lời xin lỗi là một hành động lịch sự làm cuộc sống xã hội trở nên văn minh, tốt đẹp hơn. Cần phê phán những kẻ thiếu tự trọng, thiếu dũng cảm, làm sai nhưng bảo thủ không nhận trách nhiệm. Cũng qua đây chúng ta cần rút ra bài học cho mình: cần phải nghiêm túc nhận lỗi khi làm sai, biết nói lời xin lỗi chân thành cũng như dũng cảm, tự trọng trước những sai lầm của bản thân.

- **Viết đoạn văn ngắn (khoảng 200 chữ) bàn về “ước mơ – khát vọng”**

“Đừng bao giờ từ bỏ ước mơ!”. Quả thật là vậy, chúng ta sẽ chỉ là tồn tại nếu không có ước mơ và mục tiêu cho riêng mình. Ước mơ là khát vọng là những điều tốt đẹp mà ta luôn muốn hướng tới. Cuộc sống sẽ tốt đẹp hơn nếu ta biết ước mơ biết phấn đấu. Sống là phải biết ước mơ phải nghĩ tới những điều cao đẹp. Chính ước mơ làm cuộc sống chúng ta thêm động lực. Và ước mơ cũng chính là ngọn núi lửa luôn âm ỷ cháy trong tim ta và hồi thúc, đánh thức chúng ta mỗi ngày. Khi chúng ta có ước mơ và hoài bão thì cuộc sống chúng ta trở nên lãng mạn hơn, bay bổng hơn. Nó chính là liều thuốc tinh thần kích thích chúng ta nỗ lực phấn đấu. Tuy nhiên cũng cần phải phân biệt được giữa ước mơ và tham vọng. Tham vọng có thể hướng đến những điều tốt đẹp nhưng nó mang tính chất cá nhân ích kỷ, háo thắng và phần lớn kẻ tham vọng bao giờ cũng thất bại. Chúng ta cũng cần phê phán những kẻ sống thiếu ước mơ, sống không hoài bão. Họ giống như những loài côn trùng chỉ biết rúc mình trong bóng đêm mà không biết đâu là ánh sáng. Và mỗi chúng ta hãy nuôi dưỡng cho mình một ước mơ, hãy chăm chút cho ước mơ lớn lên và trưởng

thành mỗi ngày. Vâng! “đủ nắng hoa sẽ nở. Đủ gió chong chóng sẽ quay. Đủ yêu thương hạnh phúc sẽ đông đầy” và chắc chắn đủ ước mơ bạn sẽ gặt hái được thành công.

- **Viết đoạn văn ngắn (khoảng 200 chữ) bàn về “Niềm tin”**

Bạn có thể bị lừa dối nếu bạn tin tưởng quá nhiều nhưng nếu bạn không có lòng tin thì bạn sẽ không tồn tại được. Đúng là như vậy, niềm tin là sự tin tưởng đặt hết mọi thứ vào người khác hoặc điều gì đó. Nếu bạn là một người có niềm tin thì đảm bảo với bạn rằng bạn là một trong những người hạnh phúc nhất. Vì niềm tin chính là một loại thuốc tăng lực một nguồn động lực tuyệt vời cho chúng ta. Nó giúp chúng ta tự tin vào bản thân mình vượt qua mọi trở ngại và đạt được thành công vượt bậc trong cuộc sống. Tại sao lại có những người khuyết tật những trở thành huyền thoại chỉ đơn giản là họ có niềm tin vào bản thân và vào cả thế giới. Câu hỏi đặt ra là cuộc sống sẽ như thế nào nếu chúng ta không có niềm tin vào bất cứ thứ gì? Chắc chắn với bạn rằng sẽ vô cùng khủng khiếp. Chúng ta sẽ chẳng có động lực làm bất cứ điều gì trong cuộc sống và thậm chí cũng chẳng thể có nổi một ước mơ. Vì có mơ bạn cũng chẳng tin tưởng vào bản thân để thực hiện nó.

Bạn sẽ luôn ở trong tâm trạng ngờ vực không tin vào bất cứ điều gì. Nếu vậy thì bạn sẽ không thể nào tồn tại chứ đừng nói đến chuyện tiến bộ. Đã sống ở trên đời thì phải có cho mình một niềm tin. Chỉ có niềm tin và sự quyết tâm mới có thể đưa bạn đến thành công. Nhưng phải nhớ rằng niềm tin và sự mù quáng là hai khái niệm hoàn toàn khác nhau. Hãy luôn luôn tỉnh táo để vượt qua được những cám dỗ và không bao giờ mù quáng tin vào những điều không có thật. Hãy tập cho mình một thói quen tốt nên tin vào những điều tốt đẹp. Đừng bao giờ đánh mất niềm tin vào bản thân mình, chỉ cần bạn tin là mình có thể làm được thì bạn lại có thêm lý do để thực hiện điều đó.

Bùi Nhật Quỳnh Anh

12D3 - THPT Trần Biên – năm học 2016 – 2017

Bài số 2.

Steven Jobs – cựu CEO của đại gia công nghệ Apple – đã nói một câu mà tôi rất tâm đắc: “Đôi khi cuộc đời sẽ ném gạch vào đầu bạn. Nhưng đừng bao giờ đánh mất niềm tin”. Vậy, niềm tin được nhắc đến trong câu nói trên được hiểu như thế nào? Đó chính là một trạng thái tinh thần tồn tại trong ý thức của mỗi người, thường gắn với những cảm xúc tích cực, với ước mơ, khát vọng về tương lai. Trong cuộc sống của tất cả chúng ta, niềm tin đóng vai trò vô cùng quan trọng. Bởi trong cuộc sống, chẳng phải lúc nào mọi chuyện cũng diễn ra tốt đẹp, ai rồi cũng có lúc vấp ngã hay thất bại thảm hại. Rơi vào tình huống ấy, nếu mất đi niềm tin, sẽ chẳng còn nguồn sức mạnh nào có thể nâng bạn dậy và bước tiếp con đường đã chọn. Thử hỏi, trong những tháng ngày bôn ba nơi đất khách quê người, thiếu đi sự tin tưởng vào một tương lai tươi sáng hơn cho dân tộc, liệu rằng Bác Hồ có thể tìm được con đường cách mạng vô sản và dùng nó để giải phóng đất nước ta hay không? Vậy nhưng, một thực trạng đáng buồn hiện nay là một bộ phận giới trẻ ngày nay quá dễ dàng gục ngã trước thử thách khó khăn, trở nên tự ti, bi quan. Số khác lại quá tự phụ, dẫn đến những niềm tin sai lệch, hão huyền về bản thân. Thế hệ trẻ ngày nay cần xa rời những lối sống như vậy, nghiêm túc học tập và rèn luyện, phát triển các kỹ năng sống và khám phá được khả năng tiềm ẩn của mình. Bởi chỉ khi biết được mình là ai, mình có

thể làm được những gì, chúng ta mới có thể xây dựng được một niềm tin vững chắc cho tương lai .

• **Viết đoạn văn ngắn (khoảng 200 chữ) bàn về “Vị Tha”**

“Chúng ta đầy khiếm khuyết và sai lầm; hãy để chúng ta cùng tha thứ cho sự nực cười của nhau - đó là luật đầu tiên của tự nhiên” (Voltaire). Cuộc sống sẽ bớt đi những điều nực cười nếu bạn và tôi biết nuôi dưỡng cho mình lòng vị tha. Chỉ là một cái gật đầu chấp nhận lời xin lỗi, một nụ cười là một lời tha thứ sau lỗi lầm của người khác hay hi sinh vì lợi ích chung nhưng cũng đủ để xóa tan những sắc màu ma mị đang làm sào nhào tâm hồn con người. Vị tha không đơn thuần là một đức tính tốt mà còn là liều thuốc chữa lành vết thương, là chìa khóa mở cánh cửa cơ hội hoàn thiện bản thân mà ta nên trao cho người đang cần. Trong lớp có học sinh học kém hơn, bạn không dè bủ, xa lánh mà sẻ chia, giúp đỡ bạn mình học tốt. Trong tập thể có thành viên mắc lỗi, làm điều sai trái, bạn không lên án gay gắt mà ngược lại, giúp đỡ, tạo mọi điều kiện để giúp họ sửa sai. Chắc chắn cuộc sống chúng ta sẽ tươi đẹp hơn, tập thể vững mạnh hơn, đó cũng chính là cách bạn đang gieo trồng một hạt giống tốt lành cho tâm hồn nhân loại, cho quá trình trưởng thành của nhân cách một con người. Song vẫn còn không ít cá nhân nhỏ nhen, khép mình vào khuôn khổ của sự khắt nghiệt, như mảnh đất cằn cỗi chẳng bao giờ chịu nuôi dưỡng hạt giống nào. Giữa thế giới lung linh vạn ánh sáng nhân ái và khu vườn tăm tối với hơi thở của sự lạnh lùng, đâu sẽ là nơi hạnh phúc được lớn dần? Học cách tha thứ là học cách sống đẹp cho người và cho bản thân. Đó cũng là cách bạn tận hưởng và tận hiến giữa cuộc đời!

Quảng Võ Kim Nhung

12D1 - THPT Trần Biên – năm học 2016 - 2017

• **Viết đoạn văn ngắn (khoảng 200 chữ) bàn về Giá Trị Của Sách**

Triết gia Pháp Rene Descartes từng nói “Đọc sách hay cũng giống như trò chuyện với các bộ óc tuyệt vời nhất của những thế kỷ đã trôi qua”. Sách là kết tinh của tri thức, trí tuệ và tâm hồn. Như một ngọn lửa bé nhỏ mà sáng rực, sách không những bồi đắp cho dòng chảy tri thức con người giàu phù sa, là nguồn thông tin, trao đổi kiến thức, giao lưu giữa hàng nghìn vùng miền xa lạ mà còn có sức mạnh thắp sáng tâm hồn nhân loại. Xóa tan u buồn, thất vọng hay nhắc nhở những ai còn non trẻ tránh sai lầm là sứ mệnh của “người bạn trung thành” này, bởi lẽ sách sinh ra là vì sự tiến bộ không ngừng của con người. Bày bạn với sách là cách dễ nhất để tâm tĩnh tại, tầm nhìn rộng mở để rồi khám phá được muôn điều hay, mới lạ, trong đó có cả cái hay của tác giả lẫn cái tốt của giá trị cuộc sống, tri thức từ xa xưa đến nay. Đọc Tắt đèn của Ngô Tất Tô, Lão Hạc của Nam Cao với những tấn bi kịch người nông dân Việt Nam trước Cách mạng tháng Tám phải gánh chịu để hiểu rõ được bất công của xã hội và càng thấm thía hơn giá trị cuộc sống tự do, công bằng, bác ái. Hay “Hạt giống tâm hồn” với các câu chuyện cổ tích đời thường, bài học nhân văn, lời khuyên quý báu để ta vững chắc từng bước đi trên đường đời. Bên cạnh đó, vẫn còn những loại sách vô bổ đang làm xấu vàng hào quang trí tuệ, chúng ta cần có sự chọn lọc thích hợp để làm giàu Trí và Tâm một cách hoàn hảo nhất.

Quảng Võ Kim Nhung

12D1 - THPT Trần Biên – năm học 2016 – 2017

Bài 2: Văn hóa đọc

Văn hóa đọc là yếu tố vô cùng quan trọng trong đời sống của chúng ta. Văn hóa đọc chính là thái độ, là cách ứng xử của chúng ta với tri thức sách vở. Trước khi có các phương tiện nghe nhìn, sách là con đường lớn nhất để con người tiếp cận thông tin, văn hóa, tri thức. Đọc sách là một trong những cách thức giúp con người thư giãn, tích lũy kiến thức tăng cường khả năng tư duy cũng như hướng con người đến gần hơn với “chân-thiện-mỹ”. Vì vậy, có thể nói, quốc gia nào đẩy mạnh được văn hóa đọc, trình độ dân trí sẽ cao và tỉ lệ tội phạm sẽ thấp hơn rất nhiều. Nhật Bản, quốc gia hiếm hoi trên thế giới có số lượng sách xuất bản hằng năm tăng, là một ví dụ điển hình. Thế nhưng, giới trẻ Việt Nam ngày nay có vẻ thờ ơ, lãnh cảm với văn hóa đọc sách, để lại những hệ quả tiêu cực cho mỗi cá nhân cũng như sự phát triển của toàn dân tộc. Nguyên nhân có lẽ xuất phát từ sự bùng nổ của công nghệ thông tin với sự xuất hiện của mạng xã hội, game online hay vô số các chương trình truyền hình. Vậy, giải pháp nào để phát triển văn hóa đọc ở nước ta? Thiết nghĩ, ta nên tổ chức thêm nhiều ngày hội sách, phát động phong trào đọc sách trong trường học cũng như các cơ quan, tổ chức, tận dụng công nghệ để đa dạng hóa các loại hình phục vụ, tạo thêm hứng thú cho người đọc. Tóm lại, tất cả chúng ta cần hiểu và trân trọng hơn văn hóa đọc, biến đọc sách trở thành một sở thích hàng ngày. Bởi đúng như Cựu Tổng thống Hoa Kỳ Barack Obama từng nói: “Việc đọc rất quan trọng. Nếu bạn biết cách đọc, cả thế giới sẽ mở ra cho bạn.”

- **Viết đoạn văn ngắn (khoảng 200) chữ bàn về lối sống Ích Kĩ**

Viên thuốc độc duy nhất bóp chết tâm hồn con người bởi vị đắng và vị của sự khắc nghiệt có lẽ là ích kỉ. Nó sinh ra từ chính sự đố kị, ghen ghét, không gian chật hẹp trong trái tim bạn khi ở trong một tập thể, cộng đồng. Ích kỉ thể hiện ở nhiều mặt, có thể là không thích san sẻ vì sợ bản thân thiệt thòi hơn, là nhỏ nhen trước sự hối lỗi của người khác...Song thử hỏi trong cuộc sống này ai hạnh phúc hơn ai, ai thành công hơn ai...? Biết chia sẻ với mọi người có nghĩa là bạn đang ghép cho trái tim mình những tế bào nhân ái mạnh khỏe, còn ích kỉ giữ khư khư dầu những gì nhỏ nhất nhất cũng đủ làm già nua gốc rễ tâm hồn. Bởi bạn đang tự tách mình khỏi mối quan hệ với mọi người, cộng đồng, khỏi tình cảm ấm áp của nhân loại. Chưa đủ, ích kỉ chính là con virus đẩy lùi sự phát triển văn minh con người, rõ nhất là hệ lụy của nó-căn bệnh vô cảm.Chỉ vì chỉ ích kỉ, xem trọng bản thân mà không quan tâm đến người khác mà không ít những vụ vợ chồng , anh em,.. sát hại nhau vì một câu nói, hành động không vừa mắt, hay vì của cải cha mẹ chia không vừa ý. Chúng ta cần lên án những kẻ vị kỉ cá nhân nghiêm trọng kia, giúp đỡ những ai còn đang mềm yếu trước virus ích kỉ và ca ngợi, trân trọng lòng tốt của mọi người.Cuộc sống nồng nàn hương vị hạnh phúc khi ta đối mặt với tình xấu-ích kỉ, đương nhiên sẽ ngập tràn oán hờn nếu lựa chọn xuôi theo nó.

Quảng Võ Kim Nhung

12D1 - THPT Trần Biên – năm học 2016 - 2017

- **Viết đoạn văn ngắn (khoảng 200 chữ) bàn về “Đừng Dối Trá”**

Một trong những chiếc gai xuất hiện trong đời thường làm trái tim đau đớn chính là Dối Trá. Dối trá là sự thiếu trung thực, nói không thật, không đúng với sự thật nhằm che giấu sự thật hoặc mưu cầu một lợi ích nào đó. Dối trá là không thành thật, nói và làm không

thống nhất với nhau nhằm một mục đích không tốt đẹp. Sự dối trá để lại nhiều tác hại nghiêm trọng. Nói dối, làm giả làm suy giảm lòng tin giữa con người với con người. Làm cho mọi người nhìn nhận vấn đề không đúng với bản chất vấn đề. Dối trá làm cho mọi chuẩn mực không được nhìn nhận đúng. Gây ra nhiều tác hại nguy hiểm về đạo đức, làm cho cuộc sống không ổn định. Tạo ra sự đau khổ và căm ghét trong lòng người khác khi họ biết mình bị dối trá. Cần phân biệt nói dối và sự dối trá, bản chất của chữ Dối đã là xấu, Dối trá lại càng xấu hơn nhưng nói dối thì đôi khi không phải là xấu. Một người mắc bệnh hiểm nghèo nhưng người thân giấu người bệnh nguồn tin ấy cũng là điều tốt; người cha người mẹ nói dối với con cái về sức khỏe của mình cũng là để cho con cái yên tâm công việc mà không phải bận lòng lo lắng. Qua đây chúng ta cần lên án thói dối trá và rèn cho mình đức tính trung thực, sống đúng với lương tâm và sống cao thượng cho xứng đáng với danh nghĩa Con Người.

- **Viết đoạn văn ngắn (khoảng 200 chữ) bàn về “Bình yên”**

Khi bạn rời xa vòng tay của bố mẹ đó cũng là lúc bạn trưởng thành. Bạn bị cuốn vào những bận bịu lo toan của cuộc sống. Và bạn biết đó không ai có cuộc đời trải đầy hoa hồng cả sẽ có những lúc mọi thứ quay lưng lại với bạn khiến bạn bế tắc tuyệt vọng, điều bạn cần ngay lúc đó là gì? Đó chính là sự bình yên ngay trong chính tâm hồn của bạn. Vậy bình yên là gì nhỉ? Hẳn mỗi người đều có câu trả lời cho riêng mình. Nhưng tôi chắc chắn nếu có thứ gì đó đọng lại sau những biến cố thăng trầm của cuộc đời thì đó chính là bình yên. Bình yên đơn giản là mỗi sáng sớm nhâm nhi tách cà phê bên những giọt nắng rơi trên cửa sổ. Bình yên là dù bạn có đi đâu vẫn có người chờ bạn quay trở về. Bình yên là khi bạn biết có người yêu thương bạn vô điều kiện, chấp nhận việc bạn sống như một đứa trẻ. Đơn giản và mộc mạc thế thôi. Vậy hà cớ gì bạn không cho bản thân cơ hội tận hưởng điều tuyệt vời đó? Ngưng sự buồn phiền toan tính lại hãy để cho bản thân cảm nhận được cảm giác an toàn và hạnh phúc nhất cuộc đời này. Hãy để bình yên tiếp cho bạn sức mạnh để vượt qua những nỗi đau trong cuộc sống bất ổn này. Hãy bỏ qua ngày tháng mệt mỏi để tìm sự bình yên cho mình. Bạn sẽ hiểu rằng có những thứ không ai có thể dạy bạn được mà chính bản thân bạn phải cảm nhận tự nắm bắt lấy. Bình yên không ở đâu xa nó tồn tại trong tâm hồn của bạn. Suy cho cùng bình yên đâu phải thứ gì đó quá xa xỉ phải không tôi?

- **Viết đoạn văn ngắn (khoảng 200 chữ) bàn về “Hãy sống trung thực”**

Dân tộc Việt Nam ta có rất nhiều phẩm chất tốt đẹp được truyền từ thế hệ này sang thế hệ khác, và một trong số đó là đức tính trung thực. Vậy “tính trung thực” là gì? “Trung thực” nghĩa là ngay thẳng, thật thà, nói đúng sự thật, không làm sai lệch sự thật, dám nhận lỗi khi mình mắc khuyết điểm. Trong cuộc sống, người có đức tính trung thực luôn tôn trọng sự thật, chân lý và lẽ phải.

Trung thực là một phẩm chất cao đẹp làm nên nhân cách con người. Trung thực không chỉ là một chính sách. Nó có thể là một nguyên tắc. Có một sự khác biệt giữa chính sách và nguyên tắc. Một chính sách có thể được thay đổi khi nó không còn đem lại hiệu quả. Còn quy tắc, cái mà bạn không thể thay đổi ngay cả khi nó gây ra thiệt hại. Có những nguyên tắc buộc ta phải bỏ đi theo thời gian và thời đại chứ không bất biến. Lòng trung thực là cần thiết cho một cuộc sống thật sự. Một người có thể lừa cả thế giới nhưng làm sao anh

có thể lừa gạt tâm hồn của chính mình? Một người không trung thực luôn sợ cái gì đó. Điều này làm cho họ có cảm giác sợ hãi. Một người trung thực có thể là một người nghèo, phải sống một cuộc sống khó khăn. Tuy nhiên, họ vẫn cảm thấy hạnh phúc.

Nhưng ngày nay, hầu như mọi người đều không tập cho mình làm quen được với tính trung thực. Lòng trung thực mặc dù không đem lại cho ta sự giàu có và quyền lực, nhưng nó mang đến cho ta một xã hội công bằng và có sự tin tưởng giữa người với người. Ngược lại, gian dối và không trung thực sẽ biến con người ta thành những kẻ giả tạo, đạo đức con người dần dần bị hạ thấp, phá bỏ những nét đẹp truyền thống của dân tộc. Cũng qua đây chúng ta cần rút ra bài học cho mình: là một con người sống trong xã hội hiện đại, đức tính trung thực là không thể thiếu cho bản thân, cần tích cực rèn luyện đức tính đáng quý này để hoàn thiện chính mình, trở thành người công dân tốt đưa đạo đức xã hội ngày càng đi lên, đất nước ngày một phát triển hơn nữa.

- **Viết đoạn văn ngắn (khoảng 200 chữ) bàn về mạng xã hội Facebook**

Hiện nay cùng với sự phát triển vượt bậc của công nghệ thông tin đã cho ra đời nhiều mạng xã hội. Nhắc đến mạng xã hội thì không thể thiếu Facebook – một trang mạng rất quen thuộc đối với thế giới nói chung và Việt Nam ta nói riêng. Không thể không nhắc đến những gì mà mạng xã hội làm được cho con người: giao lưu, kết bạn, giải trí, quảng bá thương hiệu, bán hàng... Nhưng chúng ta cũng không phủ nhận những tác hại khôn lường từ mạng xã hội mang lại. Mạng xã hội đã và đang làm mất quỹ thời gian ngắn ngủi của con người. Quá tập trung mạng xã hội, chúng ta dường như quên rằng mình phải làm rất nhiều việc. Quá rong chơi trong thế giới ảo ta quên mất mình cần sống cho mình, cho mọi người xung quanh. Chính mạng xã hội đang dần dần thủ tiêu mọi giao tiếp của con người. Ngồi đâu, ở đâu đâu bạn cũng chỉ thấy người ta chúi đầu vào điện thoại và quên đi việc phải trò chuyện cùng nhau. Đó là chưa nói đến việc những thông tin trên mạng xã hội là thông tin chưa qua kiểm chứng, thật giả lẫn lộn. Chẳng những gây hại về sức khỏe, sản phẩm công nghệ này còn tác động tiêu cực về mặt tinh thần của con người, đặc biệt là giới trẻ. Do nguồn thông tin trên mạng không có ai giám sát, kiểm duyệt nên còn tràn lan rất nhiều thông tin sai lệch, văn hóa phẩm đồi trụy, trong khi giới trẻ còn chưa đủ nhận thức để sàng lọc thông tin, dễ dẫn đến nhận thức lệch lạc, kéo theo đó là hành động sai lầm. Bị kẻ xấu lợi dụng tên tuổi, hình ảnh vào những việc làm phạm pháp gây ảnh hưởng tới uy tín và lòng tin của người khác. Có nhiều học sinh cũng chính vì nghiện mạng xã hội mà việc học tập ngày càng đi xuống. Lo sống ảo nên quên mất bản thân cần phải cố gắng trong đời thực. Bởi vậy chúng ta cần nhận thức được ý nghĩa thực sự của mạng xã hội và cần phải sử dụng mạng xã hội một cách thông minh và phải làm chủ nó cũng như làm chủ được bản thân trước những cám dỗ.

- **Viết đoạn văn ngắn (khoảng 200 chữ) bàn về thói vô trách nhiệm**

Như một thứ axit vô hình, thói vô trách nhiệm có thể ăn mòn cả xã hội của chúng ta. Thật vậy, trách nhiệm là có ý thức, có tính tự giác, làm tròn bổn phận của mình với những công việc được giao. Còn vô trách nhiệm là vô tâm, cầu thả, không quan tâm đến đúng sai, phải trái. Bởi thế, thói vô trách nhiệm để lại những hậu quả nghiêm trọng. Thói vô trách nhiệm làm chậm sự tiến bộ của xã hội và gây ra những thất thoát, lãng phí. Kẻ vô trách nhiệm không hoàn thành nhiệm vụ dẫn đến mất lòng tin của mọi người. Đôi khi sự vô trách nhiệm của bản thân cũng mang đến những thất bại ê chề. May mắn thay, thói vô trách nhiệm ấy chỉ là một bộ phận nhỏ, còn bên cạnh đó là cả một dân tộc với những con người luôn đề cao trách nhiệm và sống hết mình vì những nhiệm vụ cao cả. Vì vậy, chúng ta cần rút ra bài học cho riêng mình: cần phải có trách nhiệm với bản thân với gia đình và xã hội, đừng để sau này chúng ta phải hối hận vì hành động vô trách nhiệm của mình.

- **Viết đoạn văn ngắn (khoảng 200 chữ) bàn về “Mất mát lớn nhất của đời người là đánh mất niềm tin”**

Con người ta không thể sống mà không có niềm tin vào bất cứ thứ gì, vì thế đối với mỗi con người khi đánh mất niềm tin thì đó chính là một sự mất mát lớn khó có thể lấy lại được. Để hiểu được điều đó đầu tiên chúng ta cần phải hiểu được niềm tin là gì? Niềm tin là vào chính mình, tin vào năng lực, trí tuệ, phẩm chất, giá trị của mình trong cuộc sống. Đó còn là mình hiểu mình và tự đánh giá được vị trí, vai trò của mình trong các mối quan hệ của cuộc sống. Niềm tin vào bản thân giúp con người vượt lên mọi thử thách và trưởng thành. Trong cuộc sống, có biết bao con người không may mắn, họ phải trải qua nhiều khó khăn, thử thách, bất hạnh. Nhưng càng khó khăn, bản lĩnh của họ càng vững vàng. Họ tin vào ý chí, nghị lực, khả năng của bản thân và họ đã vượt lên, chiến thắng tất cả. Nếu con người không có ý chí, nghị lực, niềm tin vào bản thân sẽ không đủ bản lĩnh để vượt qua, không khẳng định được mình, mất tự chủ, dần buông xuôi, rồi dẫn đến đánh mất chính mình. Khi đã đánh mất chính mình là đánh mất tất cả, trong đó có những thứ quý giá như: tình yêu, hạnh phúc, cơ hội... thậm chí cả sự sống của mình đây quả thực là những mất mát quá lớn khi con người đã đánh mất niềm tin. Vì vậy, con người biết tin yêu vào cuộc sống, tin vào sức mạnh, khả năng của chính mình, biết đón nhận những thử thách để vượt qua, tất yếu sẽ đạt đến bến bờ của thành công và hạnh phúc. Trong thực tế, có những người mới va vấp, thất bại lần đầu nhưng không làm chủ được mình, không tin vào mình có thể gượng dậy mà từ đó dẫn đến thất bại. Khi làm việc không tự tin vào mình, không có chính kiến của mình mà phải thực hiện theo ý kiến tham khảo của nhiều người khác thì dẫn đến tình trạng “đèo cày giữa đường”, “lầm thầy thói ma”. Qua đó chúng ta rút ra được bài học trong mọi hoàn cảnh sống, đặc biệt khi gặp những khó khăn, thử thách cần nêu cao bản lĩnh, không đánh mất niềm tin vào chính mình. Luôn sống tự tin nhưng tránh chủ quan. Phải cảnh giác với những việc tự tin mù quáng. Phải tỉnh táo để biết lắng nghe, biết học hỏi, hợp tác; biết tu dưỡng phẩm chất và trau dồi năng lực của bản thân vì đó là cơ sở của niềm tin.

- **Viết đoạn văn ngắn (khoảng 200 chữ) bàn về “Tình yêu thương”**

Nếu cuộc sống là những ngày thường nhật kéo dài thì yêu thương sẽ rải lên những hạt nắng ấm áp, dịu dàng và ngọt ngào nhất. Sức mạnh chân thành của tình yêu thương rất khó để giải thích, nhưng rất dễ để nhận ra. Nó chính là tình cảm thiêng liêng của đấng sinh thành với con cái, tình cảm khăng khít của anh em, tình làng nghĩa xóm, sự chân thành của những

người bạn hay cũng chính là tình thương giữa người với người. Suy cho cùng, yêu thương lại chính là loại vũ khí lợi hại nhất của con người. Bởi nó có khả năng chuốc say gã xấu xa trong tâm can ta, nó có khả năng thức tỉnh một trái tim đông đầy yêu thương, và nó còn có khả năng dìu bước con người ta hướng thiện nữa! Một Chí Phèo, “con quỷ dữ của làng Vũ Đại”, sau cuộc gặp gỡ bản năng, chính tình thương của Thị Nở, chính bát cháo hành nồng nàn yêu thương của Thị đã cảm hóa Chí. Ấy chẳng phải là sức mạnh của tình yêu thương hay sao! Đừng biến cuộc sống của bạn trở nên vô vị và cằn cỗi như mảnh đất bị bỏ hoang. Mảnh đất ấy thì lãng phí, còn bạn thì thật đáng trách! Hãy gieo lên mảnh đất tâm hồn mình những hạt giống yêu thương, rồi ánh ban mai sẽ khê hôn nhẹ để chúng vươn mình và lan tỏa yêu thương đi muôn nơi. Bạn biết không, được yêu thương là một hạnh phúc nhưng yêu thương người khác lại càng hạnh phúc hơn.

Nguyễn Thị Thuỳ Trang

12D3 - THPT Trần Biên – năm học 2016 - 2017

• **Viết đoạn văn ngắn (khoảng 200 chữ) bàn về “Lòng can đảm”**

Quả thực, mỗi chúng ta như một vòng tròn bị khuyết mà cuộc sống thì luôn dung nạp những yếu tố đối nghịch nhau. Trong đó, khắc tinh của “hèn nhát” chính là “can đảm”. Người Can đảm trước hết là người không hèn nhát, là người dám đối mặt với sự thật, là người dám đương đầu với những khó khăn thử thách của bản thân, dám đối diện với chính mình... Nếu bất ngờ được hỏi về những tấm gương tiêu biểu của lòng can đảm, tôi chẳng ngần ngại gì mà sẽ trả lời ngay: người con gái anh hùng Võ Thị Sáu đứng trước họng súng quân địch mà vẫn cất cao tiếng hát, chú bé loắt choắt chạy như bay dưới làn đạn quân thù để đưa mật thư cho kháng chiến... Nói tóm lại, can đảm là một đức tính vô cùng cần thiết đối với mỗi con người và người can đảm là người đáng khâm phục. Khi ta có lòng can đảm, nghĩa là ta đã nắm giữ chiếc chìa khóa vạn năng giúp ta có sức mạnh vượt qua những cánh cửa chứa đựng khó khăn, thử thách. Cần phê phán những con người hèn nhát, không dám đương đầu với thử thách, không dám vượt qua chính mình, thấy gian khổ thì chùn bước, thấy nguy hiểm thì không dám hành động. Và sau cùng, mỗi chúng ta phải học cách dám đương đầu với những thử thách và hơn cả là can đảm trong trận chiến với chính mình. Đừng quên xếp “can đảm” vào trong chiếc túi hành trang của mình, bạn nhé!

Nguyễn Thị Thuỳ Trang

12D3 - THPT Trần Biên – năm học 2016 - 2017

• **Viết đoạn văn ngắn (khoảng 200 chữ) bàn về tính “TỰ PHỤ”**

“Con người có trăm tính tốt và muôn vàn thói xấu”. Tự phụ là một trong những thói xấu mà những con người ta thường dễ mắc phải. Tự phụ, hiểu nôm na là thói tự cao tự đại, tự đánh, tự đánh giá cao bản thân của mình, luôn cho bản thân là “cái rốn của vũ trụ”. “Tự phụ” là một “căn bệnh nan y” mà người “mắc bệnh” luôn trong trạng thái ảo tưởng về bản thân, luôn muốn thổi phồng sự thật, huênh hoang, khoác lác, hợm hĩnh đến mức lộ bịch. Cái họ nhận được chỉ là sự xanh lách, cô lập hay thậm chí là thất bại. Thuở vừa nổi tiếng

trên thi đàn “Thơ mới”, Xuân Diệu đã viết : “Ta là Một, là Riêng, là Thứ Nhất/Không có chi bè bạn nổi

cùng ta”. Để rồi sau Cách mạng tháng Tám năm 1945, thi sĩ tự phê phán đó là nhận thức ấu trĩ, nông nổi của tuổi trẻ. Quả thực, tuổi trẻ thường hăng hái và xốc nổi, hay ngộ nhận về mình. Có chút tài năng nào đó đã vội cho mình là “trung tâm vũ trụ”. Bản thân tôi cũng đã từng tự phụ về năng lực của bản thân nhưng kết quả tôi nhận được chỉ là sự thất bại. Vậy, để khắc phục thói tự phụ, ta cần sống khiêm nhường, hòa đồng, biết lắng nghe và chia sẻ, không ngừng học hỏi; dám phê bình và tự phê bình bản thân, không nên giấu dốt... Hãy học cách khiêm tốn, vì “khiêm tốn là một loại nhân đức tu chỉnh thói tự phụ”.

Nguyễn Thị Thuỳ Trang

12D3 - THPT Trần Biên – năm học 2016 - 2017

• **Vết đoạn văn ngắn bàn về lòng TỰ TRỌNG**

Nếu “tự phụ” là một trong những thói xấu của người đời thì “tự trọng” lại là một nét tính cách được coi là nền tảng để làm nên phẩm giá cao quý của một con người chân chính. Bởi “tự trọng” là coi trọng và giữ gìn phẩm cách, danh dự của mình. Từ ngàn xưa, ông cha ta đã đặt danh dự lên hàng đầu : “Đói cho sạch, rách cho thơm”, “Tốt danh hơn lành áo”... Tính “tự trọng” không phải tự nhiên mà có. Đó là kết quả của một quá trình được giáo dục và tự tu dưỡng lâu dài của mỗi cá nhân. Khi một học sinh không thuộc bài nhưng dứt khoát không quay cóp của bạn bên cạnh, không giở sách để chép, đó là “tự trọng”. Có lỗi, biết nhận và biết sửa lỗi, đó là “tự trọng”. Việc gì làm được thì cố gắng làm, không phiên lụy đến người khác, đó là “tự trọng”. Không làm điều gì tổn hại đến thanh danh, không bị khuất phục trước cường quyền, bạo lực; không bị mua chuộc bởi tiền tài, danh vọng, đó là “tự trọng”. Tóm lại, “tự trọng” là một đức tính đáng quý và nghiêm nhiên người có tính tự trọng sẽ được mọi người yêu mến và nể trọng. Song, cũng cần phê phán những kẻ thiếu tự trọng, vì một nguồn lợi cá nhân nào đó mà bán rẻ danh dự và tự chà đạp nhân phẩm của bản thân. Mỗi chúng ta hãy tự có trách nhiệm với danh dự của bản thân, bằng cách rèn luyện tính tự trọng – nền tảng làm nên phẩm giá của một con người chân chính!

Nguyễn Thị Thuỳ Trang

12D3 - THPT Trần Biên – năm học 2016 - 2017

• **Viết đoạn văn ngắn (khoảng 200 chữ) bàn về “Thành công là những bậc thang”.**

Đã ai trong các bạn đã định nghĩa được “sự thành công” là gì? Trong thế giới quan của tôi: “thành công là những bậc thang”. “Thành công” là sự nỗ lực, sự phấn đấu và không ngừng hoàn thiện bản thân mình từng ngày từng chút một. “Thành công” là từ có thể dễ dàng nói ra, nhưng trong cuộc sống đã mấy ai có thể đạt được hay nắm được nó một cách dễ dàng? Thành công luôn mang đến cho con người niềm hạnh phúc – bởi, để có được nó – con người phải trải qua nhiều thử thách chông gai. Thành công càng nhiều thử thách chông gai thì thành công mới thật có ý nghĩa. Vì thế - thành công đã cho ta ý chí, bản lĩnh

được tôi luyện và trưởng thành trong giông bão. Mặt khác, thành công giống như những bậc thang dẫn ta lên tới đỉnh cao. Chỉ khi con người xem thành công là những bậc thang thì chúng ta mới có thể đạt được nhiều thành công hơn – bởi vì bậc thang thành công không có bậc cuối cùng. Thành công thật khó vươn tới đúng không các bạn? Nhưng khi đạt được rồi, nó sẽ đưa chúng ta tới những nấc thang mới, nhưng đây lần mới nhiều khi còn vượt xa hơn những sự thiếu niềm tin, sự kiên trì. Đối với thế hệ trẻ ngày nay xác định được ước mơ và nỗ lực không ngừng để đạt thành công là không dễ. Vì vậy bạn hãy tạo đà cho bước nhảy và đủ dũng khí để vươn tới những bậc thang cao hơn, xa hơn.

• **Viết đoạn văn ngắn (khoảng 200 chữ) bàn về “giá trị của lịch sử”**

Chủ tịch Hồ Chí Minh từng nói: “Dân ta phải biết sử ta/Cho tường gốc tích nước nhà Việt nam”. Thật vậy, câu nói của Hồ Chủ Tịch chính là lời nhắc nhở sâu sắc với con dân đất Việt về lịch sử nước nhà. Có thể nói, lịch sử là cội rễ của sự hình thành nền văn hóa, là lời giải đáp về gốc tích tổ tiên cha ông mà mỗi con người, mỗi quốc gia đều mang một ấn số riêng. Lịch sử đem lại cho chúng ta cái nhìn sâu sắc hơn về nguồn cội, về cha ông, tổ tiên, nâng cao thêm lòng tự tôn dân tộc, chấp cho đôi cánh của niềm tự hào về một trang sử đau thương mà oanh liệt của những con người đã hóa núi sông ta. Bên cạnh đó, lịch sử còn đem lại những giá trị truyền thống, của đạo đức mà cha ông ta truyền lại cho con cháu ngàn đời. Trong quá trình dựng nước và giữ nước đầy gian khổ của dân tộc Việt, có biết bao thế hệ cha anh đã ngã xuống vì độc lập dân tộc, nếu không có lịch sử lưu dấu lại những tháng ngày tang thương mà hào hùng đó thì làm sao ta có thể hiểu hết ý nghĩa, giá trị của lịch sử cùng niềm tự hào tự tôn dân tộc là như thế nào? Nhưng trong cuộc sống, có mấy ai đứng lại, nhìn về phía sau một thời oanh liệt. Và một thế hệ không biết về lịch sử sẽ dẫn đến cả nhiều thế hệ mù mờ lịch sử kéo theo các giá trị về cội nguồn tổ tiên cũng bị xem nhẹ. Cần phê phán những kẻ lãng quên lịch sử, phủ nhận và làm mất đi lòng tự tôn dân tộc bằng những hành động, lời nói xuyên tạc về lịch sử. Qua đây mỗi chúng ta phải thấy được lịch sử là thước đo nhân phẩm của mỗi con người. Bởi vậy, mỗi công dân đất nước phải có bốn phận kế tục, gìn giữ, bảo vệ và phát huy những giá trị lịch sử, truyền thống của dân tộc.

Nguyễn Thị Diệu Huyền 12D1 - THPT Trần Biên – năm học 2016 - 2017

• **Viết đoạn văn ngắn (khoảng 200 chữ) bàn về “Vượt qua Cạm dố”**

Có nhận định cho rằng: “Chiến thắng bản thân là chiến thắng hiển hách nhất”. Thật vậy, chúng ta thường rất khó khăn trong việc chiến thắng những cạm dố đến với bản thân. Cạm dố là ma lực khiến chúng ta đầu hàng trước những dự kiến ban đầu, sao nhãng trước những công việc còn dang dở. Cạm dố sẽ ngăn cản bước đi của chúng ta trên con đường tìm kiếm thành công hay chân lí. Bên cạnh đó, cạm dố sẽ khiến chúng ta dễ dàng hình thành nên những thói quen xấu, tìm kiếm những lí do để biện hộ cho cá nhân, tạo nên những vỏ bọc giả tạo trước những thử thách cuộc sống, hay chỉ là những việc nhỏ nhặt nhưng lại trì hoãn bởi những “lời cạm dố ngọt ngào”. Khi đi học, chúng ta thường tìm những lí do để bào biện cho việc trễ nải chưa làm bài tập và sự lười biếng đó chính là cơn cạm dố khó cưỡng nhất đối với học sinh. Nguyên nhân dẫn cạm dố đến với bản thân đó chính là do ý chí và quyết tâm của chúng ta. Nhưng bạn không thay đổi, hay không muốn thay đổi bản thân để chống

lại con cảm dỗ ngọt ngào khiến con tim tan chảy kia? Muốn chiến thắng cảm dỗ ta phải rèn luyện ý chí thật kiên định. Bên cạnh những kẻ để cảm dỗ điều khiển khối óc thì còn có những con người có quyết tâm cao độ dù đương đầu trước vô vàn cảm dỗ nhưng đã đập bằng lên tất cả mà vươn đến một mục tiêu, một lý tưởng cao đẹp như nhà diễn giảng tài ba Adam Khoo đã vượt lên mọi cảm dỗ bởi bạn bè xung quanh. Và qua đó, mỗi chúng ta cần không ngừng nỗ lực cố gắng vượt qua mọi cảm dỗ và gian khó. Thế nên, thay vì ngồi chờ đợi sự cảm dỗ lướt qua thì bạn hãy làm gì đó để con cảm dỗ lui tàn.

Nguyễn Thị Diệu Huyền

12D1 - THPT Trần Biên – năm học 2016 – 2017

• **Viết đoạn văn ngắn (khoảng 200 chữ) bàn về “Đừng giấu dốt”**

“Bất kì một kẻ ngốc nào cũng cố che đậy và hầu hết mọi kẻ ngốc đều làm thế” (Đắc nhân tâm). Quả thế, khuyết điểm không ngoại trừ bất kì ai, không ai có thể mạnh dạn tuyên xưng: tôi là người hoàn hảo! Giấu dốt – một hiện tượng ngày nay đã và đang phổ biến ở đại đa số học sinh, thể hiện qua sự che đậy cái kém cỏi, cái thiếu hiểu biết của mình. Khuyết điểm, kém cỏi hầu hết phát sinh từ ý thức và khả năng vươn lên của mỗi con người và “giấu dốt” có thể khiến chúng ta ngày càng lún sâu trong cái vỏ của sự uyên bác giả tạo. Những hành vi giấu dốt do chính chúng ta tạo nên, nếu đối mặt với thực tại mà xua tay cho qua, nghĩ rằng sẽ không ai biết đến, ta sẽ tiếp tục sống dưới ngôi nhà học thức giả. Nếu chẳng may có ai đó biết được, chỉ rõ mà ta chống chế, phủ nhận, đổ lỗi cho hoàn cảnh thì không những ta không vươn lên được mà đem đến hậu quả khôn lường, càng khiến cho tri thức càng hạn hẹp, uy tín bị suy thoái, mất niềm tin nơi mọi người. Hẳn ai cũng biết đến anh chàng tự kiêu – giấu dốt trong “Tam đại con gà”, anh đã đem đến cho chúng ta những tràng cười thư giãn mà hơn hết đó là bài học cho những kẻ giấu dốt và là hồi chuông cảnh báo cho chúng ta tránh tình trạng che đậy sự kém cỏi, khuyết điểm của mình, bởi “che dấu khuyết điểm của bản thân sẽ không làm ta trở nên tốt đẹp hơn. Uy tín của ta tăng lên nếu ta chân thành công nhận khuyết điểm”.

Nguyễn Thị Diệu Huyền 12D1 - THPT Trần Biên – năm học 2016 - 2017

• **Viết đoạn văn ngắn (khoảng 200 chữ) bàn về : Cho & Nhận**

Nếu bạn muốn có một cuộc đời đầy ý nghĩa, hài lòng với bản thân và có được sự thăng hoa trong tâm hồn, bạn phải biết chia sẻ - biết cho đi, đồng thời cũng phải biết lĩnh hội – biết đón nhận. Thật vậy, sự sẻ chia, sự đón nhận - mật mã của mọi tình yêu thương. “Cho đi” là san sẻ, là trao tặng đi những giá trị vật chất hay tinh thần mà bản thân có để đem đến cho những người xung quanh. “Nhận lại” là đón nhận những món quà vật chất hay tinh thần mà người khác đem đến cho mình. “Cho – nhận” chính là hai khái niệm tưởng chừng như trái ngược nhưng luôn song hành với nhau. Quả thế, đời sống sẽ thối mục nếu ta chỉ lo giữ cho mình nó sẽ nảy nở thêm nếu ta biết chia sẻ cho mọi người. Khi cho đi, thứ mà ta nhận lại chính là niềm hạnh phúc vì đôi môi có hé mở mới nhận lại nụ cười. Chính vì lẽ ấy, sự sẻ chia và đón nhận chắc chắn là đôi cánh đưa ta đến gần hơn với mọi người, đôi cánh “cho - nhận” có thể ôm ấp lấy những tâm hồn nguội lạnh. Bên cạnh

những con người biết dung hòa giữa mối quan hệ cho nhận, thì còn đó những con người chỉ biết giữ cho riêng mình, chỉ biết vun vén cho cái tôi cá nhân nhỏ nhen thì tình yêu, hạnh phúc sẽ không bao giờ ghé thăm đến những kẻ chỉ biết nhận mà không biết cho đi. Hãy chia sẻ để biết đời sống thật phong phú, hãy đón nhận để biết cuộc sống đáng yêu dường nào! Luôn tâm niệm : “ Bàn tay có mở rộng trao ban, tâm hồn mới ngập tràn vui sướng”.

Nguyễn Thị Diệu Huyền 12D1 - THPT Trần Biên – năm học 2016 - 2017

- **Viết đoạn văn ngắn (khoảng 200 chữ) bàn về sự Giản Dị**

Trong cuộc sống không gì quý bằng sự khiêm tốn, và người bạn hiền của khiêm tốn ấy lại là sự giản dị. Giản dị là một phẩm chất cao quý của con người biểu hiện trong lối sống thanh sạch hằng ngày từ lời nói, cách ăn mặc, lối sống đều hết sức bình dị, mộc mạc. “Lối sống giản dị” là lối sống đơn giản, không cầu kỳ, phức tạp, không khoa trương, xa hoa. Sống phù hợp với hoàn cảnh bản thân và xã hội. Đó là lối sống lành mạnh, chuẩn mực. Bác Hồ từng nói: Kiệm là tiết kiệm, không xa xỉ, không hoang phí, không bừa bãi, cần với kiệm phải đi đôi với nhau. Giản dị và tiết kiệm là phẩm chất đạo đức cần có ở mỗi người. Người sống giản dị, tiết kiệm sẽ được mọi người xung quanh yêu mến. Người sống tiết kiệm là thể hiện sự quý trọng kết quả lao động của bản thân và người khác. Hai phẩm chất trên góp phần làm cho đời sống giao tiếp giữa con người với con người trở nên thân thiện, hoà bình và phồn vinh xã hội. Ngày nay, không ít người có chút tiền lại đem đi phung phí. Có những mâm tiệc trị giá chục triệu bạc, nhằm khoe gia thế; có những tiệc cưới phung phí đến kinh hoàng; sự lãng phí tràn lan. Một số cán bộ nhà nước tha hoá đạo đức và kém năng lực đã làm lãng phí tiền của nhân dân. Tất cả những điều vừa nói đã đi ngược với truyền thống của dân tộc ta và làm chậm sự phát triển của đất nước. Ngày nay, đất nước chúng ta đang vươn vai cùng với năm châu trong thế hội nhập, nhưng nội lực kinh tế đất nước chúng ta chưa thật sự lớn mạnh. Vì thế, chúng ta càng phải sống giản dị và tiết kiệm. Là thanh niên – thế hệ trẻ – người chủ tương lai của đất nước lại càng phải ý thức nhiều hơn về điều đó. Hãy dành thời gian học tập nhiều hơn vui chơi. Hãy giản dị để cuộc sống đáng yêu hơn.

- **Viết đoạn văn ngắn (khoảng 200 chữ) bàn về Lạc quan**

Lạc quan là một thái độ sống vô cùng quan trọng góp phần tạo nên một cuộc sống tốt đẹp đối với tất cả mọi người. Lạc quan tức là không lo lắng thái quá, tinh thần luôn thoải mái dù khó khăn cận kề. Trong cuộc sống, lạc quan luôn là người bạn đồng hành của mỗi chúng ta để đưa chúng ta vượt qua những khó khăn thách thức. Làm việc gì, dù khó khăn tới đâu thì người lạc quan vẫn tin vào những điều tốt đẹp ở phía trước. Khi gặp thất bại họ vẫn không bỏ cuộc, không chán nản mà ngược lại sự lạc quan làm tăng cơ hội thành công. Lạc quan là kẻ thù của uỷ mị, yếu đuối thì chắc chắn sự lạc

quan chính là bạn hành trình của con người trên con đường tới tương lai. Hãy loại bỏ mọi nguồn tin mang tính tiêu cực. Hãy tránh xa những người thường xuyên kêu ca phàn nàn. Hãy đón nhận những tin tích cực để luôn có suy nghĩ tích cực. Như vậy, lạc quan đã góp phần tăng giá trị cho bản thân và xã hội!

- **Viết đoạn văn ngắn (khoảng 200 chữ) bàn về Lòng Khoan Dung**

Trong cuộc sống của chúng ta, mở rộng lòng khoan dung, tha thứ độ lượng là một trong những đức tính, phẩm chất vô cùng cao quý, tốt đẹp của con người. Vì vậy, Phật – người được xem là hiện thân của lòng bác ái đã xem đó là một thứ tài sản vô giá: “Tài sản lớn nhất của đời người chính là lòng khoan dung”. “Khoan dung” là lòng rộng lượng, bao dung, thương yêu con người, sẵn sàng tha thứ, không khắt khe, không trừng phạt, hoặc sẵn sàng xoá bỏ những lỗi lầm mà người khác đã phạm phải. Lòng khoan dung là một yếu tố quan trọng đem lại sự bình yên, hoà thuận, thân thiện cho xã hội và gia đình. Khi ta thể hiện lòng khoan dung với ai đó thì tâm hồn ta cảm thấy thanh thản, nhẹ nhàng vì đã làm được một điều có ý nghĩa của phẩm chất nhân ái, vì như thế là không phạm vào sự nhỏ nhen, hẹp hòi, trái với phẩm chất quý giá của con người. Còn nữa, khoan dung, tha thứ lỗi lầm cho người khác thì có thể cảm hoá được họ. Khi được nhận lòng khoan dung của ta, thì bản thân người đó sẽ ăn năn hối lỗi, tự tu chỉnh bản thân mình, sửa chữa lỗi lầm và có thể biết ơn ta nữa, để từ đó không tiếp tục phạm lỗi mà họ đã từng mắc phải. Tuy nhiên bên cạnh sự ngợi ca về lòng khoan dung ta cũng cần phê phán lối sống ích kỷ, cố chấp, thù dai. Tác hại của lối sống ấy: làm cho con người sống với nhau chỉ có ích kỷ, hận thù. Có thể nói, lòng khoan dung làm cho tâm hồn ta trở nên thánh thiện, cao thượng và giàu có hơn. Đúng như một triết gia nào đó đã nói: sự nghèo nàn về của cải vật chất không đáng sợ bằng sự nghèo nàn về tâm hồn. Vì thế, ta phải lấy sự khoan dung, sự nhường nhịn làm phương châm xử thế: “Một sự nhịn, chín sự lành”. Thấm thía lời dạy của Phật, bản thân mỗi chúng ta, phải không ngừng tự rèn luyện, phấn đấu bồi đắp cho mình có lòng khoan dung rộng lớn. Lòng khoan dung là tài sản vô giá của con người và cũng là phương châm đối nhân xử thế tốt nhất để nhằm hoàn thiện nhân cách bản thân và đưa lại sự bình an cho cuộc sống.

Bài 2

Lòng vị tha là biểu hiện cao đẹp nhất của vẻ đẹp tâm hồn con người. Vậy vị tha nghĩa là gì và đóng vai trò như thế nào trong cuộc sống? Vị tha chính là sống vì người khác, không ích kỷ hay mưu lợi cá nhân với xuất phát điểm không gì khác ngoài một trái tim biết yêu thương đồng loại. Trong công việc, một con người có được đức tính này luôn đặt lợi ích tập thể lên trên tư lợi cá nhân, không lười biếng, ỷ lại hay tránh né, đùn đẩy trách nhiệm. Trong quan hệ với mọi người, họ luôn vui vẻ, hòa nhã, biết đồng cảm sẻ chia và sẵn lòng thứ tha cho lỗi lầm của kẻ khác. Bởi vậy, lòng vị tha giữ một vai trò vô cùng quan trọng trong đời sống con người. Nó giúp ta tìm được sự bình an, thanh thản trong tâm hồn, giữ được cảm tình, sự tôn trọng từ những người xung quanh. Đồng thời, lòng vị tha cũng kéo người gần lại với nhau hơn, góp phần kiến tạo một xã hội lành mạnh và bác ái, nơi độc ác mưu toan không còn chỗ đứng. Và còn một điều ta luôn phải nhớ, sống vị tha không đồng nghĩa với việc nuông chiều, dung túng những thói hư tật xấu hay mượn hành động thiện nguyện để đánh bóng tên tuổi. Bởi chỉ những điều xuất phát từ sâu thẳm tâm hồn mới có thể chạm tới trái tim người khác. Mỗi chúng ta hãy học cách lắng nghe, chia sẻ và tha thứ cho người khác cũng như chính bản thân mình, để lòng vị tha có thể lan tỏa mạnh mẽ và giúp cho cuộc đời đẹp đẽ, hạnh phúc hơn.

- **Viết đoạn văn ngắn (khoảng 200 chữ) bàn về Tinh thần tự học**

Nhà bác học vĩ đại Đác-Uyn, người khiến nhân loại sửng sốt trước bộ óc vĩ đại của ông, đã rất khiêm tốn khi phát biểu: “Tất cả những gì có giá trị một chút tôi đều đã thu nhận được nhờ tự học”, ý kiến đó đã khẳng định tầm quan trọng của tự học đối với mỗi cá nhân. Học tập là hoạt động thu nhận kiến thức, kỹ năng, kinh nghiệm từ trong sách vở, nhà trường và ngoài xã hội. Song, việc học không đơn giản chỉ là tiếp thu kiến thức một cách máy móc, sách vở mà còn gắn với ý thức của người học về việc biến những kiến thức ấy thành kỹ năng, vốn sống, là hành trang mang theo suốt đời của mỗi người đó chính là tinh thần tự học. Tự học chính là ý thức học, là sự chủ động suy nghĩ, tìm tòi, khám phá, nghiên cứu và nắm được bản chất vấn đề giúp ta tiếp thu được kiến thức từ nhiều nguồn khác nhau. Nhờ có tinh thần tự học, chúng ta có thể chủ động ghi nhớ các bài học trên lớp, tiết kiệm được thời gian. Và nhờ tự học, ta có thể biến lý thuyết thành thực hành để nắm vững hơn vừa lý thuyết vừa hình thành kỹ năng. Chủ động trong việc học giúp chúng ta tìm được cách học tốt mang lại hiệu quả cao cho chính mình. Ví như Đác-Uyn, Bác Hồ, Bill Gates...nhờ tự học mà đi đến vinh quang. Thực tế ngày nay cho thấy nhiều bạn học sinh còn quá lệ thuộc vào bài giảng của các thầy cô giáo, học và ghi chép lại một cách thụ động, máy móc, lười suy nghĩ, thuộc bài nhưng không hiểu được nội dung, học xong quên ngay, không áp dụng được những kiến thức đã đạt được vào thực tế cuộc sống... dẫn đến kết quả không cao thậm chí còn để lại nhiều tiêu cực trong môi trường giáo dục. Vì vậy, để đạt được kết quả tốt, để thành công, để vững vàng bước vào đời, mỗi học sinh chúng ta cần phải nỗ lực tự học, bởi “life long leaning” – học tập là công việc suốt đời, học không ngừng nghỉ, đủ ý chí và sức mạnh, niềm tin vào bản thân để chạm đích thành công.

- **Viết đoạn văn ngắn (khoảng 200 chữ) bàn về Đức hi sinh**

Những người mẹ ngày đêm tần tảo, vất vả với cuộc sống mưu sinh, những người cha hằng ngày vẫn vất vả với gánh nặng trụ cột gia đình, những chiến sĩ nơi hải đảo xa xôi vẫn cầm chắc tay súng... đó là những hi sinh lặng thầm cho tất cả từ nhỏ bé đến lớn lao vô tận. Hi sinh là hành động đánh đổi một thứ quan trọng của bản thân cho một điều gì đó đáng quý hơn, đó là sự quên mình, cống hiến, sẵn sàng hi sinh cho sự nghiệp chung, lợi ích chung. Đức hi sinh đòi hỏi con người sẵn sàng san sẻ những quyền lợi về vật chất, tinh thần cho người khác mà không tính toán thiệt hơn, thậm chí còn xả thân vì người khác. Từ những việc làm rất nhỏ như nhường chỗ cho người già, san sẻ cho những người còn khó khăn đến lý tưởng cao đẹp cống hiến hết mình cho Tổ quốc của những người lính và còn vô số những sự hi sinh thầm lặng khác mà nhờ đó xã hội chúng ta đã phát triển tốt đẹp và bền vững. Nhưng không phải việc làm, hành động nào cũng đáng được biểu dương nếu đó là những hi sinh giả tạo, nhằm mang lại danh tiếng cho bản thân, muốn nhận cái hư danh “người tốt”. Nhiều người còn ích kỷ, sống chỉ biết lợi ích của riêng mình, tham sống sợ chết... đó vẫn là một mảng tối trong xã hội hiện nay. Vì vậy, chúng ta phải biết rộng mở trái tim mình, phải biết sống vì người khác, quan tâm, chia sẻ, đừng ích kỷ, hãy đề đôi bàn tay phảng phất hương hoa vì những hành động tốt đẹp của bản thân, để vị ngọt tình người lan tỏa khắp cuộc đời này.

- **Viết đoạn văn ngắn (khoảng 200 chữ) bàn về “Đừng sống như hòn đá”**

Triết gia người Mỹ, Elbert Hubbard đã từng nói: “Cuộc sống chỉ thực sự phong phú khi nó tràn ngập tình yêu và sự cao thượng”. Ý nghĩa của ông muốn gửi gắm qua câu nói

chính là thông điệp sâu xa về lòng yêu thương giữa con người với con người trong cuộc sống này. Vậy muốn có được lòng yêu thương, bao dung, vị tha cao thượng thì trước hết chúng ta hãy “đừng sống giống như hòn đá”. Hòn đá chính là ẩn dụ tượng trưng cho lòng vô cảm của con người. Nếu như con người sống nghèo nàn về mặt tâm hồn, chai sạn cảm xúc trước tình yêu thương thì rồi kết cục cũng sẽ trở thành hòn đá kia - tro tro một mình, cô đơn giữa đời, tâm hồn sẽ hóa đá. Sống như đá là lối sống vị kỷ, sống chỉ cho riêng bản thân mình, luôn đặt lợi ích tư lên đầu mà không để tâm đến những người xung quanh. Cuộc sống đó không tồn tại tình yêu thương và cũng không thể có được yêu thương, chính vì thế mà nó trở nên vô nghĩa và ảm đạm tối tăm. Sống như hòn đá sẽ đẩy con người vào tình cảnh cô đơn, bị mọi người xung quanh xa lánh không muốn tiếp xúc. Ta cần phải làm thế nào để không sống như một hòn đá? Cần phải tăng cường hành động hành động yêu thương nếu như chính ta muốn được yêu thương, bởi chẳng : “Ngày sau sỏi đá cũng cần có nhau” (Trịnh Công Sơn).

Trong cuộc đời này, ta nên hòa mình vào với cộng đồng, biết mở tâm hồn ra để đón nhận tình thương cũng như biết cho đi, vì khi cho đi chính là còn mãi.

- **Viết đoạn văn ngắn (khoảng 200 chữ) bàn về “Thành công chỉ đến khi chúng ta cố gắng hết sức và không ngừng hoàn thiện bản thân mình”.**

Không ai vươn đến sự thành công mà lại không có sự nỗ lực, cố gắng từng ngày. Bởi vậy chỉ khi chúng ta cố gắng hết sức và không ngừng hoàn thiện bản thân mình thì thành công mới chạm đến cuộc sống của ta. Thành công cũng không đến với những người không chịu thay đổi theo chiều hướng tích cực và cũng không ở lại quá lâu với những ai dễ dàng hài lòng với bản thân. Con người là chủ thể quyết định suy nghĩ, hành vi của chính mình và kết quả của mỗi việc làm, hành động của họ. Do đó, thành công chỉ gõ cửa nhà bạn khi bạn không ngừng cố gắng và hoàn thiện bản thân.

Leonardo Davinci trở thành danh họa kiệt xuất thế giới nhờ tháng ngày khổ luyện vẽ những quả trứng để rồi hoàn thiện kỹ năng của mình hơn qua mỗi bức hình tượng chừng như đơn giản. Các vận động viên giành được thứ hạng cao trong các đại hội thể thao thế giới do luyện tập gian khổ ngay từ thuở lên năm, sáu tuổi. Đằng sau mỗi tấm huy chương là những giọt mồ hôi, nước mắt nơi phòng tập. Đôi khi, thành công đến sau mỗi thất bại, vì vậy, nếu bỏ cuộc giữa chừng thì bạn không bao giờ vươn tới mục tiêu của mình. Theo đuổi thành công đến cùng không có nghĩa là bất chấp tất cả để có được điều mình mong muốn. Thành công chỉ bền vững nếu con người cố gắng dựa trên nội lực của bản thân và không ngừng hoàn thiện chính mình.

- **Viết đoạn văn ngắn (khoảng 200 chữ) bàn về Lòng yêu nước**

Đất nước kết tinh, hóa thân trong mỗi con người. Con người phải có tinh thần cống hiến, hi sinh, có tinh thần trách nhiệm đối với sự trường tồn của quê hương xứ sở. Đúng như Nguyễn Khoa Điềm đã viết “Khi ta lớn lên Đất Nước đã có rồi” - đó là lời thơ dung dị về tình yêu đất nước trong mỗi con người. Đất Nước là nơi ta sinh ra, nơi ta lớn lên, nơi ta được đến trường, được yêu thương và được làm người. Vì vậy, tình yêu đất nước là tình cảm thường trực trong mỗi con người chúng ta. Tôi còn nhớ đến một câu nói nổi tiếng của một cố tổng thống Mỹ “Đừng hỏi tổ quốc đã làm gì cho bạn mà bạn phải hỏi bạn đã làm gì cho tổ quốc”. Đó là câu hỏi đặt ra với tất cả mọi người chúng ta. Đất nước – dân tộc là

thiên liêng là sự hòa kết giữa nhiều tế bào sống. Vì vậy, sự tồn tại của cá nhân chỉ có ý nghĩa khi hòa nhập vào cộng đồng. Có như vậy mới đem lại sự thành công trong sự nghiệp chung. Bên cạnh đó chúng ta cần phải phê phán những người có lối sống ích kỉ, chỉ nghĩ cho bản thân mình. Lòng yêu nước là tình cảm cao đẹp và thiên liêng, mỗi con người chúng ta cần nhận thức được tình cảm cao đẹp ấy để sống cho ra cuộc sống con người.

Bài 2

Nhắc đến các phẩm chất của những người con đất Việt, ta không thể không kể đến tình yêu nước nồng nàn. Yêu nước không phải một khái niệm xa xôi, trừu tượng. Đó là tình cảm giản dị, gần gũi nhưng vô cùng thiên liêng bắt nguồn từ sự trân trọng, nâng niu mà ta dành cho những sự vật quanh mình, cho những con người ta yêu thương, gắn bó. Biểu hiện của lòng yêu nước cũng nằm ngay trong ý thức, hành động hàng ngày của mỗi chúng ta. Trong thời chiến, nó sục sôi và cuộn trào cùng các cuộc khởi nghĩa, cùng lớp lớp thanh niên sẵn sàng hi sinh tính mạng khi lên đường nhập ngũ. Trong thời bình, mỗi người thể hiện tình yêu nước bằng cách chăm chỉ trau dồi tri thức, cần cù lao động và rèn luyện đạo đức với ước mong đem đến cuộc sống tươi đẹp hơn cho bản thân, gia đình và dân tộc mình. Cứ như vậy, lòng yêu nước đã truyền từ thế hệ này sang thế hệ khác, trở thành nguồn sức mạnh vô giá, thành sợi dây nối kết trái tim của những “con Lạc cháu Hồng”, giúp ta có thể lập nên những chiến công “lừng lẫy năm châu, chấn động địa cầu”. Chính tình yêu nước của thế hệ đi trước đã tạo dựng niềm tin cho thế hệ mai sau. Dù thế hệ trẻ có lập nghiệp nơi đâu trên địa cầu rộng lớn, những con người Việt Nam ta vẫn luôn giữ trong trái tim mình tình yêu nước nồng nàn, để nhớ, để ngưỡng vọng và cũng để khao khát được làm điều gì đó cho mảnh đất hình chữ S thân thương Việt Nam.

• Viết đoạn văn ngắn (khoảng 200 chữ) bàn về “Đường đến Thành Công”

“Đường đến thành công” là ẩn dụ để nói đến hành trình gian nan mà con người phải vượt qua để đến những điều tốt đẹp. “Thành công” là kết quả đạt được một cách mỹ mãn trong lĩnh vực nào đó mà con người theo đuổi. Để thành công, người ta phải đổ mồ hôi, công sức, thời gian, trí tuệ, gian nan vất vả, thậm chí phải nếm trải những thất bại mới có được. Con đường đó không dành cho những kẻ lười biếng. Vì con đường dẫn tới thành công là con đường chông gai, đầy khó khăn, thử thách chứ không phải bằng phẳng nhuộm lụa; là cả quá trình học tập, lao động, nghiên cứu, sáng tạo không ngừng, đòi hỏi con người phải cần cù, miệt mài, chịu khó và có ý chí quyết tâm cao mới thành. Không có một thành công, thành quả nào mà không phải đổi bằng mồ hôi, công sức. Như vậy, đường thành công không dành cho những ai lười biếng. Đây là một chân lý, khẳng định được cái giá của sự thành công: bất cứ sự thành công nào cũng đổi bằng sự cần cù, chăm chỉ, kiên trì, chịu khó. Lười biếng, ỉ lại, ngại khó ngại khổ sẽ chẳng bao giờ làm được việc gì có ý nghĩa. Mỗi người phải nắm vững chân lý này để xây dựng cho mình một phương hướng cụ thể nhằm đạt được

những thành công trong cuộc sống; không ngừng rèn luyện nhân cách, bản lĩnh, dám nghĩ dám làm, dám thành công.

• Viết đoạn văn ngắn (khoảng 200 chữ) bàn về “Không có mục tiêu nào quá lớn”

“Mục tiêu” là điểm là đích mà chúng ta hướng đến trong cuộc đời, là một dự định, một định hướng được đề ra trước mắt ta. Có mục tiêu thì chúng ta mới có động lực để thúc đẩy mình và nếu không có mục tiêu thì chúng ta sẽ giống như con thuyền giữa đại dương không biết đâu là bến bờ. Bản thân mỗi người phải đề ra cho mình mục tiêu vì đó chính là tương lai của bản thân. Đừng nghĩ là nó quá lớn với bạn vì nghĩ nó quá lớn bạn lại dậm ra sợ hãi với chính bản thân. Đôi khi bạn gặp thất bại nhưng thất bại lại là chỗ dựa lớn nhất cho sự trưởng thành. Đừng sống không có ước mơ, vì như thế bạn đã để tâm hồn tàn lụi ngay khi còn sống. Ước mơ giống như con đường chưa có nhưng sẽ khám phá và vượt qua. Và thử hỏi nếu con người sống mà không có ước mơ ? Chắc chắn đó là cuộc sống vô nghĩa nhất. Cần phê phán những kẻ sống thiếu mục tiêu vì những kẻ đó là những kẻ sống nhờ sống gửi, sống ký sinh lên người khác; ăn bám gia đình, bạn bè; thiếu chí hướng, mục đích, ước mơ nghĩa là đã “chết ngay khi còn sống”. Trong cuộc sống mỗi con người hãy xây dựng cho mình một mục tiêu, một ước mơ. Hãy thực hiện nó vì nó không có gì “quá lớn”, không có gì quá “xa vời”.

- **Viết đoạn văn ngắn (khoảng 200 chữ) bàn về “Nhìn vào thất bại để nâng mình lên”**

Trong cuộc sống của chúng ta, thành hay bại, thắng hay thua là đều phụ thuộc vào tính cách của con người. Thường thì phải qua thất bại rồi mới đến thành công. Nhưng cũng có người thấy thất bại đã cúi đầu chấp nhận một cách dễ dàng. Bàn về thái độ của con người trước thất bại, tổng thống Mỹ - A.Lincoln cho rằng “Điều tôi muốn biết trước tiên không phải là bạn đã thất bại ra sao mà bạn đã chấp nhận nó như thế nào”. “Thất bại” là hỏng việc, thua mất, là không đạt được kết quả, mục đích như dự định. Điều quan trọng hơn cả là nhận thức, thái độ của con người trước sự thất bại trong cuộc sống. Trước một sự việc không thành, con người cần có sự bình tĩnh để tìm hiểu nguyên nhân của sự thất bại (khách quan và chủ quan). Dám đối mặt để chấp nhận, không né tránh sự thật, cũng không đổ lỗi hoàn toàn cho khách quan. Biết “dậy mà đi” sau mỗi lần vấp ngã, biết rút ra bài học từ những thất bại đã qua để tiếp tục thực hiện công việc và ước mơ của mình. Thất bại là môi trường tôi luyện ta trưởng thành hơn (A.Lincoln là con người đã 8 lần thất bại nặng nề trong cuộc đời và một ngày ông trở thành tổng thống của nước Mỹ). Cần phê phán những kẻ ủy mị, yếu đuối, ngại khó ngại khổ. Qua đây chúng ta cần nhớ: Phải biết cách chấp nhận sự thất bại để có thái độ sống tích cực. Không đắm chìm trong thất vọng nhưng cũng không được bất cần trước mọi sự việc, không để một sự thất bại nào đó lặp lại trong đời. Đó là bản lĩnh sống.

- **Viết đoạn văn ngắn (khoảng 200 chữ) bàn về “Lòng Hiếu Thảo”**

Đạo làm con là phải hết lòng phụng dưỡng, báo đáp mẹ cha, vì thế Hiếu Thảo là tình cảm tự nhiên và cũng là đạo đức của con người. Người con hiếu thảo là người con luôn biết kính trọng và yêu thương cha mẹ của mình. Cha mẹ nuôi con không bao giờ mong được đền đáp lại công lao ấy - nhưng nghĩa vụ của mỗi người con là phụng dưỡng khi cha mẹ tuổi già sức yếu. Lòng hiếu thảo luôn mang lại hạnh phúc cho gia đình, làm cho gia đình yên ấm. Hiếu thảo cũng mang lại một xã hội tốt đẹp văn minh. Bởi gia đình vốn là tế bào của xã hội. Nếu mỗi gia đình là những tấm gương hiếu thảo thì xã hội này sẽ tốt đẹp biết bao. Muốn vậy ta cần phê phán những kẻ bất hiếu, không vâng lời cha mẹ, ngược đãi cha

mẹ mình, luôn làm cha mẹ đau lòng. Đúng như đức nhân Khổng Tử từng nói: “Tội ác lớn nhất của con người chính là tội bất hiếu”. Tóm lại, bốn phận làm con phải

biết giữ tròn chữ hiếu với đấng sinh thành. Ngày nay, không chỉ hiếu thảo với cha mẹ, chữ hiếu còn được mở rộng ý nghĩa như trong lời Bác Hồ dạy: “Trung với nước, hiếu với dân”.

• **Viết đoạn văn (200 chữ) bàn về thông điệp: “Hãy giữ cho mình niềm đam mê khác biệt”**

“Mỗi người đều phải rước một đam mê. Đam mê - ngọn lửa sinh tồn hay ngọn lửa hủy diệt đều do tự tay mình thắp lên” - đây là câu nói giàu ý nghĩa của họa sĩ Bửu Ý về niềm đam mê. Lại còn hay hơn nữa, đặc biệt hơn nữa nếu mỗi người có một niềm đam mê khác biệt. Đam mê khác biệt là niềm say mê, yêu thích, theo đuổi một sở thích độc đáo riêng biệt không trùng lặp với người khác. “Hãy giữ cho mình một niềm đam mê khác biệt” là một câu nói khuyên chúng ta nên tìm kiếm cho bản thân một đam mê mà không phụ thuộc vào bất kì ai. Vì sao lại giữ cho mình niềm đam mê riêng biệt? Đam mê riêng biệt đem lại nguồn cảm hứng cho cuộc sống tạo nên động lực mãnh mẽ để chúng ta vượt qua khó khăn để biến ước mơ thành hiện thực. Nó giúp ta tập trung toàn bộ trí lực không ngừng sáng tạo để mở ra những con đường mới mẽ đạt đến những đỉnh cao nghề nghiệp, giúp ta khẳng định mình tạo dấu ấn riêng cho bản thân. thêm vào đó nó sẽ kích thích sự sáng tạo và phát triển của xã hội có nhiều giá trị nhiều thành quả mới được. Như Đặng Lê Nguyên Vũ – là ông chủ của cà phê Trung Nguyên, ông đã can đảm theo đuổi con đường kinh doanh khi đang học nghề y năm thứ 4, cho dù trên bước đường lập nghiệp ông gặp không ít thử thách nhưng cho đến nay ông đã và đang là một doanh nhân thành công. Bên cạnh tấm gương như Đặng Lê Nguyên Vũ, thì lại có nhiều người sống phù phiếm, không biết mình đam mê cái gì hoặc có đam mê mà không có can đảm theo đuổi. Tìm kiếm và sống với đam mê không dễ dàng nên đòi hỏi mỗi cá nhân phải tập trung cao độ trí tuệ, dũng cảm để vượt qua thử thách và mỗi bản thân ai cũng đều cần phải tìm ra một đam mê thực sự cho chính mình trong cuộc sống.

(Châu Hiền)

Bài 2

Cuộc đời sẽ trở nên mất đi ý nghĩa nếu chúng ta không tìm được đam mê đích thực của mình. Vậy đam mê là gì và tại sao nó lại quan trọng đến thế? Đam mê đơn giản là một việc nào đó có thể khiến bạn cảm thấy hứng thú, vui vẻ và sẵn sàng bỏ ra thời gian, công sức để thực hiện nó. Chẳng hạn, khi ai đó nhận ra mình hạnh phúc nhất khi nấu ăn và quyết định trở thành đầu bếp, người đó được coi là đã tìm ra đam mê của mình. Và, chỉ khi thực sự được làm điều mình muốn, chúng ta mới có thể toàn tâm toàn sức làm việc, phấn đấu nỗ lực vì một mục tiêu nhất định. Bởi vậy, có thể nói, đam mê là ngọn lửa soi đường, sưởi ấm và khiến cho cuộc đời ta tỏa sáng rực rỡ hơn. Chắc hẳn ai cũng đã hơn một lần nghe về Bill Gates – nhà đồng sáng lập hãng công nghệ Microsoft.

Nhưng, nếu không dũng cảm từ bỏ giảng đường đại học và theo đuổi đam mê công nghệ của mình, liệu có bao nhiêu người sẽ biết về một luật sư Bill Gates?. Tuy nhiên hiện nay có một số bạn trẻ không xác định được đam mê của mình, chỉ biết hài lòng với hiện tại nên luôn tụt hậu phía sau của xã hội. Vậy nên tất cả chúng ta cần nghiêm túc tìm kiếm và

nỗ lực hết sức để theo đuổi đam mê của mình. Bởi đúng như Nick Vujick từng chia sẻ: “Những ước mơ không chết chừng nào bạn còn nuôi dưỡng nó bằng niềm đam mê.”

- **Đoạn văn ngắn bàn về : Hạnh phúc**

Cuộc sống này là hành trình không ngừng nghỉ nhằm kiếm tìm hạnh phúc. Vậy hạnh phúc là gì và có vai trò như thế nào trong cuộc sống của mỗi chúng ta? Hạnh phúc chính là trạng thái vui vẻ, thoải mái khi chúng ta được thỏa mãn một điều gì đó. Trừu tượng như vậy nhưng ta có thể tìm được hạnh phúc trong những điều gần gũi và giản đơn vô cùng: một lời khen của cô giáo, một bức tranh nguệch ngoạc mà đứa trẻ lên ba dành tặng mẹ hay một bàn thắng vào khung thành đối phương... Hoặc lớn lao hơn, đó là niềm hân hoan rạo rực khi ta làm nên những điều kì diệu, thỏa ước mơ cháy bỏng bấy lâu: đạt được tấm huy chương vàng ở đấu trường quốc tế, đỗ vào ngôi trường mơ ước hay mua được căn nhà đẹp đẽ... Nhưng đâu là gì chẳng nữa, hạnh phúc vẫn mang ý nghĩa quan trọng đối với cuộc sống của mỗi cá nhân cũng như cả cộng đồng. Nó mang tới cho tâm hồn sự thoải mái, thanh thản, là nền tảng vững chắc để ta chinh phục những hoài bão lớn hơn.

Tương tự, ở một quốc gia có chỉ số hạnh phúc cao, con người sẽ gắn bó với nhau hơn, tỉ lệ tội phạm cũng nhờ vậy mà giảm bớt. Do vậy, thế hệ trẻ cần nhận thức rõ về ý nghĩa thực sự của hạnh phúc và phấn đấu hết sức để đạt được hạnh phúc, trước là cho bản thân và sau là cho cả cộng đồng. Muốn làm được điều này, mỗi người phải không ngừng bồi dưỡng trí tuệ, tạo lập nhân cách để có thể vững vàng trên “con đường kiếm tìm và chia sẻ hạnh phúc”. “Mỗi người đều là kiến trúc sư hạnh phúc cho riêng mình”. Vậy nên hãy sống hết mình với những điều mình muốn và bạn sẽ tìm được ý nghĩa của cuộc đời mình.

- **Đoạn 200 chữ bàn về Thành Công và Thất Bại**

Trong cuộc sống, không có ai muốn bản thân mình rơi vào cái hố của thất bại, nên luôn cố gắng để đạt được thành công. Tuy nhiên thất bại hay thành công đều là những việc chúng ta cần phải trải qua để thấy bản thân mình đã trưởng thành lên như thế nào. Thất bại và thành công luôn tồn tại song song và triệt tiêu nhau. Thành công chính là kết quả đạt được sau quá trình cố gắng, phấn đấu không ngừng nghỉ. Đó chính là công sức do lao động, học tập mà có. Thành công cũng có thể xem là niềm vui tinh thần tạo nên nhiều niềm vui khác mà nhiều người vẫn cố gắng muốn vươn tới. Còn thất bại chính là trạng thái rơi vào hụt hẫng, bế tắc khi không thể hoàn thành được mục tiêu mà mình đã đặt ra, không thể trở thành một ai đó mà mình mong. Thành công và thất bại luôn tồn tại trong mỗi con người. Đây là hai trạng thái xuất hiện nhiều lần trong một người. Có người đi từ thất bại này đến thất bại khác rồi cuối cùng mới chạm đến được với thành công. Để đi đến sự thành công, cần phải trải qua nhiều khó khăn, thử thách, cả những thất bại cần phải đối mặt và bước qua. Những thất bại đó không nhỏ, đó có thể là đánh đổi nhiều thứ khác để đạt được cái mà mình mong. Những thất bại mà chúng ta trải qua không phải đều là bế tắc và con đường cùng. Chính những thất bại mà mình phải gánh chịu chính là kinh nghiệm, sự trưởng thành nhận lấy sau này. Như vậy hà cớ gì không dám thất bại, không dám đánh đổi? Có câu nói “Thất bại là mẹ thành công”. Có thể thấy rằng tầm quan trọng của thất bại đối với thành công, đó chính là nền tảng để chúng ta có thể tự đứng lên và học tập không ngừng. Không có con đường đi nào trải toàn hoa hồng, chỉ có đánh đổi thì mới có thể lâu dài được. Con đường đi của mỗi chúng ta chưa bao giờ bằng phẳng, bởi vậy không nên

ngại khó khăn, thử thách, ngại thất bại. Phải trải qua những điều đó thì tự bản thân mới thấy mình trưởng thành và thành công sẽ đến trong nay mai. Bởi vậy chúng ta hãy đừng ngại ngần thất bại để đổi lấy thành công về sau. Những người không dám đối mặt với thất bại là những người không có ý chí và nghị lực, không có quyết tâm vượt qua mọi chuyện.

- **Đoạn văn 200 chữ bàn về sự Chân Thành**

Sự chân thành là một thứ phương thuốc thần diệu nhất giúp con người tạo được cho mình một thế quân bình trong đời sống. Sống trong một xã hội cuộc sống thường ngày phải chung đụng cùng bao nhiêu người mà ta bắt buộc phải giao tiếp thường xuyên, nếu trong những cuộc tiếp xúc chúng ta thiếu lòng chân thành tự nhiên sẽ bị mọi người coi thường và tìm phương trốn lánh, nói một cách khác là chúng ta sẽ hoàn toàn bị cô lập. Đó chính là một điều thất bại vô cùng tai hại cho công cuộc tiến thủ cho chúng ta trên bước đường đi tìm tương lai. Ngoài ra lòng thành thật còn giúp chúng ta có thêm một phương tiện để chinh phục lòng người. Nếu một con người sống ngoài xã hội lại thiếu tinh thần ngay thẳng, nghĩa là sống không có lòng thành thật tự nhiên sẽ tạo cho mình một sự thất bại không phương cứu vãn. Một con người có lòng thành thật, luôn luôn bao giờ cũng tôn trọng chữ thành và chữ tín, nhất định sẽ được mọi người sống chung quanh mình ưu đãi bằng tất cả sự kính trọng tha thiết. Ngược lại một người chủ trương lọc lừa, xảo trá, gian ngoa làm bất cứ một công việc gì cũng luôn luôn bị những người chung quanh tìm những cách lánh xa. Lòng chân thành là một thứ tính tình quan hệ để giúp con người bảo toàn được thiên chức làm người của cá nhân, chính lòng chân thành cũng giúp cho con người nêu cao nhân cách. Vì những lý do đó cho nên trong phương diện xử thế vấn đề được đặt ra trước nhất là lòng chân thành, sự thành thật giữa người đối với người là như thế. Con người nếu sống trong xã hội luôn bị những người khác cạnh tranh thì vấn đề chân thành càng phải được bảo toàn hơn bao giờ hết. Vì chân thành, con người mới tạo được những uy tín cho cá nhân mình và làm cho mọi người chung quanh khâm phục, từ chuyện khâm phục cá nhân con người mới có thể nói đến những vấn đề mật thiết lâu bền. Tóm lại, con người muốn thành công trên trường đời bao giờ cũng phải tạo cho mình lòng chân thành tuyệt

đối và chỉ có lòng thành thật mới đem đến cho con người sự chiến thắng ở đời mà thôi.
(Nguồn: mangthuvien.com)

- **Đoạn văn 200 chữ bàn về sức mạnh của lòng yêu thương**

Bình an và hạnh phúc sẽ đến với những người có tâm hồn trong sáng và tình yêu thương. Quả đúng như vậy, tình yêu thương là tình cảm xuất phát từ lòng yêu mến, đồng cảm, cảm thông và quý mến đối với đồng loại và mọi điều xung quanh. Tình thương yêu có sức mạnh rất lớn, nó giúp người khác vững tin hơn trong cuộc sống, giúp người khác vượt qua gian khổ, nó cảm hóa và làm thay đổi những người sống chưa tốt. Tình yêu thương chân thành của Thị Nở đã chạm đến trái tim cần khô, sỏi đá của Chí Phèo và thức dậy trong anh những giây phút người nhất. Tình yêu thương làm cuộc đời này đẹp hơn. Tình yêu thương của ta đưa người khác đến đỉnh cao của thành công và đưa ta vượt lên trên những điều tầm thường. Tình yêu thương là điều quý giá nhất trên đời mà người với người có thể trao tặng nhau. Rất nhiều người hối hận vì chưa kịp nói lời yêu thương với người thân khi

người thân của họ còn sống. Vì vậy đừng ngại nói lời yêu thương với những người mà ta quý mến họ. Đôi khi cuộc sống nhiều mâu thuẫn, hiểu nhầm, hận thù và nó chỉ được hóa giải khi xuất hiện sự tha thứ và tình yêu thương vĩ đại. Khi bên trong bạn có tình yêu thương, bạn sẽ lan tỏa tình yêu thương ra cho mọi người xung quanh, vì “bàn tay tặng hoa hồng bao giờ cũng phảng phất hương thơm”. Một người chủ động trao tặng tình yêu thương thì bên trong họ tràn đầy tình yêu thương. Muốn có tình yêu thương thì trước hết, ta phải trao tặng tình yêu thương cho thế giới. Ta cũng cần phê phán những kẻ sống vô cảm, ích kỷ, hận thù. Và nhiệm vụ của chúng ta là hãy cảm hoá họ, vì chỉ có tình yêu thương mới có thể biến thế giới đầy khổ đau này thành biển cả của hoà bình và hạnh phúc. (Nguyễn Hữu Hiếu)

- **Viết đoạn văn (200 chữ) bàn về “Tình cảm cao thượng không chỉ giúp con người sống thanh thản mà còn có tác dụng thúc đẩy xã hội và đồng loại tiến bộ”.**

Tình cảm cao thượng không chỉ giúp con người sống thanh thản mà còn có tác dụng thúc đẩy xã hội và đồng loại tiến bộ. Thật vậy, tình cảm cao thượng là tấm lòng vị tha, bao dung. Tình cảm ấy luôn hướng đến những điều cao đẹp trong cuộc đời, tới những khát vọng và chân lý của sự toàn thiện. Trong thực tế nếu con người chỉ có lòng đố kỵ thì lúc nào bản thân cũng chỉ thấy mình đau khổ bởi thấy mình thua kém người khác. Vì thế kẻ đố kỵ không bao giờ được thanh thản trong tâm hồn. Ngược lại, người có tình cảm cao thượng thì luôn xem thành công của người khác là niềm vui cũng như hạnh phúc của mình. Luôn lấy sự thành công ấy làm mục tiêu để bản thân phấn đấu thì tâm lý lúc nào cũng nhẹ nhàng thanh thản. Người có tình cảm cao thượng bao giờ cũng mang tâm lý lạc quan, yêu đời. Họ luôn phấn đấu nỗ lực để vươn lên trong cuộc sống. Nếu xã hội vắng bóng những kẻ đố kỵ mà chỉ toàn là những con người có lòng cao thượng thì xã hội ấy luôn có sự cạnh tranh lành mạnh, mọi người đều cố gắng nỗ lực không ngừng để vươn đến thành công. Điều này tạo nên động lực, tạo nên sức mạnh làm nền tảng cho xã hội phát triển. Nhận thức được tình cảm cao thượng là đức tính tốt đẹp, mỗi chúng ta cần đấu tranh lên án và loại bỏ những kẻ đố kỵ, ích kỷ làm xã hội chậm tiến bộ. Bản thân phải luôn có ý thức phấn đấu rèn luyện nhân cách sống vị tha, bao dung và cao thượng.

- **Viết đoạn văn nghị luận (200 chữ) bàn về đức hi sinh, lòng dũng cảm của 64 chiến sĩ Hải quân Việt Nam đã hi sinh trong trận chiến bảo vệ Gạc Ma, ngày 14.3.1988. (Xem bài tập đọc hiểu)**

Lòng nhân ái, vị tha, đức hi sinh, lòng dũng cảm... vốn là những phẩm chất cao quý của con người. Trong đó, đức hi sinh và lòng dũng cảm còn là truyền thống quý báu của người Việt từ bao đời nay. Hình ảnh 64 chiến sĩ Hải quân nhân dân Việt Nam đã ngã xuống trong cuộc chiến đấu bảo vệ biển đảo là minh chứng hùng hồn cho phẩm chất cao quý ấy. Trong cuộc sống, đức hi sinh và lòng dũng cảm chính là sống dâng hiến, quên bản thân mình vì người khác. Sự kiện Gạc Ma 1988, các chiến

sĩ hải quân đứng thành một vòng tròn bất tử chính là biểu tượng cao đẹp cho sự quên mình vì Tổ quốc. Họ chính là biểu tượng của lòng yêu nước, sự bất khuất, kiên gan, sự hy sinh vô bờ bến – “thà hi sinh đến giọt máu cuối cùng để bảo vệ biển đảo”. Thật xúc động biết bao khi những chàng trai - những người con ưu tú đã ngã xuống khi tuổi xuân còn nồng nàn. Họ đã hiến dâng cả tuổi trẻ của mình vì đất nước. Sự anh dũng hi sinh của

những người lính hải quân năm nào đã nhắc nhở chúng ta phải biết sống tốt hơn giữa cuộc đời này. Biết ơn những liệt sĩ bao nhiêu ta lại càng cảm phần bấy nhiêu trước hành động đê hèn của quân xâm lược Trung Quốc. Chúng ta cũng cần lên án những kẻ thiếu sự dũng cảm, trong chiến tranh thì phản bội đồng đội, khi hòa bình thì chỉ biết sống cho riêng mình. Được sống trong hòa bình, mỗi chúng ta phải ghi nhớ công ơn trời biển của thế hệ cha ông. Phải tôn trọng sự thật lịch sử cũng như luôn nêu cao bài học cảnh giác trước âm mưu của kẻ thù. Tuổi trẻ ngày nay phải sống có mục đích, có lý tưởng - nhất là phải có lòng yêu nước. Phải học tập lòng dũng cảm, đức hi sinh, sẵn sàng lên đường làm nhiệm vụ khi tổ quốc kêu gọi. Xin được mượn mấy lời ca trong bài hát Tự Nguyên thay cho lời kết: “Nếu là chim tôi sẽ là loài bồ câu trắng- Nếu là hoa tôi sẽ là một đóa hướng dương- Nếu là mây tôi sẽ là một vầng mây ấm- Nếu là người tôi xin chết cho quê hương”

- **Đoạn văn bản về Tình Bạn**

Tình bạn là mối quan hệ không thể thiếu trong đời sống của tất cả chúng ta. Vậy tình bạn là gì? Thiếu nó, cuộc sống của ta sẽ ra sao? Trong cuộc đời mỗi chúng ta ai cũng có những tình bạn, đó là sự gắn bó giữa hai hoặc nhiều người trên cơ sở tương đồng về sở thích, tính cách hay lý tưởng. Một tình bạn trở nên đẹp đẽ và cao quý khi ta dành cho đối phương sự tôn trọng, đồng cảm và sẻ chia; không quản ngại hi sinh, vất vả để giúp đỡ lẫn nhau. Giữa dòng đời với biết bao bon chen, xô đẩy, có được một tình bạn chân thành là điều vô cùng may mắn. Bởi đó là niềm vui, là chỗ dựa lớn lao đem đến cho ta sức mạnh vượt qua mọi khó khăn, gian khổ. Đồng thời, “học thầy không tày học bạn”, từ họ ta có thể nhìn ra thiếu sót của bản thân, từ đó mà phấn đấu, nỗ lực để hoàn thiện hơn. Tuy nhiên, không phải ai cũng tìm được cho riêng mình những người tri âm tri kỉ như Lưu Bình – Dương Lễ, Bá Nha – Tử Kỳ hay Nguyễn Khuyến – Dương Khuê... Một chút tham lam ích kỉ hay ghen ghét đố kỵ cũng có thể khiến người gọi là “bạn” kia lợi dụng hay phản bội hòng trục lợi từ ta. Thêm nữa, là bạn tốt không đồng nghĩa với việc bao che, đồng tình với những hành động sai trái của đối phương mà phải mạnh dạn thẳng thắn giúp bạn nhận ra sai lầm và quay lại với con đường đúng đắn. Vì vậy, tất cả chúng ta cần đối xử với những người bạn của mình bằng tất cả sự chân thành và không ngừng giúp đỡ nhau vươn lên trong cuộc sống. Bởi đúng như Ralph Waldo Emerson từng nói: “Cách duy nhất để có một người bạn là hãy làm một người bạn.

- **Đoạn văn ngắn bản về Tiết Kiệm**

Tiết kiệm là đức tính cần có của tất cả chúng ta. Vậy bản chất của tiết kiệm là gì? Tại sao nó lại quan trọng với con người đến vậy? Tiết kiệm là sử dụng hợp lý, không lãng phí hay bừa bãi các giá trị vật chất. Ai cũng hiểu tài nguyên trên Trái Đất không gì là vô tận. Nước, than, dầu mỏ, khí đốt..., dầu có nhiều đến đâu mà không được sử dụng đúng cách chắc chắn sẽ sớm cạn kiệt. Tương tự, khả năng tích lũy của con người cũng là có hạn. Nếu không có dự tính lâu dài, ăn tiêu phung phí, chẳng mấy chốc ta sẽ rơi vào nghèo túng nợ nần. Bởi vậy, có thể khẳng định, tiết kiệm chính là nền tảng đảm bảo cho sự phát triển lâu dài, bền vững của mỗi cá nhân nói riêng cũng như xã hội nói chung. Vậy nhưng, ngày nay, vẫn còn không ít kẻ sử dụng phung phí, thậm chí là tận thu tận diệt sản vật tự nhiên, không có ý thức giữ gìn, nâng niu tài sản chung của bản thân và nhân loại.

Đồng thời, cũng có những người làm lẫn giữa tiết kiệm với ki bo, bủn xỉn, không biết cách cho đi dù chỉ một đồng. Là thế hệ trẻ nắm giữ tương lai của đất nước, chúng ta cần nói không với các hiện tượng tiêu cực này và bắt đầu thực hành tiết kiệm từ những điều nhỏ nhất: tắt đèn khi ra khỏi phòng, vặn vòi nước thật chặt nếu không sử dụng... Bởi đúng như Benjamin Frankmin đã nói: “Hãy cẩn thận với những chi phí nhỏ. Một lỗ rò bé có thể làm đắm cả con tàu.”

- **Lối sống “ảo” ở một bộ phận giới trẻ**

Hiện nay, lối sống “ảo” ở một bộ phận giới trẻ đang là vấn đề thu hút sự quan tâm của toàn xã hội. Vậy, “sống ảo” là gì? Nó có tác động như thế nào tới cuộc sống của chúng ta? Theo tôi, đó là lối sống quá phụ thuộc vào mạng xã hội, thiếu đi sự liên hệ cần có với cuộc sống thực tại. Lối sống này đã và đang để lại rất nhiều hệ lụy cho một bộ phận thanh thiếu niên. Trước hết, dành quá nhiều thời gian lang thang trên mạng sẽ khiến ta thiếu đi cơ hội học tập, giao tiếp trực tiếp với những người xung quanh cũng như gây ra các vấn đề về thể chất: cận thị, cong vẹo cột sống... Đồng thời, đắm mình trong một thế giới mà mọi thứ đưa lên đều được chỉnh sửa kỹ lưỡng và đầy hào nhoáng, ta sẽ dễ cảm thấy ghen tị và rơi vào trạng thái tự ti, bất hạnh. Đó là chưa kể đến một số bị ám ảnh bởi những nút “like”, những lời khen sáo rỗng trên mạng xã hội để rồi dùng đủ mọi chiêu trò để thu hút sự chú ý. Chẳng hạn, cách đây không lâu, dư luận từng xôn xao trước sự việc một nam thanh niên nhảy cầu Tân Hóa sau khi nhận được 40 nghìn lượt thích hay một người khác tự thiêu khi có được điều tương tự. Đây đều là những hành động mù quáng, gây tổn hại cho bản thân cũng như tác động tiêu cực tới xã hội. Bởi vậy, tất cả chúng ta cần nghiêm túc lên án những hiện tượng này, cảnh trọng khi ấn từng nút “like”, từng lời bình luận và trân trọng hơn những giá trị đích thực của cuộc sống. Mạng xã hội là con dao hai lưỡi. Hãy sử dụng một cách thông minh và chắc chắn nó sẽ đem lại cho bạn nhiều lợi ích.

- **Cách mạng công nghiệp 4.0**

Thế giới đang bước vào cuộc cách mạng công nghiệp 4.0 với cả cơ hội và thách thức, đòi hỏi thế hệ trẻ phải có những thay đổi phù hợp để có thể thích ứng và thành công. Như chúng ta đã biết, trong lịch sử, nhân loại đã trải qua ba cuộc cách mạng công nghiệp, đem tới sự thay đổi toàn diện cho cuộc sống của con người. Không phải ngoại lệ, cuộc cách mạng 4.0 với nền tảng là công nghệ vạn vật kết nối, tự động hóa và trí tuệ nhân tạo, được dự đoán sẽ tạo ra một bộ mặt hoàn toàn mới cho thế giới. Những công việc nặng nhọc và không đòi hỏi tính sáng tạo sẽ được thay thế bằng rô bốt, Internet với tốc độ siêu nhanh và phủ sóng khắp mọi nơi cũng thay đổi cách ta làm việc và giao tiếp. Đồng thời, những cỗ máy với khả năng tính toán, xử lý siêu việt sẽ xuất hiện nhiều hơn tại các cơ quan, viện nghiên cứu, đe dọa trực tiếp tới việc làm của hàng triệu lao động. Viễn cảnh ấy không hề xa vời bởi mới đây, Google đã tạo ra một phần mềm có thể giành chiến thắng tuyệt đối trước nhà vô địch cờ vây thế giới, một công ti tại Nhật Bản đang bắt đầu thử nghiệm rô bốt thay cho nhân viên văn phòng và ô tô tự hành cũng xuất hiện ngày càng nhiều trên đường phố...

Đối mặt với thực tế này, ta – những chủ nhân tương lai của đất nước – cần phải làm gì? Câu trả lời rất đơn giản: tất cả chúng ta cần nghiêm túc học tập, trau dồi tri thức, phát triển khả năng sáng tạo, tư duy khoa học của bản thân. Bởi giờ đây, cơ hội được chia đều cho

tất cả. Tiến bước thật mạnh mẽ và tiếp nhận thành quả văn minh nhân loại hay mãi mãi tụt lại phía sau, câu trả lời phụ thuộc hoàn toàn vào sự nỗ lực của bạn.

Làm bài nghị luận xã hội, thật đơn giản

1-Hiểu đơn giản về bài làm văn nghị luận xã hội.

1.1.Về nội dung cần đạt tới: Bài làm văn về nghị luận xã hội là một bài tập làm văn mà ở đó yêu cầu học sinh nêu được:

+ Quan điểm, thái độ của mình về một vấn đề xã hội nào đó (được nêu trong yêu cầu của đề bài) bằng hình thức Bình và bàn luận mở rộng.

+Xác định được bài học cho bản thân trên các khía cạnh: Nhận thức được gì sau khi bàn luận và tự nêu được hành động / hoặc đề xuất những biện pháp góp phần làm cho vấn đề vừa bàn luận tốt đẹp hơn trong cuộc sống.

1.2. Về hình thức cần đạt tới.

+ Bài NLXH theo mức độ yêu cầu của đề thi TNTHPT có dung lượng khoảng 500-700 chữ, hoặc có thể ít hơn.

+ Bố cục 3 phần (ĐVĐ- GQVĐ- KTVĐ) như các bài văn khác. Phần Giải quyết vấn đề được tổ chức bằng một số đoạn văn.

+Yêu cầu lập luận (Lý lẽ) chặt chẽ kết hợp minh chứng, diễn đạt logic mạch lạc và trình bày sáng sủa.

2-Phân biệt các dạng của Nghị luận xã hội

Nghị luận XH có 2 dạng cơ bản dành cho học sinh bậc THPT đó là: Nghị luận về một tư tưởng, đạo lý và Nghị luận về một hiện tượng đời sống

2.1. Nghị luận về một tư tưởng, đạo lý.

Nghị luận về một tư tưởng, đạo lý: Là một dạng đề của nghị luận xã hội. Đề tài được đưa ra trong đề là những vấn đề về tư tưởng, đạo lý vô cùng phong phú. Các vấn đề tiêu biểu thường gặp là :

- Nhận thức :Lí tưởng, mục đích sống.
- Tâm hồn, tích cách : Lòng yêu nước, nhân ái, tính trung thực, dũng cảm, chăm chỉ cần cù, thái độ hòa nhã, khiêm tốn, thói ba hoa, ích kỉ, vụ lợi...
- Quan hệ gia đình :Tình mẫu tử, tình anh em.
- Quan hệ xã hội :Tình đồng bào, tình thầy trò, tình bạn.
- Cách ứng xử của mọi người trong cuộc sống.

2. 2. Nghị luận về một hiện tượng đời sống.

Nghị luận về một hiện tượng đời sống : Là một dạng đề của nghị luận xã hội. Đề tài đưa ra trong đề là những vấn đề về một hiện tượng thường xảy ra, thường gặp trong đời sống và lấy hiện tượng đó để bàn bạc.

Các đề tài để bàn bạc gần gũi với đời sống và sát hợp trình độ nhận biết xã hội của học sinh như:

- Tai nạn giao thông
- Hiện tượng ô nhiễm môi trường.
- Những tiêu cực trong thi cử
- Cuộc vận động giúp đỡ đồng bào hoạn nạn...

Ghi chú:- Hiện tượng được nêu trong đề có thể là: Hiện tượng tích cực hoặc tiêu cực. Nếu đề bài ra vấn đề tích cực, thì phải bộc lộ quan điểm ca ngợi, công nhận, biểu dương. Ngược lại đề ra về hiện tượng tiêu cực thì bộc lộ quan điểm phê phán, lên án.

- Trường hợp đề ra thông qua một thông điệp, một nhận định chung thì phải thực hiện đồng thời

quan điểm ca ngợi cái tốt, và phê phán cái xấu từ đó sẽ được hành động hướng theo cái tốt.

3- Sự giống nhau và khác nhau của 2 dạng bài.

Sự giống nhau :

- Về yêu cầu hình thức tương tự như nhau.

- Về nội dung vẫn là trình bày những quan điểm cá nhân trước Hiện tượng đời sống hoặc Tư tưởng đạo lý.

Nhận diện sự khác nhau 2 dạng bài trong đề thi:

- Dạng NL tư tưởng đạo lý

+ Trong đề thường nêu các, nhận định, danh ngôn nằm trong một văn bản nào đó hoặc có tác giả phát ngôn.

+ Các câu nói/nhận định/ danh ngôn được trích dẫn trong dấu ngoặc kép, hoặc có những ẩn ý nào đó mà phải giải thích mới rõ dụng ý là gì.

+ Các câu nói, trích dẫn... thường mang mục đích giáo huấn, răn dạy.

- Dạng NL hiện tượng đời sống:

+ Những hiện tượng nêu trong đề rất gần gũi thường gặp.

+ Những câu nói nhận định nếu có không cần phải giải thích đã rất rõ ràng.

4-Mô hình cấu tạo một bài nghị luận xã hội

4.1. Mô hình khái quát các nội dung chính

Ø ĐỐI VỚI BÀI VĂN VỀ HIỆN TƯỢNG XÃ HỘI

A. MỞ BÀI

- Phần mở bài cần nêu lên được tính cấp thiết của vấn đề cần nghị luận.

B. THÂN BÀI

Ý 1. Thực trạng của vấn đề cần nghị luận (Biểu hiện ra trong thực tế như thế nào?).

Ý 2. Nguyên nhân dẫn đến thực trạng trên (Khách quan và chủ quan).

Ý 3. Hậu quả (Xấu) hoặc kết quả (Tốt).

Ý 4. Biện pháp khắc phục hậu quả hoặc phát huy kết quả.

C. KẾT BÀI

- Tóm lược nội dung đã trình bày

- Nêu suy nghĩ về tầm quan trọng của vấn đề đã nghị luận.

- Đưa ra một thông điệp, hay lời khuyên cho mọi người.

Ø ĐỐI VỚI BÀI VỀ TƯ TƯỞNG ĐẠO LÝ

A. MỞ BÀI

- Phần mở bài cần nêu lên được tính cấp thiết của vấn đề cần nghị luận.

B. THÂN BÀI

Ý 1. Giải thích để chỉ ra vấn đề cần nghị luận là gì.

Ý 2. Bình luận (Nêu quan điểm của mình về vấn đề)

- Bình: khẳng định vấn đề vừa xác định (ở phần giải thích là đúng hay sai hoặc có ý đúng, đồng thời cũng có ý sai theo quan điểm của mình.

- Nêu những biểu hiện về vấn đề trong thực tế để chứng minh.

Ý 3. Luận: bàn bạc và bày tỏ ý kiến của người viết đối với vấn đề (Phê phán cái xấu/ tiêu cực và bênh vực cái tốt /tích cực)

Ý 4. Phương hướng của bản thân người viết Sau khi bình luận (Làm gì để đạt mục tiêu như bình luận)

C. KẾT BÀI

- Tóm lược nội dung đã trình bày

- Nêu suy nghĩ về tầm quan trọng của vấn đề đã nghị luận.

- Đưa ra một thông điệp, hay lời khuyên cho mọi người.

4.1. Mô hình thực hiện bài viết qua trả lời câu hỏi

Ø ĐỐI VỚI BÀI VĂN VỀ HIỆN TƯỢNG XÃ HỘI

A. MỞ BÀI

- Yêu cầu: Nêu lên được tính cấp thiết của vấn đề cần nghị luận.

- Định hướng thực hiện thông qua trả lời các câu hỏi.

+ Hiện tượng này xuất hiện từ bao giờ ở đâu?

Hỗ trợ trả lời: Những năm gần đây, những tháng gần đây, hiện nay/ Tại Việt nam, thế giới, Đông nam á....

+ Hiện tượng này tạo nên ảnh hưởng gì cho xã hội con người?

Hỗ trợ trả lời: Làm cho xã hội rối loạn, nhức nhối/ làm cho con người đau khổ/ ...)

+ Tính cấp thiết của vấn đề ở chỗ nào?

Hỗ trợ trả lời: Vấn đề đã thành mối quan tâm của mọi người/ thành bức xúc của con người/ tất cả đang tìm mọi biện pháp để khắc phục, loại trừ nó xây dựng một xã hội lành mạnh)

B. THÂN BÀI

Ý 1. Thực trạng của vấn đề cần nghị luận

- Yêu cầu : Trình bày được biểu hiện của hiện tượng trong thực tế.

- Định hướng thực hiện thông qua trả lời các câu hỏi.

+ Nhờ đâu em biết những biểu hiện này?

Hỗ trợ trả lời: Thông qua các phương tiện thông tin đại chúng/ qua bài giảng của cô giáo/ qua chứng kiến thực tế...(có thể nêu rõ em biết qua đài nào, báo nào)

+ Hiện tượng diễn ra trên quy mô nào?

Hỗ trợ trả lời: Diễn ra quy mô rộng (Hay hẹp) trên địa bàn toàn quốc/ Các tỉnh thành phố/ thôn xóm/ hay nhà trường. (có thể nêu rõ các số liệu về người, thiệt hại... em biết)

+ Mức độ diễn ra?

Hỗ trợ trả lời: Diễn ra thường xuyên từng ngày từng giờ Hay hạn chế trong thời gian ngắn?

+ Đối tượng tham gia thực hiện các hành vi này?

Hỗ trợ trả lời: Mọi người/ thanh thiếu niên/ (có thể nêu rõ số liệu về người, vụ việc... em biết)

+ Hãy kể hoặc miêu tả một vài thực tế về con người vi phạm những hành vi bị cấm em chứng kiến hoặc biết?

Hỗ trợ trả lời: Kể 1 chuyện em biết/chứng kiến, theo mẫu : Thời gian địa điểm chứng kiến? nhân vật làm gì? Hậu quả/ kết quả xảy ra.

Ý 2. Nguyên nhân dẫn đến thực trạng trên (Khách quan và chủ quan).

- Những nguyên nhân khách quan nào dẫn đến hiện tượng?

Hỗ trợ trả lời: Đất nước hội nhập nhiều phong cách sống xa lạ, văn hóa tiêu cực tràn vào chưa kịp xóa bỏ/ Đất nước còn nghèo, đời sống khó khăn/ Pháp luật đang trong quá trình hoàn thiện còn những khuyến khích/ khả năng quản lý nhà nước còn những bất cập...

- Những nguyên nhân chủ quan nào dẫn đến tình trạng trên?

Hỗ trợ trả lời: Nhận thức của con người về vấn đề còn hạn chế không có ý thức học tập cập nhật/ Suy nghĩ nông cạn tham lợi trước mắt/Thói quen sống buông thả, tùy tiện dễ bị lôi kéo/ Ý thức công dân mình vì mọi người, cống hiến cho XH....kém.

Ý 3. Hậu quả (Xấu) hoặc kết quả (Tốt).

+ Hiện tượng làm ảnh hưởng đến đời sống Xh?

Hỗ trợ trả lời: Làm cho hình ảnh đất nước xấu đi trong con mắt bạn bè thế giới/ Nền kinh tế, chậm phát triển vì những chi phí vô nghĩa/ an ninh đất nước trở nên phức tạp, gây khó khăn cho quản lý/ Để lại hàng loạt những vấn đề khác cho Xh phải giải quyết : bảo hiểm thất nghiệp, y tế, trợ giúp nhân đạo phải hỗ trợ cho hậu quả gây ra...

+Hiện tượng làm ảnh hưởng đến con người (đặc biệt học sinh) như thế nào?

Hỗ trợ trả lời: Ảnh hưởng đến học tập tu dưỡng? Đến kinh tế gia đình? Đến đời sống tình cảm quan hệ với mọi người? Đến sức khỏe? uy tín và tương lai bản thân?...

Ý 4. Biện pháp khắc phục hậu quả (Vấn đề phê phán) hoặc phát huy kết quả (Vấn đề tốt).

Hỗ trợ trả lời: - Biện pháp Chung : tuyên truyền cho mọi người có nhận thức về tác dụng,tác hại/ Giáo dục cho mọi người hiểu sâu sắc và tự tuyên truyền cho nhau/ Xây dựng hành động và hành động thực tế ứng xử trong cuộc sống ntn cho đúng.

- Biện pháp cá nhân : tự học tập nâng cao nhận thức về cuộc sống/ tìm hiểu sâu sắc về vấn đề và kêu gọi bè bạn và cộng đồng tham gia/ xây dựng những hành động đúng trước (vấn đề đó) trong cuộc sống/ phê phán hành vi xấu, học tập tấm gương tốt.

- Đề nghị : Nhà nước hỗ trợ những biện pháp và điều kiện tốt về luật, về môi trường, về cơ sở vật chất và con người có năng lực nhiệt tình tham gia các chương trình hoạt động...

C. KẾT BÀI

- Tóm lược nội dung đã trình bày

Hỗ trợ trả lời: Những lý giải, phân tích và chứng minh trên đây đã làm rõ vấn đề.....đồng thời cũng chỉ rõ những nguyên nhân, hậu quả/kết quả của nó.... Mặt khác bài viết cũng đã đưa ra những giải pháp khắc phục....

- Nêu suy nghĩ về tầm quan trọng của vấn đề đã nghị luận.

Hỗ trợ trả lời: Vấn đề đặt ra ở đây luôn là vấn đề thời sự, nóng bỏng/ nó tác động mạnh mẽ tới xã hội cuộc sống và mỗi con người / nếu loại trừ (tiêu cực)/ phát huy tích cực thì Xh, CS, Con người ntn?

- Đưa ra một thông điệp, hay lời khuyên cho mọi người.

Hỗ trợ trả lời: Từ đó, mỗi con người hãy nhận thức và hành động đúng (về Hiện tượng) chúng ta sẽ có cuộc sống hạnh phúc hơn, XH tốt đẹp hơn.

Ø ĐỐI VỚI BÀI VỀ TƯ TƯỞNG ĐẠO LÝ

A. MỞ BÀI

- Phần mở bài cần nêu lên được tính cấp thiết của vấn đề cần nghị luận.

B. THÂN BÀI

Ý 1. Giải thích để chỉ ra vấn đề cần nghị luận là gì.

Hỗ trợ trả lời: Những từ ngữ nào quan trọng trong đề, chúng có ý nghĩa gì? Tổng hợp ý của các từ ngữ vừa giải thích thì đề muốn đề cập đến nội dung gì? (Đây là nội dung cần bình luận).

Ý 2. Bình (Nêu quan điểm của mình về vấn đề), khẳng định vấn đề vừa xác định (ở phần giải thích) là đúng hay sai hoặc có ý đúng, đồng thời cũng có ý sai theo quan điểm của mình.

Hỗ trợ trả lời: Vấn đề vừa nêu đúng hoặc sai vì sao?

- Nếu vấn đề đúng thường có biểu hiện sau đây: Nó phù hợp với văn hóa truyền thống Việt Nam/ Mang lại giá trị cho con người về cuộc sống tốt đẹp/ Nó giáo dục những điều tốt để con người vươn lên chinh phục cuộc sống. Nó được mọi người thừa nhận yêu mến và làm theo.

- Nếu vấn đề là sai thì dùng lý luận phê phán ngược lại những ý trên.

- Nếu vấn đề có chỗ đúng có chỗ sai thì dùng 2 loại ý kiến khẳng định hoặc phê phán theo gợi ý.

- Nêu những biểu hiện về vấn đề trong thực tế để chứng minh.

Hỗ trợ trả lời: Dẫn chứng từ cụ thể cuộc sống, hoặc sách vở báo chí thông tin về việc con người đã làm theo nó như thế nào? đã có ai răn dạy điều tương tự? Có tấm gương tiêu biểu nào? Có số liệu cụ thể gì?

Ý 3. Luận: bàn bạc và bày tỏ ý kiến của người viết đối với vấn đề (Phê phán cái xấu/ tiêu cực và bênh vực cái tốt /tích cực)

+ Vấn đề làm ảnh hưởng đến đời sống Xh (Bài phê phán)?

Hỗ trợ trả lời: Làm cho hình ảnh đất nước xấu đi trong con mắt bạn bè thế giới/ Nền kinh tế, chậm phát triển vì những chi phí vô nghĩa/ an ninh đất nước trở nên phức tạp, gây khó khăn cho quản lý/ Để lại hàng loạt những vấn đề khác cho Xh phải giải quyết : bảo hiểm thất nghiệp, y tế, trợ giúp nhân đạo phải hỗ trợ cho hậu quả gây ra...

+Hiện tượng làm ảnh hưởng đến con người (đặc biệt học sinh) như thế nào?

Hỗ trợ trả lời: Ảnh hưởng đến học tập tu dưỡng? Đến kinh tế gia đình? Đến đời sống tình cảm quan hệ với mọi người? Đến sức khỏe? uy tín và tương lai bản thân?...

Ghi chú: Nếu là bài ca ngợi bênh vực thì làm ngược lại theo hướng dẫn trên.

Ý 4. Phương hướng của bản thân người viết Sau khi bình luận (Làm gì để đạt mục tiêu như bình luận)

Hỗ trợ trả lời: - Biện pháp Chung : tuyên truyền cho mọi người có nhận thức về tác dụng,tác hại/ Giáo dục cho mọi người hiểu sâu sắc và tự tuyên truyền cho nhau/ Xây dựng hành động và hành động thực tế ứng xử trong cuộc sống ntn cho đúng.

- Biện pháp cá nhân : tự học tập nâng cao nhận thức về cuộc sống/ tìm hiểu sâu sắc về vấn đề và kêu gọi bè bạn và cộng đồng tham gia/ xây dựng những hành động đúng trước (vấn đề đó) trong cuộc sống/ phê phán hành vi xấu, học tập tấm gương tốt.

C. KẾT BÀI

- Tóm lược nội dung đã trình bày

Hỗ trợ trả lời: Những lý giải, phân tích và chứng minh trên đây đã làm rõ vấn đề.....đồng thời cũng chỉ rõ những nguyên nhân, hậu quả/kết quả của nó.... Mặt khác bài viết cũng đã đưa ra những giải pháp khắc phục....

- Nêu suy nghĩ về tầm quan trọng của vấn đề đã nghị luận.

Hỗ trợ trả lời: Vấn đề đặt ra ở đây luôn là vấn đề thời sự, nóng bỏng/ nó tác động mạnh mẽ tới xã hội cuộc sống và mỗi con người / nếu loại trừ (tiêu cực)/ phát huy tích cực thì Xh, CS, Con người ntn?

- Đưa ra một thông điệp, hay lời khuyên cho mọi người.

Hỗ trợ trả lời: Từ đó, mỗi con người hãy nhận thức và hành động đúng (về vấn đề) chúng ta sẽ có cuộc sống hạnh phúc hơn, XH tốt đẹp hơn.

Làm bài văn nghị luận dựa theo công thức

1. Mở bài

Phần mở bài là chìa khóa cho toàn bộ bài văn. Phần mở bài gây ấn tượng đầu tiên cho người đọc về phong cách nghị luận, phong cách ngôn ngữ riêng của người viết. Phần mở bài gồm có 3 phần, theo 3 công thức: gợi - đưa - báo, trong đó:

- Gợi: Gợi ý ra vấn đề cần làm.
- Sau khi Gợi thì đưa ra vấn đề.
- Cuối cùng là Báo- tức là phải thể hiện cho người viết biết mình sẽ làm gì.

Trong đó, khó nhất là phần gợi ý dẫn dắt vấn đề, có 3 cặp/6 lối để giải quyết như sau:

Cặp 1:*Tương đồng/tương phản* - đưa ra một vấn đề tương tự/hoặc trái ngược để liên tưởng đến vấn đề cần giải quyết, sau đó mới tạo móc nối để ĐƯA vấn đề ra, cách này thường dùng khi cần chứng minh, giải thích, bình luận về câu nói, tục ngữ, suy nghĩ.

Cặp 2:*Xuất xứ/đại ý* - dựa vào thông tin xuất xứ/ đại ý để đưa vấn đề ra, cách này thường dùng cho tác phẩm/tác giả nổi tiếng.

Cặp 3:*Diễn dịch/ quy nạp* - cách này thì cũng khá rõ về ý nghĩa rồi.

2. Thân bài

Thân bài thực chất là một tập hợp các đoạn văn nhỏ nhằm giải quyết một vấn đề chung. Để tìm ý cho phần thân bài thì có thể dùng các công thức sau đây để đặt câu hỏi nhằm tìm ý càng nhiều và dồi dào càng tốt, sau đó có thể sử dụng toàn bộ hoặc một phần ý tưởng để hình thành khung ý cho bài văn:

Đối với Giải thích:*Gì - Nào - Sao - Do - Nguyên - Hậu*

Trong đó:

- Gì: Cái gì, là gì?
- Nào: thế nào?
- Sao: tại sao?
- Do: do đâu?
- Nguyên: nguyên nhân nào?
- Hậu: hậu quả gì?

Hãy tưởng tượng vấn đề của mình vào khung câu hỏi trên, tìm cách giải đáp câu hỏi trên với vấn đề cần giải quyết thì bạn sẽ có một lô một lốc các ý tưởng.

Đối với Chứng minh:*Mặt - Không - Giai - Thời - Lý*

- **Mặt:** các mặt của vấn đề?
- **Không:** không gian xảy ra vấn đề (thành thị, nông thôn, Việt Nam hay nước ngoài...).
- **Giai:** giai đoạn (vd giai đoạn trước 1945, sau 1945..).
- **Thời:** thời gian - nghĩa hẹp hơn so với giai đoạn (có thể là, mùa thu mùa đông, mùa mưa mùa nắng, buổi sáng buổi chiều..).
- **Lứa:** lứa tuổi (thiếu niên hay người già, thanh niên hay thiếu nữ...).

Hình thành đoạn văn từ khung ý tưởng

Sau khi dựa vào công thức bạn hình thành được khung ý tưởng, điều tiếp theo là từ từng ý tưởng đó ta triển khai ra các đoạn văn hoàn chỉnh. Cách triển khai đoạn văn dùng công thức.

Nào - Sao - Cảm

- **Nào:** thế nào?
- **Sao:** tại sao?
- **Cảm:** cảm xúc, cảm giác, cảm tưởng của bản thân?

Cứ như vậy bạn sẽ có nhiều đoạn văn, các đoạn văn này hợp lại là thân bài.

3. Kết bài

Có công thức **Tóm - Rút - Phấn** để thực hiện phần này:

- **Tóm:** tóm tắt vấn đề
- **Rút:** rút ra kết luận gì
- **Phấn:** hướng phấn đấu, suy nghĩ riêng của bản thân

Như vậy trên đây là những kinh nghiệm cô đọng nhất về cách tìm ý cho bài văn dựa vào công thức, phương pháp này do thầy giáo dạy tôi năm cấp 2 hướng dẫn, ông đã áp dụng để giảng dạy học sinh từ những năm 60 của thế kỷ trước, tới nay vẫn còn hiệu quả.

Cách viết phần mở bài trong bài văn nghị luận XH

I. Hướng dẫn chung

Phần mở bài trong văn nghị luận là phần đặt vấn đề, thông thường có hai cách:

– *Trực tiếp:* Là cách đi thẳng vào vấn đề cần nghị luận. Nghĩa là sau khi đã tìm hiểu đề và tìm được vấn đề trọng tâm của bài nghị luận, ta nêu thẳng vấn đề đó ra bằng một luận điểm rõ ràng. Tuy nhiên khi mở bài trực tiếp, ta cũng phải trình bày cho đủ ý, không nói thiếu nhưng cũng không nên nói hết nội dung, phải đáp ứng đủ các yêu cầu của một phần mở bài đúng mực trong nhà trường. Đặt vấn đề theo cách trực tiếp dễ làm, nhanh gọn, tự nhiên, dễ tiếp nhận, tuy nhiên thường khô khan, cứng nhắc, thiếu hấp dẫn cho bài viết.

Nếu đề bài yêu cầu nghị luận về tác phẩm thì mở bài phải giới thiệu được tên tác giả, tên tác phẩm, trích dẫn khổ thơ, hoặc giới thiệu vấn đề nghị luận.

– *Gián tiếp:* Với cách này người viết phải dẫn dắt vào đề bằng cách nêu lên những ý có liên quan đến luận đề (vấn đề cần nghị luận) để gây sự chú ý cho người đọc sau đó mới bắt sang luận đề. Mở bài theo cách này tạo được sự uyển chuyển, linh hoạt cho bài viết, hấp dẫn người đọc, tuy nhiên kiểu mở bài này dễ dẫn đến sự lan man, lạc đề cho bài viết.

Những bạn học yếu nên mở bài theo cách thứ nhất (*không phải nghĩ nhiều, nhưng không được điểm giỏi*)

*** Ví dụ minh họa 1**

Đề bài : Bàn về quan niệm sống.

– *Mở bài trực tiếp:*

Trong cuộc sống mỗi người đều có quan niệm sống riêng. Có người chỉ sống vì tiền tài danh vọng mà quên đi giá trị đích thực của cuộc sống. Quan niệm sống tốt là sự hài hòa giữa danh vọng, tiền bạc với các mối quan hệ và giá trị của con người với thiên nhiên, không bị chi phối bởi vật chất, sống hết mình, làm việc hết mình

-*Mở bài gián tiếp:* Nhà văn Pháp Đ.Đi-đơ-rô từng quan niệm “ Nếu không có mục đích ,anh không làm được gì cả. Anh cũng không làm được gì vĩ đại nếu như mục đích bình thường. Đây là quan niệm đúng và rất phù hợp với chúng ta. Trong cuộc sống mỗi người đều có một lí tưởng sống riêng để tự vươn tới, tự hoàn thiện và phát triển bản thân. Bất kì ai cũng cần tự tạo cho mình một lí tưởng và có lòng quyết tâm theo lí tưởng ấy ”.

Đối với nghị luận văn học, các em cũng làm tương tự

* Ví dụ minh họa 2

Đề bài :Phân tích tình huống truyện độc đáo trong Vợ nhặt của Kim Lân

– *Mở bài trực tiếp:*

“Vợ nhặt” được coi là kiệt tác trong sự nghiệp sáng tác của Kim Lân, cũng là một truyện ngắn xuất sắc của văn xuôi Việt Nam hiện đại. Một trong những yếu tố quan trọng giúp tạo ra những giá trị tư tưởng và nghệ thuật đặc sắc cho truyện ngắn chính là việc Kim Lân đã xây dựng thành công tình huống truyện độc đáo.

-*Mở bài gián tiếp:*

Đối với nghệ thuật truyện ngắn, tạo ra được một tình huống độc đáo mới lạ để làm bật nổi vấn đề, bật nổi tâm trạng, tư tưởng, tính cách của các nhân vật và chủ đề của tác phẩm là một điều có ý nghĩa then chốt. Một truyện ngắn đặc sắc là nhờ được tổ chức chung quanh một tình huống như thế, và Vợ nhặt của Kim Lân là một trường hợp tiêu biểu.

* Ví dụ minh họa 3

+Nói đến Chính Hữu không thể không nói đến bài thơ “Đồng chí”. Bài thơ như một điểm sáng trong tập “Đầu súng trăng treo”- tập thơ viết về đề tài người lính của ông. (mở bài trực tiếp)

II. Mẹo viết phần mở bài cho học sinh yếu

Cụ thể , ví dụ mở bài sau :

Nam Cao là một cây bút chuyên về truyện ngắn. Ông đã rất thành công ở các tác phẩm khai thác đề tài về những con người bị tha hóa trong xã hội cũ . Một trong những tác phẩm tiêu biểu của ông là truyện ngắn ” Chí phèo “. Tác phẩm khắc họa thành công chân dung nhân vật Chí phèo, người nông dân lương thiện bị đẩy vào con đường tha hóa. Các em có thể dùng mở bài này cho rất nhiều tác phẩm liên quan : ví dụ

+Kim lân là một cây bút chuyên về truyện ngắn. Ông đã rất thành công ở các tác phẩm khai thác đề tài người nông dân trong xã hội cũ. Một trong những tác phẩm tiêu biểu của ông là truyện ngắn ” Làng”. Tác phẩm khắc họa thành công chân dung nhân vật Bà cụ Tứ, một bà mẹ nông dân nghèo, có tấm lòng nhân hậu....

Huy cận là một cây bút xuất sắc trong phong trào thơ mới. Ông đã rất thành công ở các tác phẩm khai thác đề tài phong cảnh sông nước quê hương . Một trong những tác phẩm tiêu biểu của ông là Bài thơ “đoàn thuyền đánh cá” . Bài thơ được gợi hứng từ cảnh sông hồng mênh mang sóng nước...

Một số mẫu có sẵn

1. Xây dựng một hình tượng nhân vật đã khó, nhưng để nhân vật đó có sức lay động và chiếm trọn trái tim người đọc còn khó hơn. Ấy vậy mà nhà thơ/nhà văn ... đã làm được điều đó. Nhân vật “ABC/XYZ” của ông đã ghi dấu ấn sâu đậm trong lòng người đọc về hình ảnh của một (tùy đề bài yêu cầu phân tích nhân vật nào thì khái quát nhân vật đó)

2. Thời gian vẫn trôi đi và bốn mùa luôn luân chuyển. Con người chỉ xuất hiện một lần trong đời và cũng chỉ một lần ra đi mãi mãi vào cõi vĩnh hằng. Nhưng những gì là thơ, là văn, là nghệ thuật đích thực thì vẫn còn mãi mãi với thời gian. Tác phẩm “ABC/XYZ” của nhà văn/ nhà thơ...là một trong số những tác phẩm nghệ thuật như thế.

Đặc biệt là trích đoạn...(nếu người ta yêu cầu phân tích đoạn trích)

3. Cuộc kháng chiến chống Mỹ cứu nước của nhân dân ta đã góp thêm những trang vàng vào lịch sử dân tộc. Đã có rất nhiều văn nghệ sĩ đã có được cảm hứng sáng tác từ đề tài này. Chính vì vậy đây cũng là giai đoạn văn học có nhiều thành công góp phần làm rạng rỡ nền văn học nước nhà ”.....” Của nhà văn/ nhà thơ là một trong những đóng góp như vậy.

Hình ảnh của những người lính quả cảm, kiên cường, ngày đêm chiến đấu bảo vệ đất nước/ Nhân vật chính trong tác phẩm (tên) ...đã thật sự để lại dấu ấn sâu sắc trong lòng người đọc

(Mở bài như thế này chỉ áp dụng với các bài văn viết về chiến tranh, người lính), ví dụ: Tây Tiến,...

4. Trong trái tim mỗi con người luôn có một khoảng dành riêng cho quê hương, tình cảm ấy dạt dào cháy bỏng & có sức sống mãnh liệt, bền bỉ. Đặc biệt trong hoàn cảnh khó khăn, nguy hiểm, tình cảm ấy càng tỏa sáng rạng ngời. Với ngòi bút sắc sảo chân thực cùng tâm hồn đồng cảm sâu sắc, nhiều nhà văn VN hiện đại đã khắc họa thành công hình ảnh con ng VN có tình yêu làng quê tha thiết. Nhưng có lẽ thành công hơn cả là nhà văn.... Với nhân vật.....

5. Chúng ta đã gặp không ít những số phận người phụ nữ bị thương trong các tác phẩm văn học Việt Nam, đó là một nàng Vũ Nương oan khuất, một nàng Kiều bi kịch, một Chị Dậu tủi hờn... Nhưng khi tiếp cận với dòng văn học cách mạng, vẫn những người phụ nữ ngày xưa ấy lại trỗi dậy mạnh mẽ đứng dậy làm chủ đời mình. Một trong những nhân vật văn học nữ tiêu biểu là nhân vật.... của nhà văn/ nhà thơ.....

Cái này áp dụng cho Truyện Kiều, Chiếc Thuyền Ngoài Xa, Vợ Chồng A-phủ....

6. Trong vô số những nạn nhân của xã hội phong kiến có một tầng lớp mà hết thảy các nhà văn nhân đạo đều đau xót trân trọng và tập chung viết về họ đó là người phụ nữ. trong số những tác phẩm viết về đề tài này nổi bật nhất phải kể đến tác phẩm....

Cách viết phần kết bài trong văn nghị luận

Để viết được một bài văn nghị luận hay thì việc nắm được các kĩ năng phân tích đề, kĩ năng lập ý, lập dàn ý, kĩ năng lập luận và các thao tác nghị luận là rất quan trọng. Bên cạnh đó, mở bài và kết bài cũng là một kĩ năng rất quan trọng. Mở bài đánh dấu bước khởi đầu trong quá trình trình bày vấn đề nghị luận, và kết bài cho ta biết việc trình bày vấn đề đã kết thúc. Giống như phần mở bài, phần này chỉ nêu lên những ý khái quát, không trình bày lan man, dài dòng hoặc lặp lại sự giảng giải, minh họa, nhận xét một cách chi tiết như ở phần thân bài.

Tuy nhiên, một số bạn chưa biết cách viết phần kết bài, hoặc do thời gian gấp gáp, áp lực tâm lí trong phòng thi, nên không biết kết bài như thế nào. Bài viết này cô sẽ hướng dẫn các em viết phần kết bài trong văn nghị luận.

Hướng dẫn chung

Phần kết bài có nhiệm vụ tổng kết, đánh giá vấn đề đặt ra ở mở bài và đã giải quyết ở thân bài. Phần này góp phần tạo tính hoàn chỉnh, trọn vẹn cho bài văn. Tùy mục đích nghị luận, người viết có thể sử dụng một trong các cách kết bài sau đây:

– *Kết bài bằng cách tóm lược*: Là kiểu kết bài mà ở đó người viết tóm tắt quan điểm, tổng hợp những ý chính đã nêu ở thân bài. Cách kết bài này dễ viết hơn và thường được sử dụng nhiều hơn.

– *Kết bài bằng cách bình luận mở rộng và nâng cao*: Là kiểu kết bài trên cơ sở quan điểm chính của bài viết, bằng liên tưởng, vận dụng, người viết phát triển, mở rộng nâng cao vấn đề.

Trên đây là một số kiểu kết bài cần hình thành cho học sinh, tùy vào đối tượng và mục đích nghị luận, người viết có thể chọn một cách kết bài phù hợp. Kĩ năng mở bài và kết bài cũng đã được cụ thể hóa trong một tiết học trong chương trình Ngữ văn 12.

***Ví dụ minh họa.**

Đề bài: Từ cuộc đời của các nhân vật phụ nữ trong hai tác phẩm “*Vợ nhặt*” (Kim Lân) và “*Vợ chồng A Phủ*” (Tô Hoài), anh (chị) hãy phát biểu suy nghĩ của mình về số phận người phụ nữ xưa và nay.

– *Kết bài bằng cách tóm lược*:

“Như vậy, các nhân vật nữ trong hai tác phẩm “*Vợ nhặt*” và “*Vợ chồng A Phủ*” có nhiều điểm chung. Họ đều là những người phụ nữ có số phận bất hạnh, cơ cực nhưng trong tâm hồn họ đều tiềm tàng một sức sống và ý thức vươn lên. Người phụ nữ ngày nay có nhiều khác biệt, họ đã biết khẳng định vị trí của mình trong xã hội và càng ngày càng vươn tới những đỉnh cao mới.”

– *Kết bài bằng cách bình luận mở rộng và nâng cao*: “Làm thế nào để một nửa thế giới luôn được sống hạnh phúc và ngày càng được hạnh phúc hơn? Làm thế nào để tất cả phụ nữ Việt Nam luôn ngập tràn trong tiếng cười?... Đó là những câu hỏi không dành riêng cho bất cứ ai, không dành riêng cho phái nam mà chính những người phụ nữ cũng phải trả lời chúng”

***Ví dụ minh họa 2**

+Phát triển mở rộng thêm vấn đề:

VD: “Tuyên ngôn độc lập” là một văn kiện có giá trị lịch sử to lớn, là một bài văn chính luận ngắn gọn, súc tích, lập luận chặt chẽ, đanh thép, lời lẽ hùng hồn đầy sức thuyết phục.” Hãy làm sáng tỏ ý kiến trên.

Đã hơn nửa thế kỷ trôi qua nhưng “Tuyên ngôn độc lập” vẫn là một văn kiện có giá trị lịch sử to lớn đồng thời cũng là một tác phẩm chính luận xuất sắc, mẫu mực. “Tuyên ngôn độc lập – mở đầu cho kỉ nguyên độc lập, tự do, tạo điều kiện cho mọi thay đổi cho đời sống dân tộc trong đó có văn học.

+ Vận dụng vào cuộc sống, rút ra bài học áp dụng:

VD: Với đề: Suy nghĩ về mối quan hệ giữa tiền tài và hạnh phúc. Ta có thể kết bài như sau: Tiền tài và hạnh phúc là mối quan hệ bản chất của xã hội loài người. Tiền tài và hạnh phúc là khát vọng muôn đời của nhân loại. Phàm là người, ai cũng muôn có tiền tài và hạnh phúc. Nhưng để điều hoà mối quan hệ này quả không đơn giản, nhất là trong xã hội hiện đại, khi mà nhu cầu của con người về sự no đủ ngày càng cao hơn, tha thiết hơn. Để có được hạnh phúc thực sự, mỗi người phải biết cách dùng tiền tài như một phương tiện để gây dựng và bảo vệ hạnh phúc, không nên để đồng tiền điều khiển ta.

*** Ví dụ minh họa 3**

Đề bài: Như một thứ a-xít vô hình, thói vô trách nhiệm ở mỗi cá nhân có thể ăn mòn cả một xã hội. Từ ý kiến trên, anh/ chị hãy viết một bài văn ngắn (khoảng 600 từ) trình bày suy nghĩ của mình về tinh thần trách nhiệm và thói vô trách nhiệm của con người trong cuộc sống hiện nay.

Chúng ta có cuộc sống thanh bình hơn 30 năm qua là phải đổi biết bao máu xương của cha, ông, của các anh hùng đã ngã xuống cho Tổ quốc này. Chúng ta cần phải “sống sao cho khỏi phải xót xa ân hận” để xứng đáng với những hi sinh của thế hệ đi trước và sự kỳ vọng tha thiết của những người ngã xuống cho quê hương. Trách nhiệm sống của mỗi chúng ta là luôn rèn luyện nhân phẩm, năng lực tri thức để làm cho xã hội ngày càng phồn vinh, trong đó cần tuyên chiến một cách dũng cảm nhất với thói vô trách nhiệm và lối sống đạo đức giả.

Tóm lại: Có nhiều cách, nhiều kiểu kết bài. Nhưng dù kết bài theo kiểu nào đi chăng nữa thì cũng nhằm khắc sâu kết luận của người viết để lại ấn tượng cho người đọc và nhằm nhấn mạnh ý nghĩa của vấn đề đã được nghị luận. Kết bài hay phải vừa đóng lại, chốt lại, phải vừa mở ra, nâng cao và cứ ngân nga mãi trong lòng người đọc.

Mẹo viết phần kết bài trong tình thế cấp bách

Cách *Kết bài bằng cách tóm lược* dễ làm nhất. Khi chỉ còn vài phút, các em có thể kết bài chung chung, tất nhiên nếu làm như vậy sẽ không được điểm cao, nhưng “có còn hơn không”, các em sẽ gỡ được 0,5 điểm bố cục, vì nếu 2 phần kia làm tốt mà không có kết bài thì sẽ bị mất 0,5 điểm. Mặt khác còn gây cụt hứng, mất thiện cảm ở người chấm.

Nếu đề bài cho phân tích nhân vật, phân tích tác phẩm, hoặc phân tích đoạn thơ, thì kết bài các em có thể “khen” (hoặc chê) chung chung, cứ khen nhân vật, khen tác phẩm hay, khen nghệ thuật đặc sắc.... Hoặc đề bài nghị luận về tư tưởng đạo lí thì khen (hoặc chê) tư tưởng đạo lí đó, liên hệ bản thân.... Nghị luận về hiện tượng tiêu cực thì chê hiện tượng đó...

*** Ví dụ minh họa 4**

+VD: Tìm hiểu “Mình”, “ta” và “ai” trong “Việt Bắc” của Tố Hữu.

Tóm lại, “mình”, “ta”, “ai” là những từ xưng hô đã được Tố Hữu sử dụng linh hoạt trong “Việt Bắc” để tạo nên sự gắn bó rất thú vị giữa người ở, người đi, tạo nên sự băng khuâng, bịn rịn, không thể tách rời giữa Việt Bắc với những người đã gắn bó với quê hương cách mạng, thủ đô gió ngàn.

+VD :Tóm lại, ô nhiễm môi trường ở nước ta hiện nay là một vấn nạn gây hậu quả nghiêm trọng cần lên án và loại bỏ. Hãy bảo vệ môi trường để hành tinh của chúng ta mãi mãi là một màu xanh vĩnh cửu. Bảo vệ môi trường là bảo vệ sự sống của mọi người, vì vậy mỗi người chúng ta cần có ý thức, góp phần chung tay xây dựng một môi trường xanh – sạch – đẹp.